הארץ

1.40 ש"ח יום א', י"א בכסלו התשמ"ט, 20 בנובמבר 1988 VOL.69/21072 NOVEMBER 20 1988
(כולל מע"מ ובאילת 1.22 ש"ח)

הבהרות שמיר יכריעו היום אם יצטרף המערך לממשלה

בפגישת צוותי הליכוד והעבודה שלשום התברר שהליכוד מסרב לתת את תיק האוצר; תיקי הביטחון והחוץ יינתנו לעבודה רק בתנאים שייקבעו מראש, ובכלל זה – איסור יוזמות עצמאיות ● שמיר מקווה: עד סוף השבוע נרכיב ממשלה צרה של 63–65 ח"כים

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

רק לאחר ישיבת הממשלה ייקבע אם תהיה – אולי עוד היום – פגישה נוספת של צוות המו"מ הנושאי של הליכוד ומפלגת העבודה לבדוק אם ניתן להגיע להסכמה על הקמת ממשלת אחדות לאומית.

בפגישה הראשונה, ביום ששי בבוקר, בביתו של השר חיים ברלב, בנווה מגן, נתגלה פער של ממש בין עמדות השרים שחל וברלב מהמערך לבין עמדותיהם של השר ארנס וח"כ מרידור מהליכוד.

בצמרת הליכוד ממשיכים, במקביל, במאמץ להביא להקמת ממשלה צרה.

בסוף השבוע נועד שמיר עם נציגי צומת, והיום ייפגש עם נציגי התחיה, מולדת ודגל התורה. מחר יפתח שמיר בסיבוב פגישות אחרון עם הסיעות שתמכו בו. תחילה תהיה פגישה מסכמת עם אגודת ישראל. כבר הערב ייוועד השר שרון עם סיעה זו.

מלשכת שמיר נמסר כי הוא מקווה שעד סוף השבוע יעלה בידיו להרכיב ממשלה של 63–65 חברי כנסת, שתושבע אצל הנשיא גם אם לא תושג עד אז הסכמה עם מפלגת העבודה.

בפגישת צוות המו"מ של הליכוד והמערך שנמשכה כשעתיים ביום ששי, התברר כי הליכוד מסרב באופן מוחלט להעביר את תיק האוצר לידי מפלגת העבודה, ולעומת זאת, מוכן לתת, בנוסף על תיק הביטחון, את תיק החוץ, בתנאים שיוגדרו מראש בקווי היסוד של הממשלה ובהסכם הקואליציוני, בין היתר בהגדרות ברורות השוללות מהלכים נפרדים של שר החוץ ויוזמות שאינן מקובלות על ראש הממשלה, וכן הגדרה ברורה השוללת ועידה בינלאומית.

נציגי הליכוד הבהירו כי לא יהיו מוכנים למצב של שוויון כוחות בממשלה ולהקמת פורום קבינטי שישלול מהליכוד את כוחו להעביר החלטות בהצבעות של רוב.

בפגישה העלו נציגי המערך אפשרות שבקווי היסוד של הממשלה לא יוזכר עניין הוועידה הבינלאומית, לחיוב או לשלילה, והנוסח יהיה דומה לנוסח קווי היסוד מ־1984, בתוספת סעיף המדבר על פעולה לפריצת דרך מדינית. נציגי מפלגת העבודה דיווחו כבר ביום שישי בערב לשמעון פרס על העמדות הקשוחות במו"מ וביקשו ממנו הנחיות אם להמשיך בו.

פרס הנחה את שחל וברלב לקבל מהליכוד הבהרות נוספות, ולפיהן ייקבע היום אם יש סיכוי להקמת ממשלת האחדות.

פרס עצמו ינסה לקבל משמיר, בעת ישיבת הממשלה, כמה הבהרות, רק לאחר מכן יוסכם אם אכן תתקיים אחר הצהריים עוד פגישה של צוותי המו"מ. על פי תוצאות הפגישה, יוחלט במפלגת העבודה על נוסח ההמלצה שתובא לאישור לשכת מפלגת העבודה, העתידה להתכנס מחרתיים בירושלים, או ביום חמישי בתל אביב.

לאחר כינוס ראשי הזרמים והחוגים הרעיוניים במפלגת העבודה שעלו להלוטין את השתתפות המפלגה בממשלת האחדות, היו אתמול כמה כינוסים למען צירוף המערך לממשלה. כינוס של ראשי ישובים ומועצות בצפון הביע תמיכה מוחלטת בעמדותיו של השר רבין באשר לתנאי ההצטרפות לממשלת אחדות. בכינוס הובעה הערכה רבה לפעולו של רבין באשר לשמירת השקט של ישובי הצפון, והודגש כי רבין צריך להמשיך בתפקידו ויש לפעול למען צירופה של העבודה לממשלה.

ללשכתו של רבין הגיעו בסוף השבוע עשרות מברקים ופניות המצדדות בצירופה של מפלגת העבודה לממשלה, בין היתר מאישים [illegible], יוחנן דניאל מראשי תנועת המושבים, יצחק לבוטמן מתנובה, וחברי הכנסת גדליה גל ואלי דיין, ראשי התק"מ.

רבין אמר אמש ל"הארץ" כי עדיין מוקדם להעריך אם יש אפשרות ריאלית להקים ממשלת אחדות לאומית. "אני בעד התנאים העקרוניים כפי שהגדרתי אותם, ובלי להיכנס לפרטי השיחות המתנהלות, אינני חושב שניתן לגמור הכל בשיחה אחת והצדדים אינם מגלים את כל קלפיהם בפגישה הראשונה".

בלשכת שמיר נמסר בסוף השבוע שנמשכים המאמצים להביא להקמת ממשלה צרה. שמיר נועד ביום שישי עם ראשי צומת. בפגישה ביקש רפאל איתן את תיק החקלאות ואמר כי אם תצטרף תנועתו לממשלה שבקווי היסוד שלה הבטחות להעביר חוקים דתיים, ידרוש חופש הצבעה בנושאים אלה. שמיר הבהיר כי לא יתנגד לדרישתו זו. אשר לתיק החקלאות הבהיר שמיר כי אם תוקם ממשלה רחבה תיאלץ צומת להסתפק ככל הנראה רק בתפקיד של סגן שר.

תוכנית באוצר תוביל לפיטורי אלפי עובדים משירות המדינה

האוצר מציע לבטל כפילויות: לסגור בתי חולים, בתי משפט קטנים, צמצום שליחים בחו"ל והעברת פעולות ההוצאה לפועל למערכת פרטית

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

במשרד האוצר גובשה באחרונה תוכנית מיוחדת לאיחוד פונקציות, וביטול כפילויות בשירות המדינה. על־פי התוכנית יצומצם כוח האדם בשירות המדינה באלפי עובדים, עקב צמצום הפונקציות. עד כה טרם התקבלה החלטה סופית בעניין הפעלת התוכנית.

גורם בוועדת הכספים, שאליו הגיעו עיקרי התוכנית, העריך אתמול כי יישומה הוא ארוך. הוא ציין כי בשנים האחרונות היה קשה בביטול פונקציות ממשלתיות בקנה מידה נרחב, כפי שהוצע לפני כשנתיים על־ידי ועדת ארנסהורביץ, שהתבקשה להגיש הצעות לצמצום ויעול

(סוף בעמוד 6)

מצרים הכירה במדינה הפלשתינאית וחזרה בה; ברה"מ "מכירה בהכרזה"

סוכנות הידיעות המצרית פירסמה הודעת־תיקון לדברי מובארק: "תמיכה" במקום "הכרה" ● שרי החוץ של 12 מדינות השוק ידונו מחר בבריסל בתביעות של יוון, ואולי ספרד, להכיר במדינה – אך נראה שההכרה בה לא תינתן ● תאצ'ר: אין לדחות החלטות המל"פ על הסף

מאת יורם המזרחי
שליח "הארץ" במצרים

קהיר (מיוחד ל"הארץ"). "מדינות מסויימות הביעו ספק באשר לכוונותינו כאשר הצהרנו את תמיכתנו בהחלטות אלג'יר, הן אמרו שמצרים לא הכירה. אנו אומרים כי תמכנו בכל החלטות המועצה הלאומית הפלשתינאית, לרבות ההכרה במדינה הפלשתינאית". זה ציטוט דברי הנשיא מוחמד חוסני מובארק, כפי שהובאו מעיר הדלתא בנהה.

הנשיא פתח בדבריו פתח להשערות שמצרים אכן הכירה במדינה הפלשתינית. הדברים באו בתום ימים של מסרים מקוטעים, כולל ההודעה הרשמית ש"תמיכת מצרים בהחלטות אלג'יר שווה להכרה", ודברי מובארק ביום חמישי, שבהם הדגיש שעמדת מצרים בעניין ברורה ואינה צריכה פירוש נוסף.

קהיר (ע"ה, ע"צ). סוכנות הידיעות המזרח־תיכונית, שפירסמה את דברי מובארק, פירסמה כעבור זמן־מה תיקון בו נאמר, כי יש להשמיט את המלה "הכרה" ב"תמיכה". בהודעה השנייה של סוכנות הידיעות, המתקנת את נוסח דברי מובארק, לא ניתן כל הסבר לשינוי.

נראה שדברי הנשיא באו לאחר שורה של מגעים דיפלומטיים בין־ערביים ובינלאומיים, שבהם כלל המימשל המצרי שיקולים שונים כגון מועד כניסת מימשל בוש לבית הלבן, הקמת הממשלה הישראלית החדשה ושאלת טאבה. גורמים של אש"ף בקהיר אישרו אתמול שנושאים אלה אכן נדונו עם המצרים במהלך התייעצויות. מכל המסתמן במדיניות המצרית והתבטאויות התקשורת של מצרים

(סוף בעמוד 6)

מבולא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, מציג את עמדת ישראל ביחס להכרזות אש"ף בפני 60 שגרירים המכהנים בישראל. (תצלום: חנניה הרמן)

כרוז חדש בשטחים מברך על המדינה העצמאית וקורא להסלמת ההתקוממות

מביע תמיכה במוסדות הפלשתינאים בשטחים שהכריזו על עצמאותם במקביל להכרזה באלג'יר

מאת אורי ניר
סופר "הארץ"

הכרוז החדש של "המפקדה הלאומית המאוחדת של ההתקוממות בשטחים", מספר 29, שהתפרסם אתמול, מברך את העם הפלשתיני באת המעמד ההיסטורי של "הכרזת העצמאות" וקורא לתושבי השטחים להסלים את המאבק שלהם ב"כיבוש הציוני". הכרוז החדש מכנה את "כוחות הגיבוי המדינה הפלשתינית העצמאית".

בפרק המדיני בכרוז החדש, העוסק בהחלטות המועצה הלאומית הפלשתינית, נאמר בין היתר, כי החלטות המועצה "מוכיחות את כנותו של עמנו במאמציו להשגת שלום צודק וכולל, לנוכח אווירת ההפשרה במישור הבינלאומי, והנטייה לפתרון סכסוכים איזוריים על בסיס הלגיטימציה הבינלאומית".

עוד אומר הכרוז, ויש בכך חידוש משמעותי בהשוואה לניסוחי ההחלטות המדיניות במועצה הלאומית הפלשתינית, כי החלטות המועצה "אינן ויתור שנעשה בחינם, כפי שמציירים זאת אנשים מסויימים, אלא הן ביטוי ריאלי, מהפכני ואחראי, השם קץ לכזבי הציונות סביב מסורותיה של המהפכה האצילה שלנו".

חלק מהח"כים בליברלים מתכוונים להצביע נגד שינוי "מיהו יהודי"

שרה דורון הבהירה שתצביע נגד; אוריאל לין: מחאתם ואזהרותיהם של יהודי ארה"ב אינן אקט סמלי או תקשורתי ● שאקי מאמין שהתיקון יקבל תמיכת 65 ח"כים, כולל כמה מהמערך

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

אישים בכירים במפלגה הליברלית בליכוד קראו בסוף השבוע לראש הממשלה יצחק שמיר לשקול ולבחון מחדש את הבטחותיו לסיעות הדתיות להעביר בכנסת את שינוי חוק מיהו יהודי בחוק השבות.

ללשכת שמיר הגיעו בנושא זה מספר פניות מצד חברי כנסת ליברלים, פרט לח"כ שרה דורון שכבר הבהירה כי תצביע נגד הצעת החוק.

דורון אמרה אתמול שלא תוותר מעמדותיה העקרוניות. ח"כ אוריאל לין אמר ל"הארץ" כי בכנסת הליכוד חייבים לבחון מחדש את החוקים המוצעים שתתבצע, לפני שיהיה מאוחר ויגרם למדינת ישראל נזק קשה ביחסיה עם הקהילות היהודיות בעולם, ובמיוחד בארה"ב. לדברי לין, אסור להתעלם מהתגובות להבטחות הליכוד, ובעיקר אלו שהגיעו מארה"ב בכנס הפדרציות שנערך בניו־אורלינס. הוא הדגיש כי מחאתם ואזהרותיהם של יהודי ארה"ב אינן בגדר אקט סמלי או תקשורתי בלבד, התלויות מהן תוצאה מוחשית לתמיכה של מדינת ישראל במהלך הקהילה היהודית השוכנת, שישראל זקוקה לה כל כך.

תנועת רצ קראה אתמול לקהילה היהודית בארה"ב על כל זרמיה שלא לנתק את קשריה עם מדינת ישראל, אלא לנתק את קשריה עם ממשלת ישראל, אם וכאשר תתן הממשלה יד להעברת חוק מיהו יהודי חוק ההמרה. רצ אומרת כי הקהילה היהודית בארה"ב משלמת עכשיו את מחיר ציונותה הנבובה והמתרפסת לממשלות ישראל לאורך כל השנים – מגולדה מאיר ועד בגין, שמיר, שרון וארנס – כשהובעה תמיכה עיוורת בכל מדיניות תוקפנית והרפתקנית.

שאקי: הכנסת תקבל את השבות

(ע). "אני מאמין שהכנסת תקבל את החוק מיהו יהודי" – אמר שלשום פרופ' אבנר חי שאקי, העומד בראש רשימת המפד"ל לכנסת, במסיבה השבועית של המועדון המסחרי במלון שרתון בת"א.

פרופ' שאקי מעריך כי לפחות 5 חברי כנסת של המערך יתמכו בחוק "מיהו יהודי", וביחד יתקבל החוק ברוב של כ־65 חברי כנסת.

שאקי גילה, כי הציע לראש הממשלה יצחק שמיר להופיע בפני ראשי הקהילות בארה"ב ולהסביר להם, כי בעוד שמתקבל הרשם שישראל רוצה להתערב בחיי הקהילה שלהם – היא אינה רוצה בכך, בעוד שהיהודים האמריקאים רוצים להתערב בכנה בישראל.

לדברי שאקי, ההכרה בגיור לפי ההלכה לכל המתגיירים בהגעה לעליה לישראל נוגע ל־7–8 אנשים לשנה בלבד. עוד אמר, כי החוק שיתוקן בישראל אינו מתכוון לקבוע את גורל הגרים בארה"ב ע"י הקהילות שם. "אנו אומרים, שהגרים הרפורמים שעולים לישראל – עליהם להתגייר לפי הדין המקובל".

13 מנהיגים יהודים מארה"ב ידונו מחר עם שמיר ופרס על "מיהו יהודי"

מאת יואב קרני ושלמה שמיר

ניו אורלינס וניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). משלחת של כמה מחשובי המנהיגים היהודיים בארה"ב תבוא מחר לישראל, להזהיר את המערכת הפוליטית הישראלית מפני ההשפעות האפשריות של תיקון חוק השבות על יחסי ישראל עם הגולה.

במקביל נכשל נסיון של אחד המנהיגים האלה להיפגש עם מנהיג חב"ד הרבי מלובאוויץ', מנחם מנדל שניאורסון, כדי לדבר על לבו שיסיר את התביעה לתקן את הגדרת "מיהו יהודי".

מחלקים שונים של ארה"ב מוסיפות לבוא ידיעות על איומים לבטל תרומות למגבית. היהודים עשירים בגיוס כספים נשמעו ביומיים האחרונים מקהילות רחוקות זו מזו, כמו דה מוין במדינת איובה, אוסטין במדינת טקסאס, סיאטל במדינת וושינגטון, ופיניקס במדינת אריזונה. בניו יורק תלוי ועומד איום לשבש באופן חמור את איסוף הכספים בין עורכי דין וסוחרי מקרקעים יהודיים.

מועצת הפדראציות היהודיות, המסיימת היום את העצרת הכללית ה־57 שלה בניו אורלינס, תתחיל מחר את מסע גיוס החתימות על עצומה לראש הממשלה ולחברי הכנסת. המועצה מקווה לאסוף מיליון חתימות, ולהגיש את העצומה על שולחנו של יצחק שמיר ערב חג החנוכה.

"אנחנו דוחים כל מאמץ לפלג את עמנו", אומרת העצומה. "אמנם רק מעטים ישפעו אישית מן המערכה הפוליטית הזו, אבל מיליונים ייפגעו מן העלבון הזה למסורתנו הדתית ולתחושתנו כעם".

במשלחת שתגיע מחר לירושלים יהיו כנראה 13 חברים, ובכללם מנדל קפלן יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות; מוריס אברהאם יו"ר ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים, מאקס פישר וזקן המנהיגים היהודים בארה"ב, מנדל ברמן נשיא מועצת הפדראציות היהודיות בארה"ב ובקנדה, ומורטון קודראייך יו"ר המגבית היהודית המאוחדת.

קודראייך עשה נסיון להגיע להידברות מוקדמת עם מנהיג חב"ד. אבל הרבי מלובאוויץ' סירב להיפגש עם מנהיגי הקהילה היהודית, והציע במקום זה שהם ייפגשו עם אחד מעוזריו. קודראייך דחה את ההצעה.

(סוף בעמוד 6)

שילנסקי הוא מועמד הליכוד ליו"ר הכנסת: מובטחים לו כבר 58 קולות

המערך חושש שמועמדות שילנסקי תזכה לרוב; המפלגות החרדיות מתנגדות לשלמה הלל

מאת דן מרגלית

יושב ראש ועדת הפנים בכנסת היוצאת ח"כ דב שילנסקי הוא מועמדו של ראש הממשלה יצחק שמיר וסיעת הליכוד לתפקיד יושב ראש הכנסת.

שילנסקי מסר אמש כי מובטחים לו 58 קולותיהם של ח"כי סיעות הליכוד והדתיים־חרדיים, והוא מקווה כי יצטרפו אליהם גם אנשי התחיה, צומת ומולדת. מועמדותו, כך הוא מקווה, תועלה להצבעה ותאושר כבר בפתיחת הכנסת מחר. ההצבעה תהיה גלויה.

את הישיבה מחר תיערך בנוכחות נשיא המדינה, יפתח זקן חברי הכנסת פרופ' יאיר שפרינצק מסיעת מולדת. במרוצתה ישבעו כל הח"כים. אם לא ייבחר יו"ר קבוע יוסיף שפרינצק לנהל את ענייני הכנסת עד ה־12 לבחירות היו"ר.

סופר "הארץ" מציין כי בכנסת ה־11 התנגש שילנסקי כמה פעמים עם גורמי הביטחון והמשטרה שראו בעין רעה את יוזמותיו לבקר בראש ועדתו באיזורים רגישים במיגזר הערבי, ובעיקר בהר־הבית. באותן הפעמים ניסה היו"ר היוצא הלל לבלמו, או להסיר מהביקור את חסותה הרשמית של נשיאות הכנסת. לדעת מבקריו אם יהיה יו"ר הכנסת, רבים הסיכויים כי יעודד צעדים כאלה ויוחדה על עריכתם בודסות והסמכות נשיאות הכנסת, דבר שיגביר את המתח היהודי־ערבי בהר־הבית בירושלים.

שלמה הלל

דב שילנסקי

אילן שחורי סופר "הארץ" לענייני מפלגות, מוסר: הסיעות החרדיות למעט המפד"ל מתנגדות באופן מוחלט לבחירתו של שלמה הלל לקדנציה נוספת כיו"ר הכנסת ולפיכך יתמכו במועמד הליכוד ח"כ דב שילנסקי. כך הובהר לראשי מפלגת העבודה שניהלו בסוף השבוע שיחות ארוכות עם נציגי הסיעות הדתיות בנושא. מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם וח"כ רפי אדרי יו"ר סיעת המערך בכנסת, הם אלו שניהלו את השיחות עם נציגי המפלגות הדתיות. נודע כי ראשי הסיעות החרדיות הבהירו לנציגי מפלגת העבודה כי עמדתו של הלל בארבע השנים האחרונות בנושאים הדתיים, פוסלת אותו מלהמשיך ולכהן בתפקיד. בימים דווח בסוף השבוע ליו"ר מפלגת העבודה שמעון פרס כי היתה לו פגישה טובה מאוד עם נציגי המפד"ל ויתכן שבתנאים מסויימים תתמוך בשלמה הלל.

עם זאת קיים חשש גדול בצמרת מפלגת העבודה כי הליכוד עשוי להשיג רוב למועמדותו של שילנסקי. מאחר שההצבעה לבחירת יו"ר הכנסת גלויה, ייתכן כי רוב הסיעות הדתיות והמפלגות שמנהלות מו"מ עם הליכוד להקמת ממשלה רחבה, יחששו במצב שנוצר להמליץ על מועמד מטעם מפלגת העבודה. להלל עשויות להתנגד גם חלק מסיעות השמאל הדואגות כי יו"ר יוצר ניב.

הממשלה תדון היום באבטלה

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הממשלה תקיים הבוקר דיון מיוחד בנושא האבטלה, על פי בקשתו של שר העבודה והרווחה משה קצב. השר יסקור את מגמות הגידול באבטלה שנרשמו בחודשים האחרונים.

קצב הציע בשבוע שעבר להקים שני צוותים לטיפול באבטלה, בהשתתפות נציגי משרדי הממשלה וכן נציגי ההסתדרות והמעסיקים. כן הודיע כי יוחמרו הקריטריונים להעסקת זרים בישראל.

(ע). בתום השבוע השני לשביתת עובדי "כיתן" בדימונה, החליטו העובדים להעתיק את מקום השביתה שלהם ומהיום ישבתו מול משרד ראש הממשלה בירושלים.

השביתה פרצה לפני שבועיים, לאחר שנמסרו מכתבי פיטורים ל־119 עובדי המתפרה, עקב החלטת הנהלת תשלובת "כיתן" לסגור את המיתפרה בדימונה. צעד זה של ההנהלה הביא לשביתה של כל 580 העובדים בדימונה, בתמיכת ההסתדרות.

בדימונה פועל מטה מאבק עירוני, שמתכנן להציב משמרת שובתי רעב של פרנסי העיר מול משרד ראש הממשלה בירושלים. בשבועיים שעברו מתחילת השביתה, הציעה ההסתדרות לנהל מו"מ עם הנהלת "כיתן", אך לא חל שינוי בעמדת ההנהלה.

מכבי תשחק במוסקווה ב־12 ינואר

הרוסים יבואו ב־9 במארס

מאת זיגמונד שפיגלר ויאיר עמיקם

אלופת הכדורסל של ישראל, מכבי תל־אביב, תשחק במוסקווה נגד אלופת ברית המועצות, צסק"א מוסקווה, ב־12 בינואר ותארח בתל־אביב את הרוסים ב־9 במארס. זאת נקבע אתמול במינכן עם שיבוץ הגרלת המשחקים בגביע אירופה השנים. מאז 1953 באליפות אירופה לנבחרות לאומיות לא הופיעה קבוצת כדורסל ישראלית על אדמת ברית המועצות.

מישחקי בית הגמר יוחלו ב־8 בדצמבר, כאשר מכבי תשחק ביד־אליהו נגד ברצלונה, אלופת ספרד. מישחקי חצי הגמר והגמר יהיו ב־4 וב־6 באפריל במינכן.

מאמן מכבי, צבי שרף, אמר אמש בתגובה ראשונה, כי צסק"א מוסקווה היא עוד אחת מן היריבות הקשות של מכבי בגביע אירופה. הוא הביע תקווה, שהעניין הלאומי וההיסטורי בעצם ההופעה במוסקווה לא יוציא את קבוצתו מן הפרופורציות הנכונות.

(ידיעה נרחבה על תכנית המישחקים – במדור הספורט בעמוד 13)

3 ילדים נהרגו בתאונה כנראה בשל מהירות מופרזות (עמ' 2)

24 פצועים בשטחים (עמ' 2)

משפטנים: פיטורי גרוסמן אינם חוקיים (עמ' 3)

התפטר מנהל בי"ח מזרע (עמ' 4)

מחר בחירות בקנדה (עמ' 7)

מאמץ לבלום הידרדרות הדולר (עמ' 7)

האוצר הנפיק בארה"ב אג"ח ב־2.25 מיליארד (עמ' 8)

בגליון זה 16 עמודים

מזג האוויר

התחזית: מעונן חלקית ויתכן גשם מקומי
ירושלים: 12–4
תל־אביב: 18–8
חיפה: 18–7
באר־שבע: 22–5
רמת־הגולן 11–3, צפת 10–2, טבריה 18–8, עפולה 17–5, שומרון 14–5, נתב"ג 18–6, ירדן 21–7, אילת 22–9

זיהום אוויר

ריכוזי תחמוצות גפרית באוויר שנמדדו ביום 17.11
(ממוצע רבע שעתי ברמה מיקרוגרם/מ"ק)

	מיקרוגרם למ"ק	שינוי מיום קודם
חיפה	374	+217
ת"א	122	−296
אשדוד	598	+18

תקן ארצי קיים: 1560 מ"ג למ"ק
תקן מוצע תקני: 780 מ"ג למ"ק
הנתונים מתוצרת הניטור של חב' חשמל

שערי הדולר

	השער	השינוי בש"ח
יציג	1.5900	+0.0090
נוסעים	1.8899	+0.0107
שחור	1.8800	–

שער הסל

יציג	1.7182	+0.0001

אין אף מכונת צילום שיכולה להעתיק את זה:

U-BIX 2200 Z
במקום 9,449 ש"ח
רק 7,499 ש"ח*
מומלצת לכמות שבין 5000-20,000 צילומים בחודש

תראה מה עוד אתה מקבל:

בחר אחת מהאפשרויות, אם אתה לא מאמין-קרא פעמיים:

- 40,000 צילומים ראשונים – חינם
- מגרשה חינם
- 18 תשלומים שקליים שווים ללא ריבית
- 2,000 ש"ח החזר עבור מכונת הצילום הישנה שלך

רשום עוד נקודות לטובתך:

- פונחן מכתבים חשמלי חינם, לכל רוכש מכונת צילום או מחשב
- הצעות ומבצעים נוספים לדגמים אחרים.
- שירות מסור ואמין

*המחירים אינם כוללים מע"מ

עשה לעצמך שירות גדול. גטר

רח' ז'בוטינסקי 98 קרית אריה, פתח־תקוה טל' 03-9234222

مكان من الاهل

ראיתי שמעתי

הפגישה הסודית הג־לויה הכניסה את ראש הממש־לה, יצחק שמיר. הוא זעם על ההדלפות שהתפרסמו בתקשורת בסוף השבוע סביב המפגש הסודי של נציגי הליכוד המערך להקמת ממשלת האחדות הלאומית. בפגי־שה עם ראשי תנועת "צומת" ביום שישי, הודה שמיר לראשונה בקיומה של הפגישה אך אמר כי עדיין לא שמע על תוצאותיה ועל פי מה שקורה, אולי ישמע על כך עוד מעט בקול ישראל. שמיר הזהיר כי אם רוצים ברצינות להגיע למבנה משותף, הדבר חייב להיעשות בדיסקרטיות עד להש־גת תוצאות.

אילן שחורי

שלכתב שיגר המטה מבריק לראש הממשלה, יצחק שמיר, בו קרא לו לא להיכנע לתכתיבי המפלגות הדתיות: "ממשלה שתקבל את תכתיבי הדתיים, לא תהיה ממש־לה שתייצג את רוב רובו של הצי־בור היהודי בארץ", כתב מטה המאבק.

השופט מאיר שמגר, נשיא בית המשפט העליון, היה אורח הכבוד בארוחת הערב השנתית ה־40 של האגודה האנגלו־ישר־אלית שהתקיימה בלונדון. השופט שמגר נשא בה את הרצאה המר־כזית בנושא "שלטון החוק ותר־בות משפטית". בארוחה נכחו רבים מחברי בית הלורדים וכן שרים וחברי פרלמנט בריטיים. את הברכות בארוחה נשאו הלורד צ'נסלור מקיי, שר המשפטים הב־ריטי, שביקר באחרונה בארץ כאורחו של שר המשפטים אברהם שריר, והברונית מגרוזה הלורד ני־גודה. השופט שמגר הוזמן לפגי־שה עם שר המדינה לענייני חוץ, היה אורחם של שופטי בית הלור־דים וסייר בבתי המשפט בלונדון.

גדעון אלון

וולטר הסלבך, העומד לפרוש בקרוב מתפקיד יו"ר מועצת המנהלים של בנק קונ־טיננטל – המשותף לבנק האיגו־דים המקצועיים בגרמניה ולבנק הפועלים – היה נשוא מסיבת הפרידה שערכו לכבודו ראשי בנק האיגודים המקצועיים בגרמניה ב.פ.ג., וראשי בנק הפועלים. הסלבך, שעמד בראש הבנק הגרמני, נמנה גם עם מייסדי "ה אגודה הגרמנית הישראלית" ולשכת המסחר גרמניה־ישראל. למסיבה בירושלים הגיעו מ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס, יו"ר הבנק הגרמני, תומס וקשייזר ויו"ר הנהלת בנק הפועלים, עמירם סיון. להסלבך היה קשר הדוק עם ישראל שהתהדק עוד יותר ב־73, לאחר מלחמת יום הכיפורים, עת הקים בנק קונ־טיננטל ביוזמתם של הסלבך ושל יעקב לוינסון המנוח, שעמד בראש בנק הפועלים והיה בקשרי ידידות אישיים עם הסלבך.

אריה לביא

הרב מנחם פרוש, מנהיג אגודת ישראל, אינו מסתיר מהקרע שעלול להיגרם בעם היהו־די אם הכנסת תכנע לתביעות הד־תיים ותאשר את השינוי בחוק השבות ("מיהו יהודי"). "לכל היותר יהיה רעש במשך חודש־חודשיים. אחר כך יקרה משהו כמו רעידת אדמה ביוון וכולם ישכחו זאת".

הרב מנחם פרוש: עוד מעט ישכחו

אגב, באמצע השבוע שעבר סיפר ח"כ פרוש כי אגו"י הסכימה לוותר על תיק השיכון בממשלה החדשה תמורת הבטחה שניתנה לה כי תקבל את מישרת סגן שר האוצר ויו"ר מפעל הפיס. שלשום חזרה בה אגו"י מוויתורה זה והחליטה לעמוד בתוקף על כך ש"כסאו" של דוד לוי יופקד בידיה.

גדעון אלון

ח"כ גאולה כהן (התחיה), שהופיעה אתמול ב"מוספשבת", עוררה תגובות רבות בקהל כאשר אמרה כי בקרתים וילות כמו שיש בסביון. כשנשמעו קריאות בקהל הוסיפה: "אם יש וילות בסביון, אין סיבה שלא יהיו באלון מורה". המנחה, מיכאל הנדלזלץ, ביקש להרגיע את הקהל אבל כהן פטרה אותו: "אני רגילה לזה, לפעמים גם אני צועקת מן הקהל".

חיים הנדוורקר

כתב היד המקורי של "המשפט" של פרנץ קפקא, נקנה השבוע בגרמניה בסכום של כמעט שני מיליון דולאר. מדינת באדן ויטמברג רכשה את כתב היד, הכתוב גרמנית, במכירה פומבית בלונדון. "להערכתי מדובר בעסק טוב", אמר נציג המדינה שרכש את כתב היד "כתב יד זה נחשב לידוע והחשוב ביותר של קפקא". כתב היד יוצג בארכיון לספרות בעיר מארבך הסמוכה לשטוטגרט. בארכיון זה מצויים גם מכתביו של קפקא לאהובתו. קפקא מסר את כתב היד של "המשפט", שנכתב ב־1920, לידידו מקס ברוד, בצירוף הוראה לשרוף אותו. ברוד נטל במקום זאת את כתב היד לישראל ב־1938, בליל הפלישה הנאצית לפראג. ברוד נפטר ב־68, והוריש את כתב היד למזכירתו, אסתר הופה. לא ידוע אם אכן הופה היא אשר העמידה את כתב היד למכירה.

איי. שטוטגרט

ביוזמתו של "חופש", הגוף למאבק בכפייה ולסובלנות דתית, המאגד בתוכו 24 תנועות וארגונים, תיערך מחר אחה"צ הפ־גנה רבת משתתפים מול משכן הכנסת, בעת שבתוך המשכן תתקיים הישיבה החגיגית הראשו־נה של הכנסת ה־12. אחת הדמויות הבולטות בתנועה "חופש" שהוקם ביוזמת תמו"ת (תנועת מודעות תרבות) הוא הרב צבי מרקס, שבניגוד לרבים מעמיתיו במטה, אינו רפורמי או קונסר־בטיבי. הוא רב אורתודוכסי המדגיש כי "המסורת היהודית בשורשיה מתנגדת לכפייה דתית".

בעריכת עדית רוזנבלום

ייתכן שהתאונה שבה נהרגו 3 ילדים ו־24 נפצעו נגרמה ממהירות מופרזת

אביהם של האחים נגר שנהרגו, שוטר ממשטרת בית שמש, הגיע למקום התאונה במסגרת תפקידו וכשהבחין בגופת אחד מילדיו התמוטט ● רק ילד אחד עדיין מאושפז ● הרוג בכביש אשדוד

האוטובוס ההפוך. מתחתיו מצאו את מותם שלושת התלמידים. תצלום: רחמים ישראלי

מאת כתבי "הארץ" בירושלים

חוקרי משטרת ירושלים ואנשי המינהל לבטיחות בדרכים בודקים אפשרות, כי התאונה הקטלנית סמוך למושב נחם ביום שישי, התרחשה כתוצאה ממהירות מופרזת. שלושה הרוגי התאונה – האחים מוטי (8) ואסף (7) נגר ממושב צלפון, ודוד בוטה (8) ממושב אשתאול הובאו ביום שישי אחר הצהרים למנוחות. מבתי החולים שערי צדק והדסה עין כרם בירושלים נמסר, כי 23 מן הילדים שהובאו לבתי החולים ביום שישי בבוקר שוחררו לבתיהם. כעת מאושפז ילד אחד בלבד ממושב תעוז, פצוע בליסתו, לאחר שעבר ניתוח.

התאונה אירעה כאשר אוטובוס שכור של המועצה האזורית מטה יהו־דה, שהסיע את תלמידי תלמוד התורה "תפארת חיים" לבית שמש, התהפך על צידו, לאחר שנתקל ככל הנראה בתמרור או בעץ. ענין זה נמצא עדיין בבדיקה. באוטובוס היו באותה שעה 27 ילדים. שלושה מהם נסעו בעמידה, ואלה נהרגו. רוב התל־מידים נפצעו פצעים קלים ושטחיים. באוטובוס נסע גם ינון נגר אחיהם של שני ההרוגים, אך הוא יצא ללא פגע. אביהם של האחים נגר, שוטר במשטרת בית שמש, הגיע למקום התאונה במסגרת תפקידו וכאשר הב־חין בגופת אחד מילדיו התמוטט.

האוטובוס התהפך על צידו ונפרק לצידי הכביש, למקום שהגישה אליו קשה.

עובדה זו, הקשתה מאוד על הטי־פול בפצועים ועל חילוצם. צוותי החילוץ היו צריכים להפוך את האו־טובוס על צידו. במשך כמחצית השעה עסקו צוותי הרפואה וצוותי החילוץ בהוצאת התלמידים הלכודים מהאוטובוס אל האמבולנסים, כשאחדים מהם מטופלים בעודם לכודים בתוך האוטובוס.

לבית החולים שערי צדק הועברו 14 ילדים ולבית החולים הדסה עין כרם הועברו עשרה. נהג האוטובוס נפצע קל ונתקף בהלם לאחר ששמע בבית החולים את זעקות השבר שהשמיעו בני משפחתו של דוד בוטה, כאשר הובהר להם, רק בבית החולים, כי בנם נהרג. בשעות הצהריים שוחרר הנהג מבית החולים ונלקח לחקירה במשטרת ירושלים.

ביום שישי אחר הצהריים הובאו שני האחים נגר ממושב צלפון למנוחות עולמים. לשני האחים ספד הרב יצחק משעלי שניהל את תלמוד התורה. בהלויה השתתף גם הרב ראובן אלבז, ראש מוסדות "אור חיים", שתלמוד התורה בבית שמש היה חלק ממנו.

השר נבון הורה לחקור

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, הורה ביום ששי לחקור את נסיבות תאונת הדרכים ליד מושב נחם, נמסר בהודעת דובר משרד החינוך.

השר ביקש לבדוק את מעמד ההסעה שבה נסעו התלמידים ולדווח לו בהקדם על תוצאות הבדיקה. שר החינוך שיגר תנחומים למשפחות האבלות ואיחולי החלמה לפצועים.

הרוג בכביש לאשדוד

זהר בלומנקרנץ, כתב "הארץ", מוסר כי אדם נהרג ושישה נפצעו, מהם שלושה באורח בינוני, בתאונת דרכים קטלנית בכביש המהיר לאשדוד ביום ו'.

במשטרת מרחב השפלה נמסר, כי סמוך לשעה 16.15 בקילומטר ה־97 סטתה משאית אשר נסעה מכיוון אשדוד צפונה ועברה למסלול הנגדי. היא התנגשה במכונית פרטית מסוג טרבויס וכן פגעה במשאית אחרת אשר נסעה ממול.

24 פצועים בשטחים; צה"ל הפחית את נוכחות כוחותיו בסוף השבוע

נמשכו מבצעי מעצרים בהיקף רחב ותושבים רבים נראו אוגרים מזון מחשש להרחבת העוצר

מאת אודי ניר ואיתן רבין

24 מתושבי השטחים נפצעו בסוף השבוע מירי חיילי צה"ל, תשעה מהם ברצועה.

אתמול היתה שביתה כללית בש־טחים לפי קריאת "המפקדה הלאומית המאוחדת של ההתקוממות" המזוהה עם אש"ף ולפי קריאת תנועת "חמאס" המוסלמית־פונדמנטאליס־טית, לציון 33 שנים למותו של המנ־היג הלאומי־דתי הפלשתיני עז אדין אל־קסאם בהתנגשות עם כוחות הצבא הבריטי ליד ג'נין.

בסוף השבוע המשיכה עליית מעורבות בהתנגשויות האלימות בין תושבים לכוחות צה"ל, אף כי מרבית אירעו במהלך מה שמוגדר "פעילות יומיומית" של צה"ל (כניסה לישובים לשם מחיקת סיסמאות לאומיות, הסרת דגלים פלשתיניים וביצוע מעצ־רים). הנוכחות הצבאית המאסיבית בשטחים הופחתה במקצת, אך עדיין שוהים שם כוחות גדולים בהרבה מן הרגיל. בכמה מוקדים בשטחים התקיימו הפגנות שימחה אחרי התפילות במסגדים, לרגל "הכרזת העצמאות" הפלשתינית, במסגד אל־אקצא על הר הבית היתה הפגנת נשים קטנה, שפוזרה כעבור זמן קצר.

ברצועה שב והוטל שלשום בבוקר עוצר על חלקים נרחבים של הרצועה, בהם מחנות הפליטים הגדולים ג'ב־אליה, שאטי, חאן יונס, נוצייראת. נמשכו מבצעי מעצרים בהיקף רחב, ותושבים רבים נראו אוגרים מזון מחשש להרחבת העוצר בימים הקרו־בים. ראש המינהל האזרחי בעזה, תת־אלוף אריה רמות, אמר שלשום בר־איון לרדיו, כי למעשה הוטל העוצר המתמשך על רצועת עזה בשבוע שעבר משום שתושבים ביקשו זאת, כדי למנוע פרוץ מהומות.

בגדה המערבית היו ביום שישי כמה מקומות שבהם יצאו תושבים בהפגנות שימחה לאחר התפילה במסגדים, בעיקר בכפרים נידחים, שבהם לא היתה נוכחות צבאית. ביום שישי נרשמו ארבעה פצועי ירי: שנ־יים בכפר תבלה שליד טולכרם, נערה אחת במחנה הפליטים דהיישה ועוד אחד במחנה הפליטים שליד טולכרם. בשבת נפצעו בגדה המער־בית חמישה: בכפר קראוות בני חסאן שליד שכם, שניים בכפר בית־פוריק שליד שכם, אחד בכפר בית אמרין ליד שכם, ועוד אחד בכפר ביתא שליד שכם. אמש נמסר על עוד שני פצועים בשכם. ממחנה הפליטים בלאטה שליד שכם נמסר אתמול על הפגנה נגד ירי כדורי גומי על כמה תוש־בים. מבית החולים "אל־איתיחאד" בשכם נמסר על צעיר שספג עשרה כדורי גומי בגופו, ועל עוד כמה שנ־פצעו מכות.

תושבים במחנה הפליטים שליד טולכרם סיפרו כי ביום שישי היכו כמה צעירים חייל צה"ל במוט ברזל. לדברי התושבים, פונה משם החייל באמבולנס צבאי. לצה"ל לא היה דיווח על תקרית כזו.

הלימודים בגדה יחלו רק בדצמבר בתנאים של רגיעה

כוחות הביטחון מפעילים לחץ על הורי התלמידים כדי שיישמר השקט

מאת אודי ניר, כתב "הארץ"

המינהל האזרחי ביו"ש יפתח את שנת הלימודים בבתי הספר בגדה המערבית במהלך שלושת השבועות הראשונים של חודש דצמבר, אלא אם כן תהיה הסלמה של ממש ברמת האלימות באיזור.

ביום שלישי שעבר, יום "הכרזת העצמאות" הפלשתינית, פקע תוקפו של הצו שהורה על סגירת מוסדות החינוך בגדה. בעבר הוארך הצו הבא לשבועיים, ולא בחודש שלם. אמש הובהר כי אכן יש כוונה לפתוח את שנת הלימודים בתחילת דצמבר. לפי התוכנית ייפתחו בשלב ראשון בתי הספר היסודיים, שבוע אחר כך ייפתחו בתי הספר של חטיבת הביניים ובשבוע השלישי של החודש ייפתחו בתי הספר התיכוניים.

במערכת הבטחון מתייחסים במידה רבה של חרדה ורגישות לשאלת פתיחת הלימודים בגדה. בעבר קרו מקרים רבים מאוד של הפגנות בני נוער, שהתארגנו בבתי הספר, ולכן החליטו לסגור אותם. אחר כך הפכה שאלת פתיחתם מחדש של בתי הספר לאמצעי של לחץ ואיום בידי המ־משל בניסיון ליצור לחץ של ההורים על הצעירים לשמור על שקט. אחר כך התקבלה החלטה לדחות את פתיחת בתי הספר עד לאחר הכר־זת העצמאות ולאחר כינוסה של המועצה הלאומית הפלשתינית באלג'יר.

לאחר שמועדים אלה עברו בשקט יחסי, נתקבלה ההחלטה לנסות ולפ־תוח מחדש את שנת הלימודים.

הצעד יחייב פינויים של יותר מתריסר בתי ספר בגדה שצה"ל משתמש בהם כיום כקסרקטינים.

חייל הואשם כי ירה שלא כחוק בשאטי; מכחיש שירה במפגינים

משמש כנהגו של קצין אג"ם של המינהל האזרחי בעזה

מאת איתן רבין

לבית הדין הצבאי של פיקוד דרום הוגש כתב אישום נגד חייל צה"ל אשר בתאריך 26.7.88 במחנה הפלי־טים שאטי שברצועת עזה ירה שתי יריות לעבר מפגינים. התובע הצבאי, סרן אבי מכדליס מאשים את החייל בשימוש בלתי חוקי בנשק.

בפתח משפטו של החייל, המשמש כנהגו של קצין האג"ם של המינהל הא־זרחי בעזה, התברר שירייה נוספת נפלה באותו יום במחנה שאטי ויתכן שהיתה לעבר המפגינים.

בא כוחו של החייל, עורך הדין שמואל אלברנס, דרש בתחילת המש־פט מהתובע לציין את השעה בה בוצע הירי אך התובע לא ידע לציין זאת.

קצין המיבצעים, סגן אלוף עמית, העיד שהנאשם אמנם לא דיווח לו על התקרית. עוד העיד סא"ל עמית כי "מעבר להוראות של נוהל פתיחה באש ישנם גם עידכונים ותוספים פקודות נוספות, אלה בדרך כלל מובאות בכתב אחר ישיבות עם האלוף או עם מפקד כוחות צה"ל בעזה, ויש הדגשים שאינם ברורים בדוק".

הסניגור מבקש להוכיח כי היריה שמעלה בשטח אינה מצויינת בכתב האישום. והחייל עצמו מכחיש כי ירה לעבר המפגינים.

הועלתה ריצפת הזיכוי לפטור ממס עבור הוצ' רפואיות

מאת צבי זרחיה

ועדת הכספים החליטה בסוף השבוע להעלות את ריצפת הזי־כוי ממס בעד הוצאות רפואיות.

ב־1987 נקבע כי ריצפת הזי־כוי ממס בעד הוצאות רפואיות תגיע ל־2,000 ש"ח לשנה. עתה החליטו להגדיל את ריצפת הזיכוי ל־2,600 ש"ח לשנה.

החלת העידכון עוכבה במשך מספר שבועות בועדת הכספים, עקב התנגדותו של ח"כ דן תיכון (ליכוד), שסבר שיש להעלות את הריצפה בסכום נמוך ממה שהציע האוצר.

נציג מס הכנסה יאיר רבי־נוביץ אמר כי הריצפה של 2,600 ש"ח נקבעה על סמך הסכום המשולם כדמי החבר השנתיים בקפ"ח. נישום שהוצאותיו הרפואיות השנתיות גבוהות מס־כום זה, יזכה בפטור של 25%. ני־שום שהוצאותיו הרפואיות השנ־תיות נמוכות מ־2,600 ש"ח לא יזכה בפטור כלשהו.

עם זאת, נישום שיוכיח כי הוצאותיו הרפואיות השנתיות עלו על 12.5% מהכנסתו החייבת במס, יקבל פטור ממס בגין של 30%.

פועלים בנגב הורעלו מדליפה של חומר כימי

מאת איתן רבין

פועלים ממפעל רמת חובב שבנגב אושפזו שלשום בבית החולים סורוקה בבאר־שבע, לאחר שלקו בהרעלה של חומר כימי במפעל.

דוברת בית חולים סורוקה מסרה כי הארבעה הובאו לבית החולים, קיבלו טיפול ובמהלך השבת שוחררו. ברמת חובב בודקים את נסיבות דליפת החומר הכימי.

ארבעה נפצעו בפיצוץ בז'נבה

ז'נבה (ע"צ) פיצוץ שאירע בז'נבה ליד הבית שבו נמצאים משרדי חברת התעופה הסובייטית "אירופלוט" ושני בנקים ערביים גרם לפציעתם של 4 אנשים ביום ו'.

הפיצוץ אירע ברחוב רומן בלאן, ההומה מתיירים.

אמש בקונצרט / הרי גולומב

בטהובן לא צפוי ומרגש

השלישיה הישראלית – אלכסנדר וולקוב (פסנתר), מנחם בריואר (כנור) והרשל גרינבך (צ'לו) במוזיאון תל־אביב

שני חלקים ניכרו בנגינת השלישיה מספר 18 של היידן: התמצות טכניות מקצועית וגוון ומר מרי של המצללה הכללית, אך מאמץ הכולל של הבי־צוע היה דרמטי ביותר בגלל הדגישות התבונה ששמעו כמעט מכל צליל, אקורד ופראזה. בשלישיה אופוס 88 של שומן הצליל היה עמוק ורך הרבה יותר מביצירה הקודמת, והושג איזון אופטימלי בין הכלים בכל המובנים. הכל שהיו אים בלטים של חומר נקיון בנגינת כלי הקשת.

בשלישיה "הארכידוכס" של בטהובן נשמע חלק גדול מן היצירה כמבעד לעמעם: בפסנתר נשמע הניב לעתים כהיסוס בהשמעת הצלילים. אך אורחת המטודרין הריזוק לא באה על חשבון העוצמה הרגישות הכבושה והחווניות הרוטטת. היה זה בטהובן לא צפוי ולא שגרתי, מפתה, עדין ומרגש.

במלאות שלוש שנים לפטירתה של יקירתנו

אורה מרגלית ז"ל

תערך אזכרה מחר יום שני י"ב כסלו תשמ"ט 21.11.88 בשעה 1.30 אחה"צ בבית העלמין בנחלת יצחק.

המשפחה

אמש במופע / דני בלושטיין

מנווטת בבטחה במטוס קל

שרון ליפשיץ, יום ו'. הבימתה העליון בבית לסין

בצעד מכבי עבודה יוצאת שרון ליפשיץ בהפקה בעקבות תקליטה השני. ההוראה ונתיתת האנסב שאיפינה את ההפקה שלוותה את תקליט הבכורה שלה לפני 4 שנים, גרמו לה להחליף את הג'מבו, אם נמשיך בדוגמה מעו־לם התעופה, במטוס קל. הפעם היא מנווטת ביד אמונה ובטוחה הפקה קטנה אינטימית – דני סידס בגיטרה וקולות רקע ויוחן ניסימוב בקלידים, תופים ממוחשבים וקולות רקע, כאשר היא עצמה תורמת מדי פעם נגינת קלידים.

בפרק הזמן שליפשיץ ליקקה את הפצעים בבית, קרה משהו נהדר לקולה – הוא הפך לבשל יותר, בוטח, ובעל עוצמה מפתיעה. למרות שהקשר המילולי בין שרון ליפשיץ לקולה לא היה מעולם הנקודה החזקה שלה – ההופעה בפני קהל גורמת לה להוציא מעצמה את הטוב ביותר כמורת, עד כדי כך שבהופעה היא נשמעת טוב יותר מאשר בתקליט. הרפרטואר המתבסס על שני תקליטיה, עם שירים חזקים כמו "שתי בנות על הסוס", "ג'ידי", "אתה בא אלי" ו"עשה" הנפלא שבוצע כהדרן, הוא מגוון ומציג היטב מרשים שלה כיוצרת. סידס וניסימוב מספקים ליווי פונקציונלי שנשמע גדול יותר מסכום משתתפיו, אם כי יש השגות על צליל הגיטרה של סידס. זה האחרון התגלה כאישיות בימתית מסקרנת בביצוע ל"בלדה בין כוכבים" הבלתי נשכח של שלישית התאומים (טולן במקור מפיק ארנון, הנושא היום בתואר המופלא רב. ההפקה הנבונה של שרון ליפשיץ היא הדבר הנכון בזמן הנכון עבורה. היא הצליחה להשתחרר מהציפיות ממנה כתגלית, והפעם היא מעוררת סימפטיה. כראוי לראות.

המעלות של אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	6	10	גשם	4	7
אתונה	6	12	גשם	4	11
בוקארשט	2	4	גשם	–	–
בזל	5	8	גשם	0	10
וינה	2	5	גשם	1	8
ורשה	−2	0	שלג	1	7
ז'נבה	4	8	גשם קל	0	10
לונדון	4	9	מעונן	5	7
ליסבון	13	18	מעונן	11	19
מדריד	8	15	נאה	6	20
ניו־יורק	5	11	מעונן	4	12
פאריס	5	9	גשם	7	13
פרנקפורט	5	8	גשם	5	10
ציריך	2	5	גשם	–	–
קהיר	11	19	מעונן	8	18
קופנהאגן	−3	0	שלג	−1	9
רומא	13	18	גשם	5	13

EL AL אל על

שיחת היום עם שמעון אורן

על מות שלושת האסירים בכלא דמון

בכלא דמון יש יותר סמים מאשר בחוץ – אך לדעתי הם הורעלו

אורן (35), נשוי ואב ל־4, ריצה בכלא דמון עונש מאסר בעוון סחר בסמים. השתחרר מהכלא באוגוסט

סמים מסתובבים באותן תופשי בכלא?

מבריחים תופשי סמים לכלא. יותר מ־90% מהאסירים שחוזרים מחופשה מביאים איתם סמים לכלא, את כל סוגי הסמים: קק, ספידים, חשיש, הרואין ועוד. בכלא דמון יש סחר חופשי בסמים, בכל אגף יש כמה תחנות סמים.

ואיפה הסוהרים?

הם יודעים אבל מעלימים עין. הם לא יכולים לדבר. ה"בוסים" של האגפים אומרים להם מה לעשות, והסוהרים נותנים להם יד חופשית בגלל שהם דואגים על שמירת שקט באגפים.

האסירים נפגעו במהלך מסיבת סמים שערכו בתאם. מסיבות סמים נערכות בכלא דמון?

אין כמעט לילה שעובר ללא מסיבת סמים בתאים. בכלא דמון יש יותר סמים מאשר בחוץ. בכלא דמון הבעיה עם הסמים חמורה במיוחד בגלל שבכלא זה אין תעסוקה ל־3/4 מהאסירים, והם משתעממים ומעבירים את הזמן בעישון סמים. מעשנים בכל מקום בזמן שאתה ישבת היית עד ולעיני כל.

יש סברה שהאסירים שישבו באגף מעוטי ההגנה הורעלו. האם זה אפשרי לפגוע באסירים באגף שמור זה?

זו לא בעיה, אפשר להגיע אליהם אם רוצים. למשל, אם מישהו רוצה לפגוע באסיר כזה בגלל עדות שמסר – הוא עושה בעיות. הנהלת הכלא מעבירה אותו לאגף הענישה, שהוא אגף סמוך לאגף מעוטי ההגנה, ואז יש לו גישה יותר קלה לאסירים באגף זה והוא יכול לפגוע במי שהוא רוצה. לדעתי, האסירים האלה לא מתו מהסמים. הרעילו אותם ברעל, אולי ציאניד. אני ניסיתי את כל סוגי הסמים האפשריים, גם עירבבתי סמים וסמים עם אלכוהול וזה לא הרג אותי.

למניעת וחיסול התופעות בכלא?

היו הרבה מקרים שאסירים שלפו סכינים זה על זה, כשבא להם ה"קריז". לא מפתיע אותי מה שקרה. בכלא דמון יכולים כל יום אסירים למות.

יש לך עצה לשירות בתי הסוהר כיצד להתגבר על נגע הסמים בבתי הכלא וחיסול ההשפעות בין אסירים?

אי אפשר למנוע את העברת הסמים לכלא, כל זמן שיש חוק שאוסר לשטוף קיבה ולבדוק בתוך הגוף של האסירים, מכיון שכל הסמים מוחדרים בתוך הגוף, בפי הטבעת וע"י בליעה בקיבה. אבל צריך לעשות הפרדה בין אסירים, לא לערבב בין אסירים מכורים לסמים וכאלה שלא מכורים או נמצאים בשיקום או לקראת שיקום. מי שלא התמכר לסמים – אם יכנס לכלא בטוח שיפול לסמים.

אתה עצמך השתקמת?

יצאתי, אבל שב התחלתי להידרדר.

מאת ירח טל

בוש: מיניתי את סונונו כדי לרענן את הדעות בבית הלבן

סונונו הגיב על ההאשמה כי אין לו ניסיון בעבודה מדינית: "אין ספק, יש לי הרבה מה ללמוד – אבל אני לומד מהר"

וואשינגטון (ע"ד). הנשיא הנבחר ג'ורג' בוש נימק את בחירת מושל ניו המפשייר, ג'ון סונונו, לראש הסגל בבית הלבן בכך שהוא מבקש "לרענן את הדעות".

מינוי סונונו עורר התנגדות של כמה מיועצי הנשיא, והקרב יהדות ארה"ב. מנהיגים יהודים טענו כי המושל סונונו הוא פרו־ערבי בעמדותיו.

בוש כינס ביום ו' מסיבת עתונאים בוואשינגטון ואמר כי סונונו, שאין לו נסיון בעבודה מדינית בוואשינגטון, "יביא עימו פרספקטיבה מרעננת".

עד כה מינה בוש מרואים ופקי־דים בכירים בוואשינגטון לתפקידים מרכזיים בממשל החדש. מכריו המקור־בים, המיועד, ג'יימס בייקר, היה ראש הסגל בבית הלבן ושר האוצר בממשל רייגן. בוש גם ביקש משר האוצר, ניקולאס בריידי, להישאר בתפקידו.

בחירת סונונו הדאיגה מוסדות ו־ארגונים יהודיים בעיקר מפני שהוא היה היחידי מבין 50 מושלי מדינות בארה"ב שסירב לחתום על גינוי לה־חלטת האו"ם מ־1975 המשווה את הציונות לגזענות.

סונונו, 49, קתולי ממוצא לבנוני, אמר כי לא חתם על פניית מושלי המדינות מפני שהיה סבור כי היא מעבר לתחום סמכותו של מושל. הוא אמר כי הוא מתנגד להחלטת האו"ם.

הוא הוסיף כי יפעיל את עיקר מ־אמציו בענייני הפנים, מאחר שהנשיא הנבחר הוא בעל נסיון רב בענייני חוץ ויש לו דעות ברורות משלו. בה־גיבו על הביקורת על שאין לו ניסיון בעבודה מדינית, אמר סונונו: "אין ספק, יש לי הרבה מה ללמוד על הנע־שה כאן. אבל אני לומד מהר".

"הם לא הרגו מספיק יהודים" – אמר עסקן גרמני – והתפטר

המפלגה הנוצרית־דמוקרטית גינתה את הערות חבר המועצה כ"בלתי נסבלות ובלתי נסלחות"

(ע"ד). חבר מועצה עירונית בגר־מניה המערבית התפטר לאחר שאמר בישיבת המועצה "הם עדיין לא הרגו מספיק יהודים".

ויללי פוסן השמיע הערה זו בשעה שלמועצת העיר וגבורג (26000 תושבים, 50 ק"מ מקלן) הוגש דו"ח על ההכנות לעריכת תערוכה לציון יום השנה ה־50 ל"ליל הבדולח".

"בהמשך, כליכך הדיועותי שב־אלצני לסגור את הישיבה", אמר ראש העיר פריץ יעקבס לאחר התק־רית, שאירעה ביום ג' בשבוע שעבר.

יעקבס אישר דו"ח שהופיע בע־תון "אאכנר נאכריכטן" בשבת, שב־נאמר כי פוסן, 51, התפטר ממועצת העירייה למחרת, ומצפים כי יפרוש גם מהמפלגה הנוצרית־דמוקרטית.

סיעת המפלגה הנוצרית־דמוקר־טית בעיר זו גינתה את הערותיו של חבר המועצה כ"בלתי נסבלות ובלתי נסלחות".

יצוין כי בקשר להכנות לטקסים לרגל יום השנה ה־50 ל"ליל הבדולח" אירעו בגרמניה כמה תקריות. יו"ר בית הנבחרים המערב־גרמני, פיליפ ינינגר נאלץ להתפטר מתפקידו, לאחר שאמר בנאום כי הגרמנים ראו בהיטלר גואל וסברו כי "יש להעמיד את היהודים במקומם". דווח גם על כמה מעשי חוליגניות בעלי אופי אנטישמי.

העתונאי חגי אשד נפטר ממחלה

העתונאי חגי אשד נפטר אתמול ביום שבת בירושלים לאחר מחלה ממוש־כת. בן 60 היה במותו.

הניח אשה ושני בנים. הלוויתו תצא היום ב־2 אחרי הצהרים מסנהדריה.

חגי אשד נולד כשלמה אורלשטיין, היה בנו של המורה וחוקר תולדות היישוב יהודה אורלשטיין. שנה בא לו מכיניו המחתרתי בלח"י, שכיהנה על ראשונה ובו עסק בהסברה ובכתיבת חוברות הדרכה. אחרי הקמת המדינה היה פעיל באגף השמאלי של מפלגת הלוחמים, שירשה את לח"י.

אשד היה בוגר החוג ללימודי המז־רח התיכון באוניברסיטה העברית בי־רושלים. ב"דבר" עסק בכתיבה פוב־ליציסטית ובפרשנות מדינית, וייצג את עתונו במשך כמה שנים בלונדון.

חגי אשד

לפי הזמנתו של דוד בן־גוריון חקר את פרשת לבון ("העסק הביש") לפרטיה. הדו"ח שהגיש לבן גוריון ונמסר לממשלה ב־1964 עורר סערה ומחלוקת, וגרם לפילוג במפ־א"י ההיסטורית ולהקמת רפ"י. רק ב־1979 הופיע ספרו "העסק הביש" המבוסס על אותה פרשה. שני ספריו האחרונים היו "כעת – מחר" שנכתב עם שמעון פרס ו"מוסד של איש אחד" – הביוגרפיה של ראובן שילוח, ממקימי קהיליית המודיעין הישרא־לית.

אשד נודע כבעל יכולת אנאלי־טית, לוחם תקיף ועיקש על דעותיו, בעל ניסוחים חריפים ומתמיד. שיקף בדרך כלל את העמדות של הזרם המ־רכזי במפלגת העבודה.

גורבצ'וב על המשך אספקת הנשק למורדי אפגניסטאן:

מעשי ארה"ב ופקיסטן – כאילו אינן רוצות שנצא מאפגניסטאן

(ע"צ, ע"ר). נשיא בריה"מ מיכאיל גורבצ'וב אמר אתמול כי ארה"ב ופ־קיסטן כי הן פועלות כאילו הן מעוניינות שמוסקבה תבטל את הנס־יגה להתפנות מאפגניסטאן.

בנאום בניו דלהי, בטקס שבו הוענק לו "פרס השלום, פירוק הנשק והפיתוח, על־שם אינדירה גאנדי" ל־1987, הביע גורבצ'וב תקוה כי ישתפרו היחסים בין ארצו לסין.

הוא אמר כי העולם כולו מודע לחשיבות שיש לייחס להסכמי ז'נבה מאפריל, שבהם נקבע כי על בריה"מ להוציא את כוחותיה מאפגניסטאן עד 15 בפברואר 1989.

בריה"מ האשימה כמה פעמים את פקיסטן וארה"ב בהפרת הסכמי ז'נבה בספקן נשק למורדי אפגניסטאן. הקרמלין השעה את פינוי הכוחות בציינו כי המצב הצבאי בארץ זו החמיר עקב הגברת התקפות המורדים על צבא אפגניסטאן ועל ערים סובייטיות.

גורבצ'וב הגיע להודו ביום ו' לבי־קור רשמי שימשך שלושה ימים. זה ביקורו הראשון בחו"ל מאז נתמנה לנשיא בריה"מ.

בטקס, שבו הוענק לו הפרס, אמר נשיא הודו כי גורבצ'וב הוא המדינאי הדגול ביותר של זמננו.

ריח רע נודף ממעצרי – אמרה עו"ד שנחשדה בשיבוש הליכים

עו"ד תמי אולמן נעצרה לאחר שחשוד בשימוש בסמים טען כי יעצה לחברתו לשקר למשטרה כדי שלא יופעל מאסר על תנאי

מאת נורית כהנא, כתבת "הארץ" בחיפה

לשכת הבילוש והמודיעין של מרחב חיפה חקרה ביום ו' את עורכת הדין תמי אולמן בחשד ששיבשה הליכי משפט. עו"ד אולמן הובאה לחקירה, נעצרה ושוחררה בערבות.

החקירה החלה לאחר חיפוש, על פי צו בית משפט, בדירתו של חשוד בסחר בסמים. בחיפוש נתפסו סמים. לאחר ימים אחדים התקשרה עורכת הדין למשטרה וסיפרה כי שוחחה עם עליזה אזונה, חברתו של החשוד שבביתו נערך החיפוש, וכי זו אמרה שהסמים שלה והיא תודה על כך למשטרה.

חברתו של החשוד הגיעה למשט־רה, אך בחקירתה טענה שאין לה קשר לסמים, וכי נעצרה בגין דברי ראיות. החשוד בשימוש בסמים נעצר, וטען בחקירתו שעורכת הדין יעצה לחברתו ללכת למשטרה ולספר שהסמים הם שלה, היות שתלוי ועומד עונש מאסר על תנאי נגדו.

לטענת החשוד, הדריכה עורכת הדין את שניהם כיצד לא להישבר בחקירת המשטרה.

עו"ד אולמן אמרה שריח רע נודף מחקירת המשטרה. היא הכחישה את החשדות נגדה, לדבריה, מדובר בעבריין שהעליל עליה והדביק יפגע לאחר. עוד טענה שיתכן שהתלונה נגדה קשורה לחקירות ולתיקים שבהם היא מופיעה כסנגורית, כמו זה של נפתלי בנגלו, החשוד ברצח הילד נגרי בגבעון. לדעתה, החשדות נגדה הם התנכלות של המשטרה לעבודתה כעורכת דין פלילית.

על פי הנהלים, יועבר התיק ליועץ המשפטי של המשטרה.

משפטנים: פיטורי דוד גרוסמן מרשות השידור – אינם חוקיים

יעקבי ביקש מנבון להתערב: "רשות השידור צריכה להיות גאה שסופר בעל שיעור קומה עובד בה" ● העתונאים – לאסיפת מחאה

מאת לילי גלילי
כתבת "הארץ"

גורמים משפטיים אמרו אתמול כי פיטוריו של דוד גרוסמן מרשות השידור אינם תופסים, וכי הצעד שנקטה ההנהלה נגדו "חסר שחר". פיטורים במברק אינם חוקיים, וההנהלה הדריעה "קיבלנו את התפטרותו" אף שגרוסמן התפטר רק מתפקידו כמולי־קה הרשות ולא מעבודתו בדיה. יתר על כן, גרוסמן אינו איש מחלקת החדשות, אלא "מושאל" לשם מחלקה אחרת, ולהתפטרויות מסוג זה יש תקדימים, כמו התפטרותו של יעקב אחימאיר, מעריכת "מבט", שלא גררה, כמובן, את פיטוריו מן הטלוויזיה.

גרוסמן עצמו, מסרב להגיב על הדברים, ומסתפק במענה "מכיוון שאני עובד רשות השידור, אינני מגיב, על פי חוקי התקשי"ר".

השר גד יעקבי, ביקש אתמול משר החינוך, יצחק נבון, להתערב בפרשה. יעקבי הדגיש שרשות השידור צריכה להיות גאה שסופר בעל שעור קומה נמנה עם עובדיה.

הנושא יעלה היום בדיון בין נבון לראשי הרשות על סיקור ועדית אלג'יר.

יו"ר איגוד עיתונאי ישראל, יגאל לב, מסר אתמול כי הנהלת האיגוד ביקשה מאחד מבכירי עורכי הדין להעמיד למבחן בבג"ץ את המסמך של פורת, המטיל הגבלות על סיקור אלג'יר. הוא הודיע כי עיתונאי ישראל יתכנסו היום לאסיפת מחאה להצביע על הסוף ברשות השידור, "שהביא לגזירות המנכ"ל על חופש הביטוי ועיוות ועדת הוועד המנהל לעיתונאים".

סיקור המל"פ ברשות השידור יידון היום אצל שר החינוך

הוזמנו: הראל, פורת ומנהלי הרדיו והטלוויזיה

(עתי"ם). סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, זימן את ראשי רשות השידור לדיון דחוף על נושא סיקור כינוס אש"ף באלג'יר, ברדיו ובטלוויזיה. הפגישה תתקיים היום אחר הצהריים, בלשכת שר החינוך בירושלים, בהשתתפות יו"ר הוועד המנהל אהרון הראל, סגן יו"ר הוועד המנהל שלמה קור, מנכ"ל רשות השידור אורי פורת ומנהלי הרדיו והטלוויזיה בעברית ובאנגלית.

יועץ שר החינוך לעניני תקשורת, ישראל כהן, אמר כי השר יקבע את עמדתו לגבי סיקור האירועים באלג'יר לאחר שיקבל דיווח מראשי הוועד המנהל והנהלת רשות השידור.

בזיכה ראשונה למערכת ההצבעה האלקטרונית בכנסת ביקעו בסוף השבוע מתנכבה הדוכה: תלמידי מכללת אורט שליד האוניברסיטה העברית בירושלים. המכללה זכתה במכרז שאליו ניגשו גורמים שונים מהארץ ומחו"ל. בצד שמאל כיראה מנכ"ל אורט, ישראל גולדלבק. (צלום: חנפיס ישראלי)

נבון: ממשלה ללא מערך – מפחידה

שר החינוך מאוכזב מהחלטות המועצה הפלשתינית באלג'יר

מאת כתבי "הארץ"

בשידור בגלי צה"ל אמר שר החינוך יצחק נבון כי הוא צופה "ממשלה מפחידה" בישראל אם המערך לא יצטרף אליה.

שר החינוך אמר, כי טובת המדינה ועתידה עומדים לנגד עיניו בבואו לתמוך בהתמשכות המערך לממשלה בתנאים מסויימים. "אני חושש שאם תהיה קואליציה ללא המערך תהיה זו ממשלה יציבת בה ישלטו כוחות קיצוניים הן בתחום המדיני והבטחוני והן בתחום הדתי והכלכלי", אמר נבון.

עם זאת, הוסיף, לא יסכים המערך להצטרף לקואליציה שיהיה בה רוב אוטומטי נגד עמדותיו העקרוניות. "בצטרף לממשלה רק אם ישיג שיוויון בינינו לבין הליכוד. אסור לנו להצטרף לממשלה כמפלגה נספחת", אמר. לדבריו, המערך גם לא יצטרף לממשלה שתנהל בקפאון מדיני ותתנגד כל יוזמה מדינית.

לדעת נבון חייבת מפלגת העבודה לתת עדיפות עליונה להשגת תיק החינוך בידיה.

לגבי תוצאות הבחירות אמר השר כי לדעתו הפירסומאים השונים שעבדו בשביל המערך הם הראשונים שצריכים להיות מובאים ל"דין תורה" על כשלונם במערכת הבחירות האחרונה.

נבון הביע אכזבה מהחלטות המועצה הפלשתינית באלג'יר. "הם היקשו על המצב המדיני במהות והרחיקו עוד יותר את ירדן מצו"ם לשלום". לדעתו, מגילת העצמאות שלנו עמדה לנגד עיני מנסחי ההכרזה הפלשתינית.

תלמידים עתרו לבג"ץ להתיר הפגנה מחר מול הכנסת

(ע). בג"ץ ידון הבוקר בעתירת קבוצת סטודנטים ותלמידי תיכון נגד סירובם של יו"ר הכנסת וקצין הכנסת להתיר להם להפגין מחר מול משכן הכנסת נגד השתמטות בני הישיבות משירות בצה"ל.

ההפגנה תוכננה למועד פתיחת הכנסת הי"2, אך יו"ר הכנסת היוצאת, שלמה הלל, סירב לתת לה רשיון מחשש להפרעות לטקס הפתיחה. לטענתו, ברור שהימצאם של 1000 מפגינים מול הכנסת עלול לשבש את בוא הנכבדים, ובהם נשיא המדינה, לטקס.

העותרים מציינים, באמצעות פרקליטיהם עו"ד אברהם גל ויוסף לוי, כי ביקשו רשיון להפגנה שקטה. העותרים אומרים לבג"ץ, כי מדובר בתלמידי תיכון המבקשים להביע עמדה ומחאה מקובלת, באופן מסודר, בנושא השנוי במחלוקת.

הפגנת רצ: "מדינת הלכה – הלכה המדינה"

(עתי"ם). עשרות פעילי רצ בתל־אביב הפגינו שלשום בערב ליד בתי הקולנוע רבחון נגד חוק ההסמכה מתוך כוונה להבהיר כי תנועת רצ לא תיתן יד לסגירת בתי עינוגים בערבי שבת.

התנוי השלטים: "מדינת הלכה – הלכה המדינה". תנועת רצ בתל־אביב הודיעה כי אנשיה יפגינו מעתה בכל ערב שבת במקומות שונים בעיר.

שר רשאי להביא עמו נהג, מזכירה, עוזר ויועץ

רשאי להחליף גם מנכ"ל ודובר

מאת צבי זרחיה, כתב "הארץ" לענייני כלכלה

נציבות שירות המדינה מתכוונת להקפיד על ביצוע ההנחיות באשר לאיוש לשכות השרים החדשים, עם הקמתה של הממשלה החדשה.

בתשובה לפניית "הארץ" אמר אתמול נציב שירות המדינה, מאיר גבאי, כי על פי הכללים יוכל כל שר להביא ללשכתו נהג, מזכירה, עוזר ויועץ אישי. במשרדים גדולים, ייקבע מספר העובדים בלשכת השר בהתאם להיקף הפעילות במשרד.

על פי כללי התקשי"ר יוכל כל שר חדש להחליף את המנכ"ל משרדו ועובדים בלשכתו.

במקרים רבים, עובדי לשכות השרים מועסקים באמצעות חוזה אישי, כך שאם לא יימצא להם מקום עבודה חדש, ניתן להתיר את החוזה עימם. זכותו של השר להביא עימו חבר אישי או חבר למשרד.

אפילו הרב שך הפסיק לעשן

נאמר בספר לימוד חדש לחינוך החרדי המביא אוסף הלכות על נזקי העישון

מאת גילי מנדלר

"כשבחור ישיבה מתארס, ימנע מלחלק סיגריות לחבריו כנהוג, אלא במקום זה, יחלק ממתקים או מיגדנות וכן כל כיוצא בזה". דברים אלה, מתוך איגרת של הראשון לציון, הרב עובדיה יוסף, כלולים בספר לימוד ראשון מסוגו לחינוך החרדי, הדן בנזקי העישון ביום חול וביום טוב לאור ההלכה.

הספר "פאר תחת אפר" יצא לאור בימים אלה על ידי הרב רב אטינגר, מהחינוך העצמאי, בסיוע הגוף לחינוך לבריאות במוכירות הפרגונית במשרד החינוך. כלולים בו תשובות גדולי הרבנים בדורנו בעניין העישון, קונטרסים ובהם הלכות על נזקי העישון וחוות דעת של רופאים.

בהקדמה לספר נאמר, כי רבנים גדולים בדורות קודמים עישנו, משום שלא ידעו עד כמה הדבר מזיק לבריאות ואילו "רבים מגדולי הדורנו שעישנו בצעירותם, הפסיקו לעשן... וביניהם הרב הגאון מרן אליעזר מנחם שך שליט"א והפוסק האדיר הרב הגאון, שלמה זלמן אויערבך שליט"א".

חידוש נוסף בספר הוא העמדת הרבנים־מחנכים בישיבות (ר"מים) המנהגים לעשן בכיתות, כמי שעוברים עבירה.

רק 14% מיהודי ארה"ב שבעי רצון מתוצאת הבחירות בארץ

69% מהיהודים בארה"ב הצביעו בעד דוקאקיס ו־31% בעד בוש

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו יורק

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). סקר בין יהודים בשמונה ערים גדולות בארצות הברית העלה כי רק 14% מהם שבעי רצון מתוצאות הבחירות בישראל. 41% הביעו מורת רוח ו־44% השיבו כי אין להם דעה בנושא. הסקר נערך לפי הזמנת שלושה שבועונים יהודיים בשפה האנגלית על־ידי פרופ' ויליאם שלמרייך מאוניברסיטת ניו יורק, העומד בראש מכון לחקר דעת קהל בניו־יורק.

הסקר העלה כי בבחירות לנשיאות, 69% מהבוחרים היהודים הצביעו בעד מייקל דוקאקיס ו־31% בעד ג'ורג' בוש. תמיכת היהודים בדוקאקיס היא בשיעור דומה לזה לה זכו בעבר ג'ון קנדי, ליבדון ג'ונסון ויובדט האמפרי.

אלה שהצביעו בעד דוקאקיס הסבירו את תמיכתם בו בעמדותיו כלפי מיעוטים, זכויות האשה, הפלות מלאכותיות ומינויי שופטים לבית המשפט העליון. 62.6% אמרו כי התחשבו בהשקפותיו בנושאים כלכליים ו־57.8% אמרו ששקלו את גישתו לישראל. חלוקת ההצבעה היהודית לפי מגזרים העלתה, כי מבין אלה שהגדירו כרפורמים, 76.7% הצביעו לדוקאקיס ו־23.3% בעד בוש. בין הקונסרבטיביים, 81.3% הצביעו בעד דוקאקיס ו־18.7% תמכו בבוש.

בין אלה שאינם שייכים לקבוצה דתית – 83.8% תמכו בדוקאקיס ו־16.2% בבוש. בין היהודים שהגדירו על עצמם כאורתודוקסים, 51.5% הצביעו בעד המועמד הדמוקרטי ו־48.5% בעד בוש.

עובדת היותה של אשת דוקאקיס יהודיה, לא היוותה גורם שהשפיע על התמיכה היהודית במועמד הדמוקרטי. גם נוכחותו של ג'סי ג'קסון בצמרת המפלגה הדמוקרטית לא השפיעה על מצביעים יהודים כבורות חשוב.

67.5% מבין היהודים שהצביעו בעד בוש נימקו זאת בבטחון שיש לבוש בתחומים שונים. 66.7% הסבירו את תמיכתם בבוש בראותם לישראל.

ח"כ גאולה כהן ומי שהיה מסרב עליה, ולדימיר סלפק, אתמול ב"מוספשבת" של "הארץ".
(צלום: עדי קרן)

"אהדת הולנד לישראל – בשל רגשות אשמה מתקופת השואה"

מחבר הספר "כמו אבנים שותקות" ניתץ ב"מוספשבת" את המיתוס לפיו סייעה הולנד בהצלת יהודים במלחה"ע ה־2

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ"

המיתוס לפיו הולנד ותושביה סייעו בהצלת יהודים בימי מלחמת העולם השניה הוא בפירוש איננו נכון – כך אמר אתמול שמואל הכהן, יליד הולנד, עם צאת ספר זכרונותיו "כמו אבנים שותקות".

בדבריו במוספשבת של "הארץ", תיאטרון הבימה העירונית תל אביב, אמר כי היו הולנדים שהסתירו יהודים ובכך הצילו אותם והיו גם הולנדים ששילמו על כך בחייהם, אך הרוב המכריע עמד מנגד ואטם את עיניו, אוזניו ופיו. לדבריו, בהולנד קיימת אנטישמיות מושרשת ולא אחת שמע שיחות בין הולנדים שאמרו כי מה שקרה בשואה אמנם נורא, אבל טוב שנפטרנו מהם.

הכהן ציין כי עם פרוץ מלחמת העולם השניה חיו בהולנד 140 אלף יהודים מושרשים היטב מהם נרצחו 80 אחוזים. האהדה הקיימת בהולנד לישראל נובעת לדעתו מרגש האשמה של ההולנדים. הכהן העריך כי המיתוס בדבר העזרה של תושבי הולנד ליהודים בא מיהודי הולנד עצמם שניצלו בסיוע של תושבים מקומיים ואולם אלה שסייעו היו מיעוט.

במרכז "מוספשבת" אותו הינחה מיכאל הנדלזלץ עמד ראיון עם ח"כ גאולה כהן (התחיה) אשר אמרה בין השאר כי תתמוך בכל ממשלה אשר תקום, ולו במחיר ליכוד, את זכותה של ישראל על יהודה ושומרון. "יש היום עשרים גרעינים ל־20 ישובים שנים הם מחכים רק לצלצול הטלפון כדי לבוא ולהתיישב".

ח"כ כהן חזרה והביעה התנגדות לטרנספר, שאינו פתרון מציאותי. בהתייחסה לרב כהנא אמרה כי חבל שהוא לא נשאר בארה"ב והיה ממשיך במאבקו למען יהודי בריה"מ. בהתייחסה לאינתיפאדה אמרה כי המערך פעל להחלשת העמדה הישראלית ולהגברת הבטחון העצמי של הפלשתינאים. אם התחיה היתה בשלטון לא היתה מתרחשת האינתיפאדה.

פרופ' יהודה באואר, העומד בראש האגודה ליהדות הומניסטית־חילונית, העומדת להפגין מחר מול הכנסת במחאה על הכוונה לחוקק את החוקים הדתיים, אמר כי בעבר לא היתה היהדות כל כך בלתי סובלנית וכי החוקים הדתיים העומדים להחקק בכנסת החדשה ימסרו את חייהם של הרוב הגדול בניגוד לרצונו לידיו של המיעוט.

הוא סיפר כי בשבועות האחרונים כבר היתה ירידה בתרומות למגבית מצד יהודי ארה"ב וקיים חשש כי יהודי ארה"ב יתמכו פחות בשדולה הפרו ישראלית בקונגרס. באואר ציין כי סגן שר החוץ האמריקאי רמז שהממשל לא יוכל לממש את תמיכתו בישראל ללא תמיכת השדולה הפרו ישראלית. "הבבא ברוך הודי מלובביץ' מסכנים איפוא עתה את בטחונה של ישראל." עמדה דומה הביע גם מסרב העליה ולדימיר סלפק: "כשבאו הלוחמים לישראל לא שאלו אותם אם אמם או סבתם התגיירו בגיור רפורמי או אורתודוקסי".

כן השתתפו במוספשבת צוות מתוך ההצגה עלובי החיים של התיאטרון הקאמרי לציון העלאת 300 הצגות, הזמרת אורה זיטנר וצמד הטבלנים.

רשת השיווק ההונגרית ארטקס תפתח בקרוב חנות בתל־אביב

מאת אבי גבאור

בודפשט (מיוחד ל"הארץ"). חברת "סייפר" העוסקת בפיתוח קשרי הסחר שבין ישראל להונגריה הגיעה בשבוע שעבר להסכם עם רשת השיווק ההונגרית "ארטקס" לפתוח חנות לשיווק מוצרים מתוצרת הונגריה בתל־אביב.

חברת "ארטקס" מהונגריה מתמחה בשיווק מוצרי מלאכת יד ואמנות. הקמתה של החנות ההונגרית בתל־אביב תתאפשר בזכות אישור מיוחד לייבוא מכסות ספציפיות של תוצרת הונגרית לישראל, שניתן לירמים כי אושרה על־ידי משרד התעשיה והמסחר בירושלים. האישור יאפשר מתן רשיונות הייבוא מבלי לפגוע יתר על המידה בתעשיה המקומית.

"סייפר" היא חברת סחר בינלאומית בבעלותם של משה זנבר, יו"ר מועצת המנהלים של בנק לאומי ואיש העסקים סם פרדמן. לגבי חלק לא מבוטל בתהליך ההתקרבות המסחרית המתרחש בימים אלה בין ישראל להונגריה, וחברת סייפר מעורבת בעסקות לא מעטות במדינה זו.

באחרונה חתם בל"ל על הסכם עם "קרדיט בנק" – שהוא הבנק המסחרי הגדול ביותר בהונגריה – לפיו יעמיד הבנק הישראלי אשראי בהיקף של עד 5 מיליון דולר למימון עסקי הסחר בין שתי המדינות.

אחד ממנהליו הבכירים של "קרדיט בנק" מסר כי לא מן הנמנע שבעתיד הקרוב יפתח הבנק נציגות בתל־אביב.

מהפכה בחימום
מיזוג האויר!

חידוש מהפכני מתוחכם של אמקור הקובע עידן חדש במיזוג אויר:

יוניזציה BUILT-IN
כסטנדרט בכל מזגן

גם חימום
גם קירור
וגם אויר צלול
לא עוד כאבי ראש,
צריבת עיניים מעשן סיגריות,
תחושת לחץ, חוסר ריכוז
וחוסר אויר בחדרים הסגורים.

באמצעות היוניזטור מעשיר המזגן את האויר ביונים שליליים ומביא אותו לדרגת צחות של סביבת הרים ומפלי מים! בנוסף, פועל המזגן כמטהר אויר אלקטרוני המטהר אותו מעשן סיגריות וגורם לשקיעת מזהמי האויר וגורמים אלרגניים לפני שהם נישאפים לריאות, מקטין באופן משמעותי את כמות הבקטריות באויר ומנטרל ריחות.

הזדרזו והבטיחו לעצמכם חורף חם בחדרים צלולים עם אויר טבעי ובריא.

להשיג רק בסניפי הרשת.

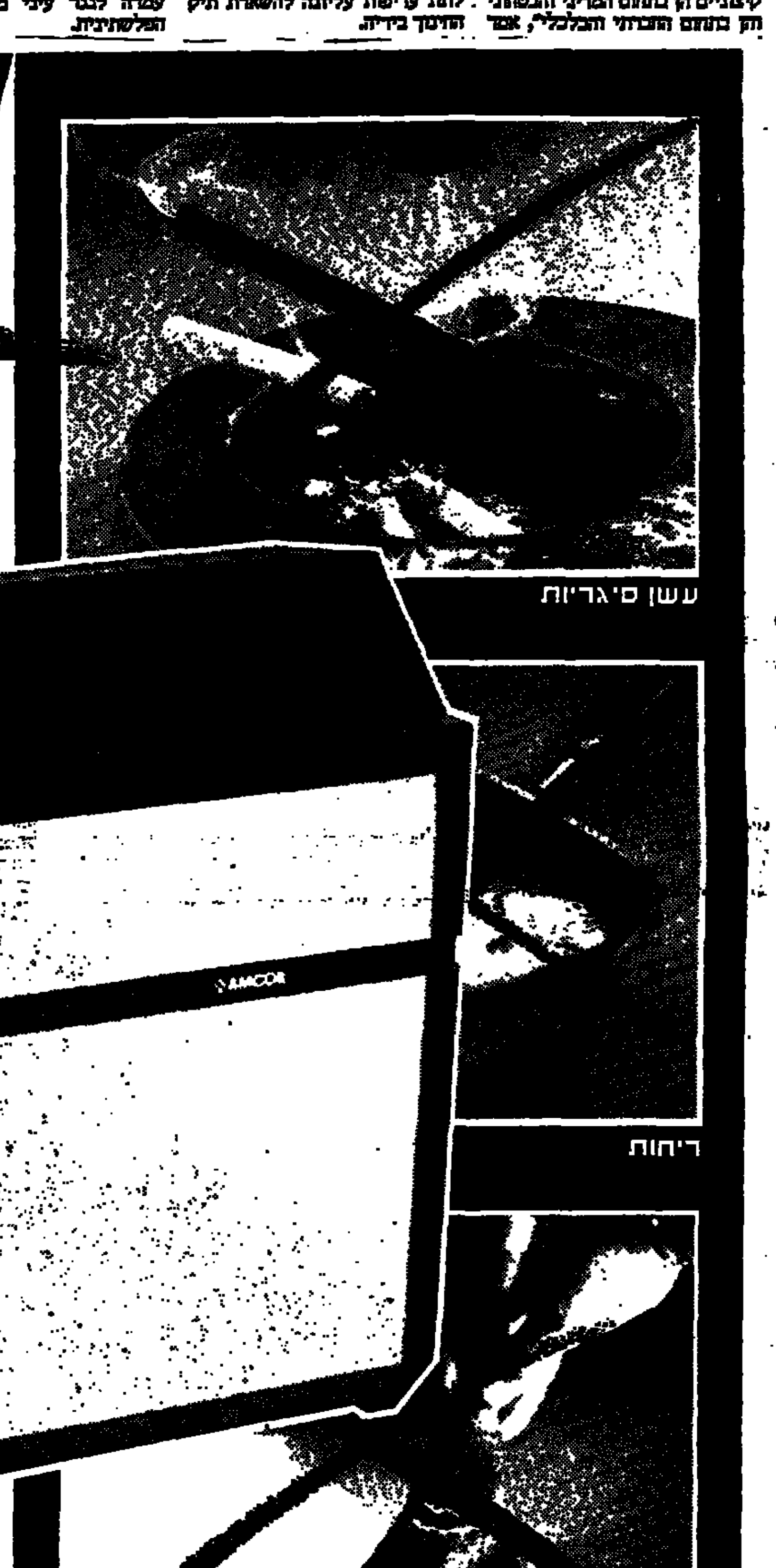

המרכז הישראלי למיזוג אויר ®
המרכז יש רשת. משתלם לגשת!

● הנהלה ראשית רח' ז'בוטינסקי 106 פ"ת טל' 9245559 (רב קוי)
● אשדוד רח' רוגוזין 70/2 טל' 557280; 08-541044
● אשקלון מרכז נפתי 16, טל' 051-37004
● בת־ים רח' בלפור 67 (פינת הרב קוק) טל' 03-863914
● חדרה רח' הנשיא 25 טל' 334642; 06-339974
● חיפה רח' גאולה 28 טל' 667416; 04-672996
● טירה (המשולש) מרכז מסחרי טל' 052-938254
● יהוד רח' קדושי מצרים 8 טל' 5364943/5; 03-344514
● ירושלים המשביר לצרכן, רח' קינג ג'ורג' טל' 02-539676
● כפר סבא רחוב הטחנה 4א. התעשיה טל' 052-442334
● נהריה רח' הרצל 81 טל' 926198; 04-928154
● נתניה רח' דגניה 5 (אזור התעשיה הישן) טל' 053-28734
● פתח תקוה רח' מוקר 13 טל' 9221292, 03-9234276
● קרית גת בנין גילת 6 טל' 051-888340
● רמת השרון רח' סוקולוב 73 טל' 03-479550
● רעננה רח' אחוזה 240 טל' 912660, 052-446753
● ת"א רח' אבן גבירול 96 טל' 03-242469

הוצאה של קבוצת לקידום מערכות בע"מ

هكذا من الأصل

מאות טונות של סולר ומזוט זיהמו את הים באזור אשדוד

אוניה טורקית נטרפה אל שובר הגלים וכמויות דלק גדולות דלפו ממכליה המבוקעים ● הזיהום הוא מהחמורים שהיו בעשור האחרון

מאת אלי אלעד
כתב "הארץ" לאיכות הסביבה

מאות טונות של סולר ומזוט שנשפכו אתמול בבוקר לים ממכליה המבוקעים של אנית משא טורקית, גרמו לזיהום ים חמור, מהגדולים שאירעו בארץ בעשור האחרון. האוניה נטרפה אל שובר הגלים של נמל אשדוד.

צוותים של המחוז למניעת זיהומי ים בשרות לשמירת איכות הסביבה הוזעקו למקום, והחלו בשאיבת כמויות הדלק בשעות הבוקר. בשלב ראשון מרוכזים המאמצים בעיקר בתוך שטח הנמל, לשם נסחפו כמויות גדולות של דלק.

הודעה הועברה לתחנות הכח של חברת החשמל באשדוד ובתל-אביב, ובעקבותיה נפרשו מגינים (מחסומי גומי מיוחדים) בפתח בריכות הקירור של תחנות הכח, בנסיון למנוע חדירת הדלק לשטח הבריכות, דבר שעלול לגרום להתכסות המעבים של הטורבינות בשיכבה שומנית ולתקלות בפעולת יחידות הכח.

האניה הטורקית היא בת כ-8,000 טונות, והיא עגנה מחוץ לשוברי הגלים של נמל אשדוד, לאחר שהשלימה פריקת מטען סוכר ועמדה להתחיל לטעון לתוכה פוספטים.

לפנות בוקר, כאשר 19 אנשי צוותה ישנו כנראה, נקרע עוגן האניה, וסמוך לשעה 6.30 בבוקר מצאו את עצמם אנשי הצוות המתעוררים, כשאנייתם מוטלת על חלקו החיצוני של שובר הגלים של הנמל. כנראה שמעוצמת הפגיעה התבקעו מיכלי האניה.

מנהל השרות לשמירת איכות הסביבה, ד"ר אורי מרינוב, אמר אמש: נעשה כל מאמץ למנוע נזקים הן לתחנות הכח, הן לנמל והן לחופים. העובדה שברשותנו ציוד מיוחד למקרים כגון אלה, באמצעות הקרן למניעת זיהומים, מקלה על הטיפול בנושא.

3 אסירים מתו ב"מסיבת סמים" בכלא

שלמה אדרי הביא בשובו מחופשה היפנודרום, חשיש ואבקת הרואין מהם הוכן קוקטייל אך המינון של אחד החומרים היה גבוה או שהיה רעיל ● מנהל שב"ס: רוב הפליליים נוטלים סם

מאת ראובן שפירא
ונורית כהנא

ועדת חקירה פנימית שמינה נציב שרות בתי הסוהר תמסור בתוך כמה ימים את ממצאיה והמלצותיה בעקבות מותם של שלושה אסירים פליליים בתא באגף טעוני ההגנה בכלא רמון. השלושה – יהב מלכה (בן 32), דוד כהן (בן 39), שניהם מנמל העמק, ואברהם אבוטבול מרמלה – מתו אור ליום ו' כנראה משימוש יתר בסמים בעת מסיבת סמים. מותם של השלושה והיפגעותם של שניים אחרים – מוריס אוזלאי ושלמה אדרי – משימוש בסמים, הוא אחד הארועים החמורים ביותר בתולדות שרות בתי הסוהר.

אף שחברי הועדה, בראשות גונדר משנה דוד זילברמן, נמצאים בעיצומו של שלב גביית העדויות, ברור כבר עכשיו כי היו ליקויים בתיפקוד הסוהרים באגף שבו ארע האסון וכי הם לא היו ערניים אותו לילה למתרחש בתא מספר 4 באגף ג' בכלא שבו מתו האסירים. נציב שרות בתי הסוהר אמר כי בשלב זה לא ברור אם היו חריגות משמעותיות בתיפקוד הסוהרים באגף שבו ארע האסון.

נודע בחקירה ראשונית כי הסוהרים לא מילאו את ההוראות לחייב כל אסיר להתייצב ליד מיטתו בספירת הבוקר בשעה 6.00, וכך התגלה דבר האסון רק בשעה 8.30 בבוקר, כאשר אחד האסירים שנותרו בחיים אובחן על ידי הסוהרים כמי שחש ברע וסובל מקשיים. בשלב זה לא ברור אם גילוי הארועים בתא מספר 4 בשעה 6.00 בבוקר היה מאפשר הצלת מישהו משלושת האסירים שהיו כנראה במצב קשה החל משעות הלילה המאוחרות. אחת השאלות שעליהן תיצטרך ועדת החקירה להשיב היא אם היה ידוע לשלטונות הכלא שהאסיר שלמה אדרי, החשוד שהבריח את הסמים לכלא בשובו מחופשה, הוא אסיר בעל סיכון להברחת סמים והאם ננקטו כל הצעדים לתפוס את הסמים שהיו ברשותו.

גופות האסירים שנפטרו הועברו למכון הפתולוגי באבו כביר לקביעה מדוייקת של סיבת המוות. במקביל מנהלת משטרת מרחב הנגב חקירה בהיבטים הפליליים של הפרשה. בין השאר בודקים החוקרים אם הוכנס חומר רעיל לסמים שהוחדרו לכלא כדי לפגוע במישהו מהאסירים.

נציב שרות בתי הסוהר לדי שאול אמר ביום ו': "במצב הקיים כיום בבתי הסוהר אי אפשר להפסיק החדרת סמים לבתי הסוהר. בנתונים שבהם אנחנו פועלים כיום, כאשר יש מיגבלות משפטיות וחוקיות שאינן מאפשרות חיפוש והוצאת סמים מתוך גופם של אסירים ויש בעיות של תקציב וכוח אדם, שבין השאר מונעות עריכת בדיקות מעבדתיות לגילוי סמים במידה מספקת ומיזון הפרדה הולמים בין אסירים, קשה להתמודד עם בעית הסמים בכלא ולא ניתן לעשות יותר. אנחנו פועלים בנושא הזה בכל יכולתנו.

"לפי הערכתנו כ-3500 מתוך 5000 האסירים הפליליים בבתי הכלא נגועים בשימוש בסמים ואלינו מגיעים המקרים הקשים."

מינון גבוה

מתפרשים שנודעו על המקרה מצטיירת התמונה הבאה: ביום ה' בלילה, יומיים לאחר ששב מחופשה, פלט האסיר שלמה אדרי גליל סמים ("דוג") שהסתיר במעיה. יחד איתו היו בתא עוד ששה אסירים. אדרי, השפוט לשבע שנות מאסר על ביצוע התפרצויות ונסיון לרצח ושנותרו לו עוד חודש עד לסיום ריצוי שני שלישים מתקופת מאסרו, ערך יחד עם עוד ארבעה מחבריו לתא מסיבת סמים. שני אסירים אחרים בתא לא הצטרפו ל"חגיגה". לפי אחת העדויות הם ערבבו כמה סוגי סמים – בין השאר כדורים המכונים על ידי הבר' קונים היפנודרום, חשיש ואבקת הרואין והכינו קוקטייל אותו שאפו כל אחד בתורו. נראה כי המינון של אחד מהרכיבי התערובת היה גבוה מידי או שהיה בו חומר רעיל.

עו"ד כספי חזר על גרסתו: לא היה פסול בפגישה הלילית

"בתנאים שקבעתי – גם צדוק חושין יכלו לנהל הישיבה"

מאת צבי הראל
כתב "הארץ" בבית המשפט

"בתנאים שקבעתי לקיום הפגישה גם עורכי-דין כמו צדוק ומישאל חושין היו יכולים לנהל את הפגישה, כפי שעשה זאת עו"ד יגאל ארנון." דברים אלה אמר שלשום עו"ד רם כספי שהמשיך להעיד במשפט בו הוא, ושישה נאשמים נוספים, מואשמים בהדחתו של העד אלברט אוזלאי בנסיבות מחמירות. כספי חזר על גירסתו ואמר כי לא ידע כי אוזלאי נחקר בעיצומה של חקירה.

כספי אמר שלא ראה פסול בקיום הפגישה כאשר אחד מתנאיו היה בכך, שאוזלאי ייוצג ע"י עורך-דין. עוד העיד כספי, כי בחקירתו במשטרה מנה האמר לראש צוות החקירה תנ"צ שמטן סביר כי גם במצב היפותטי – אם היה יודע שאוזלאי היה בעיצומה של חקירה – היה מדבר עם העד (עם אוזלאי) אבל לא מגיע. זו השליחות שלי, אמר כספי, הדגיש כי כל כוונתו היתה לתקן את הנזק הכבד שנגרם לח"כ (עמר) כתוצאה מפרסום הפרשה ב"ידיעות אחרונות". לדבריו, לא ראה במעשה פסול לאחר שנודע לו כי הפנייה באה מיוזמתו של אוזלאי עצמו. ראיתי בפגישה – אמר הנאשם – פגישה לגיטימית, ואם זה היה תלוי בי היו יכולים להשתתף בה 200 אנשים נוספים. הפגישה, אמר כספי, לא היתה סודית.

באשר לפנייתו לעו"ד יגאל ארנון שינהל את הפגישה, אמר כספי, כי פנה אליו עוד באותו יום בגלל שהיה צורך לטפל בנושא מהר ככל האפשר בגלל הנזק שנגרם לח"כ עמר בעקבות האשמותיו של אוזלאי באמצעי התקשורת. כספי אמר, כי לא חיפש כתבן אלא עורך-דין שישמור על תקינות הישיבה.

לדברי כספי, הוא ביקש מעו"ד ארנון לנהל את הישיבה בעניין האשמותיו של אוזלאי נגד עמר, כי לא חשב שפרוטוקול שירשם על-ידי מישהו אחר יהיה אמין יותר.

נושא נוסף בעדותו של כספי היה הפרוטוקול שנרשם על-ידי ארנון. כספי אמר, כי ארנון לא מצא אותו במשך מספר ימים אלא רק מיד לאחר שנחקר במשטרה. עוד אמר כספי, כי לא הוציא אצלו העתק מהפרוטוקול וכשארנון מסר אותו לחוקרים הוא לא מסר לו (לכספי) העתק ממנו. לדבריו, הפרוטוקול משקף את שהתרחש בפגישה אם כי אין המדובר בתמלול מדוייק כפי שנעשה בדיון מוקלט.

שכאשר אוזלאי הודיע למשתתפים כי נחקר כבר במצ"ח, העיד כספי, הודיע ארנון מיד על סיומה. לאחר פיזור הפגישה, סיפר כספי, הוא שוחח עם עמר וקבל באמצעותו על שהמידע שקיבל, לפיו אוזלאי מבקש לשנות את גרסתו המקורית אינו נכון – מפני שאוזלאי חזר ב-95% על גרסתו, שפורסמה ימים אחדים לפני כן ב"ידיעות אחרונות".

התפטרו מנהל ביה"ח מזרע-עכו ובכירים נוספים; חשש לסגירתו

הרקע – אי ביצוע החלטות משרד הבריאות להעביר את יו"ר הוועד

במאת נורית כהנא
כתבת "הארץ"

ד"ר ליונל רוידסון, המנהל בפועל של בית החולים לחולי נפש מזרע בעכו, התפטר אתמול מתפקידו, לאחר חמישה חודשים בתפקיד. רופאים בכירים נוספים, וכן האחות הראשית והאחראית על השירותים הסוציאלים הודיעו אף הם על התפטרותם לד"ר שלום ליטמן, ראש שירותי בריאות הנפש במשרד הבריאות. בכך גברה סכנת הסגירה המרחפת על המוסד, בעקבות מערכת יחסים עכורה בו.

סמנכ"ל משרד הבריאות ליחסי עבודה יחזקאל שופט בא ביום ה', יחד עם ד"ר שלום ליטמן, לבית החולים כדי לנסות ולמנוע את סגירתו.

בעבר מונו שתי ועדות מטעם משרד הבריאות לבדוק את הנעשה בבית החולים והן המליצו למסור את יו"ר ועד העובדים, מישל אדרי, ואת שאר חברי הוועד. מנכ"ל המשרד, פרופ' יורם לס, הורה להעביר את אדרי לעבודה בחיפה, מקום מגוריו, תוך שמירת כל זכויותיו, אולם מועצת פועלי עכו מנעה הפיטורים בהכרזה על סכסוך עבודה בבית החולים. שרת הבריאות זעמה על התערבות זו של מועצת הפועלים.

שופט אמר ל"הארץ" כי השבוע אמורות להתקיים בחירות חדשות לוועד בית החולים. בינתיים מטפלת בעניין ועדה פריטטית.

המלצות אחרות של הוועדה שנגעו להחלפת מנהל בית החולים והסגנים בוצעו, והם הוצאו לגימלאות.

לפני חמישה חודשים פנה משרד הבריאות לד"ר ליונל רוידסון, מנהל המחלקה הפסיכיאטרית בבית החולים בצפת ע"ש רבקה זיו, בבקשה שיקבל על עצמו לנהל את בית החולים מזרע. ד"ר רוידסון נענה, בתנאי שהמלצות הועדה באשר לוועד יושמו במלואן ובמהירות, ואכן קיבל התחייבות מפורשת לכך מהנהלת משרד הבריאות.

שנה לאחר שהוחל ביישום מסקנות ועדת החקירה, וחמישה חודשים לאחר שמונה מנהל חדש, נמצא בית החולים במצב של סכנת סגירה, שמשמעותה פיזור החולים בבתי חולים אחרים ואבדן מקור פרנסה של מאות משפחות מתושבי עכו והסביבה.

מסתמן סיכוי לפתיחת המתפרה בכיתן דימונה

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

סיכוי לפתיחת המתפרה בכיתן דימונה הסתמן ביום שישי לאחר שמזכיר מועצת פועלי דימונה יוסי בוטבול נפגש בוועד הפועל של ההסתדרות, לשיחה עם ועדת המעקב בעניין האבטלה, וכן עם נציגי התעשיינים, והציע לפתוח את המתפרה בעלות של מתפרה בנצרת.

בוטבול אמר כי הנהלת כיתן טוענת שהמתפרה בנצרת זולה יותר מבדימונה, והציעו להם לתפור סריגים בנצרת, לפיכך העלה את הצעתו, כדי למנוע פיטורי 90 עובדים.

לדבריו, טרם נתקבלה תשובה חיובית.

תוכנית ההבראה של כור הוגשה לביה"מ:

6,000 יפוטרו ועוד 4,000 יפרשו מכור עד סוף 1990

עד כה פוטרו 2,800, ועוד 3,200 יפוטרו – יותר ממחציתם מתדיראן

(ע). עד לסוף שנת 1990 בכוונת קונצרן כור לפטר כ-6,000 עובדים, וכ-4,000 עובדים אחרים יוצאו ממערך כוח האדם של הקונצרן – כאשר הם מועסקים במפעלים היוצאים ממסגרת כור. כך מתברר מתוכנית ההבראה שהגיש הקונצרן שלשום לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, במסגרת בקשת הקונצרן למחוק על הסף את בקשת הפרוק של הבנק האמריקאי בנקרס טרסט.

מהתוכנית מתברר שמספר העובדים בכור יצטמצם מ-31,000 ל-21,200. עד כה פוטרו 2,800 עובדים, ועוד 3,200 יפוטרו – למעלה ממחציתם עובדים כיום בתדיראן. מערך הפיטורים יביא בעקבותיו להתייעלות שתבוא לידי ביטוי בגידול מ-139,800 ש"ח מכירות לעובד ב-87', ל-190,000 ש"ח מכירות לעובד ב-1990.

ירידה נוספת בהוצאות השכר בכור בגודל של 70 מיליון ש"ח לשנה תביא להקטנת ההפסד התפעולי מ-328 מליון ש"ח ב-87', ל-76 מליון ש"ח ב-88', לרווח תפעולי בסך 103 מיליון ש"ח ב-89', לרווח בסך 161 מליון ש"ח ב-1990.

כור טוענת שבעקבות מצב דברים זה ולשם שיפור היחס בין ההוצאות להכנסות, יש צורך במחיקת חובות על-ידי הבנקים הישראלים בסך של 120 מיליון ש"ח ב-88', ובסך 50 מיליון ש"ח ב-89'.

בתוכנית ההבראה מציינת כור, כי הגדלת ההון העצמי ב-80 מליון ש"ח באמצעות שטר הון של הממשלה דרושה לשם תזרים המזומנים של 88' ולצורך שיפור נוסף ביחס ההון העצמי. לטענת כור, 88' היא השנה הקריטית, כיוון שכך תזרים המזומנים השלילי מפעילויות ריאליות ב-88' הוא 70 מליון ש"ח, ובנוסף לכך קיים צורך בתשלום מיידי של חובות לזכאים שונים שאינם בנקים בסך של 60 מיליון ש"ח.

המקורות לכך יהיו כתוצאה ממכירת נכסים (כ-26 מליון ש"ח), הלוואות לזמן קצר שכבר התקבלו (כ-23 מליון ש"ח), והזרמה ממשלתית מיידית בסך 80 מליון ש"ח.

בנק הפועלים ביקש להצטרף כצד לכל דיון בפירוק כור

התחייבות כור לבנק עולה על 650 מיליון ש"ח ● הבנק מתנגד לפירוק וסבור שתכנית ההבראה היא טובה

(ע). בנק הפועלים פנה שלשום לבית המשפט המחוזי בתל-אביב וביקש לצרפו כצד בכל הליך שיתנהל בנוגע לבקשת הבנק האמריקאי בנקרס טרסט לפירוק קונצרן כור.

בנק הפועלים הביע את התנגדותו לבקשת הפירוק, בעקבות עיון ראשוני בעיקרי תוכנית ההבראה של הקונצרן, שלדעת הבנק היא חיובית.

בא כוח הבנק עו"ד חיים צדוק מציין בבקשה, כי בנק הפועלים הוא הנושה הגדול ביותר של כור תעשיות, והתחייבותה של כור תעשיות לבנק עולה על 650 מיליון ש"ח.

הבנק מציין שחברות אחרות של קונצרן כור חייבות לבנק סכומי כסף נוספים, נוסף להתחייבויות של כור תעשיות כלפי תאגידים המצויים בשליטת בנק הפועלים.

צדוק מדגיש, כי לבנק הפועלים אינטרס ממשי בכל דיון הקשור בבקשת הפירוק והוא עלול להיפגע מהיענות לבקשה זו בשל החובות הכספיים המגיעים לו.

בבקשה נאמר שמעיון ראשוני בעיקרי תוכנית ההבראה של כור שהוגשה לבנק, ההתרשמות הינה חיובית והבנק נמצא בעיצומה של בדיקת תוכנית ההבראה לפרטיה, ובתום הבדיקה יקבע את עמדתו.

בנק הפועלים מציין שהוא שומר על זכותו ליזום הליכים נוספים בהתאם לנסיבות, ובימים הקרובים בדעתו להגיש לבית המשפט את נימוקי התנגדותו של הבנק לבקשת הפירוק.

הוצתה דירת הורי רות עמר החשודה בגניבה מבנק איגוד

(ע). נסיון הצתה בוצע בבית הדירה של הקשישים של רות עמר, פקידת בנק איגוד בירושלים, החשודה במעילה ובגניבת כספים בסכומים ניכרים מלקוחותיה בבנק. איש לא נפגע אך לדירה נגרם נזק.

סמוך לשעה 2 אחר חצות בליל שבת נשפך חומר דליק על דלת שהוצתה, והאש התפשטה במהירות לתוך הדירה. נפגעה מהאש גם דלת של שכנים.

אבי המשפחה, שמעון יעקובי, סיפר ששכן העיר אותו ממיטתו הסמוכה לדלת, ויחד ניסו לכבות את האש. אשתו נכוותה בידה כאשר ניסתה לאחוז את ידית הדלת שהתלהטה מהאש.

בני המשפחה שהגיעו לדירה טוענים, כי הפשע שאירע בבית הוריהם הוא "נסיון לרצח זוג קשישים שלא חטאו".

מאז נעצרה רות עמר בחשד למעילה בכספי לקוחות אשר הפקידו בידיה סכומי כסף ועסקי צ'קים לביצוע עיסקאות בבנקאות, שקעה משפחתה בחובות כבדים.

הוריה סיפרו כי לוו סכומי כסף גדולים לכיסוי ההוצאות המשפטיות, ואחיה מנסים לגייס כספים עבור חובות המשכנתא, הרכב והוצאות שוטפות אחרות שהשאירה רות אחריה.

רות עמר עדיין נתונה במעצר. בימים האחרונים הגיעו עשרות לקוחות זועמים לבנק בדרישה לפיצוי כספי. לרבים מהם אין קבלות המעידות כי נפלו קורבן ואין הם רשאים בשלב זה לפיצויים.

משטרת ירושלים פתחה בחקירת נסיון ההצתה בבית משפחת יעקובי.

מאסר על תנאי וקנס לטייטלמן שהורשע בגין בקשת שוחד מיני

(ע). 5,000 אלף שקלים קנס ו-15 חודשי מאסר על תנאי גזר ביום ו' ביהמ"ש המחוזי בירושלים על אהרון טייטלמן, מי שהיה סמנכ"ל לעניני אמרכלות במשרד התיירות, שהורשע בעבירה של בקשת שוחד מיני מאחת מפקידות המשרד לאחר שהעניק לה תוספת רכב בלתי חוקית.

"אומרים שיש מאבק עולמי בשעה אחת, וכך היה במקרה שלפני. עלי להודות כי התלבטתי לא מעט אם ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל, כהצעת התובע עו"ד מוטי פנציאס בשל בקשת השוחד המיני," אמר השופט עזרא הדיה בגזר הדין והוסיף "אין אני מקל ראש בחומרת מעשה זה ובחומרת עבירות השוחד בכלל, אך סבורני שהמקרה שלפני מיוחד במהותו ובנסיבותיו ואינו מקרה שוחד אופייני. לאור נסיבות המקרה הגעתי למסקנה שבמקרה שלפנינו הענישה ההולמת תמצה ומגמת הענישה תבוא על סיפוקה והציבור לא ייפגע גם אם לא אגזור עונש מאסר בפועל".

בהליך המשפט התברר, כי טייטלמן העניק את תוספת הרכב לפקידה, אך לא התנה את מתן התוספת במתן שוחד מיני מצידה. הוא פגש אותה שבועות מספר לאחר מכן ליד המעלית במשרד התיירות ובמילים בוטות וגסות אמר לה: "נו, מתי את חושבת לפתוח את הרגליים?".

השופט ציין בגזר הדין, כי אין לנתק את המילים האלה ממערכת היחסים בין טייטלמן לפקידה: טייטלמן נפל קורבן למאוויו לשכב עימה, שהתעוררו בו כאשר הכיר אותה, ולא משו ממנו במשך כל זמן היכרותם. "נראה כי יצרו גבר על שכלו ותבונתו, והוא לא נצר את פיו ולשונו. במילים שאמר לה הביע את צפייתו שהפעם תתרצה לו משום שאישר לה תוספת רכב. היה זה מעשה איוולת שמוטט עליו את עולמו", נאמר בגזר הדין.

סטודנט למשפטים עתר – למען שיפור המים בישראל

(ע). יאיר רונן, סטודנט למשפטים, הגיש שלשום עתירה לבג"ץ נגד המדינה, בה הוא מבקש להוציא צו על תנאי שיורה לבאי כוחה, נציב המים יחזקאל זכאי, שר החקלאות אריק נחמקין ושרת הבריאות שושנה ארבלי-אלמוזלינו, לבוא ולנמק מדוע לא יפעלו לשיפור מי השתייה בישראל.

העותר, באמצעות עו"ד שמואל סעדיה, מודע כי ועינה אותו כתבה שפורסמה ב"מבט" בשלהי חודש מאי האחרון שדנה באיכות המים בישראל, ובה נקבע כי איכות מי השתיה גובלת בסכנת נפשות. לטענתו, נאמר בכתבה כי שיפור המצב כרוך בהקצאת כספים, ולדעתו על בעיה כספית העומדת מול דיני נפשות להידחות.

ב"ה

האמת על יהדות ארה"ב ומנהיגי־ה

יושם קץ למסע ההשמצות וההכפשות!!!

*) בעקבות מסע ההשמצות וההכפשות בתקשורת הישראלית, **כאילו** יהדות ארה"ב "נחרדה" לקראת **התקווה** המסתמנת לתיקון חוק מיהו־יהודי, ש"גיורי" דמה ונייר לא יוכרו על־ידי החוק הישראלי, אנו באים חובה לעצמנו להעמיד הדברים על דיוקם :

א. מיליוני יהודי ארה"ב **מעולם** לא בחרו בחבורת המתבוללים הידועה לדבר בשמם.

ב. מספר אנשים המתקיפים את מדינת ישראל חדשים לבקרים ומשדלים את המימשל (ללא הצלחה !) ללחוץ על ישראל, **הוכתרו** ע"י התקשורת הישראלית ל"מנהיגי" יהדות ארה"ב ללא שום סיבה הנראית לעין.

ג. מאין לקחו לעצמם אנשי החבורה הנ"ל (שבכל השנה הם שותפי התעמולה הפרו־ערבית בארה"ב), את החוצפה להוצאת־דיבה על העם היהודי בתפוצות – לאמר : שאם מדינת ישראל לא תכיר בגיורי הוקוס־פוקוס "לא יתמכו בישראל" – מי הסמיך אותם לדבר בשם עם ישראל, ומי הסמיך את התקשורת הישראלית להחליט עבור יהודי ארה"ב מי הם מנהיגיהם ? !

ד. תופעה חמורה ומזעזעת שבעתיים, היא נסיונותיהם של כמה מעסקני **המגבית**, לאיים על ישראל בהפסקת התרומות ! האם אותם עסקני־התרומות, קיבלו רשות מהתורמים, להשתמש בכספם (של התורמים !), כדי לכפות את דעתם **האישית** (של העסקנים !), על מדינת ישראל ? (בנוסף לעובדה שהתרומות מגיעות **מכל** שכבות הציבור).
שנית – חלק הארי של כספי **המגבית** כלל לא מגיע לישראל. הם נשארים תקועים בארה"ב לפי ראות **עיני העסקנים**.
שלישית – ישראל אינה זקוקה לכספי המגבית – המגבית זקוקה לישראל, שכן מיליארדי דולרים מוזרמים מדי שנה מארה"ב לישראל ע"י **הממשל האמריקני**, ואילו "חופן הדולרים" של המגבית יותר ממה שהם מסוגלים "לעזור" לישראל, הם מחזיקים את **העסקנים המאיימים !**

ה. **האם העובדה, שכמה מאות שהוכתרו בתקשורת הישראלית כ"מנהיגים יהודים" – נשואים ללא יהודיות, או התברכו בנכדים מכלות נוכריות – מחייבת את מדינת ישראל לרשום גויים כיהודים ? ?**

ו. ולבסוף : כל בר־דעת יודע ומבין שדווקא ה"גיורים" הפיקטיביים הם־הם המפלגים את העם וחוצים אותו לזרמים ולעמים, ואילו גיור **כהלכה** המקובל **על כל העם**, יאחד וייחד את כל עם ישראל בארץ ובתפוצות. אנו בטוחים כי התבונה והאחריות יגברו על תעמולת הכזב של עסקנים מפוקפקים, והחוק יתוקן **כהלכה!**
וכל עם ישראל על מקומו יבוא בשלום.

הרב **אברהם הכט**
נשיא

אגוד הרבנים ד'אמריקה
3 WEST 16TH STREET
NEW YORK, N.Y
מיצג למעלה מ-1,000 בתי כנסת

נ.ב.

1. לידיעת הממשלה והציבור בישראל :
בכל הקשור לישראל וליהודים, הקונגרס, הסינאט והבית הלבן נמצאים כיום תחת השפעת ארגונים ומנהיגים יהודיים **נאמנים ומאמינים**, שאין להם כל קשר עם סוג העסקנים המנויים לעיל המופיעים בתקשורת הישראלית כ"מנהיגים" יהודים.

2. מול כל מיליונר שמאיים בהקטנת התרומות, אם יש כאלו, ישנם עשרות מיליונרים שיגבירו את תרומותיהם... ללא הרעשת התקשורת.

هكذا من الأصل

הדור החדש של תכנית המנויים:

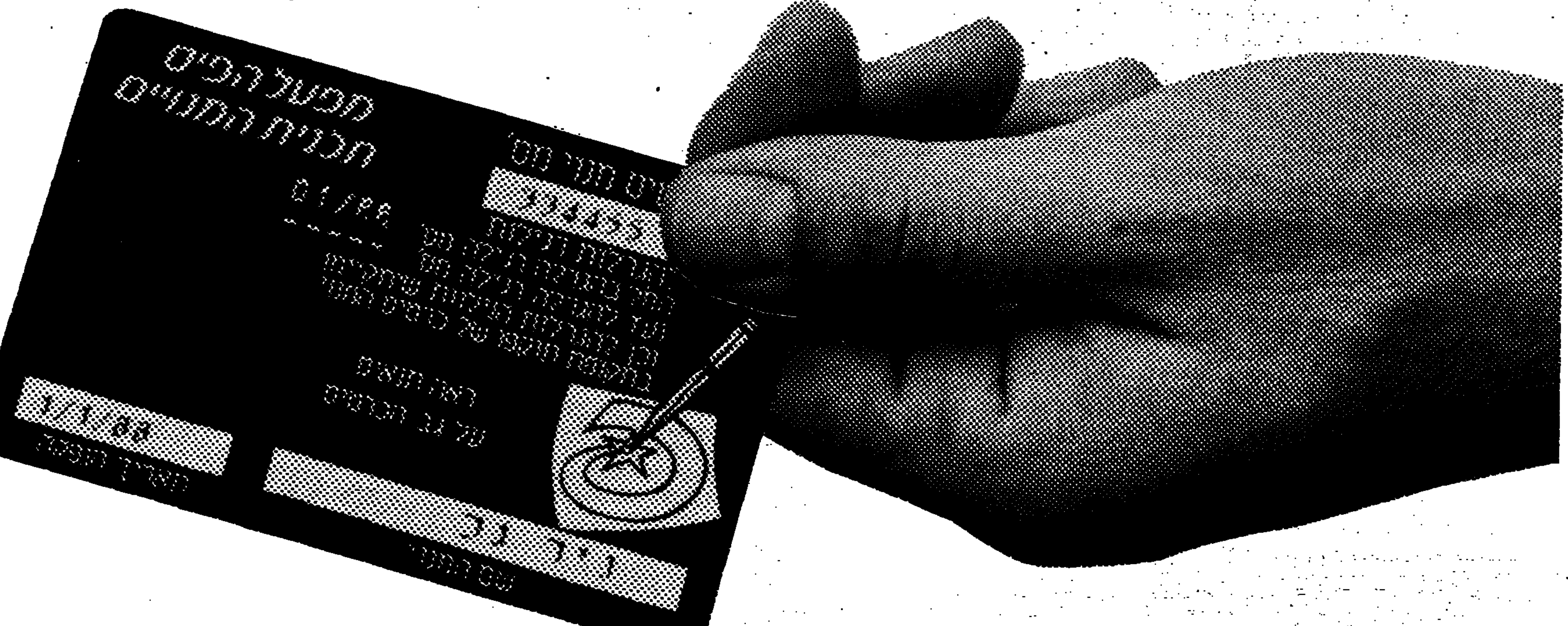

40 מחשבי יבמ/2 דגם 25 בהגרלה חודשית

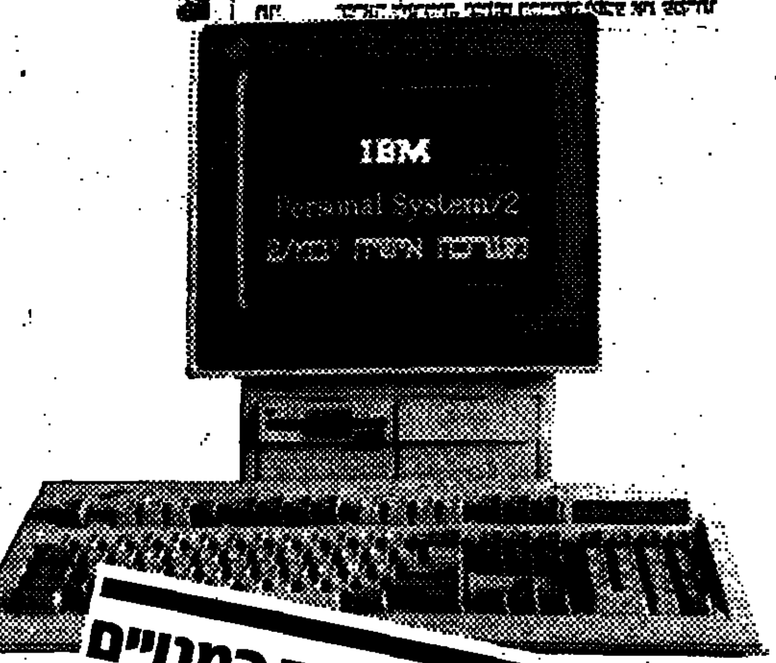

למי שחושב על מחשב ועל פרס כספי ענק יש היום סיבה כפולה להצטרף לכ־300 אלף חברי תכנית המנויים של מפעל הפיס.
נוסף על השתתפות בהגרלת רב פיס השבועית המוכרת לך נעניק החל מ־24.11.88 בהגרלה החודשית, המיוחדת והבלעדית לחברי תכנית המנויים, 40 מערכות מחשב אישיות יבמ/2 דגם 25. מחשב זה הוא הדור החדש של מחשבים אישיים. המחשב כולל מסך צבעוני גראפי משופר אביזרי חיבור לתקשורת ולעכבר, כונן תקליטונים 720KB, זכרון 512KB ומערכת הפעלה DOS 3.3

תוכל לראותו יום יום באולם הכניסה של מפעל הפיס.

...וכרגיל 266,668 ש"ח פרס ראשון בהגרלה שבועית.

כחבר בתכנית המנויים של מפעל הפיס אתה משתתף מדי שבוע בהגרלת רב פיס ועשוי לזכות בפרס ראשון של 266,668 ש"ח ובמאות אלפי פרסים כספיים שונים.
כל זה במחיר של 12־15 ש"ח לחודש (תלוי במספר ההגרלות בחודש).
אם אתה צריך פיס בחיים... אל תחכה. מעצמו הוא לא יבוא. חייג עוד היום והצטרף טלפונית לתכנית המנויים של מפעל הפיס או גש לסניף הבנק שלך או לסניף הדואר והצטרף במקום.

בעל כרטיס אשראי
חייג והצטרף:
03-38 38 38
24 שעות ביממה

מפעל הפיס

תכנית המנויים של מפעל הפיס
הכרטיס הכחול למי שיכול

صورة عن الأصل

סוריה ייצאה השנה ביותר מ־830 מ' ד'

דמשק (ע"מ). הייצוא הסורי לשנת הכספים 88־1987 הסתכם ב־833,370 דולר – מסר העיתון "אל בעת" היוצא בדמשק. העיתון כתב, כי תוכנית הייצוא בוצעה עד כה באופן משביע רצון. הייצוא כלל 120 מוצרים מתוצרת 36 מפעלים.

העיתון מציין עוד, כי תוכנית הייצוא פעלה בעיקר לשינוי הרכב הסחורות.

נרשמה עלייה בתוצרת המפעלים של מיניסטריון התעשייה מ־9.5 אחוזים ל־12.8 אחוז. כמו כן עלה הייצוא של תוצרת מוסדות מיניסטריון האספקה מ־2.4 ל־10.8 אחוזים. יצוא מיניסטריון החקלאות עלה מ־1 ל־1.5 אחוזים.

כריסטינה אונאסיס מתה בגיל 37

בואנוס איירס (ע"ר). כריסטינה אונאסיס, בתו של איל־הספנות המנוח אריסטוטלס אונאסיס, מתה בשבת מהתקף לב.

סוכנות הידיעות הארגנטינית הרשמית מסרה, כי יורשת צי האניות הגדול מצאה את מותה במועדון בפרבר של בואנוס איירס. היא היתה בת 37 במותה.

מצרים הכירה

(סוף מעמוד 1)

נראה שלמדיניותה של ישראל השלכותיה במצרים וליחסי מצרים־ישראל בכלל, צפויה בזמן הקרוב תקופה קשה ביותר.

שלמה שמיר, מוסר "הארץ" בניו יורק, מוסר: עוזריו הבכירים של נשיא מצרים טוענים נגד הכרה במדינה פלשתינית, מוסר "ניו יורק טיימס" בידיעה מקהיר. העיתון מצטט פקיד מצרי בכיר שביקש להשאר בעילום שם, שאמר כי ההכרה היא שאלה של עיתוי. "עלינו לבדוק כיצד להפיק תועלת מהמצב כדי לחדש את תהליך השלום", אמר.

בריה"מ הכירה בהכרזה

אליהו זהבי, מוסר "הארץ" ממקורותיו, מוסר כי, בהודעות שפורסמו במוסקווה, בפראג ובמזרח־ברלין, נמסר אתמול על החלטות מזרח־גרמניה להעניק הכרה ל"מדינת פלשתינה", צ'כיה ובריה"מ פרסמו הודעה על הכרה בהחלטות המועצה הפלשתינאית באלג'יר.

במוסקווה מסר אלכסנדר באומארטניק, סגן ראשון לשר החוץ, על החלטת בריה"מ מלווה בנימוקים המסבירים את העמדה הסובייטית.

הודעת סגן השר שפורסמה בדיוק מוסקווה מכירה בריה"מ בזכות שני העמים – "יהודי וערבי" – להגדרה לאומית. החלטת אלג'יר מוגדרת כ"צעד גדול" לקראת פתרון הסכסוך המתמשך באזור.

"הסכמת המועצה הלאומית הפלשתינאית לקבל את החלטות 242 ו־338 סילקה מכשול". באומסטניק מגדיר את מזרח ירושלים כבירת המדינה הפלשתינאית, ואומר "כי בריה"מ רוצה בקשר ודיאלוג עם כל הצדדים באזור" – פיסקה המתפרשת כאיתות סובייטי לרצון לנרמול היחסים בין בריה"מ לישראל.

עם זאת עדיין לא ברור אם הודעה זו מהווה הכרה דיפלומטית מלאה.

תאצ'ר: לא לדחות על הסף

שאול צרקא, מוסר "הארץ" בבריטניה, מוסר כי מרגרט תאצ'ר סבורה כי אין לדחות את החלטות המועצה הפלשתינאית באלג'יר על הסף, אלא לעודד את אש"ף להמשיך בדרך החדשה שבחר בה, על־מנת להביא למיתון נוסף בעמדותיו. ראש הממשלה ששבה בסוף השבוע מוואשינגטון, דיברה ברוח זו עם ג'ורג' בוש, שעליו ניסתה להשפיע כי ילחץ על ישראל להסכים לכינוסה של ועידה בינלאומית.

"זה ענין לאו"מ", היא אמרה, "ולא למצב שבו אתה מודיע על תוצאות ההידברות קודם שכלל החלה". אבל היא שאבה תקווה מן העובדה שאש"ף הכיר ב־242, למרות שהיתה עדיפה כי יכיר בישראל באופן מפורש.

תולדה ליברטמה, מוסרת "הארץ" באיטליה, מוסרת: ערפאת נפגש שלשום בתוניס עם אקילה אוקטו, מזכיר המפלגה הקומוניסטית האיטלקית (26.6% בפרלמנט). זו פגישתו הראשונה עם מנהיג אירופי מאז הכרזת המדינה הפלשתינאית, וזו גם הפגישה היחידה שיקיים עם מנהיג איטלקי לפני פגישת שרי החוץ האירופאיים בבריסל מחר. אוקטו הבטיח לערפאת שהוא יעדכן את שר החוץ אנדראוטי על שיחתם.

דניאל דגן, מוסר "הארץ" באתונה, מוסר כי שרי החוץ של 12 מדינות השוק המשותף ידונו מחר בבריסל בתביעות של יוון, ואולי גם של ספרד, להכיר ללא דיחוי במדינה שעל הקמתה הכריז אש"ף. ואולם כמעט ודאי, להערכת של משקיפים, שההכרה המבוקשת לא תינתן.

יוון כבר הודיעה, כי אם לא תצליח לשכנע את חברותיה לשוק המשותף להכיר במדינה החדשה היא תכריז בעצמה על הכרה כזאת.

שר החוץ הצרפתי רולאנד דומה אמר בשבוע שעבר, כי הכרה במדינה הפלשתינאית החדשה אינה בעיה מבחינה עקרונית, אך על פי החוק הצרפתי אי אפשר להכיר במדינה ללא גבולות ברורים.

שר החוץ הספרדי פרנאנדז אורדונייס אמר, כי הוא ינסה לגייס את תמיכת עמיתיו בשוק המשותף לצעד שיהווה "תמיכה בהחלטות המועצה הפלשתינאית". הוא לא פרט אם פירוש הדבר הוא גם הכרה במדינה שעל הקמתה הכריז אש"ף.

עקיבא אלדר, מוסר המדיני של "הארץ", מוסר כי בהרצאה שנשא שלשום באוזני כארבעים שגרירים שזומנו למשרד החוץ, אמר ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס כי "אחרי המל"פ יש לנו פחות ירדן ויותר גורם פלשתינאי קיצוני. ועידה היתה יכולה להתקיים, אבל אם אין ירדן – אין ועידה בינלאומית. אם אלה שאומרים שירדן בחוץ צודקים, ואם אין פלשתינאים שאפשר לשבת איתם בוועידה בינ"ל – איזו ועידה זו תהיה. אם כך, האפשרות להגיע לועידה קטנה עוד".

נוכח הכרזתה של ירדן במדינה הפלשתינאית, אף שהתברר כי הכרת המל"פ בהחלטה 242 מלווה באיזכור כל החלטות האו"ם ועקרון ההגדרה העצמית, מבטלת למעשה את הנוסחה של משלחת ירדנית–פלשתינאית משותפת, כפי שהוצעה בהסכם לונדון.

תוכנית

(סוף מעמוד 1)

הסקטור הציבורי.

בין היתר הועלו ההצעות הבאות: העברת חלק ניכר מפעילותה של ההוצאה לפועל למערכת הפרטית; סגירת בתי החולים "הנסך" בירושלים, "בית מאיר" ובית החולים בבני־ברק, העברת החולים למסגרת רפואית אחרת; מיזוג יחידות הדרכה של משרדי הממשלה; סגירת פנימיות לחינוך ימי; סגירת מפת"נים של משרד העבודה והרווחה; סגירת בתי משפט קטנים; צמצום בנספחים הרשמיים של ישראל בחו"ל הפועלים תחת משרדי האוצר, התמ"ת, התיירות, הבטחון, התעשייה, והעבודה; ביטול החברה לפיתוח תיירות ורשות בגנות מרפא הפועלות תחת אחריות משרד התיירות. סגירת מכון הסיבים במשרד התעשייה; ביטול רשות ההשקעות באוצר.

נציב שירות המדינה מאיר גבאי אישר כי קיימת כוונה לבטל פונקציות ויחידות בשירות המדינה. הוא מסר כי נערכים דיונים בנושא עם משרדי העבודה, הבריאות, והחינוך.

בתשובה לשאלה מסר כי ישנה כוונה להקפיא קבלת כוח אדם בשירות המדינה, ולהקפיא מרבית ההתקשרויות החוצניות של משרדי הממשלה. במקביל, תופעל ועדת חריגים, שתטפל בבקשות של המשרדים, עקב צרכים ומשימות מיוחדות.

הוא ציין כי נראה שהקיצוץ בכוח אדם שיוצע לממשלה, לאחר הקמתה של ממשלה חדשה, לא יהיה אחיד, היות ולאחר קיצוצים שבוצעו במשרדי הממשלה בשנים האחרונות, יהיה קשה להנהיג קיצוץ אחיד בכל המשרדים.

13 מנהיגים

(סוף מעמוד 1)

לפי קורנראייך אמרו בימים האחרונים כמה מן התורמים האורתודוקסים למוסדות הבו"ד, כי הם יפסיקו את תרומותיהם בגלל תמיכת הרבי מלובאוויץ' בתיקון חוק השבות. יו"ר המגבית אמר ל"הארץ", כי הוא מוסיף לשמוע על איומים בכמה קהילות לבטל תרומות.

מנהיגים יהודיים אחרים ניסו ביומיים האחרונים להמעיט את חומרת הסכנה למגבית. שושנה קארדין, העומדת בראש "הקואליציה לעניין 'מיהו יהודי'", אמרה ביום ו', כי "אין לערב כאן את עניין התרומות. זה עניין פילוסופי. אין אנחנו צריכים להעניש על 'מיהו יהודי' את העולים החדשים מאתיופיה, או מבריה"מ, הנהנים מסיוע המגבית".

"אין זה בלתי סביר", אמרה קארדין, העומדת להצטרף למשלחת, "שננסה להבינו מיהם חברי הכנסת שהצביעו בעד תיקון החוק, ומי הצביעו נגד. ישראלים שאינם חושבים את העניין הזה לרציני", הטעימה קארדין, "פשוט אינם מבינים את עוצמת הרגשות של הקהילה היהודית כאן, ובעולם כולו. איתנו נמנין גם יהודים מאוסטרליה, מצרפת ומבריטניה להצטרף אלינו".

שלשום נשא יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית, שמחה דיניץ, נאום נרגש באוזני העצרת הכללית של מועצת הפדראציות. הוא הזכיר מזימות ערביות, מאמצים של האו"ם וכוונות של מחלקת המדינה בארה"ב ב־15 השנה האחרונות לתקוע טריז בין יהודי אמריקה ובין ישראל. "כולם נכשלו", אמר דיניץ, "וב־1988 לא יצליחו אפילו היהודים להפריד את היהודים מישראל". הוא גם נזף פעמים אחדות בשומעיו, והזכיר להם, כי "חיילים אינם עוזבים את שדה הקרב, רק מפני שהוא עשן ומציק".

אחד מאנשי הרוח היהודיים הבולטים ביותר בארה"ב אמר אתמול בבית אורלינס, כי "לא כספנו, לא השפעתנו, ואפילו לא ילדינו" הם התרומה היהודית הראויה לישראל.

ד"ר ארתור גרין, נשיא בית המדרש לרבנים של התנועה הרקונסטרוקציוניסטית בפילדלפיה, אמר בדרשת שבת, כי יהודי אמריקה צריכים להעניק לישראל את "מתנת היכולת, שלמדנו בגבשת הנו לחיות עם אחים. אנחנו לומדים כי שבטים יריבים, טוענים יריבים לאותה מורשת, עדיין יכולים לחיות בשלום יחסי... המסר הזה צריך לעבור בקול רם וברור, לפני שיהודים יחזרו ויגלשו במלוא המרץ אל מלחמת שבטים, ולפני ששנאה חסרת שחר תמוטט עוד בית נוסף".

אמל שחרר ארבעה מחבלים שהשתלטו על עמדת או"ם

מאת סופר "הארץ" בצפון

ארגון אמל בדרום־לבנון שיחרר בסוף השבוע את שלושת המחבלים והמחבלת שהשתלטו בראשית השבוע על עמדה של האו"ם השוכנת בסמוך לכפר דיר סריין.

אמל השאיר במעצר את המחבל החמישי הנחשד בכך שרצח אורח לבנוני שהוחזק כבן ערובה, והוא יישפט על ידי מפקד אמל באיזור. בהודעת המחבלים הובהר כי פעלו בהשפעת סמים קשים וכי אנסו את המחבלת שהשתתפה עמם בפעולה. המחבלת הצליחה להמלט מהם והסגירה עצמה לכוחות או"ם.

המחבלים היו בדרכם לפיגוע מיקח בשטח ישראל אולם לאחר שאיבדו את דרכם השתלטו על עמדה של או"ם וביקשו מסוק שיחזיר אותם לצור. משלא נענו, החליטו חלקם להסגיר את עצמם והאחרון שבהם רצח את בן הערובה ואחר כך הסגיר את עצמו פצוע.

אנו מודיעים בצער רב על פטירת יקירנו

גרשון שניידר ז"ל

הלוויה תתקיים היום יום ראשון י"א בכסלו תשמ"ט 20.11.88 בשעה 1.30 אחה"צ בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה

תהלוכה תצא בשעה 1.00 מבית המנוח רח' פינסקר 71 נוה שאנן, חיפה

האבלים: אשתו: קלרה
בתו ותתנו: מלכה ואברהם רוטל
בנו וכלתו: דוד ורחל שניידר
נכדותיו וכל בני המשפחה

קואופרטיב דן

משתתף בצער החבר אבי אינגברמן

על מות האב חברנו הגימלאי

יוסף אינגברמן ז"ל

ומשתתף בצער המשפחה

לישראל תמיר

השתתפותנו הכנה

באבלך הכבד במות עליך

אמך ז"ל

"דפנה" ויסמן את לביא בע"מ
שרותי מכס, תעבורה ושילוח בינלאומי

למשפחות קרביץ וטורצקי

איתכן באבלכן על מות

חיים טורצקי ז"ל

משפחות: דורי
כץ
שוהם
ואלסר

לזמי שורק ומשפחתו
לנתן שורק ומשפחתו

משתתפים בצערכם הכבד
על מות

אמכם ז"ל

עובדי אחים שורק בע"מ

בכאב רב אנו מודיעים על פטירתה של אשתי, אמנו וסבתנו האהובה

קרולה (קריינדל) זילברברג ז"ל

לבית רוזנצווייג מסוזרניוב

הלוויה תתקיים היום, יום ראשון, י"א בכסלו תשמ"ט, 20.11.88 בשעה 12.30 בצהריים בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה

תהלוכה תצא בשעה 12.00 מבית המנוחה ברח' יותם 8 א, אחוזה חיפה

השבעה בבית המנוחה

המתאבלים: בעלה: משה
בתה וחתנה: פרידה וארתור עמית
נכדותיה: אילנה וסמי בהט וב"ב
ניבה ויוסף קידר וב"ב
סמדר עמית

דחפון
שרות הודעות טלפוני של הארץ
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

למנחם ברוך

משתתפים באבלך על מות

אמך

I.C.T.S
ההנהלה והעובדים

לקלרה, הילדים והנכדים

השתתפותינו הכנה באבלכם במות חבר, ידיד ורע

גרשון שניידר ז"ל

סולה ואריה רותם
מנקה ועזריאל פולק

על מות

דוד גולן ז"ל

אבלים עם ציונה, בני המשפחה
ובית עתידן

משרד עורכי הדין
אליהו א' צוק וכ"ב

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודפון
03־38 38 38

אהובנו

חגי אשר

איננו

הלוויה תצא היום, יום א', י"א כסלו תשמ"ט 20.11.88 מבית הלוויות בסנהדריה ירושלים בשעה 14.00 להר המנוחות

אבלים וכואבים:
אמו: אסתר אדלשטיין
רעייתו ובנותיו: עליזה, אריאלה ועפרה
אחותו: נעמי וגרשון גולן וב"ב
אחיו: משה ורותי אדלשטיין וב"ב
וכל בני המשפחה

אמנו וסבתנו היקרה

מרים ב"ק

לבית צ'צ'יק
אלמנת צבי ב"ק
נפטרה בשיבה טובה

תבוא למנוחות היום, יום ראשון, י"א כסלו תשמ"ט 20.11.88 בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין סגולה בפתח־תקוה

המשפחה האבלה מרגלית ומשה כספי – גבת
ישראל ושרה ב"ק – פתח־תקוה
אהרון ושולה ב"ק – ארה"ב
אביעד ופרידה ב"ק – פתח־תקוה
הנכדים והנינים

השבעה בבית הבן ישראל ב"ק, רח' פנקס 16, פתח־תקוה

הננו מודיעים בצער רב על פטירתו של

ויליאם שאק

הלויה תתקיים ביום שני, בשעה 11.00
בעץ הזיים ליד צומת שמשון

הסעה תצא בשעה 10.00 ממעון הקשישים,
יד מאיר ברח' הנשיא 14, ירושלים.

במלאת שנתיים לפטירת יקירנו

אברהם רובינשטיין ז"ל

נערוך אזכרה ביום שלישי
י"ג כסלו 22.11.88 בשעה 15.00 בבית העלמין
בכפר סמיר בחיפה

המשפחה

בצער ובכאב אנו מודיעים על פטירת יקירנו

מאיר אריה

לשעבר מנהל ביה"ס "סירקין" בחולון
וסגן מנהל ביה"ס "הס" בחולון

הלוויה תתקיים היום יום ראשון י"א בכסלו תשמ"ט 20.11.88 בשעה 2.15 אחה"צ בבית העלמין "הירקון" בגבול חולון בת־ים

נפגשים ליד השער הראשי החדש

האבלים: אשתו: ברוניה
בניה: טוביה וזהבה וב"ב

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו בטרם עת
של בעלי, אבינו, סבנו ואחינו

רחמים בן־מיור

הלוויה תתקיים היום, יום א', י"א בכסלו תשמ"ט 20.11.88
בשעה 13.00 בבית העלמין בחולון

אבלים: אשתו: בלה בן־מיור
בנו: אלי ורדה בן־מיור
בתו: כרמלה ואדם פאיט
נכדיו: מירב, גליה, אסף, מיכל ועדי
אחיו: צבי וחנה בן־מיור וב"ב
אחיותיו: בלינה בן־נון וב"ב
שרית ויעקב ברט וב"ב

השבעה בבית המנוח, רח' יציף 6, ת"א

ידע חברה למחקר ופתוח בע"מ

אבלה על מותו של

דוד גולן ז"ל

חבר מועצת המנהלים

ומשתתפת בצער המשפחה

אבלים על מותו של

דוד גולן ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

בנק הספנות לישראל בע"מ
הדירקטוריון, ההנהלה והעובדים

הננו מודיעים בצער רב
על פטירתה של אמנו וסבתנו היקרה

דבורה סורסקי ז"ל

בת שלמה זלמן

ההלוויה נערכה ביום ו' 18.11.88

בניה: זמי שורק וב"ב
נתן שורק וב"ב

סבתנו

גרטה כהן

איננה

פרטים על מועד ההלוויה בטלפון 2–04–243611

נכדותיה: אוסנת ומיכל צפריר
חתנה: ברוך צפריר

יקירנו

ד"ר ראובן (בבי) רייזמן

איננו איתנו עוד

ההלוויה תצא היום יום ראשון 20 בנובמבר, בשעה 12.00, מבית הלוויות "סנהדריה" לכיוון הר המנוחות, גבעת שאול, ירושלים

מתאבלים מרה: אשתו: עופרה
בניו: רון, גיל ודן
אחותו: אירמה פישר ומשפחתה
גיסתו וגיסו: נעמי ואברהם ברזילי וב"ב

במלאת שנה לפטירתה של רעיתי, אמנו וסבתנו

אטקה שומר ז"ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה ביום שלישי, י"ג כסלו תשמ"ט 22.11.88 בשעה 15.00 בבית העלמין הישן חוף הכרמל, חיפה

המשפחה

קדישא
טיפול בכל סידורי הלוויה
03־653030
שרותי קבורה שרותי לילה: 413080

לציונה ולכל המשפחה

אתכם באבלכם הכבד

במותו הפתאומי של יקירכם

דוד גולן ז"ל

אורה וצדיק בינו

לציונה גולן
דידי ובועז בן־צור
ולכל משפחת גולן

אתכם באבלכם במות

דוד גולן ז"ל

בית ש. הורוביץ ושות'

שר התעשייה והמסחר
המנהל הכללי
ועובדי המשרד

מתאבלים מרה על מותו של

דוד גולן

לשעבר המנהל הכללי של
משרד התעשייה והמסחר

לחברת ביורדן

אתכם באבלכם על מות

דוד גולן ז"ל

צוות יחידת ההיפרטרמיה
מרכז רפואי וולפסון

"לאחר מלחה"ע השנייה קלטה בריטניה אלפי פושעי מלחמה ובעלי עבר נאצי"

ועדה פרלמנטרית: השלטונות היו זקוקים לכוח עבודה והעדיפו לא לחטט בעברם של המהגרים
- **ניו יורק טיימס: במועצה האתנית של המפלגה הרפובליקאית שולטים נאצים – בידיעת בוש**
- **"שוודיה סייעה למלט אליה אלפי פושעי מלחמה נאציים מהמדינות הבאלטיות ב־45'–44'"**

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). פקידה בכירה ששירתה במשרד הפנים הברי־טי בשנות הארבעים, טוענת כי המשרד שלה התעלם בידיעין מעברם הנאצי של אלפי מהגרים ממזרח־אירופה, שהורשו להשתקע במדינה.

בריל יו (75) טוענת כי ראש הממשלה קלמנט אטלי היה זה שהורה אישית להתיר את כניסתם של 8,000 חברי דיוויזיה אוקראינית שפעלה בשורות הנאצים במלחמת העולם השניה. הארכיבישוף מקנטרברי שיכנע אותו שלא להחזיר ממחנה השבויים באיטליה, שבו הם הוחזקו מסיבות הומניטריות. לטענתו הרוסים היו מוציאים אותם להורג אם היו שבים למולדתם.

בסוף השבוע שעבר הודיעה ועדה פרלמנטרית מיוחדת כי אלפי פושעי מלחמה ומשתפי פעולה עם הנאצים הורשו להיכנס לבריטניה בשנות ה־40 ולהשתקע בה, תוך העלמת עין מכוונת של הממשלה. זו מסקנתה העיקרית של הוועדה, וזו הפעם הראשונה שהאשמה מעין זו נעשית על ידי גוף רשמי.

חברי הוועדה טענו כי השלטונות היו זקוקים לכוח עבודה מסוגים שו־נים, בגלל מחסור בעובדים בבריטניה, ועל כן הם העדיפו שלא לבדוק בעברם של המהגרים. נמנו עמם לא רק מרצחים ושכנאים שעבדו למען הנאצים שהשתתפו בפרוייקטים ביטחוניים סודיים, אלא אף אנשי "צווארון כחול" שעבדו בעיקר במכרות הפחם. רבים מהם הרגיזו את הפועלים הבריטים בשל צלבי קרס אשר היו מקועקעים על זרועותיהם.

הוועדה הזעקת גם גילתה כי אגודה אוקראינית שלמה הגיעה כמות שהיא לאיים הבריטיים, והוסיפה כי במבצע נבדק מהגר אחד על כל 25. הם קראו לממשלה לשנות את החוק כדי שאפשר יהיה להביא למשפט את "המפלצות שעדיין חיות במדינה", כהגדרתו של חבר־פרלמנט.

נאצים במפלגה הרפובליקאית

שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו יורק, מוסר: המועצה האתנית הפועלת בחסות המפלגה הרפובליקאית עדיין נשלטת על־ידי עסקנים יוצאי מזרח־אירופה, שחלקם תומכים בדעות גזעניות ומשתפי פעולה עם הכיבוש הנאצי – זאת קבע ראסל בלאנט במאמר שהתפרסם אתמול ב"ניו יורק טיימס". הכותב, שלא מכבר פירסם ספר על תפקידם של מהגרים ימניים במפלגה הרפובליקאית, מציין כי מתוך שבעה פעילי המועצה האתנית שסולקו מת־פקידם לאחר שנחשפו כפרו־נאצים – ארבעה עדיין ממלאים תפקידי מפתח במועצה והם פעילים במפלגה. הוא מזכיר את פלורין גאלדואה, שהיה ידידו (ועוזרו) של הבישוף הרומני ואלריאן טריפא, שהואשם בפשעים נגד האנושות בתקופה שכיהן כאחד מראשי "משמר הברזל" ברומניה במלחמת העולם השניה. גאלדואה מכחיש כי היה פעיל ב"משמר הברזל" וגייס אנשים לשורות הארגון הפא־שיסטי. אך בידי האף־בי־איי הוכחות שהיה מעורב בפעולות הארגון ברומניה.

עסקן בכיר אחר במועצה האתנית של המפלגה הרפובליקאית הוא ראדי סלאווף, המנהל את המחלקה הבולגרית במועצה. הוא משמש כנציג של ארגון בולגרי המאחד בולגרים פרו־נאציים. למרות שהודיעו על סילוקו, סלאווף ממשיך למלא תפקיד בכיר במועצה האתנית. פיל גיורדנו העובד במועצה הוא איטלקי הקשור לקבוצה איטלקית לאומנית החשודה כמעורבת בפיגוע שבוצע בתחנת הרכבת בבולוניה. העסקן הרביעי במועצה האתנית, הממשיך בעבודתו חרף ההודעה על סילוקו, הוא לאסלו פאסטור, שבתקופת מלחמת העולם השניה היה בצוות שגרירות הממשלה ההונגרית הפאשיסטית בברלין.

בעל המאמר טוען כי ג'ורג' בוש מודע לפעילותם של אנשים אלה ואף מגן עליהם בטענה שהם [illegible].

אליהו הכהן, סופר "הארץ" בסקנדינביה, מוסר כי עבודת מחקר בנושא ה"נאצים בשוודיה" של חוקרת באוניברסיטת גטבורג לצורך קבלת תואר דוקטור חשפה פרשה בלתי ידועה על סיוע שהעניקה שוודיה למילוט אלפי פושעי מלחמה מהמדינות הבאלטיות לשוודיה בשנים 45'–44'. בידיעה בעיתון נכתב כי בשוודיה הוקם ארגון בשם "נתיב החיים" שפעל למען מילוטם של פושעי מלחמה מהמדינות הבאלטיות בחודשי המלחמה האחרונים.

נשיאם לשעבר של הפיליפינים, פרדיננד מרקוס, שיצא זה מכבר את ארצו ושוהה בהונולולו, מובל על ידי בנו בכסא גלגלים לחקירת האף־בי־איי באשמת עבירות המיוחסות לו לגבי תקופת שלטונו. מלווה אותו לחקירה אשתו, אימלדה. (תצלום: איפי)

8 בנקים מרכזיים התגייסו לבלום את הידרדרות הדולר

סוחרים: התערבות הבנקים תידרש עוד תקופה ארוכה

לונדון (ע"ת). הבנקים המרכזיים באירופה המערבית שוב קנו דולרים ביום שישי כדי לחסום את נפילתו של הדולר.

הבנק המרכזי היפאני קנה דולרים במשך כל השבוע והבנקים המרכזיים של ארה"ב ומדינות אירופה הצטרפו אליו ביום חמישי לאחר שהדולר ירד לשפל שלא היה כמותו.

הבונדסבנק אישר כי הוא "פעיל בשוקי הכספים באירופה". הבנקים המרכזיים של בלגיה, שוויץ, צרפת, איטליה ואוסטריה קנו מיליוני דולרים.

נוכח ההתערבות המאסיבית עלה הדולר בפרנקפורט ל־1.74 מארק בשעות המוקדמות של המסחר ביום שישי. היאן עלה ונסחר בשוקי אירופה ב־122.80 לדולר לאחר שבסגירה בטוקיו היה השער 122.40.

סוחרים בשוקי הכספים אמרו כי ההתערבות של הבנקים המרכזיים היוותה תזכורת כי הבנקים נחושים בהחלטתם לעצור את הידרדרות הדולר. הפדרל רזרב היה הראשון מבין הבנקים שהצטרפו לבנק המרכזי היפאני ביום חמישי. בעקבותיו נכנסו לשוק גם שמונה בנקים מרכזיים אחרים.

סוחרים בפרנקפורט אמרו כי השוק הופתע על ידי ההתערבות המשותפת הנרחבת של הבנקים המרכזיים במסחר ביום שישי. אולם, הם אמרו, תידרש התערבות כזאת לא יום אחד אלא תקופה ארוכה כדי לעצור את נפילת הדולר.

ירידת הדולר מוסברת על ידי הגרעונות הגדולים במאזן המסחרי ובתקציב של ארה"ב.

הזהב נסחר ב־420.75 דולר לאונקיה, ירידה קלה לעומת שער הסגירה בלונדון ביום חמישי.

50 אלף חיילים של קובה מוצבים באנגולה

הוואנה (ע"ד). דובר בהוואנה הודיע ביום ו' כי באנגולה מוצבים 50,000 חיילים של קובה.

ממשלת קובה נמנעה עד כה מלגלות את המספר המדוייק של חייליה באנגולה מאז נשלחו לשם יחידות ראשונות ב־1975.

דובר המשלחת הקובנית בשיחות על עתיד אנגולה, אלקיבאדס הידאלגו, מסר את הנתונים בראיון לטלוויזיה הקובנית.

הוא אמר כי החזרת 50,000 החיילים הקובאנים במשך שנתיים תבטיח את בטחונה של אנגולה אך רמז כי ייתכן שתקופת הפינוי תקוצר.

"איחוד המדענים המודאגים": הרוסים יחשפו המפציץ החמקן

"במקרה של מלחמה גרעינית יתקשה להרוס טילים ניידים"
- **שלטונות ארה"ב יחשפו אותו בפני הציבור בשבוע הבא**

וואשינגטון (ע"ת). המפציץ החמקן שהשלטונות האמריקאיים יחשפו בפני הציבור ביום שלישי הבא, לא יהיה מסוגל, ככל הנראה, למלא את משימה של הריסת טילים גרעיניים ניידים במלחמה בין־מעצמתית – טענו כמה מדענים אמריקאיים ביום חמישי.

המדענים שהתארגנו בקבוצה הנושאת את השם "איחוד המדענים המודאגים", טענו, כי המפציץ החדש ב־2 יהיה פגיע בטוסו מעל טריטוריה סובייטית מפני שהרדאר שבו הוא מצויד לגילוי הטילים האסטרטגיים יגביר את סיכויי חשיפתו על ידי מערך ההגנה הסובייטי.

"במקרה של מלחמה גרעינית, המפציץ החמקן יתקשה מאוד לגלות ולהרוס מספר משמעותי של טילים ניידים", טען בפני עיתונאים הפיזיקאי מייקל בראואר.

הדגם הראשון של המפציץ, הבנוי מתירכובת מתכתית מיוחדת וצורתו משווה לו דמות של "כנף מעופפת", מיועד לחמוק מגלאי המכ"ם הסובייטים. הוא יוצג בפני הציבור לראשונה בחצר מפעל המטוסים נורתרופ בקליפורניה ביום שלישי הבא.

המפציץ החדש יבצע טיסה ראשונה תוך חודש לבסיס חיל האוויר אדוארדס, קליפורניה, לשורת ניסויים נרחבים ביותר. הוא נועד להיכנס לשירות פעיל במחצית שנות ה־1990. חיל האוויר האמריקאי יקבל 132 מטוסים מסוג זה.

קבוצת המדענים הבודקת את השלכות הפיתוחים הטכנולוגיים במערך ההגנה על מיגורים אחרים, הודתה כי הרבה מתכונותיו של המפציץ החדש עדיין סודיות.

למרות הקריאות לצמצומים – תפוקת אופ"ק ממשיכה לעלות

הקרטל הפיק במחצית נובמבר 1.3 מיליון חביות מעל ההערכה הרשמית

ניו יורק (ע"ת). תפוקת הנפט של המדינות החברות בקרטל אופ"ק עלתה במחצית הראשונה של נובמבר על אף שחברות הקרטל התכנסו לשיחות בנסיון לצמצם את התפוקה.

בסקר שערכו חברות נפט אמריקאיות, נמסר כי חברות הקרטל שאבו 22.85 מיליון חביות ליום בשבועיים הראשונים של נובמבר. הערכה זו גבוהה ב־1.3 מיליון חביות מן ההערכה הרשמית באשר לתפוקה הכוללת של חברות הקרטל.

נשיא אופ"ק, רילוואנו לוקמן, אמר לכתבים בוויינה כי התפוקה הכוללת של הקרטל היא בערך 20 מיליון חביות ליום ואולי יותר. אופ"ק קבעה תקרת תפוקה של 15.06 מיליון חביות ליום, להוציא את עיראק.

מומחה אמריקאי לתעשיית הנפט, נורמן באראקאט אמר: "אופ"ק נמצאת עכשיו במצב גרוע. עליה לקצץ את התפוקה ל־19 מיליון חביות ליום אם הקרטל רוצה לתמוך במחירי הנפט הקיימים".

מחירי הנפט הידרדרו שוב בניו יורק ונפט למסירה בדצמבר ירד 38 נקודות ל־13.29 דולר לחבית.

מליאת קרטל אופ"ק עומדת להתכנס ב־21 בנובמבר לקביעת מכסות תפוקה חדשה למחצית הראשונה של 1989.

מומחים בתעשיית הנפט אמרו כי הקרטל חייב לקצץ את התפוקה הנוכחית של המדינות החברות לצורך חיזוק המחירים. תפוקת קרטל אופ"ק עלתה בהדרגה לאורך שנת 1988, ומאחר שההיצע היה מעל ומעבר לביקוש, נוצרו עודפים גדולים בשוק הנפט העולמי, המוערכים עכשיו ב־200 מיליון חביות. עודפים אלה הם הלוחצים על מחירי הנפט.

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל
יהדות מתקדמת בישראל
המכון לחינוך ליהדות, דמוקרטיה וציונות

הציבור מוזמן
לרב שיח בנושא:
דת ושלטון
בהשתתפות:
פרופ' ישעיהו ליבוביץ'
ח"כ יאיר צבן
הערב, יום א', 20.11.88 בשעה 20:00
בבית הכנסת "קדם"
רח' קרליבך 20
(פינת לסקוב 2) תל־אביב
הכניסה חופשית

שר ההגנה של סודן ניצל בפגוע טיל במטוסו

חרטום (ע"צ). מטוס שבו נסע שר ההגנה הסודאני נפגע בטיל ביום ה' – הודיע רדיו אומדורמאן.

בשידור נאמר, כי השר עבדול מאג'יד חאמד חליל ניצל כאשר המטוס נפגע על ידי טיל סא.ם. 7, שכנראה נורה על ידי המורדים בדרום סודאן, זמן מה לאחר שהמטוס המריא מן העיר ואו.

טייס המטוס הנפגע לא איבד את השליטה והוא הנחית את המטוס בחזרה לשדה התעופה של ואו. התקרית ארעה יום לאחר שראשי צבא המורדים בדרום סודאן ותומכו באדיס אבבה על הסכם השם קץ למלחמת האזרחים בדרום סודאן הנמשכת חמש שנים.

שבעה נהרגו מטילים שירו המורדים באפגאניסטן

איסלאמאבאד (ע"צ וע"ת). 7 בני אדם נהרגו ו־47 נפצעו מטילים שירו מורדים ביום ה' אל מטרות בעיר ג'לאלאבאד. כך מסר רדיו קאבול.

המורדים הפגיזו כמה פעמים ערים באפגאניסטן מאז החלו הסובייטים לפנות את צבאם ממדינה זו.

מנהלת בית האבות בקליפורניה הואשמה ברצח

סקרמנטו (ע"ת). מנהלת הפנסיון בסקרמנטו, בירת קליפורניה, שבגינתו נחשפו שבע גופות של קשישים, הואשמה ביום ה' ברצח של אחד מהם.

מונטאלוו נעלמה בשבת שעברה בעת שהמשטרה החלה לחפור בגינת הפנסיון, שבו אירחה בעיקר קשישים. שיקים שקיבלו מן הביטוח הלאומי נפדו לאחר מותם, מסרה המשטרה.

בוחרי קנדה יכריעו ביום שני על הסכם סחר חופשי עם ארה"ב

אוטאווה (ע"פ). מסע הבחירות העומדות להיערך ביום שני בקנדה הפך לוויכוח לאומי על עתיד קנדה והזהות הלאומית, בעקבות המחלוקת על חתימת הסכם סחר חופשי עם ארה"ב, העומד להיחתם ב־1 בינואר. הוא ייחתם רק אם מפלגתו של ראש הממשלה בריאן מלרוני, המפלגה הפרוגרסיבית־השמרנית, תזכה ברוב. המפלגה הליברלית בהנהגת ג'ון טרנר והמפלגה הדמוקרטית בהנהגת אד ברודבנט מתנגדות לחתימת ההסכם.

הסקרים מצביעים על מירוץ צמוד בין הקונסרבטיביים ובין הליברלים כשהדמוקרטים הרחק מאחוריהם.

בבחירות של 1984 הוביל מלרוני את מפלגתו לנצחון סוחף – 211 מתוך 282 המושבים של אז. נראה היה, כאשר פיזר את בית הנבחרים, שיוכל לחזור על נצחונו, שכן הליברלים [illegible] היו שסועים מבפנים.

אבל הסקרים הראו כי יש בציבור מחלוקת לגבי חתימת הסכם הסחר החופשי עם ארה"ב, אף שזה לא "תורגם" להתנגדות לקונסרבטיביים שארבע שנות שלטונם נחשבו כשנות שפע. המהפך חל בוויכוח בטלוויזיה בסוף אוקטובר כאשר טרנר הליברלי האשים את ראש הממשלה כי "מכר" את קנדה שתהפוך בעקבות ההסכם להעתק חיוור של ארצות הברית.

ראש הממשלה מלרוני הגיב שאין שום בסיס להעלאת פחדים כאלה, אבל עניין זה הפך למוקד המחלוקת כאשר הליברלים מתחזקים בעקבותיו ככל שהבחירות קרבות.

קנדה וארה"ב מקיימות כבר היום ביניהן סחר בהיקף הגדול ביותר לגבי שתיהן המסתכם ב־150 ביליון דולר לשנה.

3 דיפלומטים עיראקים גורשו מלונדון; עיראק מיהרה לגמול

העיראקים הואשמו בריגול דיפלומטי והרעלות

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). השלטונות הבריטיים גירשו שלושה דיפלומטים עיראקים מלונדון. עיראק הגיבה בגירוש שלושה דיפלומטים בריטיים.

ממשלת בריטניה טענה כי המגורשים היו מעורבים בפעילות המנוגדת למעמדם במדינה, הגדרה המתארת ריגול דיפלומטי. אולם נראה כי השלושה היו אחראים על הצרת צעדיהם של מתנגדי משטרו של סאדם חוסיין בלונדון. פעילותם כללה, בין היתר המתה באמצעות הרעלה, מעקבים ומעשי חתירה נגד סטודנטים, שיעים גולים, עיראקים אחרים. העובדה כי כהנו האישי של השגריר נמנה עליהם מוכיחה כי גם מעבידו ידע על מעשיהם למרות הכחשותיו הנמרצות.

משרד החוץ הבריטי הצביע את הידיעה על הגירוש כדי למנוע הידרדרות מוחלטת במערכת היחסים עם עיראק. שבועיים לאחר מכן גירשו העיראקים שלושה דיפלומטים בריטיים ולונדון לא היתה ברירה אלא לפרסם את הולכה מוחש להדלפה. המהלך עורר רוגז רב אצל העיראקים הסבורים כי הוא נשעה במסגרת מאמציה של בריטניה לשפר את יחסיה עם איראן. ריעה זו נתמכת גם על ידי משקיפים מדיניים בבירה האנגלית.

עיקר הפעילות החשאית של השגרירות העיראקית בלונדון היה נגד קבוצת "אל־דאווה" השיעית הנתמכת על ידי איראן.

הצלב האדום בלבנון: נפסיק לפעול אם לא ישוחרר החטוף

ביירות (ע"ת). הצלב האדום הבינלאומי הזהיר ביום שישי כי הוא עלול להפסיק את כל פעולות הסיוע שלו בלבנון אם לא ישוחרר פטר וינקלר, עובד הצלב האדום השווייצי שנחטף בשבוע שעבר. עד כה שום ארגון מחבלים לא הודיע כי ידו במעשה.

מוחסין ג'מאיל, דובר הצלב האדום בביירות אמר כי ההחלטה להפסיק את הפעילות טרם נתקבלה אולם היא עלולה להתקבל בקרוב.

הצלב האדום קרא לארגוני המחבלים ולמיליציות היריבות בלבנון לכבד את הניטרליות של הארגון. "הצלב האדום יכול למלא תפקידו רק מתוך עמדה ניטרלית ויחס שווה מכל צד בסיכסוך," נאמר בהודעה.

הצלב האדום מעסיק כיום בלבנון 51 שווייצים ו־100 לבנונים ובין היתר הוא מעניק שירותי רפואה בשכונות מצוקה ומתנדב בשיקום שבויים ונכים.

הקונגרס מבטיח לבוש: נסייע להקטין הגרעון

(ע"ד וע"צ). הנשיא הנבחר ג'ורג' בוש קיבל ביום שישי הבטחה לשיתוף פעולה מהיו"ר הדמוקרטי של הקונגרס, ג'ים רייט, לצורך הקטנת הגרעון בתקציב הפדרלי.

"הוא (בוש) גילה עניין מיוחד במשמעויות הקשות של הגרעון. הוא מוכן לנקוט בצעדים רציניים ביותר כדי לצמצם את הגרעון" אמר רייט לכתבים לאחר ארוחת צהריים של שעה וחצי עם בוש על גבעת הקפיטול.

בוש הבטיח עוד קודם לכן כי הוא יפעל להקטנת הגרעון על ידי הקפאת ההוצאות ושמירה על הרמה הנוכחית של המסים. אולם כלכלנים אמרו כי יש להטיל מס גבוה יותר כדי להשיג התקדמות בצמצום הגרעון.

ולנסה מוכן לעימות משודר – עם ראש האיגוד המקצועי

ולנסה לא הופיע בטלוויזיה הפולנית מ־81'

ורשה (ע"ת). הטלוויזיה הפולנית קבעה את 30 בנובמבר לשידור עימות חי בין מנהיג סולידריות לך ולנסה לבין ראש האיגוד המקצועי הקומוניסטי אלפרד מיודוביץ. ולנסה הביע תקווה כי יוכל ליהנות הגן מצד הטלוויזיה הממלכתית בעימות.

פרשן הטלוויזיה מאריק טומאשביץ אמר כי ולנסה, שלא הופיע על מרקעי הטלוויזיה הפולנית מאז 1981, קיבל הודעה על תאריך העימות ביום חמישי.

היה זה מיודוביץ שהציע לקיים עימות כחלק מן השיחות בין הממשלה לבין סולידריות, שטרם התקיימו.

ההכנות לשיחות השולחן העגול נבלמו נוכח אי רצונה של הממשלה להתיר לאיגוד המקצועי סולידריות את המעמד החוקי שנשלל ממנו ב־1981.

מיודוביץ', חבר הפוליטביורו של המפלגה הקומוניסטית הפולנית וראש האיגוד המקצועי הרשמי שהוקם ב־1982, הציע לקיים ויכוח טלוויזיוני עם ואלנסה על עתיד האיגודים המקצועיים בפולין.

"...אני אמרתי כי אני מוכן ואני מוכן גם עכשיו להיפגש בעצמי עם אויבי סולידריות", אמר ולנסה בהודעה ששודרה בטלוויזיה הפולנית.

מיליון הפגינו בבלגרד: "שליטה סרבית בקוסובו"

בלגרד (ע"ד וע"צ). קרוב למיליון סרבים צעדו אתמול ברחובות בלגרד, הניפו דגלים, שרו שירים לאומיים ודרשו פיקוח סרבי על מחוז קוסובו, בו יש רוב של מיעוט אתני אלבני.

ההפגנה הפכה לאחת הגדולות ביותר בתולדות יוגוסלוויה. מחצית העיר בלגרד נוסמה לתנועה ומסוקים של המשטרה חגו מעל ופיקחו על המצעד. ההמונים צעקו בין היתר: "מי אומר כי סרביה קטנה? סרביה היא ארץ גדולה".

המארגנים אמרו, כי במצעד השתתפו מיליון בני־אדם שדרשו שינויים בחוקה כדי להשיג שליטה יתר על מחוז קוסובו, שם מתגוררים 100 אלף אלבנים אתניים.

הסרבים המפגינים מתחו ביקורת על ההנהגה של מחוז קוסובו ודרשו לצמצם את האוטונומיה של המחוז.

יום קודם לכן התקיימה הפגנה של עשרות אלפי אלבנים שהודיעו כי לא יוותרו על זכויותיהם.

בחוקה החדשה מ־1974 הוענק למחוז קוסובו על גבול אלבניה סמכויות נרחבות ומשטר אוטונומי לאחר שקודם היה המחוז בשליטת הרפובליקה הסרבית.

2 שחורים, 2 לבנים ו־2 צבעונים – להורג בדרא"פ

פרטוריה (ע"ד וע"צ). שישה אנשים הוצאו להורג בתליה בפרטוריה ביום שישי לפנות בוקר והבוקר הגיע מספר המוצאים להורג בדרום אפריקה ב־1988 ל־110 – הודיע משרד המשפטים כאן. נאשם שביעי קיבל דחיה מהוצאה להורג ברגע האחרון.

בהודעה נאמר כי השישה שני גברים לבנים, שני צבעונים ושני שחורים. עד כה הוצאו להורג 74 שחורים, 33 צבעונים ושלושה לבנים, ציין דובר משרד המשפטים.

דובר שירות בתי הסוהר אמר כי 279 אסירים נדונו למוות והם רוכזו בבית הסוהר המרכזי של פרטוריה עד לביצוע גזר הדין.

שר המשפטים הודיע בפרלמנט בספטמבר כי 101 אסירים נדונו למוות מאז 1984 לאחר שהורשעו בפשעים הקשורים בהתפרעויות השחורים.

מבקרים הרשעו על מה שמכונה כאן "רציחות ענק" הכוונה היא להוצאתם להורג של יריבים פוליטיים על ידי תליית צמיגים מלאי בנזין על צוואריהם והעלאתם באש.

עיריית תל אביב־יפו

מה אתה מעדיף?

לתושבי תל אביב יפו בלבד

גזר

או

כרוב

אתה מסוק, לחוץ, עובד כל היום? מחפש מנוחה, פסק זמן, רוצה לחזור לטבע, לאדמה?
אין בעיות. עיריית תל־אביב־יפו מאפשרת לך עכשיו שימוש ללא תשלום בחלקות אדמה פנויות בשטח המשתלה העירונית בגבול הצפוני (צומת הפיל, מרחי צה"ל ומזרחית מרחי עיר השמש).
בוא, צא מהלחץ, קח ועבד שטח אדמה של 30 מ"ר חינם!

וגדל עליו את מה שגדלת עליו, גדל גידולים חקלאיים ובתנאי שלא יהיו למטרות מסחריות.
מספר החלקות מוגבל.
כל הקודם זוכה!
תושב תל־אביב המעוניין *בשטח אדמה שלא למטרות* רווח, מוזמן להגיש בקשה למנהל מחלקת איכות הסביבה.

לפרטים נוספים
אנא פנה לרח' פילון 5,
טל' 437178

את הסלט שלך אתה יכול לגדל בעצמך.
עיריית תל־אביב־יפו מאפשרת לך עכשיו
לעבד חלקות אדמה פרטיות - חינם!

כ סר קבוצת מוצרי צריכה וסחר פנים
סולכוז*אוק*דגן סחר*נמדא (תעשיות רווחה)*סולוד
...המספר החדש!
03-5622266
פקס. 03-5622430
החל מ־20.11.88

TWA

טוס לאמריקה וגם תראה את כל ארצות הברית.

בשעת קניית כרטיס טראנסאטלנטי הלוך ושוב של ט.וו.א.
ניתן גם לקנות לפחות 3 שוברי ווזה של ט.וו.א לטיסות פנים ארציות במחיר של ‎$49.-‎ **השובר**. לשוברים נוספים (עד 12) בחיסכון ניכר פנה לסוכן הנסיעות שלך.
אפשרות למכונית "הרץ" חינם*.
מחירי טיסות נוער (גילאי 24-12) **החל מ־‎$299‎.**

* מותנה בתכנית נסע של ט.וו.א. פרטים מסוכן הנסיעות.

בדבר פרטים התקשרו לסוכן הנסיעות או לט.וו.א,
טל' 02-241135, 03-651212, 04-528266

TWA
ט.וו.א. אל כל טוב אמריקה.

TWA

חדשות כלכלה

האוצר הנפיק בארה"ב אג"ח בסך 2.25 מיליארד דולרים

במסגרת מיחזור החוב של ישראל לארה"ב בתנאים נוחים יותר

מאת איתן אבריאל
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משרד האוצר סיים בימים אלה את ביצועה של הנפקת אגרות חוב נוספת בבורסה האמריקאית, הנפקה שהסתכמה ב־2.25 מיליארד דולר. ההנפקה, שהיא חלק מתהליך מיחזור חובות החוץ של ישראל לממשלת ארה"ב, מביאה לחיסול של כ־90% מסך החובות היקרים של ישראל לארה"ב.

גורמים בכירים במשרד האוצר מסרו כי ההנפקה בוצעה בהצלחה רבה, והריבית שתשולם על אגרות החוב היא בממוצע 9.3%, ברוטו, ואף טוב יותר מההנפקה הראשונה של ישראל, לפני כחודשיים. ממשלת ארה"ב מעניקה ערבות של 90% על ההנפקות הישראליות, ואילו עשרת האחוזים הנותרים מובטחים ע"י אגרות חוב של ממשלת ארה"ב, שישראל קונה מתוך יתרות המט"ח של המדינה. יש לציין כי ישראל מצליחה להשיג ריבית נמוכה יותר מהריבית על ההנפקות של הבנק העולמי, הידוע כמנפיק באיכות גבוהה.

ההנפקות של ממשלת ישראל בארה"ב הינן חלק מתהליך מיחזור חובות יקרים לחובות זולים יותר, והיא התאפשרה עקב חקיקה מתאימה שבוצעה לאחרונה בארה"ב. החובות היקרים מוגדרים כאותם חובות אשר הריבית עליהם גבוהה מ־10%. על פי חקיקה זו, התאפשר לישראל למחזר חוב של כ־5.5 מיליארד דולר, מסך החוב לארה"ב המסתכם בכ־8.5 מיליארד דולר.

עם סיום ההנפקה האחרונה, הסתכם סך החובות שמוחזר בכ־4.75 מיליארד דולר.

השר משה נסים התחייב בעבר לממשלת ארה"ב כי הסכומים שייחסכו לישראל בעקבות הנפקות אלו ישמשו אך ורק להקטנת החוב החיצוני, ולא ישמשו להגדלת ההוצאה הציבורית.

יוגדל היקף הנפקות בנק ישראל בבורסה

מאת איתן אבריאל

בנק ישראל יגדיל בימים הקרובים את היקף ההנפקות בבורסה, בעשרות מיליוני שקלים, כדי לענות על צרכיהם של הגופים המוסדיים להשיג "כיסוי" למאות מיליוני השקלים שצברו בעת האחרונה.

מחר ינפיק בנק ישראל שתי סדרות אג"ח בהיקף של 100 מיליון שקל, וביום ה' השבוע יקיים סבב דומה. בנוסף ינפיק בנק ישראל ביום ג' השבוע, סידרת אגרות חוב דולריות בהיקף של 30 מיליון דולר. צפים כי הביקוש לאגרות זו יהיה גבוה במיוחד.

הגופים המוסדיים, ובעיקר קופות הגמל ותכניות החיסכון, צברו בשבועות האחרונים מאות מיליוני שקלים, חלקם בעקבות פידיון המניות הבנקאיות. חלק מגופים אלה טוענים כי קצב גיוס ההון בבורסה על ידי בנק ישראל הוא איטי מדי, והדבר גורם לכך כי מחירי הסדרות המעטות המונפקות בשוק, נוסקות מעלה ללא הצדקה.

החששות מפני פיחות חד פעמי של השקל לעומת הדולר עדיין לא נעלמו, ובבורסה צופים כי פיחות עשוי להתרחש בכל אחד מהימים הקרובים.

אחוז המובטלים ברבעון השלישי ב־'88 – 6.9%

מאת איתן אבריאל

אחוז המובטלים באוכלוסיה הגיע ברבע השלישי של השנה (יולי–ספטמבר) ל־6.9% מכלל האוכלוסיה העובדת מגיל 15 ומעלה, לעומת 5.9% במחצית הראשונה של השנה – כך נמסר מהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, על סמך נתונים שנאספו מלשכות העבודה והמקורות נוספים. רמת האבטלה שנרשמה בתקופה זו הינה הגבוהה ביותר מאז המחצית השניה של 1986, שבה הגיעה האבטלה ל־7.7%.

בתקופה זו הגיעה אחוז המובטלים בין הגברים ל־6.4%, לעומת 5.3% במחצית הראשונה של השנה, ואילו בין הנשים הגיע רמת המובטלות ל־8.2%, לעומת 6.8% במחצית הראשונה של 1988.

נתונים אלה כוללים רק עובדים שלא עבדו אך חיפשו עבודה דרך לשכות העבודה, מודעות בעיתונים והדרכים אחרות.

קופות גמל, פיצויים והשתלמות העדיפו להשקיע במניות שבהסדר

היקף ההשקעה במניות החופשיות הסתכם בכ־0.5% בלבד • פוטנציאל ההשקעה הלא מנוצל של הקופות בשוק המניות: כ־1.5 מיליארד שקל

מאת דורון מרמינו

היקף ההשקעות של קופות הגמל, קופות הפיצויים וקרנות ההשתלמות בשוק המניות הסתכם בסוף יוני השנה בכ־660 מיליון שקל. סכום זה מהווה כ־2.5% מסך כל תיק ההשקעות של הקופות. עיקר ההשקעה הוא במניות בנקים שבהסדר, בעוד היקף ההשקעה במניות החופשיות הסתכם בכ־0.5% בלבד מתיק ההשקעות.

על־פי החוק יכולות הקופות להשקיע במניות חופשיות עד 8% מכספן. פוטנציאל ההשקעה הלא מנוצל של הקופות בשוק המניות מסתכם אפוא בכ־1.5 מיליארד שקל, סכום השווה לכרבע מסך כל שווי שוק המניות.

השקעתן של קופות הגמל, הפיצויים וקרנות ההשתלמות באגרות החוב הנסחרות בבורסה, נכון לסוף יוני, הסתכמה בכ־25% מסך כל תיק ההשקעות. ההשקעה באגרות החוב המיועדות שמנפיק האוצר במיוחד עבור הגופים המוסדיים היוותה כ־60% מתיק ההשקעות. על־פי התקנות חייבות הקופות להשקיע לפחות 78% מכספן באגרות חוב – סחירות או מיועדות.

מנכ"ל הבורסה יוסי ניצני נפגש באחרונה עם מנהלים בקופות הגמל כדי לבדוק את האפשרות להגדלת מעורבותן של הקופות בבורסה. הנהלת הבורסה שוקלת לחשב ולפרסם את שיעורי התשואה על אגרות החוב במיוחד עבור קופות הגמל, בהתחשב בכללי המיסוי המיוחדים החלים על הקופות. לדברי ניצני, "בכל העולם משמשים המשקיעים המוסדיים בסיס לפעילותו של שוק ניירות הערך ותורמים ליציבותו, והיעדרם מן הבורסה הישראלית הוא אחת הסיבות לחוסר יציבותה".

רווחי אמפל גדלו ב־18% ברבעון השלישי של 1988

מאת אריה לביא

רווחי חברת אמפל אמריקה ישראל גדלו ב־18% ברבעון השלישי של 1988 והגיעו ל־2.74 מיליון דולר לעומת 2.32 מיליון דולר בתקופה המקבילה בשנה הקודמת, מתברר מהדו"חות הכספים של החברה שפורסמו בארה"ב ובישראל.

מראשית השנה גדל הרווח ב־17% והגיע ל־6 מיליון דולר לעומת 5.1 מיליון דולר בתשעת החודשים הראשונים של 1987.

הכנסות אמפל הגיעו ברבעון השלישי של השנה ל־35.7 מיליון דולר, גידול של 7% וההכנסות מראשית השנה הגיעו ל־102.5 מיליון דולר.

הסנה מסרבת שההסתדרות תחשב הפיצוי למפוטרים

ההנהלה: העובדים נגד הבראה • הוועד מכחיש

מאת אריה לביא

3 חברות ביטוח – כלל ביטוח, מנורה והראל־המשמר – מנהלות מגעים עם הנהלת הסנה לרכוש חלק מתיק ביטוחי החיים שלה. בענף הביטוח צופים שעוד שתי חברות – הפניקס ומגדל – יתעניינו ברכישת חלק מתיק זה.

הנהלת הסנה אינה מוכנה שפוסק מטעם האיגוד המקצועי יקבע את סכום הפיצויים לעובדי החברה. בדעת הסנה לפטר 400־500 מעובדיה, אך הוועד מתנגד לפיצויים שקבעה ההנהלה, ופנה ליו"ר האיגוד המקצועי, חיים הברפלד.

בהסנה חוששים שהוועדה שמינה הברפלד לעניין זה תפסוק פיצויים בסכום שהחברה לא תוכל לעמוד בהם. הוועדה אמורה לפסוק עד 23 בנובמבר. הנהלת הסנה ונציגי העובדים זומנו ליום חמישי, אך נראה שההנהלה לא תתייצב.

לפי תכנית הנהלת הסנה, יקבלו עובדים עם ותק של 3 שנים ויותר פיצויים בשיעור 125 – 175%. מנכ"ל הסנה ריצ'רד קרשון הודיע שלחברה אין כעת אמצעים לשלם גם את הפיצויים הללו. הוא אמר שלא יסכים להוציא כספים מקרנות ביטוח החיים כדי לשלם פיצויים. מקור בכיר בחברה אומר שהעובדים אינם מודעים למצב החברה. שלא כבחברות אחרות שבקשיים, אין עובדי הסנה מסכימים לעבוד יותר ולהשתתף אישית בשיקום החברה. הם גם דורשים להיות הפוסקים מי יפוטר.

יו"ר ועד עובדי הסנה, ארז לוי, הכחיש את הטענות כלפי העובדים, ואמר שהם מוכנים לקורבנות, אך קודם כל הם רוצים לדעת אם יש נכונות בחברת העובדים לפתור את בעיית ההון של החברה. הוא אמר שלוועד העובדים יש זכות לערער על החלטות ההנהלה בעניין המפוטרים.

שניים מתמודדים על ראשות איגוד הביטוח: אנגל ולוי

מאת אריה לביא

לראשונה מאז הוקם איגוד חברות הביטוח צפויה התמודדות גלויה על תפקיד יו"ר האיגוד, תפקיד שאליו נבחר עד כה על בסיס הסכמה שהושגה לפני כן על־ידי ראשי חברות הביטוח. הבחירות לתפקיד היו"ר צפויות להיערך ב־15 בדצמבר, במהלך האסיפה הכללית של האיגוד.

המתמודדים על התפקיד הם שבתאי אנגל, מנכ"ל חברת הביטוח "מנורה", המשמש כיום כיו"ר בפועל של האיגוד (לאחר שאלפרד גולק, שהיה מנכ"ל "הסנה", התפטר מתפקידו), ועוזי לוי מנכ"ל חברת הביטוח "מגדל".

מועמד אחר חשב לבעל סיכויים טובים, אברהם (רמי) טייבר, מנכ"ל "ציון", הודיע שהוא לא יתמודד ומעדיף להקדיש את זמנו לחברה בראשה הוא עומד. לאנגל, המשמש זו תקופה ארוכה כמספר 2 באיגוד, יש תמיכה רחבה מצד מנהלי החברות, אך חסרונו נעוץ בכך שהוא לא עומד בראש אחת מחברות הביטוח הגדולות. לעוזי לוי יש התנגדות של כמה חברות ביטוח, והעיקרית היא מצד "כלל". בקבוצה זו נשקלה אפשרות להריץ לתפקיד את מנכ"ל "כלל ביטוח" ריימון בן־שאול, אך נראה שסיכוייו אינם גדולים.

עוזי לוי עוסק בימים אלה בגיוס תמיכה למועמדותו בקרב מנהלי חברות הביטוח. הוא הודיע שיתמודד רק אם יזכה לתמיכה מצד ארבע חברות הביטוח הגדולות.

אגרות התעבורה יתייקרו ב־37% בחודש ינואר '89

מאת נורית אבותי ולאה פורת

העלאת אגרות התעבורה בשיעור של 37%, עליה החליטה ועדת הכנסת בסוף השבוע שעבר, תיכנס לתוקף רק החל מ־1 בינואר 1989. הסבר להתייקרות שמסר דובר משרד התחבורה: תעריפי אגרות התעבורה עודכנו באחרונה באוקטובר 1985 ומאז הועלו רק פעם אחת – באפריל 1987 ב־54.3%. לוועדת הכנסת הוגשה הצעה להעלות את תעריפי האגרות בשיעור הפרש עליית המדד בתקופה יוני 1985 – יולי 1988 (119.4%) וניכוי ההעלאה שהיתה באפריל 1987. ועדת הכנסת קיבלה את ההצעה והחישוב שנעשה הגיעו לשיעור העלאה של 37%.

האגרות הנכללות בהעלאה הן: רשיונות לרכב, רשיונות נהיגה, העברת בעלות על רכב ובחינות נהיגה. תעריפי לימוד נהיגה לא התייקרו.

להלן תעריפי האגרות החדשים (בסוגריים התעריפים הישנים): אגרת רישוי לרכב עד 1,000 סמ"ק, שגילו עד שלוש שנים – 195 (140), לרכב שגילו 4–8 שנים – 175 (126), תשע שנים ומעלה – 155 (112). אגרת רישוי לרכב שנפח מנועו מ־1,001 עד 1,750 – עד שלוש שנים – 280 (208), בין ארבע לשמונה שנים – 250 (183), מתשע שנים ומעלה – 245 (177).

רישיון נהיגה חדש, חידוש רישיון נהיגה ובחינה בנהיגה – 30 שקל במקום 22 שקל.

85% מהתלמידים מחייבים הטלת עונש על מעלימי מס

(עתי"מ). הרוב הגדול של התלמידים (85%) מחייבים הטלת עונשים על מעלימי מס הכנסה. היחס של התלמידים כלפי העלמת מס נבדק במחקר שערך אגף החינוך ההתיישבותי במשרד החינוך והתרבות בקרב כ־1,400 תלמידי י"ב ובוגרי בתי ספר תיכוניים וחקלאיים.

בממצאי המחקר נאמר כי אחת המטרות החשובות של בתי"ס החקלאיים היא לחנך דור של אזרחים טובים המתפקדים בחברה דמוקרטית – ולכן הוחלט לבדוק, בפעם הראשונה, את עמדות התלמידים בנושא ערכי כמו העלמת הכנסות בניגוד לחוק.

27% סברו כי יש להתחשב במעלימים קטנים ולהטיל עליהם עונשים קלים. 15% מהתלמידים סבורים שיש להעניש את אלה המעלימים סכומים גדולים ולהבין את המעלימים סכומי כסף קטנים ולא להטיל עליהם עונשים. החוקרים אומרים, כי העובדה האחרונה מקובלת מאוד גם בציבור המבוגרים.

הציבור ישתתף בבחירת התיירנים המצטיינים

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

הקריטריונים לקביעת התיירנים המצטיינים במסגרת המבצע הארצי של משרד התיירות ובחסות נשיא המדינה ישונו השנה, בשל השפל בתנועת התיירות לישראל. החלטה על כך התקבלה בסוף השבוע בישיבה הראשונה של הוועדה הציבורית לנושא, בראשותו של ראובן ויסלה. בוועדה חברים גם נציגי משרד התיירות ונציגי כל גורמי ענף התיירות.

בישיבה הועלו כמה רעיונות אפשריים לקביעת קריטריונים חדשים, כדי שיותאמו לירידה שנרשמה השנה בתנועת התיירות ארצה. בין השאר הועלתה אפשרות לשתף לראשונה השנה את הציבור הרחב בקביעת התיירנים המצטיינים. כדי לעודד את הציבור לקחת חלק בתחרות, הוצע לקבוע פרסים הולמים דוגמת זכיה בחבילת סיור.

יורחבו אזורי השידור של ה"פלאפון" לגליל ולערבה

מאת צבי זרחיה

אזורי השידור שבהם יהיה ניתן לקלוט שיחות באמצעות "פלאפון" – יורחבו במהלך שנת 89'. כיום ניתן לקלוט שיחות ב"פלאפון" במרבית אזורי הארץ. כך מסר יו"ר דירקטוריון "בזק" יורם אלסטר.

בזק מספקת שירותי מרכזת לקליטת השיחות, ואילו השיווק של מכשירי הפלאפון נעשה על ידי חברת הפעלה משותפת למוטורולה ולתדיראן.

בני אפשטיין מנכ"ל החברה המשותפת אמר כי כיום ניתן לקלוט שיחות באמצעות הפלאפון ברוב אזורי הארץ: במרכז, בצפון, בדרום, ובאילת. הכוונה היא להרחיב את אזורי הקליטה בגליל, בעמק בית שאן, ובערבה, כדי שלא להשאיר אזור כלשהו שבו לא יהיה ניתן לקלוט את השידורים.

עד כה שווקו בארץ 6,200 מכשירי "פלאפון". באחרונה הוזל במבצע מכירות מיוחד, למכירות דגם חדש של המכשיר. במכשיר מהדגם החדש, לא יצטרך הנהג לאחוז באפרכסת, אלא יוכל לאחוז את ההגה בשתי ידיים, לדבר אל המכשיר שאותו יניח במכונית. עד כה נדרשו המנויים להוסיף מחיר עבור תוספת זו.

לתעשיה האווירית חוזי יצוא ביותר ממיליארד דולר ב־'89

שיעור הייצוא יגיע לכ־800 מיליון דולר עד סוף השנה

מאת דן סגיר
הכתב הצבאי של "הארץ"

היקף המכירות הכולל של התעשיה האווירית בשנת 1988 לשוק המקומי ולייצוא יעלה על 1.1 מיליארד דולר. שיעור הייצוא מתוך סך המכירות עומד על כ־70% והוא עשוי להגיע לכ־800 מיליון דולר עד סוף השנה. על־פי עסקות הייצוא שעליהן חתמה התעשיה האווירית בחודשים האחרונים, מעריכים בהנהלת התע"א שהיקף הייצוא בשנה הבאה יהיה גדול ממיליארד דולר.

העסקות החדשות שעליהן חתמה תע"א הן פיתוח ה"חץ" במימון אמריקאי בסכום של 158 מיליוני דולרים לתקופה של יותר משנתיים, מכירת מכשירים לראיית לילה להתקנה במסוקי הקרב של חיל הים האמריקאי בסכום של 70 מיליון דולר, העיסקה למכירת 13 מטוסי כפיר לקולומביה בסכום של 200 מיליון דולר. עסקות יצוא בולטות אחרות הן השגת חוזי מכירה בחו"ל והשתתפות חיצונית בפיתוח המשותף עם רפא"ל של טיל ימים "ברק" – שיותקנו בספינות "סער־5" של חיל הים הישראלי.

עסקה אחרת, בתחום האזרחי, היא שיפוץ ומתן שירותי אחזקה לכ־300 מטוסי נוסעים אזרחיים, בעיקר עבור חברות קטנות מדרום אמריקה, והגדלת מספר הבסיס למכירה של 10–6 מטוס המנהלים "אסטרה" של התעשיה האווירית.

כ־70% מהיקף הפעילות של התעשיה האווירית ב־1988 התרכזו בתחום המוצרים הצבאיים, ומרביתם מיועדים לייצוא. למרות הישגים מאז החלטה על סגירת ה"לביא" באוגוסט '87, ופיטורים של למעלה מ־4,000 עובדים, בתעשיה האווירית אומרים שטרם התאוששו מהמשבר.

על עובדי התעשיה האווירית נאסר לקצר את שבוע העבודה

יבקשו היום להכריז סכסוך עבודה במחאה על אי־החלתו של הסכם השכר החדש שנחתם במשק הציבורי

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

עובדי התעשיה האווירית יבקשו היום רשמית מההסתדרות להכריז סכסוך עבודה, במחאה על אי החלת הסכם המסגרת במשק הציבורי על החברה.

בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב הוציא בסוף השבוע צו מניעה זמני האוסר עליהם לנקוט עיצומים ולקצר באופן חד צדדי את שבוע העבודה, כיוון שלא נקטו צעד רשמי של הכרזת סכסוך, ולא מסרו הודעה מראש להנהלה, כנדרש.

מיד לאחר קבלת הצו החלו נציגי העובדים להחתים את חברי מועצת העובדים, כדי לצרפם לטופס הבקשה הרשמי להכריז סכסוך.

מיד לאחר שנודע על החלטת ביה"ד נשמעו קולות במועצה ובקרב העובדים לצאת להפגין מול בניין הוועד הפועל. בהתערבות הוועד, הורגעו הרוחות והוסכם לנקוט צעד כזה רק אם לא תיענה ההסתדרות לדרישת העובדים להכריז סכסוך.

עקב התכנון המוקדם של הפסקת העבודה באו רבים מעובדי התעשיה האווירית בסוף השבוע עם רכבם הפרטי למפעלים. זה יצר פקק תנועה גדול בתום יום העבודה.

ערב מתן צו המניעה התכנסו נציגי ההנהלה והעובדים לישיבה משותפת, לנסות למצוא פתרון ברגע האחרון. בישיבה דרשו נציגי העובדים להחיל את הסכם השכר החדש גם עליהם. אולם נציגי ההנהלה הבהירו להם כי בשל מצבה הכלכלי של החברה אין ביכולתה לעמוד בתשלום תוספת שכר.

בסוף השבוע גם החל בביה"ד הארצי דיון בתביעה שהגישו העובדים נגד הנהלת התע"א בנושא עצירת קידומים בדרגות. בתום פגישה קצרה בלשכת השופט החליטו נציגי המשפטנים של שני הצדדים לדחות את הדיון בעשרה ימים.

מס הקניה עשוי לעלות – כתחליף להורדת המכסים

האוצר יקבל החלטתו בנושא בעוד 3 שבועות

מאת איתן אבריאל

מנהל המכס מרדכי ברקת מסר אתמול כי החלטת משרד האוצר אם להעלות את מסי הקניה על המוצרים מהשוק המשותף, שעליהם יבוטלו המכסים החל מ־1 בינואר 1989 – תתקבל רק בעוד שלושה שבועות.

ההחלטה נדחתה בגלל קשיים ובעיות טכניות שהתגלו באחרונה, וכן בשל נסיעתו של מנכ"ל האוצר, המשמש גם כממונה על הכנסות המדינה, לרגל הנפקת אגרות חוב בבורסה האמריקאית, במסגרת מיחזור החובות היקרים של ישראל לממשלת ארה"ב. להערכת ברקת, יוחלו הדיונים הסופיים בעניין בעוד שבוע ימים. בעבר הביעו גורמים רבים, ביניהם גם מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר, התנגדות לקיזוז הורדת המכסים ע"י העלאת מס הקניה.

ALFATEC PROFESSIONAL 15
שואב אבק
יעיל ואמין
לחנויות ולמשרדים
★ פעולת מנוע שקטה
★ עוצמה והספק גבוהים
★ אין צורך בשקיות
★ קטן מימדים
★ קל לטילטול ולנשיאה

ALFATEC PROFESSIONAL 15
ש"ח + מע"מ 365
מבחר גדול של ציוד עזר וחומרים לנקיון
מעבדה לתיקונים ושרות
מחצ
החברה המובילה לניקוי, אחזקה, ציוד לתחזוקה ונקיון
"השמירה"
תל אביב, רח' התעשיה 4
טל: 376113, 370121, 379475

בגדי עור ובגדים
מוסרים רק לניקוי
פרמברג
ר"ג, המעגל 2 פינת ביאליק 55
טל: 03-725401

לבית הוצאת "כתר" ירושלים
מיטב הברכות לפתיחת החנות החדשה בדיזנגוף
עלו והצליחו
אבשלום אורנשטיין
ובית הוצאת "יבנה" ת"א

איגוד המשתמשים בהובלה ימית
חיפה, דרך העצמאות 53, טל' 645428, 663471
ת.ד. 33176, (פקס. 645428)
יום עיון
דמי הובלה ימית – מיליארד דולר בשנה
ביום ראשון, 4 בדצמבר 1988 במלון "דן", תל־אביב

08.30 – הרשמה.
09.00 – פתיחה ע"י יו"ר האגוד והמנחה מר גדי סטובר.
09.15 – שר התחבורה מר חיים קורפו.
09.30 – מנכ"ל חב' צים מר מתי מורגנשטרן.
09.45 – דמי ההובלה כמרכיב חשוב בערך הטובין – חבר הנהלת האגוד מר ישראל כספי (פרוטארום בע"מ).
10.00 – התחרות בהובלה הימית – גב' אירמה גייץ, אגודי המשתמשים בהובלה ימית באירופה (באנגלית).
10.20 – המוביל הימי במערכת ההובלה – תת אלוף (מיל) שבתאי לוי, מנהל מינהל הספנות והנמלים, תחבורה.
10.40 – דמי הובלת פרי הדר – מר יורם וינברג, מנכ"ל המועצה לשיווק פרי הדר.
10.55 – דמי הובלה ימית והיצוא – מר יורם בליזובסקי, מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר.
11.10 – הפסקת קפה.
11.30 – דמי הובלה ימית בקווי ארה"ב – חבר הנהלת האגוד מר משה ניצן (מפעלי דנקנר).
11.50 – הובלה ימית באירופה, בארה"ב ובישראל – ד"ר יהודה חיות, מנהל המכון הישראלי לחקר הספנות.
12.10 – נהול מערכות המו"מ עם הקונפרנסים – מר ג'ראלד ווהאוז, מנכ"ל אגודי המשתמשים באירופה (באנגלית).
12.30 – נהול מו"מ על דמי ההובלה עם הקונפרנסים בארץ – מר אריה מהולל, מנהל האגוד.
12.50 – דמי ההובלה בים התיכון, תוצאות התחרות – חבר הנהלת האגוד מר צבי לפר, (סחר ושרותי ים בע"מ).
13.10 – אמנת האג, האג ויסבי והמבורג עמדת בעל המטען – מר גד גשיץ, עו"ד.
13.30 – הפסקת צהרים. במהלך הארוחה יתכנס פנל בהרכב כל המרצים אשר ישיב לשאלות המשתתפים.
15.00 – נעילה ע"י יו"ר האגוד.

דמי משתתף לחבר האגוד –.60 ש"ח וללא חבר –.75 ש"ח.
דמי ההשתתפות כוללים ארוחת צהרים, קפה ועוגה וחומר שיחולק בכניסה (כולל תרגום 2 הרצאות לעברית).
המעונין להשתתף ביום העיון יתקשר מיד עם מזכירות האגוד בחיפה (בכתב או טלפונית).

חברת פרסום בתל־אביב

פרסמה ביום ו' ב"הארץ" מודעה בה היא מתנצלת בפני לקוחותיה על ה"עצבים" והזמן שבזבזו בנסיון להתקשר איתה טלפונית ביום ה', בשל

"בעיה שבזק לא התגבר עליה".

בזק מתנצלת על שאור ליום ה', בשעה 03.00 לפנות בוקר חיבלו אלמונים בשלושה מתקני תקשורת בת"א וניתקו אלפי טלפונים (על כך שודר ברדיו במשך היום).

בזק מתנצלת על שעובדיה ברצותם למנוע טרדה והפסד מלקוחותיה היו עסוקים בתיקון ארונות סעף עשנים וכבלים מרוסקים במשך כל היום ובשעות הקטנות והקרות של הלילה בשעה שכל אזרח ספון בדירתו החמימה.

בזק מתנצלת בפני כל אותם אזרחים שבזק עמדה להתקין בדירתם טלפונים חדשים בסוף השבוע, אך הדבר נמנע מהם מפני שנאלצנו להפסיק הכל ולרכז את כל הכוחות והציוד לשיקום המתקנים המושמדים.

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

דובר חברת בזק

יש לך פנטזיות?

הארץ

יום א', י"א בכסלו התשמ"ט
20 בנובמבר 1988

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, ת"ד 233 תל אביב 61001 טל' 5121212 מברק 810012, טלקס 33748
ירושלים: רחוב הבשמת 2, טל' 224245־02, ת"ד 273 – 91002 מברק 224249־02
חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 661166־04, ת"ד 5259 חיפה 31052 מברק 670718־04

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן · עורך המשנה: חנוך מרמרי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken St., Tel (03)5121212, Telex 33748, Fax 810012

אחדות ישראל קודמת לכל

ראש הממשלה היוצאת סבור כי יצליח "להרגיע" את יהודי ארה"ב. רובם הגדול מודאג ביותר מן ההבטחות שנתן שמיר למפלגות החרדיות ולמפד"ל (המתחרדת) בדבר תיקון חוק השבות, שעד עתה לא נמצא לו רוב פרלמנטרי. יצחק שמיר מקווה, או אף בטוח, כי ימצא איזו "נוסחה" שתאפשר למשלחת של יהודי ארה"ב, העומדת לבקר בארץ, לשכך את הסערה שפרצה מעבר לאוקיאנוס ומצאה ביטויה בכינוס הפדרציה של מועצות הצדקה של יהודי ארה"ב בניו־אורלינס. ממילא, כך סבור שמיר, עניין הגיור נוגע מעשית למתי־מעט.

אבל טעות בידו. יהודי ארה"ב מתקוממים נגד כוונתה התקיפה של הקואליציה העומדת לקום בישראל – שלא להכיר בעולים אמריקאיים שרבנים קונסרווטיביים ורפורמיים גיירו אותם – מטעמים עקרוניים. התלאות שכמה מהם נאלצו ומוסיפים לעמוד בהן – עד לפנייה לבג"ץ – אינן עניין של בודדים שהכלל רשאי לעבור עליו לסדר היום. הנושא הנו בעל משמעות עמוקה ביותר: אם נוכרים שהתגיירו בארה"ב לא יוכרו כיהודים במדינת ישראל, פירוש הדבר כי רבנים אמריקאיים שקיבלו את הגרים ליהדות אינם רבנים; ומכאן גם שהקהילות אשר הרבנים המגיירים מקובלים על ידן כפוסקי הלכה, אינן חלק מכלל ישראל.

אין זה חשוב אם למעשה מדובר בבודדים, או במספרים גדולים; אם כי אין להתעלם מהעובדה שרובם המכריע של יהודי ארה"ב אינם מסתגרים בגטו, ואומדן האנשים שהתגיירו ברחבי ארה"ב במשך שני העשורים האחרונים מגיע לכדי 200 אלף נפש. היהדות האמריקאית של ימינו היא יהדות פתוחה, והפלורליזם בתחום הדת המאפיין את העם האמריקאי בכללו, היה גם לנחלתה.

עם זאת רוצים יהודי ארה"ב להיות בני עם־ישראל, ואין להעלות על הדעת כי מדינת ישראל, שרק מיעוט מכלל האומה מרוכז בה, תקבע לבדה מי הוא יהודי. לכך אין לה סמכות; ואם התנועה הציונית, שמדינת ישראל נולדה על ברכיה, דוגלת באחדות העם היהודי, אסור לה לכפות תפיסה מסוימת של המורשה היהודית על יהודים שאינם שותפים לתפיסה זו – לא בתוך גבולות המדינה ולא מחוצה להם.

אנו רוצים כי מדינת ישראל תתקבל כביטוי סמלי של אחדות ישראל גם בעיניהם של כל יהודי התפוצות. על כן אנו מרבים על מרכזיותה של ישראל בחיי האומה כאשר היא. אבל אם המרכז הזה ינסה לכפות את תפיסתו הדתית על התפוצות, הוא ידחה, ובכך תיעלם גם מרכזיות המדינה. הלכך חותר יצחק שמיר, ובכך הוא יראה את הגשמת החלום הציוני?

אם המדינה נועדה לחזק את תחושת האחדות בכל חלקי עם ישראל, עליה להימנע מכל צעד שעלול לטשטש את התחושה הזאת. ציבור הבוחרים חיזק את המפלגות הדתיות והחרדיות לעוצמת הכנסת הי"ב; אולם רובו המכריע – 85 אחוזים – לא העניק ייפוי־כוח לראש הליכוד שיפעל למען יצירת קרע בין המדינה לבין יהודי הגולה.

"פגיעה במקומות הקדושים לאסלאם כמוה כפגיעה בעולם"

מאת יורם המזרחי

(קהיר, מיוחד ל"הארץ"). במשכן הליגה הערבית כאן נפתח אתמול, בחסות הנשיא מובארק, סמינר העוסק במקומות הקדושים המוסלמיים ב"פלסטין".

את הנשיא ייצג במעמד הפתיחה שר ההקדש המוסלמי, שהקריא נאום מתון. הוא הדגיש את חשיבותה ההיסטורית של מצרים במאבק הערבי, והדגיש כי "המקומות הקדושים שייכים להיסטוריה האנושית, וכל פגיעה בהם כמוה כפגיעה באסלאם ובעולם".

מנהיג אש"ף יאסר ערפאת, שהיה אמור להשתתף בכנס, נעדר ללא הסבר, אך במקומו שלו הוקרא בפני הכנס הנאום מטעם אש"ף עבד אללה אל־חוראני. "תמיד היינו שומרי המקומות הקדושים, וזאת הבטחנו להמשיך ולעשות גם במגילת העצמאות שלנו", אמר בנאום. כמו כן נאמר כי "הגיעה השעה שבה האבנים מדברות, עם עומד בראש מורם מול טנקים", והוסיף כי ההתקוממות מתות להר הבית כפגיעה גסה במקומות הקדושים. בסוף חלק הנאום השלולה אל־חוראני בישראל והגדירה כמעצית.

נואמים אחרים דיברו בטונים נמוכים יותר, אך כולם הגדירו את ירושלים כ"בירת מדינת פלסטין".

מצב־רוח / ב. מיכאל

עוז לאנטנה לאחר פורענות

בדיקה זריזה של שלל עיתוני התקשורת הישראליים תגלה תמונה עגומה למדי. הרדיו, חלקו כבר וחלקו האחר בעתיד הקרוב, שייך לש"ס. הוא משדר בעיקר אי־אם (ראשי תיבות של אבינו מלכנו) ראפאם (והיינו – פרוס מאותו).

הטלוויזיה מצויה בידיהם של בעלי־שליחויות פוליטיים מן הקאליבר הזעיר של פורת־קור־מנה. אלה מוכיחים שוב־שוב את האמת הוותיקה כי כלבי־שמירה תמיד נושכים ונובחים ביותר הולי־כות ומסירות מאשר אדוניהם. (אסור לבוא אליהם בטענות. הם בסך־הכל ממלאים את חובתם החוקית על־פי חוק רשות השידור – לייצג נאמנה את החברה. ואין מייצג נאמן יותר לקלסתרה של החברה הישראלית מאשר נמיכותו העילגת והוולגרית של פורת).

בינתיים משתכשכות עוד צמד תחנות־רדיו. האחת – קולך של אייבי, הראויה להיקרא "קול השלמון", שכל עיקר עניינה באגדות פרסומות רשעות וניהול מלחמה מייגעת נגד יצרני משקאות־קלים. השנייה – זו של גוש־אמונים. (יש משהו מלבב בעובדה שהגוש הזקוף ביותר, הנאה ביותר, הישבני ביותר – הוא גם הגוף הפוליטי הראשון שנמלט אל הים).

על היבשה נותרה רק תחנת גלי־צה"ל, שמטבע הדברים היא המוגבלת ביותר, ושלא כדרך־הטבע היא דווקא הטובה מכולן. (אני שאוחל מיד מן המחאות לתחנה, לבל אעלה גם עליהם את הפורת). אך על אף איכותה – גם היא נתונה למגבלות לא קלות.

כלומר – אין שם עדיין תקשורת ממלכתי ונפשי במדינת־ישראל.

העובדה שמעודד השידור הפי־ליטורתי הזה קרוי דווקא "רשות השידור", למרות שעיקר עיסוקו בשלילת הרשות לשידור, אינה אלא עוד אנומליה סמנטית ישראלית שלכמותה כבר התרגלנו. יאה להם הרבה יותר שייקראו – "המינהל האוחד של הטלוויזיה והרדיו".

אשר־על־כן אני מבקש, בר־ציגות מחולות, לפנות בפנייה נרגשת אל כל שוחרי עולם היהודי, מאלה שועמם על המתרחש בישראל הולך וגואה בימים אלה: אולי ישנכם אחד, או יותר, החפצים לעשות מעשה פטריוטי גדול וחשוב: כל שעליכם לעשות הוא להשקיע אי־אילו מאות־אלפי דולרים בהקמתה של תחנת־רדיו חופשית, פתוחה, שפויה, אמיצה, איכותית, ומאוד־מאוד לא מאוזנת בין האמת לשקר, בין הבל לאי־כות ובין הנורמליות לטהרניות. פשוט תחנה טובה.

הרדיו הזה יכול לשדר מעל סיפונה של אוניה, או מעל אחד מהרי קפריסין, או ממדבר סיני – אין זה משנה כלל. התחנה יכולה להיקרא "קול יהודה", או "השעה העברית של רדיו לרנקה", או "קול ציון הגולה". גם זה לא משנה. ובלבד שתתממש זכותם של אזרחי־ישראל לקבל גם ערוץ תקשורת אלקטרוני אחד שאינו סובל תמידית ממכת־שקר.

מובטח ללא כל היסוס (למשקיעים) כי לרשותם יעמוד הבוזת המשובח ביותר של שדרים, עיתו־נאים ויוצרים. מובטח גם כי בתוך זמן קצר ביותר יאספו קהל־עבריים את אותן נקודות בסקאלה המציינות את רשת א', ב', ג', ד' עד ת'. בזכות הציבוזן הזה בשאר הכשרונות שאך מבחין להורמונות הנאותה, הקפדתי לומר "השקעה" ולא "תרומה", שכן מלבד שליחותה הציבורית, אין ספק שתחנה שכזאת תיעשה גם למקור הכנסה לא מבוטל.

כמו־כן אין ספק שלשלטונות־ישראל יעשו מאמצים כבירים לחבל בקיומה של תחנה שכזאת. אך במעט תכנון ומחשבה־תחילה אפשר ליצור מצב שבו הדרך היחידה להילחם בשידוריה, יהיה ניתוק החשמל לכל תושבי־ישראל, או שיגור "סיירת מובחרת" לפוצץ את מתקניה.

רק שביב אחד של צווחה סמכ־סית אני מבקש שיוטל על התחנה הזאת. רק מלה אחת אני מבקש לאסור בשידוריה: את המלה "כביכול".

ולהשתבחתם המהירה אצפה.

והפעם – מייבשי כביסה

שוב לרוץ בין חנויות החשמל כדי לקנות מה שלא נחוץ כלל, שוב להתקשר כל בוקר לבנק

מאת נחמיה שטרסלר

נסים יכול היה להרוויח את שלמו במוצאי־שבת אחת לפני חודשים – אם היה מבצע אז את הפיחות. הוא היה נרשם אז בספרי ההיסטוריה כשר־אוצר שהשיקול היחיד שלו היה השיקול הכלכלי. והוא היה מצליח לעצור את המירוץ אחרי הדולר עוד לפני שהחל, היה מונע את עליית הריבית, היה הופך לסיפור הצלחה עד ששום מודעי או שרון לא היו יכולים היום לאיים על כיסאו. אך לנסים לא היה האומץ הדרוש וגם לא ניסיון כל־כלי די. הבחירות – ואולי אני דווקא כאן יותר מדי מבין שהוא בראש ובראשונה פוליטיקאי.

במצב של ערב בחירות, השיקול שלו היה לשמור בכל מחיר על היציבות, כי ציבור הבוחרים מבין רק מספר אחד: אינפלציה. כל השאר – גרעון במאזן תשלומים, האבטלה, ריבית – אינו משחק בקלפי. תבנית – חשב נסים, בלבו – שאבצע את הפיחות המוצלח ביותר בהיסטוריה, אך הבחירות יסתיימו בניצחון המערך, הרי אז מודעי ושרון האורבים לי במינה זה שנים לא יהססו להכריז: נסים הוא הסיבה להפסד, לא רק כספי לאינטרסים של המפלגה ולא נתן, ובכך גרם לאבדן קולות רבים, אלא שגם לא עמדה לו מלכותו וביצע פיחות שעלה לנו בשלטון.

התרומה המשמעותית של נגיד בנק ישראל למצב הביש שבו אנו מצויים כיום היא, שברגע התנגד לפיחות בתחילת 1988, בתקופה שעדיין ניתן היה לבצע אותו, כשהבחירות נראו עדיין רחוקות מאוד.

הוא של נסים לאורך כל השנה היה שהוא מסכים לפיחות, אך בתנאי שישגו הסכם עם ההסתדרות שינטרל את תוצאותיו – הסכם נוסח ינואר 1987. נסים פחד מגלגול הפיחות לעליות מחירים, הוא הרי חרת את היציבות על דגלו. הבעיה היתה ששר האוצר שלנו לא שם לב לשינוי המהותי במצב הכלכלי בין ינואר '87 לספטמבר־אוקטובר '88. אז היינו בעיצומו של גל ביקושים מצד הציבור, המשק היה בגאות, המפעלים הגדילו את הייצור. במצב כזה סביר כי פיחות לא מנוטרל יתגלגל לעליות מחירים, וכדי למנוע זאת הושג הסכם אלגנטי. במקום לשלם תוספת־יוקר של 5.4%, שילמו המעסיקים רק 2.7% והאוצר מצדו ויתר להם על דמי ביטוח לאומי בשיעור של 2.7%, ולכן לא היה לחץ מצד עלויות השכר על המחירים.

הפעם אנו במצב שונה לחלוטין. האטה במשק מתרחבת, התוצר הלאומי קפוא, יש עלייה באבטלה ויש אף ירידה ראלית קטנה ביצוא וביבוא. הסיבות לכך רבות, אך בשורה הראשונה עומדת האינתיפאדה, שנתנה הלם חיצוני של ירידה חדה בביקושים בענפי הבנייה, התיירות והטכסטיל. לכך יש להוסיף את עליית השכר הריאלי מעבר לפריון ואת הריבית הגבוהה, תופעות שהכניסו מפעלים וסוחרים לקשיים, ואת המשק להאטה חריפה.

אך אין רע בלי טוב. במצב בו יש האטה אפשר לבצע פיחות ולהבטיח שלא יתגלגל לעליות מחירים. אפשר לכפות על ההסתדרות הסכם תוספת־יוקר שנותן פיצוי חלקי ומנוף, שהרי להסתדרות ישנן גם הבעיות שלה – מפעלי חברת העובדים מכור ועד הסנה. אפשר גם לפעול באופן חד־צדדי להפחתת עלות העבודה, אפשר לחשוף את המשק לתחרות עם היבוא על־ידי הפחתת מכסים, והעיקר הוא שבזמן האטה הסוחרים יהססו להעלות מחירים.

אולי זה מוזר באמת לדרוש משר־אוצר ערב בחירות את השיקול הכלכלי בלבד, אך ודאי הוא שאנו עומדים עתה לשלם מחיר כבד ביותר. הירידה ביתרות בקצב של 50 מיליון דולר ליום היא נזק ודאי. איש אינו יודע אם הסכומים הללו יחזרו ארצה מיד לאחר הפיחות. סביר שחלקם יחזרו, אך אולי לא כל קווי האשראי יחודשו, ואולי יהיו מי שיחליטו באותה הזדמנות להשאיר קצת בכספת בציריך. איך תיראה תופעה כזו לממשלת ארה"ב, שרק לפני פחות מחודש נתנה לנו מענק אחוזי של 1.2 מיליארד דולר, שעכשיו נעלם מהקופה.

ככלל אין הדעת סובלת שהבנקים, היבואנים והיצואנים הגדולים עוד יהנו מהפיחות. רק הם יכולים היום להתבצר בדולר, ומיד לאחר הפיחות להחזיר אותו ארצה עם רווח של 10 עד 15 אחוזים, על חשבון הקופה הציבורית.

נזק נוסף הוא עליית הריבית. לאחר שנה תמימה בה מנסה בנק ישראל, ואולי אף מצליח, להוריד במשהו את הריבית, הנה הכל מתמוטט מול העיניים. והכלל בבנקאות הרי ידוע: קל להעלות אך קשה להוריד – ועליית ריבית החובה פעם נוספת צפויה עוד השבוע.

מה יעשה בעל עסק שווי ברמה כה גבוהה של אי־ודאות, שנגיד בנק ישראל מבטיח לו רק לפני חודשים כי הוא פועל להורדת הריבית, וזו אכן יורדת, והנה עכשיו שינוי כה חד בכיוון? הוא יעשה רק דבר אחד: יעלה מחירים כדי להגן על עצמו מהתנודות הלא־סבירות ומהסיכון הכרוך בהן.

אך הנזק העיקרי והטרגי מכל הוא מה שזה עשה לנו, הציבור. ניסינו להאמין שאכן אנו הופכים לאט־לאט למדינה נורמאלית, מדינה בה אתה מקבל את המשכורת בסוף החודש, מקצה כמה אחוזים לחיסכון ואת השאר משאיר בחשבון עובר־ושב לצריכה שוטפת. האמנו שניתן להגיע למצב שבו את עיקר הזמן אתה מקדיש לעבודה, לילדים ולבילויים.

את השקט הזה גזל מאתנו משה נסים. עוד פעם לרוץ בין חנויות החשמל כדי לקנות מייבש־כביסה שאינו נחוץ כלל, עוד פעם להתקשר כל בוקר לבנק כדי לשמוע על איזה פטנט חדש להגנה מפני פיחות, שוב להאמין לחרושת השמועות, לרוץ אחרי השמועות, לשבור תכניות־חיסכון כדי לקנות דולרים שחורים ולשבור את הראש היכן להחביאם.

הנזק הוא גדול ורב. כשינסו באוצר ובבנק ישראל להבין איך הגענו לאינפלציה של 2.4% באוקטובר, שיקחו בבקשה בחשבון גם את אי־השקט הזה, את רמת אי הוודאות הגבוהה, את אבדן האמון.

לא כולם יוכלו לפרוש בהדר כדוד גרוסמן (מימין), רובם עלולים להפוך כלי שרת בידי החזון של שלמה קור
תצלומים: עליזה אורבך, קים גוה

קול פורת כ"קול הרעם"

משלמי האגרה יוזמנו בקרוב למילון מונחים חדש כדי להבין את משדרי הטלוויזיה

מאת לילי גלילי

"שני ערבים שוחרי דרקוס נרצחו אתמול בידי עוכרי ישראל ביו"ש. הנהגת ההתפרעות, האחראית למאורעות 88', רצחה את הערבים החובבים שהיו ידועים ביחסיהם הטובים עם היהודים. זאת, בעקבות החלטת מועצת ארגוני הטרור, הכוללת חלק מארגוני התכלה. אשר הוליכה, כביכול, על הקמת מדינת אש"ף, כביכול". אתם הבנתם את זה? אם לא, יש לכם בעיה. כך תישמע בקרוב ידיעה שגרתית בטלוויזיה. הפשט שלה, (נכון לעכשיו): "שני ערבים משתפי פעולה הוצאו אתמול להורג בגדה בידי הנהגת האינתיפאדה. זאת, בעקבות החלטת המועצה הלאומית הפלשתינאית, שהכריזה על מדינה פלשתינית". נוסח זה אינו מקובל עוד על נציגי הימין בוועד המנהל של הרשות. הם תובעים שימוש במונחים בעלי קונוטציות פחות חיוביות.

משתפי פעולה, יכונו "ערבים שוחרי שלום או דרקוס", האינתיפאדה, תכונה "פרעות" או "מאורעות", ואפילו המועצה הלאומית הפלשתינית תשנה את שמה ל"מועצת ארגוני הטרור הכוללת חלק מארגוני הטרור". בתביעתו זו אוחזים, הסתמך שלמה קור על הקלטה מדבריו של יצחק רבין, אותה השמיע בישיבה. רבין חולם אולי על מינוי חדש, אך מעולם לא שאף לתואר כבוד באקדמיה ללשון. עובדה, בסוף האחרון, שב להגדרה "המועצה הלאומית הפלשתינית", בהתעלמות גמורה מהחלטות הוועד המנהל. עתה, גם לנו יש הקלטה המוכיחה זאת. על אורי פורת ואנשי הרשות הוטל להבין הצעות למושגים חדשים. בעתיד הקרוב, יהיה על כל משלם אגרה לדרוש, עם תשלום החצי השני, גם מילון מעודכן של מונחים, בו יעלעל תוך צפייה במבט.

למען האמת, אין הדיבור מפשטים. אם כי המגמה איננה חדשה. עוד מהימים שבהם השימוש במונחים גדה ושטחים, ייחסו קברניטי הרשות כוח מאגי למלים. עתה הם העמיקו את עיסוקם במאגיה, ברוח הימים האלה. אין להשוותם אף למשכתבי ההיסטוריה שהחלו בצעד קטן של שינוי מלים.

לוועד המנהל ולפורת אין טענות כלפי ההיסטוריה. כאנשי חזון, עיניהם נשואות לעתיד, עליו יש לפקח באמצעות הלשון. כפי שפתרו את בעיית הכיבוש עם הכוונת המלה שטחים, הם יחסלו את האינתיפאדה וימנעו את הקמתה של מדינה פלשתינית, בעזרת כמה שינויים קלים בשפה.

תוצאות הבחירות נתנו כבר את אותותיהן ברשות השידור. לא עוד חוסר הוראות שליווה את ימי האחדות הלאומית, ואף לא אווירה של מאבק פוליטי פנימי. נציגי הימין, שגם קודם נתנו את הטון, הגיעו לישיבה האחרונה כשרוח של ארגנות אופפת אותם. זה שלטון כלערי, ללא מיצרים. אהרן הראל, היו"ר מטעם המערך, איש עדין ומנומס, הוא מיעוט שאין להתחשב בדעתו. ממילא חושב הליכוד להחליפו. העובדה כי החוק אינו מאפשר הליך זה תהיה מכשלה שולית. תמיד אפשר יהיה לבצע בישיבת ממשלה איזו התרת נדרים שתפסוק את הממשלה מסמכויותיה הקודמות. למען האמת, עליו להקדים ולהתפטר. במצב הנוכחי הוא משמש עלה תאנה לעוולות פורת.

גם המנכ"ל אורי פורת נראה עתה מאושש לגמרי. הקדנציה השניה כמעט מובטחת לו (על אף סירוב שולחיו להבטיח לו זאת בכתב), וברור לו מי הבוס. בהודות על סיקור הולמות המועצה באלג'יר, הפך פורת לכלי שרת פוליטי, נטול כל שיקול עיתונאי. רבין רמז "למתן את הסיקור" בשם הביטחון, ופורת אף העמיק את הגזירה: הוזילן "עד להודעה חדשה". בישיבה, העלה פורת גם טיעון מעניין: למה דווקא הטלוויזיה הישראלית תסקר את האירוע? אפילו התחנות של ירדן, מצרים וסוריה, טען בלהט – אם כי לא בדקת לעובדות – לא סיקרו את המועצה. דווקא ישראל תפקיד את מרקעה הממלכתית. כך השתלב פורת במרוצ באופן סמוי. פעם, אהב להשוות את הטלוויזיה הישראלית לבי־בי־סי. עתה, קבוצת ההתייחסות היא התחנות השכנות. בדיוק כפי שמילון המונחים החדש, מזכיר את שידורי מדינות ערב, שלא נקבו בשם ישראל, אלא בהגדרה "האויב הציוני".

בתחומים אחרים, אין פורת בוחל בגישות מתקדמות יותר. את הנחיותיו לעריכת מבט, העביר לאחרונה בפקסימיליה, שכללה משפט כמו: "האם שוב נראה בערב חיילים יהודים רודפים אחר ילד ערבי מסכן". השיטה נועזה, אולי, להקנות להנחיות תפוצה גדולה יותר מזו המוקנית בלחישה על אזנו של העורך. פורת זקוק כעת להיזוקים מסוג זה, לקראת מינויו. כל פרשה מקדמת אותו בצעד לקדנציה הנוספת. מי שבונה על מנגנוני בושה של המנכ"ל, עושה חשבון מוטעה. גם בטלוויזיה יודעים כי אלג'יר היתה אירוע חד־פעמי, והיעד הוא הנצחת סיקור השטחים והסף נקי מערבים. זאת, בין השאר, אחת הסיבות לתגובה הסוערת בטלוויזיה, שהורגלה בבגון אלו גם בעבר.

בעבר, אפשר היה גם להתייחס לוועד מנהל קיצוני ומטורף כאפיזודה חולפת, מעין כנפיית סרור שהשתלטה זמנית על הרדיו והטלוויזיה. עתה, על רקע הסירוב הכללי במדינה, ברור גם להם שאין מדובר עוד ב"באד־מינוניה" תקשורתי חולף, אלא בקבוצת אנשים המבטאה נכונה את רוח העם ושלטונו. כבר היום נשמעים הדיבורים על זכות הציבור לדעת, כמו לקוחים מעידן אחר. הציבור מוכן להיאבק עד טיפת דמו האחרונה של העיתונאים על זכותו לא לדעת, כפי שלמדו כתבי הרשות היטב בשביתתם המפשטת. רבים מדברים על התפטרות, אך גם הם עצמם יודעים כי מדובר בהצהרות שווא. וכי לאן ילכו? לערוץ השני? לא כולם דויד גרוסמן, והעשייה ברדיו ובטלוויזיה היא כל מה שהם יודעים, ורוצים לעשות. מנהליהם ששים לנצל את המלכוד הזה, ההופך את עובדי רשות השידור לבני ערובה. ברוח זו, אפשר להתנבא כי פרשת אלג'יר תישכח, והקווים האדומים יתרחקו עוד יותר. עד לפרשה הבאה.

שמעון ישלם?

בהציעו לו את האוצר, מציע יצחק היקר לשמעון את ארון המתים הפוליטי שלו. נראה שגם רבין למד משהו בתורת ההתרנות

מאת עקיבא אלדר

אין זה מקרה שאנשי התק"ם נעדרו מכינוסי ה"זוגים" המבקשים לבלום את הסחף בשכבות העליונות של המפלגה לעבר ממשלתו של יצחק שמיר. לא היו שם פעילי הסתדרות ועסקני קופ"ח. התק"ם אסר על חבריו להשתתף בכינוסים. ישראל קיסר ושותפיו לנפילת חברת העובדים מתנהגים כמי שיושבים בבית זכוכית. מפלגת העבודה עומדת, בעצם הימים האלה, בבוטות של זרמים סוערים המאיימים לפרוץ החוצה. לאחר ארבע שנים בשלטון, מעוררת אימת האופוזיציה את מאבק האיתנים בין מוקדי הכוח הכלכליים של המפלגה. אלה מוטרדים ממצבו של חשבון העו"ש לבין חוגים רעיוניים המצפים לטפל בפרצופה של המפלגה ביום פרעון.

באחת מישיבות פורום "שריגה", לאחר שטרח להזכיר כי "אין לי אינטרס אישי, שהרי אינני מועמד לשרה" תיאר נחמקין בצבעים קודרים את מצבה של החקלאות על מגזריה השונים. הוא סיפר על משקים שניגשו אליו בעליהם ועל שדות הגליל שנמסרו לעיבוד לערבים או הופקרו לעדרי בדואים. הוא דיבר על משבר שלא היה כמותו בתולדות ההתיישבות בישראל. "סובכם באמונה כי מאז המשבר העמוק מאפשר בממשלת אחדות על פני ספסלי האופוזיציה". מרדכי גור, לאחר שלוחי סכנת המפקדת הביטחון בידי קבוצת בנרי־רפול האמריקאיים המכונה בפיו "הטנקיה", ציטט דברים שאמר לו יצחק מודעי בעניין עתידן של המערכות הכלכליות של המפלגה. הלה הבטיח: "לאפשר למפעלים האלה לקרוס ולהקים חדשים תחתם". שר הכלכלה גד יעקובי העיר: "אם החקלאות מתמוטטת – כל מערכת הבנקים תלך בעקבותיה". גור הציע להפיק את הלקח מהתנהגותו של שר האוצר משה נסים בעניין "כמה מיליונים" שיכולים לחלץ את "כור" ממבוכתה. השרים למדו מה יכול שר אוצר עקשן לעשות לקופ"ח שהוא אינו חפץ ביקרה. קל לנחש מה יקרה למערכת הבריאות ההסתדרותית, על אלפי עובדיה ורבבות מבוטחיה, כאשר שליחיה יישבו בחוץ.

לכאורה, טיעונים כדורבנות: החלטת המועצה הלאומית הפלשתינית והכרזתה של ירדן במדינה הפלשתינית אינן נותנות ממילא סיכוי לפריצת דרך מדינית בזמן הנראה לעין. רבין כבר הציע לתת לליכוד צ'אנס להביא שלום בדרכו (עזר ויצמן מקשה מדוע אינו מציע לתת להם צ'אנס לחסל את האינתיפאדה, שבימים אלה ימלאו לה שנה תחת שרביטו של רבין). יש אפוא לקפל ולכסות את דגל השלום ולאחורר את הדגל הכלכלי. רבין כבר ויתר על תיק החוץ והוא גודל את שמעון פרס "אל האוצר".

האם האינטרסים של מפלגת העבודה צריכים להוביל אותה לממשלת שמיר? את התשובה סיפק יעקב צור. מהשרים הבודדים במערך המתנגדים לממשלת האחדות, האשר אינו חשוד כמפקדים של הקיבוצים ומשק העובדים: "החקלאות הקיבוצית אינה יושבה חרדית, היא מייצרת בארבעה מיליארד דולר לשנה. זה בערך החוב שלה. אם יניחו ראשי הבנקים לקיבוצים להתמוטט, הם לא יממשו מאומה מכספם. תוך שבועיים תגובש תוכנית הבראה. בנק ישראל פנה לבנקים לעזור לנו בינתיים. המושבים סגרו את האגודות והמושבניקים אינם משלמים את החובות".

צור אמר לחבריו מה שרבים במפלגה חושבים. בין אם יישב המערך בממשלה בין אם לא, שום ממשלה לא יכולה להניח למאות קיבוצים ויצרנים להתמוטט. הליכוד חותר לכבוש את ההסתדרות (משה קצב יהיה כנראה המועמד מול ישראל קיסר). בליכוד מבינים היטב כי אם ישלח נסים את אלפי עובדי כור אל הרחוב, ייצאו העובדים נגד המפלגה הלאומית.

רבין שלח את פרס לאוצר כדי להביא צמיחה לכלכלה. נראה שגם הוא למד משהו בתורת ההתרנות. רבין יודע את מה שידוע לאחרון הרפתנים באגפי התקציבים.

המשק הישראלי "קורץ" יותר לכמילה מאשר לצמיחה. הוא משלם עתה את מלוא המחיר של בליעת האינפלציה והקפאת שער הדולר לטובת היציבות. ספק רב אם פרס, שירצה והאיו להצליח בתפקידו החדש, ישתה את ידו למשק ההסתדרותי והקיבוצי יותר מכפי שעשה זאת נסים. מאידך, אם ייענה פרס ללחצים מבית, הליכוד יוכל להבין את הרולטה לתשדיר הבחירות הבא. הם יצטרכו רק להחליף את הספרה שמונה בספרה אפס ולספר לאזרח הקטן לאן הלכו מיסיו ומדוע הוא נשאר תקוע עם מכונית מודל 88'.

לליכוד כדאי מאד שמפלגת העבודה תיכנס לממשלה על בסיס הסכם המסדיר את הזכות שוויון בגודל. אחרים. כספים שכל ממשלה – גם ממשלה על טהרת הימין – תיאלץ להעביר למשקים במשבר, ייחשבו בעיני הציבור "כספים למפלגה".

משהו כמו "כספים לישיבות".

פרס יהיה "שמעון המשלם". אפשר שהליכוד, המשוחרר מאימת הגיבנת ההסתדרותית, יוכל אף לנהוג בריבונות רבה יותר בחברת העובדים.

בהציעו לו את האוצר, מציע יצחק היקר לשמעון את ארון המתים הפוליטי שלו. רבין לא יוכל למנוע את המלחמה הבאה מממשלה שאינה מציעה שום פתרון מדיני שיהיה מקובל על מנהיגות ערבית כלשהי. פרס ישכיח את שארית הזכרון הטוב של התוכנית הכלכלית שלו מימי ראשות הממשלה. הראשון יעשה בעבור ממשלת שמיר את העבודה השחורה בשטחים השני יממן את כדורי הפלסטיק. כל זה מתוך חרדה לגורלם של מפעלים כושלים שעובדיהם הצביעו בעד המערך משום שהציב בראשם מנהלים כושלים ולעתים מושחתים. נוח יותר להסב את מושב הולכב מאשר להורות לקופ"ח למכור מרשים, להנהיג רפורמות אמיתיות בשירות ובשיטת המס האחיד, שהשניאו אותנו על הציבור.

חטוטרת פוליטית

משק העובדים מהווה נטל אלקטורלי למערך – מכשלה שרק הימין יוצא נשכר ממנה

מאת אמנון רובינשטיין

ההפגנות אליאנס. המפגינים רק גורמים טינה להסתדרות ולראשיה
תצלום: יוסי

אחת הסיבות העיקריות – כך אומרים לנו – לנכונותו של המערך לזחול אל ממשלת שמיר היא רצונו להציל את משק העובדים על שלוחותיו המתמוטטות. לי נראה כי למערך יש אינטרס פוליטי הפוך לגמרי: אם הוא רוצה, יום אחד, לחזור לשלטון, עליו לנצל כל הזדמנות, כל אפשרות, על מנת להיפטר מהחטוטרת שההיסטוריה הצמידה לגבו.

אילו בראש המערך וההסתדרות היו עומדים אנשים הרוצים, באמת ובתמים, לגייס את רוב הציבור סביב רעיון השלום והפשרה, היו עושים כל מאמץ כדי לחלוץ מרגליהם את נעלי העופרת: חברת העובדים על משקה המתמוטט; בתי החולים של קופת־חולים על מצוקתם הכרונית; תנועת המושבים על שברונה הכספי והאידאולוגי.

נדמה לי, כי ראשי המערך היו חייבים לנצל ולהשתחרר מעולם הידיעות העכורות הרודפות אחריהם: פיזוז כור, פסיקת הברזל, סגירת מפעלים, הפיצויים למנכ"ל "הסנה".

מדוע בעצם, צריך להציל את המערכת הזו. כל כולה היא נטל אלקטורלי קשה על המערך. הנזק הוא כפול: אצל אלה הזוקקים למערכות המשקיות, קיימת טינה, ואפילו שנאה, כלפי ההסתדרות ומוסדותיה; אצל אלה העומדים מחוץ למערכת, המפרנסים העצמאיים והמעמד הבינוני, קיימת רתיעה מתמדת נגד האימפריאליזם ההסתדרותי.

קח, למשל, את מפעלי ההסתדרות. מי בכל המערכת האדירה הזו, שומר אמונים למערך? – לא מי שפוטר, אפילו קיבל פיצוי כפול ומשולש; לא מי שחושש מפיטורין; ולא ציבור העובדים, הרואה במערך מעביד פוליטי. מצד שני, נראית המערכת הזו כמאיימת וכמתחרה בעסקים פרטיים, ומקוממת נגד המערך חוגים רבים המוכנים לתמוך בעמדותיו המדיניות.

איזה רווח פוליטי יש למערך ממערכת האישפוז הגרוטסקית של קופת־חולים? ציבור הנזקקים למערכת זו, הממתינים בתור לניתוח, המטופלים הנאלצים לשלם תשלום מתחת לשולחן, וציבור הרופאים המתקוממים נגד שכרו הנמוך – כולם רואים את המערך כאחראי למבשלה הגדולה. ולעומתם הרופאים העוסקים בשירות הפרטי וקופות החולים האחרות, כמו גם הרופאים העצמאיים, רוכבים על הטינה לה זוכה קופת־חולים ועובדיה.

ואיזו תועלת אלקטורלית יש למערך ממוללביבות מישהו ממפסידי זוכר להברפלד את תודי פסיקתה ובעלי המניות של הסנה וכד – מה יש בליבם זולת טינה כלפי המערך־אים למשלה? ומה יוצא למערך מתנועת המושבים, זולת כישלון אלקטוראלי מהדהד במושבים החדשים וכישלון פחות מהדהד במושבים הוותיקים?

אנשי המושבים מתקוממים נגד המערך בגלל עמדותיה של תנועתם שבגללה אין הנחלות נרשמות עד כה על שמו של המושבניק, ובגללה אין הוא אלא בעל רשות באדמות אותם הוא מעבד בעמל כפיו. המערך הוא האחראי בעיניהם לאידגונגי העגיות, לערבות ההדדית, למערכות הכלכלית של האגודות השיתופיות – לכל מה שאלפי אנשי המושבים רואים כשלילי והרסני. מי, פרט לימין הנשכר ממצב זה, צריך את כל המערכת הזו? מי צריך את המנגנון ואת דפוסי החשיבה המאובנת שאיבדו בסיס רעיוני המשניאים את המערך על ציבור גדול של בוחרים?

* * *

כשלעצמי, אין לי התנגדות עקרונית לבעלותה של ההסתדרות על מפעלים כלכליים. התעשייה ההסתדרותית מילאה בעבר תפקידים חשובים ומועילים בפיתוח המשק הישראלי, והקמת מפעלים באזורי פיתוח. יתר־על־כן, העובדה שההסתדרות היא גם מעסיקה וגם בעלת מפעלים תרמה בעבר ליתר אחריות בכוריגויה המקצועית. אך הניסיון מוכיח כי בעלות כזו נכשלה בפועל. ואם היה לה סיכוי בעבר, עתה, עם השתלטותו של הפטיליזם הודיסטי על ההסתדרות, אבד גם זה. בעניין זה אין ישראל בודדה. האיגודים המקצועיים המערב־גרמניים היו קרובים במידה מסויימת, להסתדרות שלנו. בבעלותם היה בנק גדול, חברות בנייה וחברות פיננסיות. כולם קרסו ונזחו, ולאחר הפסדים גדולים נמכרו או חוסלו. המפלגה הסוציאל־דמוקרטית רק הרוויחה מכך.

* * *

ומדוע נוגע עניין זה לי? אך ורק בגלל עניין אחד: עניין השלום, וליתר דיוק הסיכוי להגיע לשלום. סיכוי זה היה כרוך עד כה בעתידו של המערך, אך אם המערך ימשיך בדרכו הנוכחית; אם יזחל לממשלה תוך השפלה והתבזות כדי לשמש שומר העשר שליח של הליכוד; אם יעשה זאת ברצון להזרים עוד כספים למערכותיו הכלכליות הכושלות והמזיקות; אם יסרב להשיל מעליו את המסורת המאובנת: אם לא יהיה למפלגה רגילה שעניינה פוליטיקה; אם יעדיף השגת ג'ובים לאנשי ההסתדרות ובממשלה על פני הסיכוי להיות אלטרנטיווה לליכוד; אם כך יעשה, יצטרכו גם אותם ישראלים החפצים בשלום, המצביעים אינסטינקטיביות עבור המערך, להסיק את מסקנותיהם הפוליטיות.

קטן? גדול? יקר? זול?
יש הכל.

המסופים של ליגד
תאימות לכל סוגי המחשבים.
מסופי V-603,
V-220, V-241, F-ONE.

V-603 – המסוף למניעת עייפות וריצוד בעיניים – מסך לבן ותצוגה בשחור.
חדש: V-603 כותב ערבית, עברית ואנגלית ברומנית.

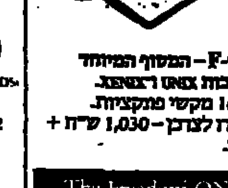

F-ONE – המסוף המיוחד למערכות צאנו ויצאנא.
בעל 16 מקשי פונקציות.
• מחיר לצרכן – 1,030 ש"ח + מע"מ.

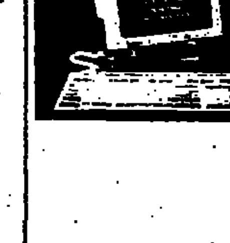

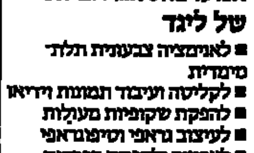

המערכות הגראפיות של ליגד
■ לאנימציה צבעונית תלת־מימדית
■ לקליטה ועיבוד תמונות וידיאו
■ להפקת שקופיות מעולות
■ לעיצוב גראפי וטיפוגראפי
■ לצביעה ולהפקת הפרדות

VISUAL 640
X DISPLAY STATION (XDS)

FULL X VERSION 11, RELEASE 2
IMPLEMENTATION OF THE
X SERVER INTEGRATED
HIGH-RESOLUTION GRAPHICS
AND NETWORK SUPPORT

המדפסות של ליגד
מדפסות OTC לעבודה מאומצת, תואמות לכל המחשבים בתקשורת טורית, מקבילות, COAX, TWINAX. זוכות מבחר החשב הכללי.

OTC 2160 – 600 שורות בדקה.

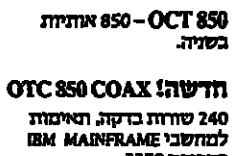

OCT 850 – 850 אותיות בשניה.

חדשה! OTC 850 COAX
240 שורות בדקה, תאימות למחשבי IBM MAINFRAME בסביבת 3270.
• מחיר היכרות – $3,700 + מע"מ

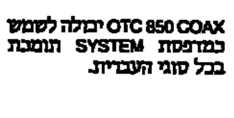

OTC 850 COAX יכולה לשמש כמדפסת SYSTEM תומכת בכל סוגי העבריות.

Ligad ליגד
ליגד מידע טכני בע"מ
אפעל 17 ק. אריה, פ"ת
טל. 03-9243555
פקס. 03-9243132

מחשבים LIGAD PC
חדש בליגד: מחשבים אישיים דא ר"דא במגוון תצורות.

PC/XT – 10 MHZ
PC/AT – 16 MHZ
ZERO WAIT STATE

G.V.T.
אמולטור V-100/200 עברי/אנגלי, הופך כל PC למסוף חכם היכול להתחבר למחשב VAX או P.D.P פותח ע"י גביש, גבעתיים.

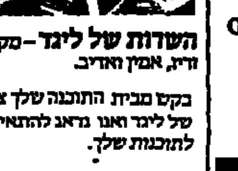

השרות של ליגד – מקצועי, זריז, אמין ואדיב.

בקש מבית התוכנה שלך ציוד של ליגד ואנו נדאג להתאימו לתוכנות שלך.

אפשרות רכישה בתשלומים באמצעות כרטיסי אשראי ויזה וישראכרט.

והכל – תחת ליגד אחד...

סונא אלי

מכזן מן אלאחיל

משרד המשפטים

רשם החברות והשותפויות מודיע כי בימים רביעי, חמישי ושישי (23.11.88 – 25.11.88)

יהיו משרדי רשם החברות סגורים לקהל הרחב

דברי דואר ניתן יהיה למסור באשנב המודיעין.

אגוד ערים אזור דן (ביוב)

מכרז 8/88 חוזה 229

אגוד ערים אזור דן (ביוב) מכריז על הפירת תעלות חרום לעודפי בוצה מהמפעל לטהור שופכין בשורק.

את מסמכי המכרז וטופסי ההצעות אפשר לקבל תמורת 250 ש"ח (שלא יוחזרו) במשרדי האגוד, רח' נחלת בנימין 24 תל אביב, טלפון מס' 657144. המעונינים להשתתף במכרז ימשו הצעותיהם על גבי טפסים שיתמצאו להם יחד עם מסמכי המכרז. הצעות בצרוף ערבות בנקאית בגובה 5% מערך ההצעות לתקופה של חודשיים מתאריך סגירת המכרז יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי האגוד עד לתאריך 16.12.1988 שעה 12.00. הצעות שתתקבלנה לאחר התאריך והשעה הנ"ל, כמו כן הצ׳ עות שלא צורפו אליהן ערבות בנקאיות לא תבאנה בחשבון.

במכרז הנ"ל רשאים להשתתף קבלנים הרשומים במנקס הקבלנים בסוג מתאים. על המציע לצרף העתק בר־תוקף מרשיון הקבלן. אישור בדבר ניהול עסק מורשה בענין מע"מ וכן אשור על ניהול ספרי חשבו־נות כחוק.

סיור קבלנים יתקיים ביום 1.12.1988 שעה 09.00. היציאה ממשרדי האגוד רח' נחלת בנימין 24 תל אביב.

אין האגוד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא לגבי כל המכרז, חלקי או חלק ממנו.

י. כספי
יו"ר מועצת האגוד

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מחוז תכנון מקומי הגליל המרכזי

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

מסורת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה באישור שינוי תכנית מפורטת המקראה. [illegible]

להעירה של משרד המשפטים
22.9.1988

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – צפון

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי מחוז תל־אביב

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

מסורת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה [illegible]

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

המרכז הישראלי לניהול

טיפול אפקטיבי באוכלוסית עובדים המיועדת לפרישה מהעבודה או לפיטורין

סדנא למנהלים
בהנחיית ד"ר סוניה בקר
יום ג', 22 בנובמבר 1988
מלון דן, תל-אביב

לאור הביקוש מועד נוסף: יום ד', 30 בנובמבר 1988

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול
טל. 03-257202; 03-250628; 04-640678; 02-234863; 057-37914.

עירית עפולה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה בקשה להיתר הקלה על ידי: [illegible]

ם. אבימור
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף הביצוע

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לביצוע עבודות כדלקמן:

1. מכרז מס' 88/1317 עבודות ניקוז והסדרת שטח התחנה (עפר, בטון, צנרת ואספלט) בתחנת מיתוג באזור תל־אביב.
2. מכרז מס' 88/1273 עבודות ניקוז (עפר, בטון סליקה) בתחנת הכח "מאור דוד" - בחדרה.
3. מכרז מס' 87/1127 הקמת חדר טלקומוניקציה (מאלמנטים מתועשים) ועבודות שונות בבנין החברה ברח' החשמל 18 תל־אביב.
4. מכרז מס' 88/1258 פירוק והתקנת שערים מפלדה במקומות שונים בתחנת הכח "אשכול" באשדוד.

פרטים וטופסי המכרזים אפשר לקבל תמורת תשלום כדלקמן:
א. עבור מכרזים 88/1317 ו־88/1273 סך של -.230 ש"ח (כולל מ.ע.מ) עבור כל מכרז.
ב. עבור מכרזים 87/1127 ו־88/1258 סך של -.110 ש"ח (כולל מ.ע.מ) עבור כל מכרז.

במשרדי אגף הבצוע רח' החשמל 18, תל־אביב (קומה 11 טלפון 03-614343/881) בין השעות 08.00 - 13.00 עד יום שישי 25.11.88.

רשאים להשתתף במכרז הנ"ל רק קבלנים רשומים אשר יוכיחו ביצוע מתאים.

על ההצעות להגיע למשרדנו עד יום רביעי 7.12.88 שעה 12.00.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מסכים ומסכות / בעריכת מיכאל הנדלזלץ

15,500,000 דולר

יצירה של ג'ספר ג'ונס שברה את שיא המחיר ליצירה מודרנית במכירה פומבית

מאת ציונה שמשי

אחרי מלחמת העולם השנייה הוולה אמריקה לצבור הכרה של כל ארצות העולם כמעצמה בעלת נוכ־חות ומשמעות בהיסטוריה המודרנית. זו היתה תחילתו של תהליך בניית גאווה לאומית הנמשך גם היום, כמבנה־על שחובה על כל אחד לטפח.

האמנים הצטרפו לאורגיית הת־חושה הלאומית, גם אם בכיוונים שו־נים ובחילוקי דעות לגבי המשמעות. האיקונוגרפיה האמריקאית התגדלה תופסת מקום בחיי התרבות והאמנות. גיבורים מקומיים התחילו להופיע כדוגמני־על (וואשינגטון, לינקולן), והשלב הבא היה שימוש בסמלים מקומיים.

הופעת הדגל ביצירות אמנות היתה מצבה ששום דבר לא יכול היה להרתיע. ג'ספר ג'ונס היה מטיל המצבה הראשון: ציור הדגל שלו ב־1955 (ראשון בסדרה, 154 על 107 ס"מ, גודל תקני של דגל ביתי) נוצר תוך שימוש בטכניקה ציורית של "צבע נוזלה", היוצר עושר טקסטורות ומע־ניק לדגל חשיבות שאינה מנת חלקו בדרך־כלל.

שימוש בסמל הבסיסי המוכר והיום־יומי, המנוצל עד כלות כערך אמנותי, היה הלם. אחריו נוצרו אינס־פור יצירות, שהדגל הוא נושאן הע־קרי, בידי ג'ונס עצמו ובידי אינספור אמנים בכל רחבי אמריקה. הוור־יאציות היו בראיית הדגל כמות שהוא, כשכמעט אף־פעם אינו נראה פרוס ומתוח, דרך ראיית "מלא כבודו", הכפלת דמותו או טיפול בחלקיו, ועד להבעת דעה על מצבו כסמל לאומי, שהשתנה מאוד עם השנים. בדרך זו רצתה האמנות האמריקאית להרגיל את הקהל לראות דברים לא בקונוטציות המוכרות, אלא בהבנת משמעותם היהודית, האמנית, במער־כת אסוציאציות עליונה.

ג'ונס חזר על טלטלת הדגל כשיצק את פחיות הבירה ALE. הרבר התחיל במהתלה, כשבעל גלריה "קסטלי" הגדולה אמר שהוא יכול למכור כל דבר, גם פחיות בירה. ג'ונס תרם את חלקו למהתלה ויצר איקונה נוספת בתרבות האמריקאית. אחר־כך באו מגש הכיס, נורת החשמל, נעלי הצעירים ומברשת השיניים. ציורי המטרה שלו, מפת ארה"ב וסדרת המספרים, כשהמוטיב קיים שימוש בסמ־בר הנמען מאליו, אך בגישה שונה לחלוטין.

יצירות ג'ונס הן הדוף הגבוה של האמנות האמריקאית במשך 30 הש־נים האחרונות. עשרות ספרים נכתבו עליו והוא ללא ספק מגדולי האמנים הפועלים היום בעולם. לאחרונה, במ־כירה פומבית של סותבי'ס בניו יורק השיג "זינוק פסול" (False Start) משנת 1959, מחיר שיא ליצירת אמנות מודרנית, 15.5 מיליון דולר, בלי לחשב את עמלת סותבי'ס. תערובת של כתמי צבע כחול, צהוב, כתום, אדום ולבן, וגם שמות הצבעים. מגיע לנו שיצירותיו יימכרו כמו שהן נמכרות, והכמות. אין למה.

ונדי לנג וברונו ורו'נה, "הרמוניום". ימפולסקי חוברה בין שירי שרידאן, דיקינסון וארואמס והגשר הלבן של סלוורור דאלי

בלט מסביב לגשר

מחול חדש בבלט הישראלי: "הרמוניום". מוסיקה עם שירים, אבל ללא מלים

מאת לידיה פרנס

הצבע הלבן הוא השולט ביצירה הקלאסית עכשווית החדשה, של ברטה ימפולסקי, "הרמוניום", שפותחת את העונה על הבלט הישר־אלי בסוף החודש. שניים משירי המשוררת האמריקאית אמילי דיקינ־סון ופואמה של המשורר ג'ון דאן שמשו השראה למלחין האמריקאי בן זמננו, ג'ון אדאמס, לכתיבת "הרמוניום". מוסיקה עם שירים, אבל ללא מלים (מעין ג'יבריש מושר), בה ראה אדאמס מסע ארוך ומבאיב בשטחי הדמיון, המרכב על השפלה שבאהבה ועל ים רגשות ענק.

כששמעה ברטה ימפולסקי את "הרמוניום" בפעם הראשונה, לפני כשנה, הרגישה ש"מזה צריך לעשות בלט", אבל גם הרגישה ש"זה עדיין גדול עליה". לא מזמן שמעה ימ־פולסקי את היצירה שוב, ועכשיו ידעה ש"הגיעה, הגיע הזמן". לא עברו חודשיים והמראות שהיו חבויים בד־מיונה התממשו על בימת הבלט הישראלי.

הבלט מתרחש על בימה חשופה, שבמרכזה ניצב גשר לבן. מסביבו, מעליו ומתחתיו נעים 20 רקדנים לבושים בלבן, כשמאחוריהם מסך לבן, עליו ציור צבעוני עדין. שום גשר לא מופיע אצל דיקינסון, דאן או אדאמס, אבל אצל ימפולסקי התחברה המוסיקה של "הרמוניום" כמעט אוטומטית לתמונתו המפורסמת של סלוודור דאלי, "הגשר".

"הגשר" – אומרת ימפולסקי – "מסמל מעברים־מעברים של מצבי רוח, רגשות ובעיקר של אנשים מהש־מים לארץ ומהארמה לרקיע. בגשר מתגלים לפעמים קשרים בין אנשים, ולעתים גם מסתיימים בו קשרים אחרים, למתאבדים".

ההופעה הנוכחית של הבלט היש־ראלי בנויה במתכונת של שלושה ריקודים, יוסית קצרים, של בלט עכשווי־קלאסי, להבדיל מהקלאסיקה של הבלט, כמו "מסכה האגמים", "סינדרלה" או "השופיה הנרדמת", שהציג הבלט הישראלי בשנתיים הא־חרונות. התוכנית החדשה כוללת, בנוסף ל"הרמוניום", שני ריקודים קודמים: "הסילפידות" למוסיקה של שופן ו"בשני הסיום" לשטראוס.

הופעות הבלט הישראלי מתקיי־מות בבית החייל בת"א (בימים ד' זה, השבוע), שקשה לראות בו אולם אידיאלי לבלט. בבלט הישראלי לא מתלוננים. (גם) הם מחכים שיגמרו לשפץ את "גנה" ביפו, ויהיה (גם) להם בית להופיע בו.

קולה של רוסיה

יבטושנקו מגיע להופעות בארץ. אפשר לשמוע אותו. לקרוא אותו קשה יותר – מסיבות פרוזאיות לגמרי

זה שנים רבות משמש יבטושנקו מודל של השירה הרוסית המודרנית – משורר שהוא דמות ציבורית, עם הילה רומנטית, במסורת של בלוק, יסנין או מאיאקובסקי.

הוא רצה להיות כדורגלן, אבל כשנרפס שירו "שני מוני ספורט" בשנת 1949, היה למשורר. המערב ראה בו ביטניק רוסי, אבל הוא ראה בעצמו – ורואה עד היום – קו־מוניסט אמיתי ופטריוט סובייטי נאמן. סטאלין ומורשתו היו נושא לשירתו. והוא העז לשאול "הי שלכתם את סטאלין מהמאוזוליאום, אבל איך תשליכו אותו מלב יורשיו".

הוא היה חביב המשטר ונגוף על־ידו חליפות. בעולם – והעולם היהו־די – התפרסם כמובן בזכות "באבי יאר", אנדרטה במלים ליהודים שנרצחו שם. הפואמה הולחנה על־ידי שוסטקוביץ', אבל ביצוע הב־כורה במוסקווה לא דווח בעיתונות, כי קרנו של יבטושנקו ירדה או אצל השלטונות. הוא שרד ובילה את כל השליטים: חרושצ'וב, ברז'נייב, אנ־דרופוב וצ'רנייקנו, כדי לפרוח שוב בעידן גורבצ'וב והפרסטרויקה.

מאז ומתמיד הציג עצמו כמגן האידיאלים הקומוניסטיים, שהשלי־טים השנים מעוותים. עכשיו הוא מגיע סופיסוף לישראל.

יבטושנקו הוא מן המשוררים שמופיעים בגדול: 20 אלף מאזינים נלהבים – יש להניח שלא כולם מבינים רוסית – ב"מדיסון סקוור גארדן", ותור לכרטיסים ב"אולימ־פיה". בארץ יצטרך להסתפק בהיכל־התרבות (הופעת סיום ב־15 בדצמבר). את ההופעות יפתח בתיאטרון ירושלים (ב־8 בדצמבר) וישמיע את שירתו בבאר־שבע, בחיפה, בכרמיאל וברחובות. המפי־קים של ביקורו בארץ הם שמואל צמח וחיים סלוצקי.

כדאי מאוד לרוץ ולשמוע, ולו מן הסיבה הפרוזאית שבארץ קשה מאוד להשיג את ספרי שיריו, בכל שפה שהיא (הם תורגמו ל־22 שפות). בעברית יצאו "שירי שנים שונות" (ב־1966) וב־1962, "כביש הלהבים" (ובו הפואמה "באבי יאר"), בתרגומו של שלמה אבן שושן ובהוצאת "הקיבוץ המאוחד". מפרו של אבן שושן, "על האבניים", אודות השירה הרוסית ובכללה גם יבטושנקו, יצא אף הוא לפני שנים לא מעטות. תרגומיו של אריה אהרוני לשירי יבטושנקו נמצאים בקובץ של שירה רוסית צעירה. ביחוד אצל "סטימצקי" העלה, שאין להם במחסן אפילו עותק אחד. בהו־צאת "הקיבוץ המאוחד" יש עוד עותקים.

בהוצאת "הקיבוץ המאוחד" מכי־נים עתה קובץ שיכלול את מבחר תרגומי השירים הקודמים ותרגומים חדשים אחרים של אבן שושן, תחת הכותרת "בזל עשב". בספר זה כלו־לים תרגומים לשירי יבטושנקו משנת 1987. "אריאמונה בעצמך – הכותר" הוא שמו של השיר החדש ביותר שבספר. בהוצאה מקווים שהספר יהיה מוכן לקראת הביקור. במחסני "סטימצקי" היה בעבר רק עותק אחד של ספר שיריו באנג־לית, וגם הוא נמכר לפני שנתיים.

יבטושנקו העביר לארץ, לקראת ביקורו, עשרה משיריו החדשים ביד־תו, ואבן שושן אמור להכין תרגום שלהם – כבראה מילולי בלבד, מפאת קוצר הזמן – עבור חנה מרון, שתשמש מנחה־קריינית ב־הופעותיו של המשורר הרוסי בארץ.

יבטושנקו. משורר שמופיע בגדול

שאר רוח ותרבות

מאת אורי אפשטיין

רסיטל של מירה זכאי – אלט. יונתן זק – פסנתר. בבית סוקולוב

מזמור־תהלים "זה, מה אדם ותדעהו" מאת פיסל הוא יצירה כבדת־משקל ורבת־רושם ואולי גם משמש קטע־פתיחה יעיל לחימום מיתרי־הקול. אך הוא נשמע מנותק משאר חלקי־התוכנית, על אף הקד־לורטוזות המפארות של הזמרת בקטע ה"הללויה", ואולי דווקא בגללן, באינטנסיביות של בית סיכה.

את ארבעת השירים אופ' 2 של ברג, שתוכנם האמוציונלי הרחום והתמציתי טמון לא במהלך הקו המלודי אלא במטען־האנרגיה הנוצרים מן הניגודים החריפים בין מרווחים צרים ורחבים, הביעה הזמרת באינטנסיביות נוקבת. יש ברכה רבה ביוזמתה להבאת שירים עיר־ביטוי אלה, שביצועם עדיין נדיר, להיכרותו של הקהל במסגרת של רסיטל תקני.

ההישג האמנותי המובהק של הערב היה השמעתה של מחזור־השירים "אהבת אשה וחייה" מאת שומן. הזדהות רגישה עם התכנים החוויתיים, הענקת גוון־צליל יחו־דיים למלות־מפתח לשם הבלטת משמעותן, תרבות־דימוי מעודנת, כושר־עיצוב מעמיק וקול עשיר הבעה חברו יחד למכלול של שאר־רוח ומו־סיקליות מעולה. דומה היה כי במיד־חד השירים הנרגיים, המופנמים וה־תלושיים הגיעו לביטויים המכבה ביותר, בעוד שבהתפרצויות השמחה נותר מקום להמרתו של המוסיס הק־העמוק, כדי להתרגן בטלטלא האהלה של שמחת־אהבה העטנית.

חלקו השני של התוכנית התנהל במישור שונה מאד של שירים בהד־קשרים עממיים. שירי־העם היוונים של ראוול הוגשו כותגניות, שעומד נוסף של אירוניה עד היה עשוי להד־שלים את דקויותיהם. ההוסה־המלב־כולית היא הרגש שהובע בכוחותה בגוע הרב ביותר ב"שאיה וולורוזה" של גרנדוס. להבעה סנסרומנטלית ספרדית מחאת התעלתה הזמרת בשיר "פולו" שב"שבעת שירי־העם הספרדיים" של דה פאייה, אחרי שבשירים הקודמים לא הושל הרגש הזוק יותר בעיקר על הבעת הבטיחם הלירית.

הפסנתרן יונתן זק, שרק לעתים גלש לעוצמות־צליל שהלטבויות במ־קצת, היה פרטנר רגיש וקשוב במלאכה המחשבת המשותפת של עיצוב השירים.

עודי עציון המשוחחת. "מכתב" שיוחדר בזיכרון — צילום: הדי זק

ביטחונות בעידן חדש

מאת נתן מישורי

"מוסיקה עכשיו", סדרה של יצירות ישראליות בביצועי בכורה. קונצרט מס' 2. אולם רקנאטי במוזיאון תל־אביב

בשנים האחרונות מתברר שוב ושוב שהנוף המוסיקלי שבו החל קודם וייל לפני עשרות שנים, מקפל בו עצמה התהות ומתפרשת על־פני יצירות עכשוויות של מלחינים שב־בעי ההווה נוגעים ללבנו. הדוגמה כפולה לכך היתה ב"מכתב" של יוסי מר־חיים (48) למקהלת נשים, סקסו־פון וטייפ, למלות מאיה בורנו – השואב חיוניות מן הג'ז והפופ, וב"ביטחונות" של רון וידברג (35) לסופרן ותזמורת קאמרית, למלות דוד אבידן – שמקור כוחו הוא הסד מן התיאטרוני. בשתי היצירות, אף שהראשונה נוקבת בגון רציני והש־נייה בססידייה־תאטרלי, מרתק בנוסאה פוליטית, שהולמה בטלות השליטה המקצועית ובשפת הבעה, שבהן וישירותן יצרו קשר מיידי עם המאזינים, שכמעט מילאו לגמרי את אולם רקנאטי.

פנים שונות להלוסין, לירית, הנ־גלו ב"הנה" של עודד אסף (40) לזמרת־עם (ראומה עבאס), להלל, כינור, ויולה, צ'לו ופסנתר ממותק. "הנה" מתבסס על שירים לא מוכרים של מתתיהו שלם ועמנואל עמירן (מלים: שיר השירים) ושל דוד זהבי, למלות "שיר ערש" מאת יעקב שטיינברג. כך מעומתים אידיליה עם הרס, מגבינות המייצבות את ישראל הישה עם קווים מלודיים קצרצרים וגוונים עכורים, המייצבים הווה מוסי־קלי ופוליטי. מכוח הניגודים והסמ־לים, נוצרים יצירה וסגנון שהם לכסות ישראליים עכשוויים.

אף שב"חידוד" לחמישית כלי נשיפה מעץ של ראובן סרוסי (29) אין מלים, היא נשמעה במסגרת הנבוכית כהערה מוסיקלית רצינית על מצבה של חברה מעורערת, שפרטיה הע־קשניים מסרבים לשנות אופיים ודרכם.

"שיבת הירושימה אל השמש העולה" לשופרבו, תזמורת קאמ־רית, טייפ וציור אלקטרוני, מאת אריק שפירא (45), מבוססת על "שוד הרקב של המשורר האמריקאי בה'מנס" פן חרן, בתרגום משה דור. דו"ח זה על נפילת הפצצה שהקיל את מצבם האטום הראשונה, שאותו קרא וקצת זימר גיל אלון, מלווה ב"אנטי־מוסי־קה" – צליליים שורקיים ורושיים, כתמיים לכאורה, אך המצטרפים לדידי, למלוא המשמעות הקיומית שבביטוי התנ"כי "חליף כיעורותינו".

לביצועים המצויינים של האנס־מבל הקולי בניצוח צביה שרת וזיו בן (בסון) ב"מכתב" של עדי עציון (תפ־קיד שיוחדר בזיכרון), ב"ביטחונות", של הזמרת עבאס, בעלת הסגנון המזר־חי, ב"הנה", בביצועו של אלון ביצירת שפירא ושל קבוצת מוסיקה נבה בניצוח נועם יוני בארבע יצירות, וכן לעיצוב הבמה והתאורה שבו נתייחד קונצרט זה, היה חלק מכריע בהצלחה.

הקונצרט, שנערך באותו מוצאי שבת שבו נערכה הפגנה למען שינוי שיטת הבחירות, הצטיין בתובנים, בביצועים ובעיצוב, שבהם מסתמן, לדעתי, קיומו של עידן חדש במוסי־קה הישראלית.

סיבה כפולה למסיבת ג'ז

נינה סימון ודי־די. ברידג'ווטר מגיעות להופעות בדצמבר

מאת דני בלושטיין

נינה סימון הופיעה אצלנו לפני כעשר שנים וגילתה, יחד עם קהל שנורם לשורשי שעיתיך להותיק, גם את העובדה שהיא האויב הגדול ביותר של עצמה: המודל האופייני של אמן בלוז, שהבקבוק הוא ידידו הטוב ביותר ושהשירה שלו היא קריאה נואשת לאהבה. היום, לאחר שהשיר My Baby Just Cares For Me (משנת 57') הגיע בשנה שעברה למקום הראשון במצעד הפזמונים האנגלי, בעקבות השימוש בו בפר־סומת לבושם שאנל, היא נחושה שלא לתת ליצר ההרס העצמי המפותח שלה לתעתע שוב בקריירה שלה.

היא נולדה ב־1933 כיוניס ויימון, בצפון קרולינה, למשפחה כושית ענייה. היא נתגלתה כילדת־פלא מו־סיקלית ורצתה לפתח קריירה של פסנתרנית קלאסית. התקבלה ללימו־דים בג'וליארד, אך נאלצה לעזוב לאחר שנה, כשבקשתה למילגה נדח־תה. "הם לא נתנו לי שום סיבה, אך ידעתי שאני טובה מדי בשביל לא לקבל את המילגה. מעולם לא התגברתי על כך. כושים לא היו אמו־רים להיות פסנתרני־קונצרטים בתקו־פה ההיא". כך נבטו אצלה רגשות הקיפוח, שהתפרצו ביצירותיה צרופה במחאת שנות השישים בשירי מחאה כמו Goddam Missisipi ו"להיות צעירה, שחורה ומוכשרת".

היא שינתה את שמה לנינה סימון כדי שלא יזהו אותה, לאחר שבעל מר־עודילילה באטלנטיק־סיטי דרש ממנה שלא תסתפק בנגינה בפסנתר ברקע אלא גם תשיר; אם כרצונה להד־תקבל לעבודה. ביצועה ל"אני אוהבת אותך, פורגי" של גרשווין, פרץ עבורה את הדרך לפרסום בינלאומי ב־1959. כאשר הוזמנה בראשונה להופיע בקרנגי־הול, כתבה להוריה: "אני בקרנגי־הול, אך אני לא מנגנת באך".

מרגע שביצעה שיר, הוטבע בו חותמה הבלעדי: "אל תעזוב אותי" של ז'אק ברל, "בני הפיראטים" של וייל וברכט, "הרוח היא פראית" של ג'וני מאטיס, "אני מכשפה אותך" של ג'יי הוקינס "הגרעיק", "אל תבין אותי שלא כהלכה" של "החיות" ועוד.

פעילותה המוסיקלית והחברתית במסגרת התנועה לזכויות האזרח בארה"ב זיכתה אותה בשני תוארי דו־קטור כבוד: מאוניברסיטת שיקאגו (במדעי הרוח) ומאוניברסיטת מסצ'וסטס (במוסיקה). באמצע שנות השישים עקרה לאירופה, לאחר מכן לליבריה, ובעשור האחרון קבעה את מגוריה באירופה. מסע הופעותיה הנוכחי, שבא בעקבות הצלחותיה במצעדים, מוגדר כ"קאמבק". למעשה, מעולם לא נטשה את הבימה, אם כי שמרה בשנות השמונים על פרופיל נמוך.

די־די. ברידג'ווטר, שתפתח את הופעותיה של סימון, היא זמרת ג'ז ובלוז ידועה ביותר, בעלת קול אדיר וגמישות הבעה ויזואלית מרהיבה. בארה"ב היא מולקת את הקריירה שלה בין תיאטרון, קולנוע, טלוויזיה, תקליטים והופעות. על בימת ברד־וואי היא גילמה, בין היתר, את דמותה של בילי הולידיי במחזה "לידי דיי". כזמרת ג'ז הופיעה לצד ענקים כמו דיזי גילספי, דקסטר גור־דון, ג'ורג' בנסון, מקס רואץ' ואחרים. המבקר "דאונביט" בחר בה פעמיים כווקליסטית הטובה ביותר. היא קצרה שבחים רבים על הופעותיה בשני פסטיבלי הג'ז האחרונים של מונטריי.

בתקליטה האחרון "בהופעה חיה בפאריס" היא מציגה רפרטואר של "סטנדרטים" בג'יים ובלוזים קלאסיים כמו "מיסטי", All Blues ואחרים.

די־די. ברידג'ווטר היא לבדה סיבה ללכת להופעה. יחד עם נינה סימון, זו סיבה למסיבה. הקונצרט הראשון ייערך ב־7.12 בבנייני האומה בירוש־לים והשני ב־8.12 בהיכל התרבות בת"א.

ברידג'ווטר. תיאטרון, קולנוע, טלוויזיה, שירה

סימון. מטביעה חותם בלעדי על שירית

עוד סיבה טובה לחטוף אבוקדו

קח פרי ותגידה, לי בריא!

מבצע אבוקדו ברשתות:
קו-אופ והיפר קו-אופ, שופרסל והיפרכל, רשת היפרשוק תנובה ובחנויות נוספות שיצטרפו למבצע.

מחיר מירבי לצרכן
עד 3.99 ש"ח לק"ג
הזנים במבצע: אטינגר ופוארטה

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

מי יחון את עברייני החניה

מאת חיים הנדוורקר

בשמונה בערב התכנסו 13 איש בביתה של מלי בן־עמי ברחוב יונה הנביא בתל־אביב. רובם לא הכירו זה את זה. הם רצים להיות המובילים במאבק נגד ראש עיריית תל־אביב שלמה להט בנושא דו"חות החניה.

בן־עמי, העוסקת בעבודות הדף־צילום, צברה דו"חות חניה בסך 7,000 ש"ח. חלק ניכר מזה – כפל קנס על דו"חות. "התחלתי לקבל קנסות בשנת 1985. לא ייחסתי לכך חשיבות. אבל אחר־כך התחילו הסכומים להצטבר, וכשרציתי לחדש את רשיונות הנהיגה התברר לי שהרשיון מעוכב בגלל אי־תשלום. עכשיו אני בצרות, איני יכולה לשלם את הסכומים האלה".

דני אשכר הוא עורך־דין. אין לו תו חניה למכוניתו באזור שבו מצוי משרדו. אצלו לא הצטברו קנסות, משום שהוא מקפיד לרדת מדי שעה למכוניתו, להחליף את תווי החניה. "איני מבין למה לא לתת תווי חניה יומיים או חודשיים, במקום לטרטר אותנו. למה תושב תל־אביב שמשחרר מקום חניה ליד הבית שלו לא יכול לקבל היתר לחנות חינם במקום מסודר, בכל אזור בעיר שבו ירצה".

בבניין שבו עובד אשכר עובדת גם בן־עמי, וכששוחחו על כך החליטו לעשות משהו. פרסום קטן באחד העיתונים הביא מאות פניות. להתכנסות באו רק אלה המוטרדים הפעילים ביותר.

אחת מהם, ישראלה מוסקוביץ, עובדת במשרד יחסי־ציבור. היא צברה קנסות בסך 3,000 ש"ח. "בעבר לא הייתי תושבת קבע בעיר וגם לא ייחסתי חשיבות רבה לדו"חות. היום אני רוצה להיפטר מהעול ומוכנה לשלם. אבל בגלל כפל הקנס הגיעו הסכומים לשיעורים כאלה, שאיני יכולה לעמוד בהם".

בן־עמי: "בהתחלה היו מוכנים ללכת לקראתי ולעשות לי הנחה. אבל עד שסגרתי את זה סופית, הודיעו לי שלא יעזור שום דבר. הפקידה בעירייה אמרה שתושבים באזור העקירים הבכירים בקבלת טובות־הנאה על רקע ביטול דו"חות חניה, או החליטו לבטל את הקולות". אשכר: "זה מקור הכנסה בלתי־רגיל לעירייה. למה שיוותרו על זה?"

במיוחד הם רוגזים על כפל הקנס, הנגבה תאוצה מדי כמה חודשים. כמה גם טוענים שהדו"חות אינם מגיעים אליהם לתשלום. כך, יום בהיר אחד הם מגלים כי רשמו להם דו"ח ואז כפל הקנס כבר הגיע ל־88 ש"ח. אין למי להסביר שכלל לא קיבלו את הדו"חות הביתה.

מוסקוביץ: "זו עיר עושקת נהגים. אך רוצים לממן עדלאידות. צריך לצאת למסע שהכותרת שלו 'מרכסנפר לציץ'". יורם סופר: "אנחנו זקוקים לעוד אנשים. אני מציע ללכת למחלקת החניה, שם יש הרבה מאוד אנשים שמסתובבים כועסים, ובקלות אפשר לגייס אותם. ראיתי מה הולך שם. הכל מסודר. מי שצועק יותר, מתחשבים בו ומורידים לו מהקנסות". מוטי סטרובנסקי: "יש לי שותף שהדו"חות שלו הגיעו ל־8,000 ש"ח. אנשים בעיר עצבניים מהעניין הזה. כאקט של מחאה רצינו לנסוע לבית של צ'יץ' ולסגור לו את המכונית שלו. בסוף לא עשינו את זה".

אביגדור פרוז, מקיבוץ־דושין, חייב 2,000 ש"ח ואין לו, לדבריו, אמצעים לשלם את הסכום. "אני מציע ללכת ברשימה לבחירות למועצת העירייה עם הסיסמה 'בלי סבולים בעיר הזאת'. כוח פוליטי, זו הדרך".

הנוכחים מוחים. המארחת מלי בן־עמי: "אם הולכים לפוליטיקה, אני יורדת מכל העסק הזה". אשכר: "גם אני נגד רשימה פוליטית".

פרוז: "גם אם לא תסכימו, אלך בעצמי לבחירות על הנושא הזה. הבעיה תהיה רק להשיג כסף לממן את מערכת הבחירות. אני חושב שכדאי לעשות זאת עונש בלי משפט".

סטרובנסקי: "אנחנו יכולים להפוך את העיר, אם נרצה. אם צ'יץ' לא מבין, נלמד אותו". פרוז: "אתם יכולים לא להתמך בי בבחירות, אבל חצי מיליון אנשים יתמכו בי".

אייל זמיר הוא מנהל אגודת "אקדמיק" לאקדמאים עניים ול־... רמיו בא כבציגם של מאות חבריה. אלה מוכנים לבוא ולהפגין כל איפה שיידרשו. גם אם ההתארגנות החדשה לא תצליח, חברי "אקדמיק" יבואו להפגין ביוזמתם. הבעיה הפרטית שלו מסתכמת ב־1,200 ש"ח. הוא אומר: "אני רוצה שיורידו לי את הכסף שגזלו ממני עד היום. על זה אני מוכן להילחם".

יצחק אשר, יבואן־יצאן, פעיל מפלגתי, אומר שהוא מכיר את צ'יץ'. "השנה יש לי קנסות מדו"חות בסך 520 ש"ח. בשנה שעברה היו לי קנסות בסך 1,000 ש"ח. רק היום כמעט גררו לי את הרכב". הוא תובע יותר תכליתיות בעיון. עבודת מטה מסודרת. לא סתם צעקות.

גרי, גרפיקאי במקצועו: "אני מבקש חניה. אנחנו נמצאים בשנת בחירות, וכמו שבמפא"י מקובל לחון עברייני תנועה כך צריך לעשות בתל־אביב. אנחנו לא עבריינים פליליים שאי אפשר לחון אותנו". זמיר: "אני מתייחס לעירייה ולצ'יץ' כאל אויב".

כדי מציע להצביע על הנוסח: "אנו תובעים מהעירייה חניה חינם לתושבי תל־אביב, ביטול כפל הקנס ומסירת דו"חות בדואר רשום". מצביעים ומודיעים. אחר־כך מתווכחים אם לתבוע לבטל גם את הסגרה. ברוב קולות מחליטים לא להיאבק בעניין זה. פרוז: "אם ככה, אז אני פורש". קם והולך.

הנותרים ישבו עוד שעה קלה ודנו. לבסוף החליטו להחתים עצומה בדרכים שיפיצו בעיר, לדבר עם ראש אגף התנועה יוסף בבעל, להפיץ סטיקרים בוסת חניה ודתן לתושבי העיר – וגם להפגין.

להט, דומה, יוכל לעמוד בזה.

פרוטוקול חלקי מדיון של התארגנות תושבים פגועי־חניה, צוברים קנסות באלפי שקלים

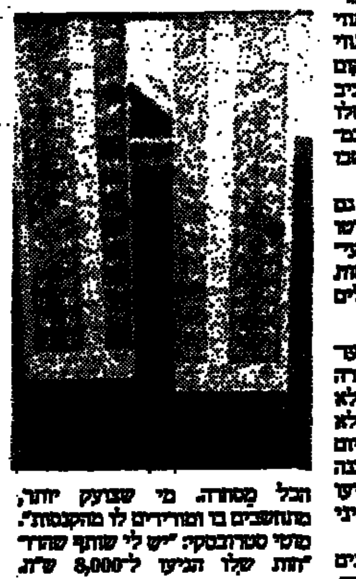

בוש נכנס לקזינו האמריקאי

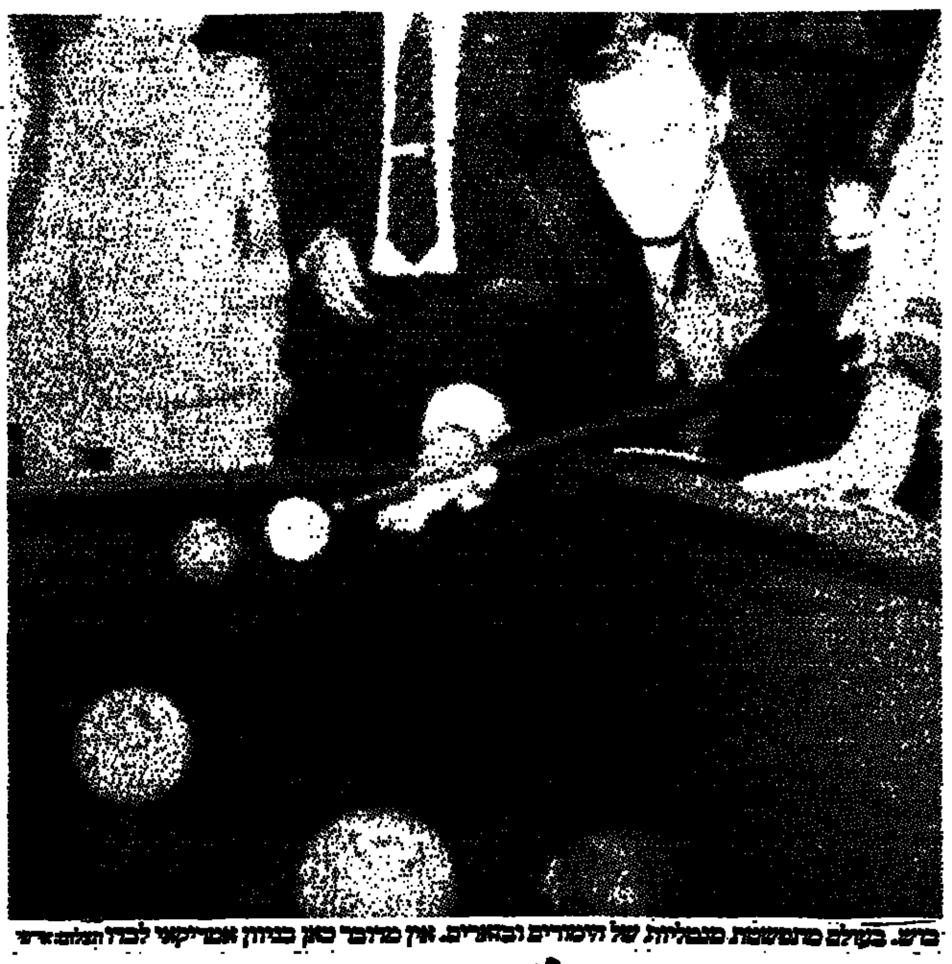

בוש. בעולם מתפשטת מגבלות של הימורים ובאזרים. אין מדובר כאן בביזיון אמריקאי לבדו צילום: אי־פי

מאת הלמוט שמידט
DIE ZEIT
מיוחד ל"הארץ"

רוב הבוחרים בארה"ב היו כנראה מרוצים במצבם כדי לדחות את הסיכון שבתמורה מהותית במדיניות הכלכלית. כבלות הצל התגבר על התמוטטות הבורסה בסתיו 1987, הצמיחה הכלכלית נראתה מספקת, וכמעט היה בה כדי להבטיח תעסוקה מלאה. הבוחרים נטו לדבוק בדברים שהתרגלו אליהם. כפי הנראה היטיב האופורטוניסט הרפובליקאי להבטיח זאת יותר מהאופורטוניסט הדמוקרטי.

ברם, בבחירות לסנאט ולבית הנבחרים זכו הדמוקרטים לרוב מוחלט, ואף מוגבר. הואיל וכל הזהיקה מחייבת המתמודדים בין הבית הלבן ובין הקונגרס – סכסוך התקציב והמסים הצפוי עלול לפגוע פגיעה ממשית במשבר הפעולה הכלכלי של ארה"ב.

הכלכלה האמריקאית עומדת על הדרישה לרמת תעסוקה גבוהה (רק ליפאן שיעור אבטלה נמוך יותר) בדרישה ליציבות מחירים עמה ארה"ב הרבה פחות טוב; בדרישה לצמיחה כלכלית יציבה לעצמה; ואילו את הדרישה לאיזון של כלכלת החוץ מוסיאה ארה"ב בצורה מסוכנת מאוד, ואף מתעלמת ממנה.

זה חמש שנים יש לארה"ב גרעון במאזן התשלומים לעומת שאר העולם, המסתכם מדי שנה בלמעלה מ־100 מיליארד דולר. חובות החוץ שלה עולים היום על 500 מיליארד דולר. גם שיעורי הצמיחה והתעסוקה הגבוהים בארה"ב משתתפים על חשבון חובות ביקוש שמומן עד כה על־ידי ארצות אחרות. מאז 1983 צרכה האומה העשירה בתבל יותר משייצרה, וייבאה יותר משייצאה. כמה זמן אפשר להמשיך כך?

אמריקאים רבים מצביעים בשאננות על כך, שגרעונות התקציב והגרעון המסחרי העולמי של ארה"ב אינם עולים בהרבה על אלה שביפאן ובגרמניה. בטענה הזאת יש משום הונאה עצמית. כשאזרחיה של מדינה אינם חוסכים, אין הממשלה יכולה למכור מלוות או איגרות־חוב למימון הגרעון התקציבי. הוצאה מן הכסף יהיה או בריבוי הכסף הבינמי על ידי האינפלציה, או ביבוא הסכמות מארצות־חוץ, או בשילוב שניהם. אומה של חוסכים, כמו היפאנית (שיעור החיסכון הפרטי של 16%–17%) או הגרמנית (12%–13%), יכולה להרשות לעצמה גרעונות תקציב גבוהים ולפעמים אף זקוקה להם. לעומת זאת, אומה של בעלי כרטיסי־אשראי, כאומה האמריקאית (שיעור החיסכון הפרטי נפל מ־3%), יכולה להרשות לעצמה גרעונות תקציב נמוכים בלבד, כדי להימנע מאינפלציה ומתלות לארצות החוץ.

יותר מביזיון אמריקאי

בפועל כמעט הוכפלו החובות הממלכתיים של ארה"ב בפרק הזמן 1976–1988 ביחס לתוצר הלאומי הגולמי. הבז בזמן אף גדלו תשלומים של משקי הבית הפרטיים בשליש, והאחים במפעלים (להוציא את הבנקים). המפעלים הכלכליים וראשי מדאגים מהחובות המגיעים להם; 1,700 מיליארד דולר כיום. לא רק רוב קופות הדיסקון, כי אם גם הבנקים המסחריים הגדולים העניקו אשראי רב יותר מכפי שהיה מן התבונה לעשות.

רבים ממתני האשראי האלה עומדים בסיכון מפוקפק, והכוונה בעיקר לאשראי שהעניקו לחייבים באמריקה הלטינית. לכן מובן מדוע הגיבו בנקאים אמריקאיים בזעם על דברי הבישופ לנהוג תבונה כלכלית בטיפול באשראי לארצות המתפתחות. אם ארה"ב רוצה למנוע משבר בנקים – הקונגרס והנשיא הם הראשונים המחויבים לפעול.

בימינו מתפשטת בעולם מגבלות של הימורים ושל באזרים. ההלוואות הגדולות שאותן העמיד "ריגן בורד" לרשות הבנקים בזמן התמוטטות של מעצמות המניות האמריקאיות באוקטובר 1987 אפשר בראשיתו עליה ספקולטיבית בערכן, אך בסיכום רק הגביר את השאננות. אין מדובר כאן בביזיון אמריקאי לבדו, כי בפועל קיים רק עוד שוק מניות עולמי אחד ויחיד, שוק כספים עולמי אחד ויחיד, שוק מלוות עולמי אחד ויחיד. התמורה הזעומה ביותר של שער מניות על רצפת הבורסה, ויותר מכל של שער הדולר, המטבע, מתחילה לפעול בתוך דקות אחת על תבל כולה.

כבר זאת יש מחסור בראשיות של

לא ברור מי ישלם את מחיר שנות רייגן. הנשיא החדש חייב להחזיר לעצמו את המושכות ולהתגבר על המשבר המתמשך בכלכלה העולמית

פיקוח בנקים ובורסות בקנה־מידה עולמי. אין כיום בנק מרכזי שיכול לפעול בכל רחבי תבל, וקרן המטבע הבינלאומית כבר איבדה את כל תפקידי הפיקוח והבקרה בראשית שנות השבעים. מילטון פרידמן זכה אמנם בפרס־נובל בזכות תורת המוניטאריזם שלו, אולם ביקורת התורה הזאת אין כדי להגן על איש מפני תנאות אפשריות. אם אכן יתרחש משבר אשראי התמוטטויות בבנקים, יהיה זה תרף כל האומות במוניטאריזם, הדווקא בארה"ב: העולם כולו ייגרר לתוך המשבר.

בינואר חייב רייגן להציג את הצעת התקציב האחרון שלו, לשנים '89–'90. מה אפשר לדרוש, ולמה אפשר לצפות?

● את גרעון התקציב השנתי יש לקצץ ברבע בקירוב, ובשנת התקציב '90–'91 יש לנקוט צעד נוסף בסדר גודל דומה. יש לקחת בחשבון כי קיצוץ כזה, בגודל 35–40 מיליארד דולר, יוליד ירידת ביקוש בשיעור 1% של התוצר הלאומי הגולמי האמריקאי, וממילא גם האטה מקבילה בצמיחה. קיצוץ נמרץ יותר היה משלים מיתון עמוק בארה"ב ובעולם. הואיל ומבחינה פוליטית לא יהיה אפשר להשיג קיצוץ של 35–40 מיליארד דולר בצד ההוצאות בלבד – תידרש העלאת הכנסות, כגון בצורת הטלת מס על דלק.

● מבחינת מדיניות המסים, גם השעה היא ... של תמריצי חיסכון והשקעה.

● מן הראוי שהתוכנית תומך לבנקים אפשרויות לקדם פני אשראי גרוע בלי שיתחייבו במסים. ספק אם צעד כזה יינקט בעוד מועד. גם הקונגרס וגם דעת הקהל מסתייגים מכל ניסיון לחלץ את הבנקים מן המיצר.

● כדי להפחית מן הביקוש והגרעון שבסחר החוץ, יש להביא בחשבון גם ירידה נוספת בשער החליפין של הדולר, ועליית הריבית.

● על הנשיא להתנגד לכל ניסיון של פרוטקציוניזם בתחום הסחר וההשקעות. הכל צריכים להבין כי הנפגעות ביותר מהמשבר של פרוטקציוניזם יהיו המדינות החייבות סכומים גדולים לארצות המתפתחות.

הגמוניה עולמית

ככל שיפעל המנהל החדש במרץ וביעילות, כן ייטב. על הנשיא בוש להחזיר לעצמו את ההנהגה הפוליטית בתחום ההתגברות על המשבר המתמשך בכלכלה העולמית, ההנהגה שאבדה לארה"ב מאז ימי ג'ימי קארטר. אך אם יקרה ההפך, וייעשה ניסיון לקחת את הפעולה הפיסקאלית בצורת התפשטות מרבית – עלולה ארה"ב להיקלע לאינפלציה.

עוצמת הכלכלה העולמית המיוחדת לקיץ '89 עשויה להיות למבחן הגבורה הקשה ביותר של ארצות הדמוקרטיה התעשייתיות מאז 1975. היא עשויה להביא את הישרדות לפתרונם ההדרגתי של משברי החובות, המורכבים של אמריקה הלטינית, של ארצות מתפתחות רבות ומדינות אחרות במזרח־אירופה. אך כל עוד זקוקה הכלכלה האמריקאית הזולה לייבוא הון מאסיבי, אין לקוות להיקפו המטרוקטוראלי של מאזן ההון של המדינות החייבות.

אין להניח שבשנים הקרובות יתבסס שער־חליפין יציב של הדולר בשוקי המטבעות. נסיונותיהם של הבנקים המרכזיים באירופה וביפאן להרבות בקניית דולרים רק ירבו את כמות הכסף בארצות הן. כבר כיום עולה מלאי המטבע הזר שבמדינות מעם פי־שלושה על המלאי שבוואשינגטון, בפרנקפורט – כמעט פי־שישה, ואף לכך נודעת השפעה שלילית על כלכלת העולם.

ארה"ב, בריה"מ וסין שרויות כיום במשברים מבניים וכלכליים בעת ובעונה אחת. הסיכונים מושלים כדי כאב, ועם זאת מצטיינים בכל שלוש הארצות סיכויים לשיפור. אך כושר הפעולה הכלכלי של ארה"ב גדול יותר, וכן גדולה יותר גמישותה של האומה האמריקאית, ויותר מכל – חיוניותה.

לארה"ב יתרון נוסף: יש לה בעלות־ברית הקשורות אליה קשר פרטי הדוק. הן אינן מסוגלות כלל להינתק זו מזו מבחינה כלכלית, אפילו היו מעוניינים בכך יסודות לאומיים בממשלות, בפרלמנטים ובבנקים המרכזיים. שום מדינה מאלה אינה יכולה ללכת בדרכה לבדה או להכתיב תכתיבים. גם ארה"ב אינה מסוגלת להתיר את הדילמה שבין הריבונות הלאומית לבין תלות הגומלין הכלכלית. רק הודות לשיתוף הפעולה של המדינות השונות אפשר להפוך את הדילמה הזאת לנסבלת.

הזכות לדעת, החובה להודיע

מאת ד"ר זאב סגל

החלטת מנכ"ל רשות־השידור, אורי פורת, להטיל מגבלות על סיקור הכרזת העצמאות הפלשתינית חייבת להיבחן הן לאור אמות המידה שגיבשה לעצמה הדמוקרטיה הישראלית בשאלת זכות הציבור לקבל מידע בנושאים רגישים, הנוגעים באושיות קיומה של מדינת ישראל, והן לאור עצם סבירותה של החלטה זו.

החלטה שנועדה להבטיח שאמצעי התקשורת הממלכתיים של ישראל לא ייהפכו במה לתעמולה עוינת ולהשמעת דברי שיטנה הסותה נגד המדינה ותושביה, אינה יכולה להיחשב להחלטה פסולה מיסודה. זכותה של המדינה לגונן על עצמה, אפילו במחיר של הגבלה מסוימת על חופש הפרסום, הוכרה באמנות בינלאומיות, והכתה לגושפנקה בפסיקת בית־המשפט העליון שלנו.

הדברים אמורים בהתבטאויות ובהצהרות הנושאות בקרבן סיכון ממשי לביטחון המדינה או לשלום הציבור. אז ורק אז נדחה חופש הפרסום מפני אינטרס הציבור, שהרי זכות הציבור לקבל מידע בעניינים בעלי חשיבות ציבורית נחשבת לזכות־יסוד, מאבני הדרך של המשטר הדמוקרטי בישראל. כאשר ביטל בג"ץ, פה אחד, את החלטת הוועד המנהל של רשות השידור למנוע ראיונות יזומים עם כאלה הדוגלים באהדה אש"ף (בג"ץ 243/82) נחלקו השופטים בדבר היקף זכותה של הרשות למנוע שידור דברים העשויים להיחשב כדברי תעמולה עוינת, אך הכל היו מאוחדים בדעתם שלא בנקל ניתן למנוע מהציבור לדעת דברים כהווייתם.

מקובל אמנם, שאל לה, לרשות השידור, לשמש במת תעמולה לאוייב, אך למרות זאת נהיר הוא שהציבור בישראל זכאי, ואולי חייב, לדעת את עקרונותיהם ואורחותיהם של אלה השוללים את קיומה של מדינת ישראל. ובהקשר שלנו – בעת שאנו מנסים להעמיד את החלטת המנכ"ל במבחן הסבירות, מן הראוי לשים לב לדבריו של שופט בית־המשפט העליון, דב לוין, אשר ביטא בפסק־דין הנזכר את הדעה המנוחצת שלפיה אין הרשות חייבת להעמיד במה לאויבי המדינה.

"מדינת ישראל", לדברי השופט לוין, "מצויה מזה שנים במאבק צבאי־מדיני מתמיד בארגוני החרור הפלשתיניים שתכנן יקיין תחת המסגרת הפוליטית הנקראת הארגון לשחרור פלשתין. מאבק זה הוא, למעשה, על עצם קיומה של המדינה. דווקא מטעם זה חשוב, וגם חיוני, שמידע על מהותו של אש"ף, דרכו ומגמותיו, פעולותיו ותוכניותיו בדרך־כלל, יובאו ויוצגו בפני הציבור הרחב בישראל ומחוצה לה למען יהיו הדברים ידועים למי שלא ידעם, למי שידעם אך שכחם, כדי שיישמרו בתודעתו, ושל מי שמנוכר אך מבקש להשכיח ולהרחיק את הדברים".

דברים כדורבנות, נאים למי שאמרם, ומבטאים לדעתי את אמת־המידה היסודית החייבת להדריך את מנכ"ל רשות השידור. אמת־מידה זו משרתת דווקא את אלה המשוכנעים כי אין אש"ף מעוניין אלא בהשמדתה של מדינת ישראל. אין לך משהו חזק ממראה העיניים של הכרזת העצמאות הפלשתינית, ומראיונות עם תושבי השטחים ועם משתתפי הכינוס באלג'יר, כדי להמחיש למאזין ולצופה את מגמתו ואת דרכו של אש"ף.

מול הנימוק התכליתי הזה יכולים להידחק, לדעתי, כל הנימוקים האחרים, העקרוניים, הנוגעים בזכות היסוד לקבלת מידע; בעובדה שאין דמוקרטיה בלי חופש פרסום נרחב; ובהכרה שאין קיום אמיתי לחופש הפרסום בלא שרשות השידור מקיימת את חובתה החוקית לשדר מידע אמין ומגוון. אפשר היה לתרץ את פניית שר הביטחון – שביקש לצמצם את השידורים, במטרה למנוע שלהוב יצרים והגברת המתיחות בשטחים – בטיעון כי יש בפרסום נרחב משום יצירת סיכון ממשי לביטחון המדינה. אך זאת רק אילו היתה הטלוויזיה הישראלית כלי־התקשורת היחיד שתושבי השטחים יכולים לצפות בו. מכיוון שאין הדבר כך, צריכה הפרקטיקה לסגת מפני הדמוקרטיה, ומדינת ישראל חייבת להתמודד עם המציאות הקיימת כפי שהיא, כאשר העם "רואה את הקולות", ולא כאשר הקולות נשמעים אך אינם נראים.

שמחה מאוד מסוייגת

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

החלטות המועצה הלאומית הפלשתינאית באלג'יר על הקמת מדינה פלשתינאית עצמאית, והבעת הנכונות להשתתפות בוועידה בינלאומית על בסיס החלטות מועצת הביטחון התקבלו בברכה על־ידי כל פעילי הציבור הערבי. תגובותיהם של אברהאים ניסר חוסין, ראש עיריית שפרעם, תאופיק זיאד, ראש עיריית נצרת, ושל מוחמד מיעארי נציג "המתקדמת" בכנסת היוצאת – במקרה זה – זהה.

הקמת המדינה הפלשתינאית לצדה של ישראל היא מימוש של חלום, וראשיתו של סיכוי לדו־קיום על בסיס שוויוני בין שני העמים בארץ. העובדה כי ניתן להסיק מהחלטות המועצה הלאומית הכרה באש"ף, התמתנות מסויימת בעמדה הערבית, נותנת לפעילי הציבור הערבי בישראל מידה של אומץ־לב המאפשר להם להתבטא בחריפות נגד עמדת הממשלה השוללת את החלטות אלג'יר. אברהאים ניסר חוסין מבטא את דעתם של רבים באומרו: "היחס להחלטות אלג'יר יכול לשמש קנה־מידה למידת הנכונות של הגורמים השונים בישראל לנושא השלום, ולנכונות להכיר בזכויות העם הפלשתינאי".

כל העוקב אחרי הנעשה בקרב הציבור הערבי בישראל אינו יכול שלא לציין כי ההודעה מאלג'יר לא עוררה גלים של התלהבות בקרב הערבים בישראל. בנצרת, למשל, לא היו ביטויי שמחה פומביים כלשהם. לא היתה תנועה או קבוצה אשר תגנה את ההכרזה, ואין, עד לכתיבת שורות אלה, תכונה כלשהי לקראת חגיגה כאשת מדינה.

יתכן כי העיכוב בהכרת הסובייטים במדינה החדשה מביא את חד"ש לאיפוק, ובלי יוזמה שלהם קשה לצפות מאחרים להעיז. על־פי הערכה אחת נראה כי האיפוק נובע מעצם החשש המקנן בלבותיהם של רבים כי החלום הפלשתינאי רחוק ממימושו בשטח.

מכל מקום ספק אם היו רבים בין הערבים אזרחי־ישראל אשר ראו ב־15 בנובמבר יום הולדת למדינה שלהם עצמם. אין הם רואים בהתקוממות (האינתיפאדה) בשטחים את מלחמתם, ואין הם נוטלים בה חלק פעיל, כפי שהתבררו ההתנגשויות לאורך השנה האחרונה. אי־לכך גם אין הם "חוגגים" את ההכרזה על המדינה החדשה. אין להבין מכאן כי הם אדישים לנעשה בשטחים, או להתרחשויות בשבוע שעבר באלג'יר. להיפך – למרות הסולידריות שהם חשים עם אחיהם בשטחים, אין הם מרגישים, או נוהגים, כחלק מהציבור הנמצא מעבר לקו הירוק.

בעצם ניתן לגייס גם את תוצאות הבחירות האחרונות לכנסת לאישוש טיעון זה. הצבעתם של הערבים בישראל דומה הפעם בקווים כלליים להצבעה לפני ארבע ועשר שנים: כמחצית הקולות ניתנו למפלגות המזוהות – חד"ש והמתקדמת; השאר ניתנו למפלגות הממסד. גם ח"כ דראושה, פורש המערך, שזכה במעט מקולות הערבים, הצהיר בתוך מערכת הבחירות כי פניו לקואליציה כדי "להשפיע", וכי זה ההבדל בינו לבין חד"ש והמתקדמת.

מי יבנה בית חוקי

ראשי הציבור הערבי זכאים בהחלט להיות גאים במידת השליטה שלהם בציבור הרחב בתחום הערבי. הם היו מסוגלים לקיים שביתה כללית שקטה ומסודרת, בה השתתף רוב הציבור הערבי בישראל. העובדה כי השביתה עברה בשלום ביום בו הוכרז באלג'יר על הקמת מדינת פלשתינית, מעניקה להישג זה משנה חשיבות ומרגישה כי אזרחי ישראל הערבים, ברובם המכריע, מבכרים גם היום – קרוב לשנה אחרי פרוץ האינתיפאדה – לנהוג כאזרחי המדינה ובמסגרת החוק.

אבל הדברים רחוקים מלספק את משה ארנס, השר הממונה על תיק האזרחים הערבים. לדעתו, את השביתה ארגנו גורמים קיצוניים ואנטי־ישראליים, והיא נועדה להביע התנגדות לאכיפת חוקי המדינה, בעניין הבנייה הבלתי־חוקית.

ארנס אמר זאת כשהתבקש להביע דעה בסיום יום השביתה הכללית, אך בטרם יביע את דעתו, "התגרד" לבטא את שביעות רצונו מכך שהבדואים לא הצטרפו לשביתה, כי הם ידעו את זהות המארגנים. גם היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, פרסם חוות דעת הקובעת כי האחריות לבנייה בלתי־חוקית מוטלת על ראש המועצה המקומית בטייבה, שלא מנע מתושבי טייבה לבנות בניגוד לחוק.

ארנס וחריש צודקים, מבחינה משפטית. אבל שניהם לא טרחו להסביר למחוסרי הדיור בטייבה או באום אל־פחם, כיצד יוכלו למצוא קורת גג לזוגות הצעירים או למשפחות הגדולות בהעדר יוזמה ממלכתית לבניית שיכונים בתנאים כאלה שהם יכולים לעמוד בהם. על הנייר בלבד הרחיב משרד הפנים את תחום השיפוט של העיירה ב־1,300 דונם בטייבה. אבל שטחים אלה אינם נמצאים בבעלות כל תושבי הכפר, והמחצית בעלי הבתים שנהרסו בטייבה באו אליה באחד הימים, לאחר פינוי תל מלחתא להקמת שדה־התעופה החדש בנגב. הכספים שעמדו לרשות בעלי הבתים, הספיקו בקושי לבניית בתים על אדמות פרטיות מרוחקות מתחומי הבנייה של העיירה.

בהעדר בנייה ציבורית ביישובים הערבים, התפתחה שיטה חדשה של פתרון בעיית דיור. בספטמבר 1976 מצאה ועדה בינמשרדית, בראשות מנכ"ל משרד הפנים דאז, חיים קובנסקי, כי יותר מ־7,000 מבנים הוקמו ללא רשיון, והמליצה להעניק להם לגיטימציה, לממן תוכניות מתאר, ולהתחיל באכיפת החוק ובבנייה ציבורית. הרבה תוכניות מתאר נמצאות בשלבי הכנה, הפקדה, או אישור. אבל כמעט אין בנייה ציבורית. את השיכון היחיד הקים באום אל־פחם בשיטה "בנה ביתך" לפני 20 שנה. בשפרעם בנים שכונה בת 60 יחידות. בנצרת נבנו עד 1967 כ־500 יחידות, והופסקה הבנייה עד לאמצע שנות השמונים. בעקבות לחץ הזוגות הצעירים מנצרת על העירייה היהודית השכנה, נצרת עילית, החל משרד השיכון לסייע למספר חברות בנייה לבנות בנצרת. הוקמו כמאה יחידות, ומספר דומה נמצא בבנייה.

מצוקת הדיור זועקת לשמים. בעשרות יישובים ערבים לא הוקמה יחידת שיכון כודרת בבנייה ציבורית. עצם הבנייה הבלתי־חוקית, חוסמת בפני הבונים כל אפשרות לקבלת משכנתא ממשלתית. משכנתא כזאת ניתנת, על־פי ניקוד מסוים, רק לאחר הצגת רשיון בנייה חוקי – והיא משולמת בשלבים, לאחר ביקורים של עובדי משרד השיכון באתר הבנייה ובדיקת התקדמות העבודה, בהתאם לרשיון הבנייה. בנייה בלתי־חוקית מונעת מהבונים אספקת מים וחשמל, וקיומה של בנייה כזאת, לאחר כל־כך הרבה מכשולים, היא הוכחה למחדל הממשלתי בנושא זה.

משרד הבטחון
היחידה לאותות שירות

אות הלוחם בנאצים

אנו מוצאים לנכון להפנות תשומת לבם של הזכאים לקבל את אות הלוחם בנאצים וטרם קבלוהו כי היחידה לאותות שירות במשרד הבטחון ממשיכה להעניק את האות לכל מי שהוא אזרח ישראלי או תושב קבע בישראל ויוכיח כי בתקופת מלחמת העולם השניה:–

א. השתתף במערכות הקרב נגד הצורר הנאצי ועוזריו ולחם בהן במסגרת מחתרת בגטאות או כפרטיזן, בתנועת מרי או בצבאות בנות הברית, או.

ב. התנדב בארץ ישראל לשרת בצבא הבריטי, גם אם קיבל את אות ההתנדבות עבור שירות זה.

הזכאי לאות הלוחם בנאצים רשאי, אם יגיש ויצהיר מתאים, לקבל גם את עיטור לוחמי המדינה – עלי"ה, אם טרם קיבל עיטור זה.

אם הזכאי אינו בחיים יכול להגיש הבקשה "שאר בשר" לענין זה: אלמן, אלמנה, בן, בת, אב, אם, אח או אחות לפי סדר זה.

כל מי שרואה עצמו זכאי לאות ומעונין לקבלו יכול למלא את הטופס או הטפסים המיועדים לכך ולשלחם לפי המכונת:

היחידה לאותות שירות,
משרד הבטחון
הקריה, תל־אביב 61909

את הטפסים אפשר לקבל ביחידה לאותות שירות, רח' הארבעה 22, תל־אביב. כן יקבל את הטפסים לביתו בדואר כל הפונה במכתב אל היחידה לאותות שירות, משרד הבטחון, הקריה, ת"א 61909, או יטלפן למספר 03–205671

בפניה יש לציין עבור איזו פעילות מבקשים לקבל את האות, ומספר תעודת זהות של הזכאי.

חופרים באדמת כרם נבות

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

מעטים אזרחי ישראל הזוכרים את כפר הפורעים זרעין. כפר בן כאלפיים נפש, ששלט על הדרך האחת היחידה מעפולה לעמק יזרעאל המזרחי. לא אחת ניסו אנשי המקום לנתק את התנועה שלנו בקטע זה, נוסף על התנכלויות אחרות ליישובי האזור. הכפר שילם את המחיר ונמחק מעל פני האדמה. בזמנו היו אנשים שביקשו לא לעלות עם דחפורים על הכפר, בהתחשב בעתיקות שבאתר. בקרבת מקום נוסד קיבוץ ששמו שומר על שם עיר מלוכה ישראלית. התל נשאר שמם, עד שבאחרונה ביקשו להקים שם מדיאון.

כאשר החלו העבודות להכשרת שטח המדיאון, יצאו לשם גם ארכיאולוגים, למנוע פגיעה באתר. פנחס פורת, מפקח אגף העתיקות, גילה קיר בנוי אבני גזית גדולות – אולי שריד של בניין מלכותי. למקום נשלחה גם אורה יוגב, מאגף העתיקות, לבדוק שטח אחר. עתה פרסמה החוקרת את הדו"ח הראשוני שלה על ממצאי יזרעאל. יוגב, שהיתה מורה בבית־ספר שנים רבות וזה תשע שנים היא חופרת־חוקרת באגף העתיקות, מעלה אפשרות כי מצאה חלקים מכרם נבות היזרעאלי, שנשדד בידי אחאב מלך ישראל בעצת אשתו הרשעת איזבל.

יוגב בדקה שטח מדרון מזרחי של תל־יזרעאל בגודל ששה דונם. פרט לששה בורות־מים עתיקים, לא ניכרו שרידים על פני השטח. בחפירה לעומק הבורר, כי יש חומר קראמי מתקופות המאוחרות, ההלניסטית והלאה, ורק על סלעיהם נמצאו חרסים מהתקופה הישראלית. גם כלים שבחלקם אפשר היה להשלים ברפאות, כגון קערות, קדרות וסירי בישול מהתקופה הישראלית ב'. נבדקו גם בורות המים. פרט לממצא מהתקופות המאוחרות, נתגלו הצטברות מרובים ותעלות מובילי־מים אל הבור שנחצב בתקופת המלוכה. שם גם נמצא שפה ידית קנקן נושא טביעה "למלך מ(משת)" בדגם גלגל חמה דו־כנפי. את הופעתה הנדירה של טביעה זו בעיר צפונית מסבירה יוגב בשתי אפשרויות: העלאת מס להיו־מכב אשורי, שחנה באזור עוד בסוף המאה השמינית לפנה"ס, או בזר בעודפי מזון של מלך יהודה; לאחר שסרה אימת המצור האשורי מעל ירושלים בראשית המאה השביעית לפנה"ס.

ממצא מיוחד נוסף התגלה בעומק יותר מארבעה מטרים, בתוך בור־מים: מזבח קרנות בעיר אבפין (הסיבי) עשוי אבן־גיר רכה. קרנותיו נשברו. גודלו שבעה ס"מ גובה ו־6.5 ס"מ בכל צלע רוחב. נראה כחפץ פולחני שהובא למקדש או לקרבן. יוגב אינה מוכנה לתת הסבר לממצא זה, כל עוד לא סיימה את חקירת המזבח. הוא נחקר ביחס לממצאים אחרים שעודם בעיבוד. אך אין לה ספק, שמזבח קרנות זעיר זה הוא מהתקופה הישראלית.

על אף הקושי לבדוק בורות־מים שהתמוטטו – כנראה, ברעידת־אדמה – לא חסכה החוקרת מאמץ לרדת עד עומקם, בהתגברה על גושי־אבן גדולים. הממצאים מגוונים. מעל למפולת, בעומק שני מטרים, נמצא טאבון מהתקופה הממלוכית. בעומק 6 מטרים נתגלה מיתקן שמידותיו 1.8x1.3 מטר, בנוי אבנים גדולות, שתפקידו לא הוברר עדיין. סביבו הצטברו אפר, עצמות בעלי־חיים, בעיקר בקר, ושברי חרס תכולת רבים. כמו כן, נמצאו כדורים, צפחות ופכית עשויות זכוכית, וגם מטבע. נר עגול בעל 61 פיות, שקוטרו 12 ס"מ, מעוטר בדגמים המזכירים עיטורים שומרוניים. לצד שלושה דיר תליה, שבאחד מהם נשתמרה חוליית שרשרת ברונזה. חפצים אלה הם מהתקופה הרומית המאוחרת – המאה השלישית לספירה. מתחת לחלק מהתמוטטות התגלה קולומבריום, אותו מתקן־תאים קטנים, שעד היום לא ברור האם שימש לגידול יונים או שמא לגידול דבורים. מתחת לקולומבריום נמצא טיח, שריד השלב המוקדם של בור־המים, קודם לתקופה הרומית.

בחפירה בדיקה נמצא שריד מיבנה הלניסטי־רומי שבתוכו ידיות עם טביעות מהמאות השלישית והשניה לפנה"ס וכלי טרה סיגלטה, מכלי הבית המפוארים המאוחרים יותר.

מתקני תעשייה חקלאית

בקרבת מקום נתגלו מתקנים תעשייתיים חקלאיים. תעלה חצובה שהובילה מים מאחד הבורות למשטח מרוצף פסיפס לבן, מוקף מעקה נמוך בגודל 4.2x3.2 מטרים, ובריכה קטנה בעומק מטר. מעליה השערה, שהמתקן עם מחיצות־תאים בתוך התעלה שימש לבורסקאות או לצביעת בדים. ממערב לבור זה נמצאו שתי גתות צמודות ומשטחי דריכה. האחת חצובה בסלע, השניה מרוצפת פסיפס לבן בגודל 3.8x3.6 מטרים. הבריכות המסודרות השתמרו היטב וקיבולן כ־5.4 מ"ק. לבריכות מטמיר מדרגות ובריכת שיקוע קטנה, 40x30 ס"מ. אף הבריכות עם פסיפס.

לפי הממצא הקראמי והזכוכית, שימשו מתקני הגתות בתקופה הביזנטית.

הלאה מכאן נמצאו קירות מדרגים שנבנו בתקופה הישראלית. לאורך עשרות מטרים. בקצה אחד המדרגים (שנהרס על־ידי טרקטור) נמצא משטח דריכה חצוב בסלע, עם שולים מוגבהים בגודל 2x1.54 מטרים. בריכת איסוף מרובעת קטנה וכן מערה לאחסון כדי יין בגודל 4.1x2.6 מטרים. הממצא הקראמי הרב בגת ובמערה מעיד על השימוש בכלים כאלה בראשית המאה התשיעית לפנה"ס. ביניהם, שברי קערות שומרוניות עדינות ושברי כלים קיפודי־פניקיות.

במערה נמצאה ידית קנקן הנושאת טביעת חותם בדגם גיאומטרי וטביעה זהה נתגלתה בקרבת מקום. יוגב סבורה, שמדובר באותו החותם, אולי חותמו של בעל הגת והכרם. "גידולי מדרגות חקלאיות, שכנראה שימשו לגידולי גפן יחד עם מתקני הגת הצמודים מראשית המאה התשיעית, במרחק כ־200 מטר בלבד משרידי בניית הגזית שנתגלו בקיץ 1987 ("הארץ" 11.10.87) – אולי ארמון החורף של מלכי ישראל", אומרת יוגב, "עשויים להמחיש את הסיפור המקראי הידוע: 'כרם היה לנבות היזרעאלי אשר ביזרעאל אצל היכל אחאב מלך שומרון' (מל"א כ"א 1)".

אורה יוגב ופנחס פורת ביצעו עבודות־שדה ראשונית לבדיקת השטח, בטרם יוקם מדיאון הקיבוץ. עתה מתכונן פרופ' דוד אוסישקין, מהמכון לארכיאולוגיה באוניברסיטת תל־אביב, לחפור בקיץ הקרוב בתל־יזרעאל. אוסישקין חפר במשך שנים רבות את לכיש, המקדשים, החומות, השער וכו'. אולי ימצא כאן את ארמון אחאב ואת מקדש האלים של איזבל.

בימה חופשית

במובלעות ייוולד הפתרון, ותיוולד ההסכמה

מאת אברהם פרנקל

הכותב הוא איש מחשבים. המאמר נכתב בעקבות שירות מילואים בגדה המערבית

מטרת המאמר היא לבדוק האם תיתכן הסכמה לאומית רחבה על תוכנית מעשית כלשהי לגבי השטחים. לפני שנוכל לבדוק תוכנית זו או אחרת, עלינו להתחשב בכמה העובדות מצב שכל תוכנית מעשית חייבת להתחשב בהן:

לא ייתכן שינוי בר־קיימא, שאינו כפוי, במצב שטחי יש"ע (כגון פשרה טריטוריאלית או סיפוח) ללא הסכמה לאומית רחבה מאוד. שינוי זה אפשרי רק על־ידי ממשלת אחדות לאומית. כל פשרה טריטוריאלית תביא להקמת מדינה פלשתינית (בין אם השטחים יימסרו ישירות לפלשתינאים או לחוסיין). מדינה פלשתינית, אם תקום, תהיה בראשות אש"ף, ולא גורם מתון יותר. סביר שבמדינה כזאת יתרחש מאבק דמים בין הפלגים השונים, ברוחה למתרחש בלבנון. ההתנחלויות לא יוכלו להשאר במדינה פלשתינית. אף גורם ערבי, ירדן או הפלשתינאים, לא יחתום על חוזה שלום עם ישראל ללא קבלת מזרח ירושלים, או לפחות הפיכתה לעיר בינלאומית. מנגד הליכוד לא יוותר על ירושלים. לא יסכים לחציית העיר או לבינאומה. אפילו תמורת שלום.

הסכמה לאומית רחבה היא, כאמור, תנאי הכרחי להסדר קבע כלשהו ביש"ע. הציבור הישראלי יוכל לאמץ לעצמו הסדרים שונים בניגוד לדעת הפלשתינאים, מדינות אחרות, ואף בניגוד להסכמים שישראל חתומה עליהם. כל עוד תהיה הסכמה לאומית רחבה לגביהם.

לאור ההערכות הנ"ל, האם אפשר בכלל למצוא פתרון מעשי עם הסכמה לאומית רחבה?

בבסיס התוכנית ניצב הרעיון שבו מכירה מדינת ישראל כי ארץ ישראל כולה שייכת לעם היהודי, והיא אינה מכירה בזכות עם אחר על חלק כלשהו מחלקי הארץ. עם זאת, משום שאינה רוצה לשלוט על ציבור פלשתינאי רחב, היא מוכנה לתת לו לשלוט על עצמו, ואינה מיישמת את זכותה לשלוט עליו. בתרחיש זה מיושמים כמה עקרונות: התוכנית היא חד־צדדית לחלוטין, היא כוללת את סיפוח אזור יהודה כולו, וחלקי השומרון הכלולים בתוכנית אלון (פחות או יותר). היא כוללת יציאה חד־צדדית מלב השומרון, והקפת השטח בגדר ביטחון. הפלשתינאים יוכלו לעשות ככל העולה על רוחם, לרבות הקמת מדינה פלשתינית. למרות כל זאת, ישראל רואה עצמה בעלת השטח כולו. בנוסף, יציאה חד־צדדית מרוב שטח רצועת עזה, העברת ההתנחלויות מהשומרון ומרצועת עזה לאזורים שיסופחו. במקביל, העברת תושבי מחנות הפליטים מהשטחים שיסופחו ויישובם בהתנחלויות שיתפנו.

פירוט כמה מעיקרי התוכנית:

אזור יהודה:

כל אזור יהודה יסופח למדינת ישראל מיד. הגבול הצפוני של אזור יהודה יעבור מצפון לשדה התעופה עטרות, מדרום לרמאללה. בשטח המסופח יוקיים משטר צבאי, כל עוד יהיה צורך בכך. ישראל לא תכפה על תושבי האזור לקבל אזרחות ישראלית. כל תושבי מחנות הפליטים יעברו מאזור זה ללב השומרון שפונה על־ידי ישראל. ישראל תעודד ליישב את הפליטים. מחנות הפליטים יהרסו. מלבד מחנות הפליטים, אין ישראל מכריחה שום תושב ערבי לעזוב את ביתו. כל מי שירצה לעבור לשטח שיפונה יזכה בעזרתה של ישראל.

אזור השומרון:

גבולות השטח שיפונה על־ידי ישראל (המובלעת של לב השומרון) ייקבעו חד־צדדית על־ידי ישראל, לפי העקרונות הבאים: יובטחו האינטרסים הבטחוניים של המדינה, ייעשה מאמץ לכלול מקסימום אוכלוסיה ערבית בשטח, וכן ימנעו הגבולות. אך לא יותר מן ההכרחי. ייעשה מאמץ להעביר את היישובים שיתפנו לאזורים קרובים שלא יתפנו. השטח שאינו מפונה יסופח למדינת ישראל. הפלשתינאים יוכלו לנהל בעצמם את חייהם, ללא התערבות ישראלית. ישראל תמשיך לספק תנאים מינימליים לתושבי המובלעת. כל מה שמעבר לכך, ייקבע בעתיד על־ידי הסכמים הדדיים עם השלטון המקומי (המדינה הפלשתינית). הבד זה והיא שמובלעת מוקפת תיאלץ להגיע להסכמים עם ישראל.

גם לגבי רצועת עזה יוישמו עקרונות דומים.

התוכנית תוכל, לדעתי, להתקבל בעתיד גם על דעת המערך וגם על דעת הליכוד. שכן התוכנית מבטיחה את האינטרסים הביטחוניים של ישראל ונותנת פתרון סביר לבעיה הדמוגרפית. בשטח המסופח לא יכללו יותר מ־20% של ערביי יש"ע.

התוכנית כוללת סיפוח כל חלקי הארץ החשובים לנו. אם לא תתקבל, יש להכיר בכך, שבמו"מ עתידי על השטחים – נקבל פחות מאשר בפתרון חד צדדי כזה. המדינה הפלשתינית שתקום היא בעצם אוטונומיה על שטח.

חסרונות התוכנית הם יצירת שתי מובלעות פלשתיניות בתוך מדינת ישראל, יציאה חד צדדית מהשטח תגרום למלחמת דמים פנימית ויש ספק אם הפלשתינאים יהיו מסוגלים לשלוט על עצמם. במקרה של כשלון (כלומר, הסדרות נגד ישראל), כניסה מחודשת אל השטח לא תשיב את המצב לקדמותו. סביר להניח שרוב השטח המפונה יושב כבר ע"י הפלשתינאים.

האם יכולה להיווצר הסכמה לאומית רחבה לישום תוכנית כזו – שני חלקי העם ייאלצו להכיר בעובדה שאף צד לא יוכל להשיג דבר ללא הצד השני. וכן שפשרה עדיפה על המצב הנוכחי.

המערך יהיה מוכן, לדעתי, להתפשר על התוכנית המוצעת, בגלל שהיא פותרת בצורה סבירה את הבעיה הדמוגרפית ואת בעיית השלטון על האוכלוסיה הערבית. למרות שהיא כוללת סיפוח חד־צדדי של חלקים מיש"ע. המערך יסכים להקמת מדינה פלשתינית, וכן לפינוי מחנות הפליטים.

הבעיה היא הליכוד. לדעתי, רוב מצביעי הליכוד מוכנים לקבל תוכנית כזאת כבר היום. ראשי הליכוד אינם יכולים להסכים היום להקמת מדינה פלשתינית, ועוד יותר מכך יתנגדו לפינוי ישובים ולפשרה טריטוריאלית. אך הליכוד יהיה מוכן להתפשר בתנאים מסויימים: אם המערך יעלה לשלטון וינסה לגרור את ישראל לפשרה טריטוריאלית (אף בלי הסכם שלום), אם הבעיה הדמוגרפית ושלטון צה"ל בשטחים יהפכו להיות בלתי נסבלים, וכן במקרה ויופעל על ישראל לחץ להסדר כפוי.

מאמר זה שנכתב בעקבות שירות מילואים בשטחים, מטרתו היא לשכנע את הגוש השמאלי (מערך וכו') שלא חייבים לוותר על כל השטחים, ישנה עוד אלטרנטיבה סבירה. יתכן וחלקם יסכימו שהיא אף עדיפה על־פני החזרת כל השטחים.

مكذب من الاحتل

ספורט

בעריכת יחיאל ארדי

מן היציע

יחיאל ארדי

קשת (רוסית) בענן

דווקא באותו סוף שבוע, בו חוגג הכדורסל הישראלי את הפשרת היחסים עם מזרח אירופה ואת פריצת מסך הברזל – צעד מיוחל ורב־משמעות, שיהיו לו השלכות רבות – נחשף ביתר שאת מצבו המעורער והבזות של הענף המתחרה, הכדורגל האומלל שלנו, המוסיף לספק "חומר דלק" בעיקר לטורי רכילות ושערוריות, אך לעומת זאת מעט מאד איכות ותרבות ספורטיבית.

ובכן, בעוד שאוהדי הכדורסל יוצאים מכליהם תוך צפיה גוברת לאירוע ההיסטורי – הופעת שחקני מועדון הצבא האדום צסק"א במארס 1989 בהיכל הספורט בתל־אביב, ושל מכבי כבר בינואר במוסקווה – אין לחובבי הכדורגל שלנו שום סיבה לחגוג. אדרבא, השפל המקצועי נמשך בהיקף רחב וההידרדרות החברתית־כלכלית הגיעה לשיא חדש: שביתה של כדורגלני האלוף, הפועל תל־אביב, ששלח את שחקני הנוער למישחק ליגה בחולון במחאה על סחבת בפרעון חובות והכסות שהיו זה כבר להלצה עצובה.

אם תרצו, מאפיינת תופעה זו, ביום שישי בחולון, את הנסיגה הבלתי פוסקת של הכדורגל הישראלי, המצוי בשלב של התפרקות הרסנית. מה שקרה בשלהי 1988 משקף תקופה עגומה של טיפול בלתי מקצועי וניהול חובבני, הנותנים אותותיהם כמעט בכל תחום. רק מעטים עדיין עוקבים אחר העשיה, ומעטים עוד יותר מוכנים להודות בזה בגלוי. הרוב נמנע מכל מגע לכל מה שקשור בכדורגל, כאילו מחשש להידבקות במחלה מסוכנת.

בעוד שבכדורסל כבר הסתגלנו לעימות העונתי עם אלופות ברה"מ, יוגוסלוויה, איטליה, ספרד ונציגות אירופיות בכירות אחרות – חוית נכבדה בה מייצג אותנו מכבי תל־אביב בצורה מרשימה בשנה ה־13 ברציפות – נותרנו בכדורגל בחשכת ימי הביניים. ובעוד שהכדורסל מציע גם ליגה להזהות, בתוספת השתתפות ישראלית בשלבי הגמר של שני טורנירים אירופיים חשובים, נותר לכדורגל מעט מאד מרחב תימרון. אולי פעם־פעמיים בחודש מישחק שראוי להקדיש לו 90 דקות, ולעתים רחוקות עוד יותר מיפגש בינ־ארצי רשמי, בעל חשיבות ואתגר. האם מותר לכלול בדרג זה את ההתמודדות ברומניה, שתהיה השבוע בעיר־שדה נידחת, הרחק מן המצוקה הסוערת זה מה שיש לכדורגלנים שלנו, וגם זה אופייני למצוקה שאליה נקלעה הנבחרת הלאומית, הנאלצת להסתפק בתחליפים מלאכותיים מזדמנים, דווקא על סף יעד חשוב ביותר: הטורניר הקדם־עולמי.

הנחמה היחידה נעוצה, אולי, בהתפתחות האחרונה בכדורסל. האם מותר לראות בעמדה הרוסית החדשה נקודת־מיפנה מרחיקת לכת, ולא גישה מקרית (כי אצל הרוסים לא קורים דברים מקריים), כי אז יש תקוה ממשית להפשרה כללית ביחסי הספורט. לא שאנו מבקשים, חלילה, להתמודד עימם גם בהתעמלות או באתלטיקה; אבל זה חשוב לנו מאד בכדורגל, שבו אנו משלמים את המחיר הכבד ביותר של ניתוק היחסים עם הגוש המזרחי. רמז קל ממוסקווה ישכנע גם את איגוד הכדורגל האירופי הקשוח לפתוח לרווחה את השערים הנעולים, לאם אבל לבכות, ולא להסתפק רק בפתח הצר שדרכו הודרו באחרונה לישכת כדורגלני הנוער של ישראל.

עכשיו, על סף עידן חדש, יש סיבה טובה להאמין, כי לא נוסיף לשמוע עוד את ה"נייט" הרוסי המפורסם בכדורגל. האם תימשך מגמה זו, תצייר סוף־סוף גם קשת בענן – בשמיים הקודרים המרחפים מעל הכדורגל הישראלי. על כן יש תקוה שהענף הגוסס, המצוי כל העת במצב של "מוות קליני", יקום לתחיה ויפתח דף חדש.

טבלת הליגה הלאומית

		משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
.1	בית"ר תל־אביב (1)	10	6	3	1	9–4	21
.2	הפועל באר־שבע (3)	10	4	6	–	8–5	18
.3	מכבי חיפה (2)	10	4	6	–	14–7	16
.4	מכבי נתניה (4)	10	4	4	2	12–11	16
.5	הפועל פתח־תקוה (5)	10	5	2	3	12–11	15
.6	צפרירים חולון (10)	10	3	4	3	11–8	11
.7	בית"ר ירושלים (6)	10	3	2	5	9–9	11
.8	שמשון תל־אביב (7)	10	2	5	3	5–6	11
.9	הפועל ירושלים (8)	10	3	3	4	7–9	11
.10	מכבי תל־אביב (12)	10	2	6	2	12–11	10
.11	הפועל תל־אביב (9)	10	3	4	3	8–8	9
.12	הפועל טבריה (11)	10	2	2	6	5–11	8
.13	הפועל כפר־סבא (13)	10	1	5	4	4–10	8
.14	בני־יהודה (14)	10	–	4	6	3–11	4

(בסוגריים – מיקום הקבוצה במחזור הקודם)

המחזור שהיה

יהושע שגיא

פרס, אופק, קאופמן, סיני

כאשר שלח הפועל תל־אביב ביום שישי קבוצת נוער מאולתרת למישחק ליגה נגד צפרירים חולון, עלתה בזכרוני התמונה המפורסמת של שמעון פרס, יצחק אופק ומשה סיני – מחייכים בהנאה, סוגרים את העניין לסגירת הפועל תל אביב בלשכת שר הפנים בירושלים. כולם רוו נחת וקפטן הקבוצה משה סיני אמר אחרי הפגישה, שהתערבותו של שמעון פרס הצילה את המועדון.

ביום שישי לא ראו את פרס, לא ראו את מנכ"ל הפועל יצחק אופק, לא ראו את קפטן משה סיני, וגם קולו של תדי קאופמן, מזכיר מועצת פועלי תל אביב, לא נשמע – כאשר קומץ נערים במדי הפועל תל אביב נכנע לחולונים 0–1. זה לא היה הפסד של סיני וחבריו, אלא תבוסתם של הפוליטיקאים והעסקנים.

זה היה אחד המעמדים הקשים ביותר בדרך נסיגתו המתמשכת של הכדורגל הישראלי, שאפילו הצמרת הפוליטית כבר אינה מצליחה להצילו.

על רקע תחלואי האלוף, שהידרדר למקום ה־11 בדירוג הלאומי, בולטת עוד יותר הצלחת הקבוצה הצנועה של בית"ר תל אביב, שבוע שני בראש המיצעד הלאומי. הפעם אחרי ניצחון דחוק 0–1 על שמשון תל אביב. לבית"רים 21 נקודות מ־30, ממוצע של 67 אחוזים, בהולם מרשים לקבוצה קטנה וחסרת יומרות שנוחלה עד כה הפסד יחיד.

אבל את ההצגה של המחזור העשירי גנבו דווקא כדורגלני אימפריית העבר של מכבי תל אביב. אחרי ימים קשים ועצובים, אחרי הודעת הפרישה של המאמן יוסף מירמוביץ' – כמו קמו לתחיה וידו ארבעה מטחים לרשתו של חברם מהעונה הקודמת, בני גינצבורג, הפעם בין קורות בית"ר ירושלים. כדי להוכיח לכל למה הם באמת מסוגלים. יוסל'ה יכול לעזוב עכשיו עם היד מורם, בטעם המר־מתוק, בהרגשה שעתה יודעים הכל מי באמת האשם במרדון הרפתק הזה. ומה נאמר על בית"ר ירושלים? מוטב לא לומר.

הפועל באר שבע ממשיך בסידרת הצלחותיו, עדיין ללא הפסד, עם מאזן הספיגה הנמוך ביותר (רק 3 שערי־חובה), בזכות מכושרה של החומה הלאומית אילוז־דודי ושומר על שער נקי. אתמול השיג ניצחון ביתי 0–1 על הפועל טבריה האמיץ, הישג שהזניק את הבאר שבעים למקום השני בדירוג, הוכיח כי גם הם מועמדים רציניים לכתר.

מכבי חיפה, גם הוא עדיין ללא הפסד, נדרש למאמץ כדי להשוות ולסיים בתיקו 1–1 עם הפועל ירושלים ויורד שלב אחד בדירוג (לי"ג3 במיפגש סוגרי הטבלה השיג הפועל כפר סבא במגרשו את ניצחונו הראשון העונה, 0–1 על בני יהודה שנותרו אפרוריים. יחידים ללא ניצחון; מכבי נתניה שפתח בסערה ונחל אכזבות סיים בפתח תקוה 1–1 עם הפועל, תיקו שהותיר את שני היריבים ללא שינוי בדירוג.

רק 18,000 אלף צופים חזו בכל מישחקי המחזור העשירי, ומספר הכרטיסים ודאי קטן הרבה יותר, מה שבא להוכיח שהמצב בליגה הלאומית כמדמני על סף קטסטרופה אמיתית. בקצב כזה של מכירת כרטיסים צפוי בהולם שקבוצות נוספות, גם העשירות שבהן, יגיעו למעמדו של הפועל תל אביב גם בלי התערבות ההצלה של פוליטיקאים.

כדורגל / הנבחרת יצאה לרומניה

הופעת בכורה לאסייג במקום בוני שידו גובסה

מאת משה הר־געש

כתב "ספורט הארץ"

בוני גינצבורג, השוער הראשון של נבחרת ישראל, לא המריא הלילה (2.30 לאחר חצות), לרומניה בגלל פרק בירך (גבס לכמה שבועות). לרשימת היוצאים צורף השוער השלישי שולי גילדרי מהפועל רמת־גן והשוער יעקב אסייג יערוך ביום ד' את הופעת הבכורה שלו בנבחרת, אם לא יהיו הפתעות נוספות. בסוף השבוע הוחלט על שני שינויים נוספים לעומת התיכנון המקורי: יוסי זאנה ושימי מבלוף נוספים במקום אלי כהן ויפתח הלוי שיישארו בארץ.

יצחק שניאור המאמן את נבחרת ישראל בצוותא עם יעקב גרונדמן אמר אמש, כי אסייג יגן ככל הנראה על שער הנבחרת במישחק הבין־ארצי הראשון שיהיה בתוך מאז הולך שניאור וגרונדמן בתפקידים.

"לא חשבתי שאשחק ברומניה, אתה מבשר לי את זאת ראשון", אמר אמש יעקב אסייג. "כמובן שזה כבוד גדול, אני לא חושש מהרומנים ומקוה להיות טוב".

רשימת היוצאים כוללת 18 שחקנים: יעקב אסייג, שולי גילדרי, ירון פרסלני, אפרים דוידי, שלמה אילוז, סלובודן דראפיץ', יהודה עמר, יוסי זאנה, מנשה שמעונוב, שמעון מנחם, שימי מבלוף, ניר קלינגר, ניסן כהן, מוקי ברבוק, משה סיני, ניר אלון, אלי דריקס, ניר לוין.

ד"ר מרק רוזנבסקי, רופא הנבחרת, אמר אמש, כי לגינצבורג אובחן סדק בכף היד והוא ייאלץ לנוח לפחות חודשיים, לאחר שהמקום הפגוע גובס לתקופה ממושכת.

כדורגל / ליגה לאומית. מחזור עשירי: יוסל'ה נפרד בארבעה מטחים

מכבי ת"א: ניצחון אחד מאוחר מדי

הכדור של בני טבק (משמאל) עושה דרכו לשער החשוף של בית"ר ירושלים, כדי לקבוע 0–3 למכבי תל־אביב. טבק הבקיע גם את השער הראשון בניצחון הגדול 0–4 בבלומפילד. צילום: עדי קרה.

0–4 מרשים ומפתיע בבלומפילד, אך היכן היה בית"ר ירושלים?

מאת דרור מנר

מכבי תל־אביב 4 (1)
בית"ר ירושלים 0 (0)
השערים: בני טבק (9, 63), אלי דריקס (59), חיים גולדברג (70)
המצטיין: בני טבק
● מכבי תל־אביב: פרטוס, סריטה, כהן, שמעונוב, לוי, גולדברג, לולו, אינג'ר (זוהר), אלקבץ, דריקס (בתן), טבק. המאמן: יוסף מירמוביץ'.
● בית"ר ירושלים: גינצבורג, א. כהן, אולאי, אשש, אלהרר, קדוש, ב. כהן (שורץ), מלכה, מלמיליאן, זאבי, הנדמולן (רוקמן). המאמן: דרור קשטן.
שפט יעקב שיינר, 5,000 צופים, בלומפילד ביפו.

הזיקוקים שהודלקו במגרש בדקה ה־50 והאירו את השכת המישחק, שהתנהל עד אז בצורה מאכזבת. לפתע זזרה קבוצת מכבי תל־אביב במשך 20 דקות, ועל רקע יכולתה הדלה מראשית העונה יהיו אלה דקות בלתי נשכחות, אשר הזכירו ימים טובים. הן הבליטו את המגן איתן לוי; את השחקן הצעיר אלי דריקס; את הוותיק בני טבק שכבש פעמיים ואת הצעיר איציק זוהר, שכניסתו במחצית השניה ומסירותיו הצרובות שיפרו לאין ערוך את יכולת הקבוצה במרכז השדה, לשם הצטרף במישחק בצורה טוב ראובן אלקבץ שעבר ממכבי יבנה.

הפרש השערים הרב היה בלתי צפוי, ויש לזקוף אותו בעיקר לחובת הבית"רים מירושלים, שמשום מה איבדו כל רסן והבינו להשוות – המקום כליל את הנבחרת. זה אולי לא היה נורא כל־כך לוא באמת סיכנו בצורה ממשית שער מכבי; אך מישחק חלש ביותר של קשרי בית"ר ובראשם אורי מלמיליאן, שנשמר היטב על ידי ארז לולו, וכן מישחק גרוע של חלוצי בית"ר – התירו את המגרש לשליטת מכבי תל־אביב, שעט על המציאה אחרי סידרה ארוכה של צרות וכישלונות.

אולם במחצית הראשונה עדיין ניהל מכבי מישחק נאה רק במרכז השדה והמיעט לסכן השער, מלבד פעם אחת בדקה ה־9: ראובן אלקבץ הגביה כדור אל אלי דריקס, שהחליק בראשו קדימה, ובני טבק הגיע בעוד מועד לכדור וקבע מטווח קרוב 0–1.

עד לכיבוש השער השני התנהל מישחק משעמם, אך המיפנה חל בדקה ה־59: המגן איתן לוי הקשית כדור משמאל אל דריקס, זה הוריד בחזהו לרגל וסיים בבעיטה נהדרת מ־10 מטר, כדי להעלות את מכבי ליתרון 0–2. בדקה ה־63 שלח זוהר כדור ארוך קדימה לטבק. השוער בוני גינצבורג יצא משערו, כדי להרחיק ברגלו כדור הפקר, אך החטיא וטבק הגיע למקום ושלח את הכדור לשער השומם מ־25 מטר כדי לקבוע 0–3.

מכבי המשיך במישחק צירופים נאה בביצועו של זוהר, שבדקה ה־70 שלח כדור ארוך מימין לשמאל אל חיים גולדברג; זה חדר למרכז ומ־25 מטר בעט כדור אדיר ושטוח, שהפתיע גם את השוער הירושלמי. גינצבורג נאלץ להוציא את הכדור בפעם הרביעית מרשתו, לאחר שבכל מישחקיו הקודמים ספג עד כה בית"ר רק 5 שערים, ואתמול – רביעיה והפסד שלישי רצוף.

מלך השערים

1. אלי בראמו (בית"ר ת"א) 6
2. זאהר ארמלי (מכבי חיפה) 4
–. ניר לוין (הפועל פתח־תקוה) 4
–. יגאל מנחם (מכבי נתניה) 4

במחזור הבא

● הפוע. טבריה – הפועל כפר־סבא
● מכבי ת"א – הפועל באר־שבע
● בית"ר ת"א – בית"ר ירושלים
● מכבי נתניה – שמשון תל־אביב
● הפועל ירושלים – הפועל פ"ת
● הפועל תל־אביב – מכבי חיפה
● בני־יהודה – צפרירים חולון

חולון שמחה בניצחון ת"א מרוצה מהתוצאה

מאת מנחם כהן

צפרירים חולון 1 (0)
הפועל תל־אביב 0
השער: רונן הלל (24)
המצטיין: ניב עורן
● צפרירים חולון: ביטון, פרחן, יעקבי, אלי כהן, מכלוף, בריבוזה, דמתי (אפרת), פז, סגס, שקורה, הלל (אהרונוב). המאמן: זאב זלצר.
● הפועל תל־אביב: עזן, פ. חלפון, ל. מזרחי, ארמה, י. מאיר, יעקב לוי, ביטון, אבוקסיס, רונן (שרעבי), פליישר, אהרונוף (כוכבות). המאמן: משה מגרשי.
שפט עובדיה צבי, 600 צופים, בחולון.

"בעוד שבועיים, לא יזכור איש, כי התמודדנו עם קבוצת נוער", אמר סובי מלאך, מנהל צפרירים חולון, הדברים משקפים היטב את הרגשתם של אלה הרואים את חצי הכוס המלאה. אותה רואים גם מאמן קבוצת הנוער של תל־אביב משה מגרשי ושחקניו שהתכוננו למישחק נוער עם בני גילם מהפועל פתח־תקוה, ואולצו בבוקר הצבעת – שביתת שחקני הקבוצה הבוגרת – להתמודד עם קבוצה לאומית ולסיים ההתמודדות בצורה מעוררת כבוד.

בחצי הכוס הריקה הבינו, כצפוי, מאמן חולון זאב זלצר ושחקניו. רק שער בודד נוסף למאזנם. הם התקשו להבין כיצד לא ניצלו הזדמנות בלתי חוזרת לשפר את הפרש השערים בצורה משמעותית.

קשה לקבוע מי האשם העיקרי, בכך שלא נכבש יותר משער אחד במישחק. האם בגלל המיגרש ספוג המים, בעטיו של גשם ולעשות שירד כל המישחק; קורת שער תל־אביב, שלמה ארבע פעמים את כדור היריב; התמצית משועות של החלוצים (בעיקר של דמתי, שקורה ופנוס); או מישחק נמרץ ושאפתני של הילדים מתל־אביב, שהתגוננו 90 דקות במטרה לא לרדת מובסים.

במחצית הראשונה האמינו צפרירים, כי השערים יבואו כלאחר יד. אלם הם הצליחו לכבוש שער יחיד בדקה ה־24. רונן הלל ניצל כדור שקן והבקיע מקרוב. במחצית השניה המשיכה חולון בלחצה, אך ללא הועיל. רק 0–1.

הנהלת בני יהודה לישיבת חירום

מאת פיני איתן

כתב "ספורט הארץ"

ההנהלה החדשה של בני־יהודה, שנבחרה בשבוע שעבר, תתכנס ביום שני לישיבת עבודה ראשונה, בצל מצבה הקשה של הקבוצה, הסוגרת את הטבלה ללא נצחון. לישיבה יוזמן גם המאמן אהוד קדיש, כאשר על הפרק יעמוד נסיון למצוא פתרון מהיר למשבר המתמשך.

בהנהלה מגדירים את הבעיה העיקרית במחסור בשחקני רכש בעלי שיעור קומה, במיוחד בחוליית הקישור. העברתו של בני לם ממכבי נתניה נדחתה בשלב זה, וגם מצבו של חיים ברשאון מהפועל אילת עדיין לא ברור.

בית"ר זקוק למזל ולקהל

מאת צבי בהירי

בית"ר תל־אביב 1 (0)
שמשון תל־אביב 0
השער: אלי בראמו (89)
המצטיין: ירון פרסלני
● שמשון תל־אביב: חדד, דהרי, ברדה, אורי כהן, הלל, א. שמעונוב, מגו, מזרחי (יוסי כהן), עזבירה, ג. דמתי (ש. אדרי), שבתאי לוי. המאמן: צבי רוזן.
● בית"ר תל־אביב: חביב, אושבהיים, פרסלני, עמר, אבך צור, מאיה (הגרג), אוחיון, ביטון כהן, נסים כהן, בראמו, ירון כהן. המאמן: יצחק שום.
שפט חיים ליפקוביץ, 1500 צופים, בבלומפילד.

מי שחושב שבית"ר תל־אביב הוא בלון צבעוני קצר מועד, ומנתח עם סיכה ביד לנפילתו – טועה. לבית"ר אולי אין קבוצה גדולה, אבל בליגה הבינונית שלנו גם כמעט טוב, מספיק טוב כדי להגיע לפיסגה ולהישאר בה.

המישחק היה חלש ומשעמם. שמשון סבל ממצוקתו של שלמה מדרחי שהוחלף בדקה ה־20 ובבית"ר הורגש חסרונו של שבתאי סורס.

במחצית הראשונה היה לבית"ר יתרון קל, ובשניה היה היתרון של שמשון. מישחק שקול. אבל ידוע שבמאבק על האליפות, חשוב שהמזל יהיה לצידך. ולבית"רים אין כנראה בעיות בתחום זה. דקה 71: השוער אריה חביב יצא לכדור שהוגבה לרחבה מהחוץ, אבל תפס אויר. שלומי עמר הרחיק מהקו, אך שבא רק מעבר לקו השופט ליפקוביץ וקבע ניסוס ובית"ר נהנה מהספק.

דקה 89. כמעט 0–0 מאכזב. סיוון אושבהיים הגביה מימין לרחבה. אלי בראמו עצר את הכדור בחזה, הניח לכדור לקפוץ פעם אחת, ושלח אותו אל הרשת העליונה. שער שישי העונה לבראמו. 0–1 לבית"ר.

משהו "אחר": "השכונה" שמוליך הטבלה משחק לעיני קהל של מאות (בפתיחה היו כ־300 צופים), נוגדת כל הגיון ספורטיבי וכלכלי. מה מביע את השחקנים להתאמץ ולהשתולל מאין הכסף לפרמיות? בגלל שאר דודקס? כמו זה, ניראה הכדורגל הישראלי רע כל כך. ופניה לאוהדי בית"ר תל־אביב: צאו ממחבואיכם ובואו לשורה.

ברנור שכח את דודי ואילוז

מאת יגאל מלג

הפועל באר־שבע 1 (1)
הפועל טבריה 0 (0)
השער: מאיר צרפתי (20)
המצטיין: אהרון גונן
● הפועל באר־שבע: רחמים, ברהום, דודי, אילוז, גונן, צרפתי, עורן (אפריאט), אלימלך, שמואלי, ביטון, סטפרוס (אלסיס). המאמן: ניסים בכר.
● הפועל טבריה: אלטר, אבו תבירה, אדרי, אייל רן, אבוטבול (ליטורסקיין), יעקב לוי, סירוה, ממן, עשור, מכבם, עמר (עומדן). המאמן: דרור ברנור.
שפט יהושע לויה, 3,000 צופים, בבאר־שבע.

דרור ברנור אימן את הפועל באר־שבע לפני שנתיים, ולכן הוא מכיר את שחקני הקבוצה. עובדה זו בלטה בסיגנון מישחקה של טבריה, ששחקניה קיבלו תידרוך הולם, על מי לשמור וכיצד לתקוף. ברנור ביקש לכבוש שער מהיר בתחילת המישחק, ואחר כך לנסות לשמור על התוצאה. אך הוא שכח, כי לבאר־שבע יש השנה את צמד הבלמים הטובים בליגה: אפרים דודי ושלמה אילוז, שלא איפשרו לטבריינים לסכן את שער באר־שבע. גם כאשר בשער המארחים ניצב שוער נוער, זה שבוע שלישי ברציפות.

סיגנון המישחק הפתוח של טבריה, איפשר לבאר־שבעים למצות את יכולתם ואת כושרם הגופני המעולה. מה שלא התאפשר במישחקים נגד קבוצות אחרות, שדאגו תמיד לסגור את מערך קבוצתם. במרבית דקות המישחק, לחצו שחקני באר־שבע על שער היריב. רק חוסר ריכוז מנע מהם כיבוש של יותר משער זכות אחד. השער היחיד במישחק, לזכות באר־שבע, הובקע בדקה ה־20. עורן נגח בכדור לעברו של מאיר צרפתי. זה בעט את הכדור מתחת לגופו של השוער האורח אריה אלטר, 0–1 לבאר־שבע.

לשחקני באר־שבע היו הזדמנויות נוספות לכיבוש שערים. בדקה 31 נגח אילוז מקרוב, והחטיא את השער בסנטימטרים ספורים. בדקה ה־59 ניתקלו אילוז וביטון זה בזה וכך החמיצו מול רשת השוער. בדקות 83 ו־89 החמיץ שמואלי, כאשר בעט כדורים קשתיים חזקים מעל שער טבריה.

המתוסכלים נשארו מתוסכלים

מאת אהרון שמולביץ'

הפועל פ"ת 1 (0)
מכבי נתניה 1 (1)
השער לנתניה: רוני לוי (10). השער לפתח־תקוה: רוני גיראון (72)
המצטיין: אלעד קורן
● הפועל פתח־תקוה: כהן, קוואשילי (בוליקה), דוד לוי, אלה, קייסר, אליה, גיא לוי, יוסי לוי (מושה), סבן, גיראון, לוין. המאמן: אברהם גרנט.
● מכבי נתניה: בלדב, בר, מנחם, סלאביין, קורן (פקר), לם, גבאי (לוי), גואטה, חלפון, דיוויס, רוני לוי. המאמן: יהושע פייגנבוים.
שפט אריה פרוסט, 1,500 צופים, בפתח־תקוה.

מתוסכלות מהפסדיהן בשבוע שעבר התייצבו הקבוצות בהחלטה נחושה לא לרדת מנוצחות. נתניה, לאחר הפסד שני רצוף שיחקה בהקרבה רבה, לחמה על כל כדור, וחזרתו של יגאל מנחם בהתקפה הורגשה היטב ופגע לא מעט במחץ ההתקפה. נתניה ביססה מישחקה בהעברות כדורים ארוכים תוך ניצול גובהם והוסנם של שני חלוצי החוד רוני לוי ופול דיוויס.

שער היתרון לנתניה הובקע בדקה ה־10: שמעון מנחם פרץ לרחבה מימין, שוער פתח־תקוה יצא לקראתו, מנחם העביר כדור לרחבת החמש ורוני לוי מ־5 מטר בעט חלש והדייק לשער הריק.

פתח־תקוה פתחה ברצון עז להוכיח לאוהדיה, כי הפסדה בשבוע שעבר היה מקרי. ספיגת השער בדקות הפתיחה הדהימה אותה. ההגנה היתה מבולבלת ולא מאורגנת דבר שהביא את נתניה לכמה מצבים מסוכנים מול שער פתח־תקוה. חוליית הקישור היתה חלשה מאד ושלחה את רוב הכדורים לעבר ניר לוין שנשמר היטב על ידי סלאביין בלם מכבי נתניה.

במחצית השניה חל בפתח־תקוה מיפנה והיא עם חידוש המישחק. נתניה נסוגה להגנה, דיוויס ורוני לוי ניסו מדי פעם לבצע התפרצויות ולנצל את הבקעות ההגנה מצד פתח תקוה. במחצית זו בלט יתרון פתח תקוה באופן מוחלט. בדקה ה־53 ניתנה לפתח־תקוה הזדמנות להשוות, ניר לוין פרץ לרחבה והוכשל בידי חיים בר, אך לוין נכשל בבעיטת ה־11 והשוער בלדב הדף. לחץ פתח תקוה הניב לבסוף שער משווה בדקה ה־72, כאשר סבן הרים כדור משמאל וגיראון הצעיר הצליח לנגוח בפרפרות לשער.

בדקה ה־69 נפצע מגן נתניה אלעד כהן בתיקול חריף עם חלוץ פתח־תקוה ונפגע בכתפו. הוא נאלץ לנטוש את המגרש והובהל לבית־החולים.

קדם עולמי

עצוב לפלאטיני: צרפת נוצחה 3–2

בלגראד (איפי). איזו בכורה מאכזבת לפלאטיני בנבחרת צרפת. בניהולו של המנג'ר מישל פלאטיני נחלה אמש הפסד 3–2 ליוגוסלוויה במוקדמות הגביע העולמי. ההפסד צימצם למינימום סיכויי צרפת להעפיל לגמר הגביע העולמי באיטליה.

תחילת המשחק ניבאה טובות לצרפתים. בדקה ה־3 כבש כריסטיאן פרז שער יתרון. כעבור 8 דקות בעט סאפט סוסיץ', חלוץ פאריס סס. ז'רמאן, ובעל אזרחות צרפתית־יוגוסלווית, כדור עוצמתי שנתרת, והמגן סטויקוביץ' כבש מקרוב 1–1. צרפת עלתה ליתרון בדקה ה־68 משער של פרנק סאוזי הצעיר, ואז החל הקהל היוגוסלבי לדרוש מהמאמן איביצ'ה אוסים להכניס למשחק את הקשר הכוכב הארוח בלגראד סטויקוביץ'. אוסים הכניס אותו בדקה ה־70 והדברים למיפנה במשחק. בדקה ה־76 כבש סוסיץ' שער משווה ובדקה ה־82 הבקיע סטויקוביץ' את שער הנצחון. פלאטיני אמר בתום המשחק, כי לנבחרתו עדיין סיכוי להגיע לאיטליה. לצרפת 3 נקודות מ־3 משחקים. ליוגוסלוויה בראש בית 5 יש 3 נקודות מ־2 משחקים, כמו לסקוטלנד במקום השני. לנורווגיה הרביעית 2 נקודות מ־3 משחקים ולקפריסין נקודה אחת מ־2 משחקים.

החיוך של אלי בראמו (משמאל) מבטא את הרגשתו הנפלאה, לאחר שער הניצחון שהבקיע לקבוצת בית"ר תל־אביב נגד שמשון בדקה ה־89. לידו – נסים כהן. צילום: עדי קרה.

לחיפה סייג; לירושלים אסייג

מאת אברהם צימין

מכבי חיפה 1 (0)
הפועל ירושלים 1 (0)
השער לחיפה: פטרסיו סייג (83). לירושלים: יאיר אסייג (54)
המצטיין: ניר קלינגר
● מכבי חיפה: אנסמן, אהרוני, קלינגר, בלבול, צרפתי, אברקס, לגגן (סייג), עסד, מזרחי, ארמלי, מלכה (גולדה). המאמן: אמציה לבקוביץ.
● הפועל ירושלים: גרוזי, תשמש, שפירא, כוזילה, כמה, אזהבה, עמר, אסייג, מלכה (ששון), יחזקאלי, קרישפרין. המאמן: דוד שוויצר.
שפט עובדיה בן־יצחק, 6,000 צופים, בחיפה.

פטרסיו סייג, החלוץ הארגנטינאי יהודי החדש של מכבי חיפה, פרץ שער ראשון, כאשר הבקיע שער שיוויון בדקה ה־83. שמונה דקות קודם לכן הוחלף סייג, שהצטרף לקבוצה בשבוע שעבר, את פביאן לגגן, שגם הוא הגיע מארגנטינה באותו זמן.

שערו של סייג, בעיצומן של התקפות חיפאיות רצופות, הותיר את קבוצתו בלתי מנוצחת, הגם ששיחקה בלי ארבעה שחקני עתיד קבועים: ציון מרילי ויוסי קרמר הפצועים, רפי לוי (מחלה) ופביאן גריינברג (מצוע).

מכבי חיפה שיחק בהססנות, ורק אחרי שפיגר 1–0 בדקה ה־54, החל ליצור לחץ רצוף וכבד על שער ירושלים. אך הוא התקשה להבקיע את רוני גרוזי המצויין. שילובם של שני חלוצים נוספים, אבי גולד ופטרסיו סייג, במקום שני קשרים, הגביר את הסחף, שעזר עימו את השיוויון המבוצע. ניר קלינגר, ששיחק בלם אחורי, שלח כדור עמוק לסייג. זה התקדם מעט ומקרוב הטעה את גרוזי ובעט שנתה תלויה 1–1.

ירושלים שיחקה ללא מישל דיין ומאיר נחמיאס, ובדקה ה־31 נפצע גם שלומי מלכה, שנלקח באמבולנס לבית־החולים, אחרי תיקול עם השוער חיפה גיורא אנסמן.

האורחים עלו ליתרון מפתיע בדקה ה־54: יאיר אסייג השתלט על כדור שועה בהגנת חיפה ובעט לשער. רגל חיפאית הסיטה את הכדור והטעתה את השוער אנסמן, 1–0 לירושלים, שלא שיקף את התמונה האמיתית במישחק.

● שלומי ספיר מחולון ניצח בשבת באליפות הפועל באקדוח צלליות, לאחר שצבר 579 נקודות. הוא הקדים ב־8 נקודות את רוני מבולמן מפתח תקוה. האליפות היתה בהרצליה.

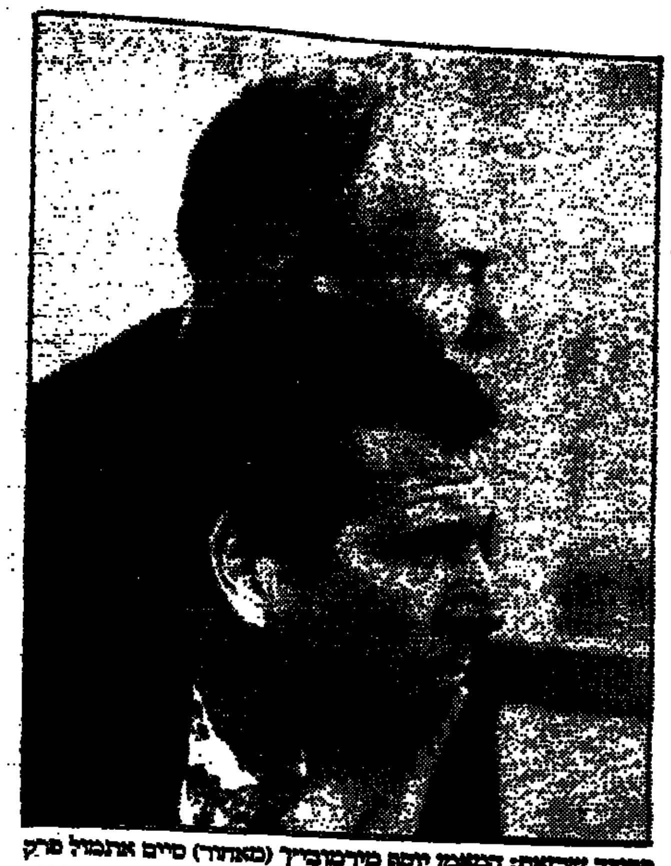

פרידה שבהגות: המאמן יוסף מירמוביץ' (באמצע) סיים אתמול פרק עצוב במכבי תל־אביב, בשלידו עוזרו אורי נוסבאום. הבעת פניהם אינה מעידה, כי קבוצתם ניצחה בבלומפילד 0–4. צילום: עדי קרה.

הנהלת מכבי ת"א החליטה: נוסבאום במקום מירמוביץ'

מאת פיני איתן

כתב "ספורט הארץ"

הנהלת מכבי תל־אביב פתרה אמש, בתום ישיבה שנמשכה עד חצות, את שאלת זהותו של המאמן הבא של הקבוצה, במקום יוסף מירמוביץ' שפסק מהשבוע לאמן את הקבוצה. ההנהלה החליטה להמשיך ולפעול עד סיום העונה עם הצוות הקיים.

הפירוש: אורי נוסבאום יאמן ולצידו יפעל מאמן הכושר אמיר שירלה. בדי להחלטה זו צוין, כי מכבי ת"א מודה למירמוביץ' על פועלו בקבוצה.

אחרי הנצחון הגדול (0–4) על בית"ר ירושלים החליטו בהנהלת הקבוצה למצוא פתרון מהיר ככל האפשר, ולסיים את הפרשה כאשר הקבוצה חוזרת לנצח. ההחלטה הסופית בישיבה שמה קץ לגל של גישושים ולהעלאת שמות שנודעו השבוע באויר כמועמדים להצטרף לקבוצה.

חגיגות תחתית בכפר־סבא

מאת אייל זקירא

הפועל כפ"ס 1 (0)
בני יהודה 0
השער: מאיר נוהר (65)
המצטיין: יצחק מימוני
● הפועל כפר־סבא: שמיה, בן דיין, סיימון, רבינוביץ, הלל, א. ברזוים, סמבל, פולבר, יפה, מימוני (בלבדה), נוהר (שוחט). המאמן: אברהם מרצ'ינסקי.
● בני יהודה: אסייג, מנצור, שרעבי, פרי, עלו (סטוה), ר. לוי, ר. מאיר, מדר (נ. מנחם), ת. ברזוים, שירזי, גורדונה. המאמן: אהוד בר־כובים.
שפט יצחק בן־יצחק, 2000 צופים, בכפר־סבא.

בדקה ה־91 הונף המאמן אברהם מרצ'ינסקי על כתפי אוהדים. היו נשיקות, חיבוקים ודמעות – כאילו מדובר בזכיה בגביע, או שיחזור האליפות (מזכיה שנת 1982). אבל האוירה הנרגשת ציינה, אולי, רק את ההיפך: יציאת כפר־סבא מהמשבר.

שערו של מאיר נוהר, בדקה ה־65, היה הרביעי העונה של כפר סבא. הוא הגיע אחרי 575 דקות עקרות. יותר מ־9 שעות בלי שער זכות.

מנגד, עדיין מחפש מאמן בני יהודה אחד בן טובים ניצחון ראשון לקבוצתו. לאור יכולתם הדלה של הנכון עלולה "הבצורת" בשכונת התקוה להימשך עוד זמן רב.

המישחק היה ירוד ברמתו. ולא פלא ששתי הקבוצות נמצאות בתחתית הטבלה. חולשת עושי המישחק בשתי הקבוצות, גרם לשחקנים לנוע ללא בטחון, החלוצים לא זכו למספק הזרמות. המישחק היה שבלוני ומרכזו שוחק במרכז השדה.

רק בדקה ה־30 נבעט הכדור לראשונה לשער, על ידי ונוי שירזי מבני יהודה. הבעיטה הרצינית הראשונה לשער בני יהודה היתה רק בדקה ה־54, מרגלי גזי שולבר. בדקה ה־65 נקבעה תוצאת המישחק. הארצני מיכאל הורוזה סמבל הגביה ברוח, מימין. נגה לאמור. מאיר נוהר עצר בחזה, בעט חזק והכניע את יעקב אסייג, 1–0 לכפר־סבא.

השער עודד את כפר־סבא, שריפות ביטחונו, בראשונתו של סמבל, את שער בני־יהודה, אך שערים נוספים לא באו. גם נסיונותיו של המאמן ההורבים לשנות התוצאה, אגב החלפת שחקנים, ניכשלו.

מה הם אומרים

מירמוביץ': המאמן שיבוא אחרי מקבל קבוצה טובה, אני אצפה במכבי מהיציע

מאת מנחם ויגאל

כתבי "ספורט הארץ"

בית"ר ירושלים – מכבי תל־אביב

● יוסף מירמוביץ'. מאמן מכבי ת"א: בסך הכל היה חסר לנו ניצחון אחד. עכשיו יהיה שקט תעשייתי. המאמן שיבוא אחרי מקבל קבוצה טובה. בשבוע הבא אצפה במכבי מהיציע.

● חנן אולאי, בית"ר ירושלים: אין לי מה להגיד. נכי הגיבו גם שחקנים אחרים. לראשונה העונה לא ניתן היה לקבל תגובה משום גורם בקבוצה.

שמשון תל־אביב – בית"ר תל־אביב

● יצחק שום, מאמן בית"ר ת"א: עשינו דרך ארוכה להיות בין הגדולים. אני לא שולל את המילה אליפות. המטרה המיידית לגבור בשבת הקרובה את בית"ר ירושלים.

● ניסים ברדה, שמשון ת"א: זה היה מישחק של תיקו, אך המזל היה עם בית"ר והכל הכבוד להם. המישחק היה מהיר, אך חסרו בו שערים. אני מקוה שלא נתברג בתחתית.

הפועל באר־שבע – הפועל טבריה

● ניסים בכר, מאמן באר־שבע: שחקני טבריה שיחקו פתוח ואיפשרו לנו לפתוח מישחק מוצה בניגוד לקבוצות הקודמות ששיחקו בבאר־שבע בשיטת הבונקר.

● דרור ברנור, מאמן טבריה: אם שחקני באר־שבע היו יותר מרוכזים היו מצליחים לכבוש יותר משער אחד.

צפרירים חולון – הפועל תל־אביב

● זאב זלצר, מאמן צפרירים: יום עצוב לכדורגל כאשר קבוצת פאר כמו הפועל תל־אביב נאלצת להופיע עם שחקני נוער. היה עלינו לנצח אחרי השאלה לא היתה אם ננצח – אלא כמה שערים נבקיע. במצב כזה לא תמיד הכל הולך כמו שרוצים.

● משה מגרשי, מאמן הנוער, הפועל תל־אביב: מטרתנו היתה לא לרדת מובסים. הצלחנו במשימה ואני גאה על כך ומסיר את הכובע בפני הנערים.

מכבי חיפה – הפועל ירושלים

● דוד שוייצר, מאמן הפועל ירושלים: מוציא לקבוצה כמו הפועל ירושלים להגיע לחיפה ולחזור עם נקודה. חבל שהבחורים לא ידעו לשמור עוד 7 דקות על השער שהיה מקנה לנו ניצחון.

● אמציה לבקוביץ', מכבי חיפה: לא אשקר אם אומר שבמצב של 7 דקות לסיום ובפיגור אני מרוצה מתיקו לנוכח שיכולנו גם לנצח.

הפועל פתח־תקוה – מכבי נתניה

● אברהם גרנט, מאמן פתח־תקוה: שיחקנו מחצית ראשונה חלש מאד, אך השתפרנו מאד במחצית השניה. לא החזקנו טוב בכדור ולכן גם הוחמצנו את הניצחון.

● יהושע פייגנבוים, מאמן נתניה: שחקני הכן התקרבו רבה כדי לנצח. התיקו בפתח תקוה הוא תוצאה לא רעה, אך בכל זאת קיימת אכזבה מסויימת לאחר שהניצחון כבר היה ביד.

הפועל כפר־סבא – בני־יהודה

● רן רבינוביץ', כפר־סבא: זה כמה שבועות אנחנו מנסים לעלות על הגל, אך הפסדנו נקודות בגלל חוסר מזל. הפעם הכל התחבר הרצה. להמנו, רצינו לנצח ועשינו זאת.

● אלי שאשא, מנהלת בני־יהודה: אם לא נעשה פעולה דרסטית בהקדם תהיה הצעוד דים העיקריים לירידה. לא יעזור שאהוד ילך, כי השחקנים שלנו לא מצליחים להבקיע שערים.

12 בינואר: מכבי במוסקווה; 9 במארס: הרוסים בת"א

כדורסל / היסטוריה בגביע אירופה לאלופות

אלוף ישראל פותח בבית נגד ברצלונה ב־8 בדצמבר. ריאל מאדריד, קאורטה ושולה – יריבות גליל עליון בטורניר למחזיקות גביע. הפועל ת"א נגד אולימפיאקוס, זאדאר והובנטוד בגביע קוראץ'

פסטיבל החורף

מכבי תל אביב בבית הגמר

8 בדצמבר: מכבי ת"א – ברצלונה
15 בדצמבר: לימוז' – מכבי ת"א
22 בדצמבר: מכבי ת"א – אריס סלוניקי
5 בינואר: מכבי ת"א – סקאווליני פזארו
12 בינואר: צסק"א מוסקווה – מכבי ת"א
19 בינואר: מכבי ת"א – ודיבוס
26 בינואר: יוגופלסטיקה – מכבי ת"א
2 בפברואר: ברצלונה – מכבי ת"א
16 בפברואר: מכבי ת"א – לימוז'
23 בפברואר: אריס סלוניקי – מכבי ת"א
2 במארס: סקאווליני פזארו – מכבי ת"א
9 במארס: מכבי ת"א – צסק"א מוסקווה
16 במארס: ודיבוס – מכבי ת"א
23 במארס: מכבי ת"א – יוגופלסטיקה
4 באפריל: חצי גמר – מינכן
6 באפריל: גמר – מינכן

הפועל גליל עליון בגביע המחזיקות

6 בדצמבר: קאורטה – גליל־עליון
13 בדצמבר: שולה – גליל־עליון
10 בינואר: גליל־עליון – ריאל־מדריד
17 בינואר: גליל־עליון – קאורטה
24 בינואר: גליל־עליון – שולה
31 בינואר: ריאל מדריד – גליל־עליון

הפועל תל־אביב בגביע קוראץ'

7 בדצמבר: הפועל ת"א – אולימפיאקוס
14 בדצמבר: הפועל ת"א – זאדאר
11 בינואר: ברלונה – הפועל ת"א
18 בינואר: אולימפיאקוס – הפועל ת"א
25 בינואר: זאדאר – הפועל ת"א
1 בפברואר: הפועל ת"א – ברלונה

מאת יהושע שטיגלר במינכן ויאיר עמיקם

בעיצומו של החורף הקר במוסקווה יפעמו לבטח ליבותיהם של יהודים רבים כאשר שגריר הכדורסל הישראלי, מכבי תל־אביב, יקיים את הופעתו ההיסטורית על אדמת ברית המועצות. ב־12 בינואר יתייצב מכבי ת"א למישחק שכל כך ציפינו לו, נגד אלופת ברית המועצות צסק"א מוסקווה, בבית הגמר של גביע אירופה לאלופות. הרוסים יקיימו את מישחק הגומלין בתל־אביב, ב־9 במארס, בהיכל הספורט ביד־אליהו. שיבוץ התאריכים והמישחקים נקבע אתמול אחר הצהריים בישיבה המסורתית של פיב"א במינכן.

כפי שהתפרסם ביום שישי כבלעדית ב"הארץ" היה ברור, עם בואו למינכן של הנציג הרוסי [illegible], עד ביום חמישי, כי ברית המועצות אישרה סופית את איחוד מכבי במוסקווה ואת הופעת צסק"א בתל־אביב. ואכן, אתמול ב־3 אחר הצהריים, כשהודיע פורטגב? כי הקבוצות הרוסיות יופיעו למישחקים על פי הוראות פיב"א ובמקביל, הוסרו המדינות החול השיבוץ של בית הגמר בגביע האלופות וההגרלה של הטורניר למחזיקות גביע וגביע קוראץ'.

לוא הגורל לאלגידיס קבוצה (בטורניר למחזיקות גביע) וספורטיבל קייב (בקוראץ') נגד הפועל גליל עליון והפועל ת"א, לא היתה מניעה להפגשן בישראל או לאירוח הקבוצות הישראליות בברה"מ. רוחקא הקבוצה ההולנדית דרטבנק שהוגרלה לשחק נגד ספורטיבל קייב ביקשה לשנות את השיבוץ, ועל המציאה קפץ נציג הפועל ת"א אברהם פלוזה שהתנדב לשחק נגד קייב. מזכ"ל פיב"א בורה סטאנקוביץ' התערב בשלב זה, ולא נתן לשנות את ההגרלה.

במישחק הפתיחה שלו בבית הגמר ב־8 בדצמבר יארח מכבי את האלוף הספרדי ברצלונה, בדיוק כמו אשתקד, כשמכבי ניצח בקושי רב 107–108. בסיום ישחק מכבי ביד־אליהו נגד יוגופלסטיקה אבל בתנוך יצטרך, כמו שאר הקבוצות, לקיים גם שבעה מישחקי חוץ.

מאמן מכבי ת"א צבי שרף אמר אמש, כי לתבנית המישחקים הכניסים שונים. "כבר בפתיחה נצטרך להיות בשיא במישחק ביתי, שאסור לנו להפסיד בו לברצלונה. גם עם סיום פגרת חג המולד נצמד בבית עם פזארו החזקה מאיטליה, ושבו זה מישחק מפתח. לדעתי, פזארו וברצ'לונה הן הטובות בבית הגמר וארבע קבוצות – צסק"א מוסקווה, ספליט, לימוז' ומכבי – יתמודדו על שני המקומות הנוספים בחצי הגמר".

"מכונות יריה" נגד הגליל

שתי "מכונות יריה", הזהות כליל בקצב מסחרר, ישחקו במדי קבוצותיהם נגד הפועל גליל עליון ברבע גמר הטורניר למחזיקות גביע. יהיו אלה הברזילאי אוסקאר שמידט, כוכב קאורטה האיטלקית והיוגוסלבי דראזן פטרוביץ', כוכבה החדש של ריאל מדריד. הבציגה הנוספת בבית זה היא שולה מצרפת. נוסף לשמידט מופיע בקאורטה הסנטר הבולגרי גלושקוב שהיה לו רומן קצר באן. בי. איי.

במדי ריאל מדריד, ששיחקה בעונה שעברה נגד אליצור נתניה, מככבים גם הדוסיספרטי ביורקוב והבינלאומיים פרננדו מרטין, יוזה בטה, איטוריאגה ורומאי. שולה מצמרת הליגה הצרפתית תציג את ה אמריקאי שלה, קני אנסטין.

הגליל יפתח בשני מישחקי חוץ בקאורטה ובשולה, ובמהלך חודש ינואר יקיים את מישחקי הבית שלו.

מאמן הגליל מולי קצורין אמר, שהבית בו שובצה קבוצתו קשה אך מהווה אתגר גדול. עוד אמר קצורין, כי סדר המישחקים בו תופיע הקבוצה בשלושה מישחקי בית רצופים נוח מאד.

הפועל ת"א – כל ינואר בחוץ

הפועל ת"א ישחק בגביע קוראץ' נגד אולימפיאקוס פיראוס, הובנטוד ברלונה מספרד וזאדאר היוגוסלבית. הפתיחה ב־7 בדצמבר בבית נגד היוונים.

לבארצלונה, אשר שיחקה בשנה שעברה נגד הגליל, שני אמריקאים מצטיינים – גרג סטוקס ודייבי ג'ונסון. בזאדאר, שהופיעה לפני שנתיים בבית הגמר, משחקים הענק דראגאן [illegible], פופוביץ' והצעיר הבשרוני קומאזץ.

מאמן הפועל ת"א יעקב אדלר לא בשטע מרוצה ההגרלה: "ממבט ראשון נראה שהשמות של הקבוצות אינם מהעולית, אבל למעשה מדובר בקבוצות חזקות מאד שיהיה עלינו להיות בשיא הכושר כדי לעבוד אותן. גם סדר המישחקים, שהועיד לנו את כל מישחקי החוץ בנה אחר זה בחודש ינואר, לאחר שאנו חוזרים ממסע יחידותי בהולנד – יקשה עלינו מאד".

פנים חדשות ביד־אליהו: כדורסלן צסק"א מוסקווה ונבחרת ברית המועצות, ואלרי גובורוב, קולע לסל אוניברסיטת ואנדרבילט במישחק ראווה שהיה בסוף השבוע שעבר בנאשוויל, מדינת טנסי. הרוסים עורכים עתה סיור קצר בארצות הברית ומתמודדים עם נבחרות של מכללות אמריקאיות.
צילום איפ"א

ניצחון שני לנבחרת; הפעם 94–109 על אליצור נתניה

כדורסל

מאת כתבי "ספורט הארץ"

נבחרת הכדורסל של ישראל, המקיימת מחנה אימונים במכון וינגייט, ניצחה אמש את אליצור נתניה 94–109 (39–57). היה זה נצחונה השני של הנבחרת במחנה האימונים הנוכחי, אחרי שביום חמישי ניצחה 111–115 נבחרת כוכבים שהורכבה משחקנים מתאזרחים. הסגל הלאומי יפגוש הערב (20.00) בראשון־לציון, את מכבי הבקעה. מישחק המבחן הד אחרון יהיה מחרתיים (20.00) במכון וינגייט, עם מכבי רמת־גן.

שחקני הסגל הלאומי היו עדיפים על פני יריביהם מתחילת הליגה הלאומית. השחקן המצטיין היה דורון ג'מצ'י, שקלע 21 נקודות. ג'מצ'י הומרץ בגלל פציעה את מישחק הנבחרת שהיה ביום חמישי. גם מרטי, שחסר במישחק נגד המתאזרחים, שיתף אמש וקלע 10 נקודות. עוד קלעו לישראל: הנקלר 15, ריכליס 11, ולוטיקמן 10, שפע 9, דניאל 8, לאסקי 6, בינס 6, עדי גורדון 4, הרברג 4, ליויו גורדון 3. לנתניה הירבו לקלוע: טור 21, קוק 18.

● מכבי תל־אביב ניצח אמש במישחק אימון את הפועל חיפה 84–99. המכבים חסרו את ארבעת שחקניהם המופיעים בנבחרת: לאמוקו מרטי, דורון ג'מצ'י, מוטי דניאל וליויו גורדון.

הפיסטונס ממשיכים לדהור: ניצחון שמיני ברציפות

אן.בי.איי

ניו־יורק (איפ"א). המכבעות מרשי דייס ממשיכות לעבור ביעילות. אחרי ליום שישי השיגו הפיסטונס, נציגי עיר המכוניות במדינת מישיגן, את הניצחון השמיני ברציפות בראשית העונה: 105–121 על פיניקס סאנס. ניצחון הוצץ השישי ברציפות של דטרויט השווה את שיא המועדון מ־1970. עד עתה מרה מאזנה של דטרויט על 8 ניצחונות, ללא הפסד, חסר לה ניצחון נוסף כדי להשוות את שיא המועדון לניצחונות רצופים של התחלת עונה. ג'ו דומארס, הגארד הנפלא של הפיסטונס, קלע 31 נקודות.

"רכבת המשא" צ'ארלס בארקלי ופילדלפיה 76 עצרו את הניו־יורק ניקס (135–137) לאחר שקלע 38 נקודות וקלט 13 ריבאונדים. הניקס, שקלעו 10 שלשות, השוו את שיא האנ.בי.איי. במישור זה, הגולף המכר לאחר שבע הוספות רצופות.

לאחר ריבוד, שאמור היה לעבוד גי־רות בעקביות בסוף השבוע – שיקגו: מפעילת למשך שלושה חודשים – ראה מקנה הסמכל את קבוצתו בוסטון סלטיקס מנצחת 108–114 את הווישינגטון בולטס. קווין מקהייל עם 27 נקודות ורוברט פאריש (26) נתנו את בוסטון לניצחון.

התוצאות האחרות: גולדן סטייט (כריס מולין 29) – מיאמי היט 117–123, קליבלנד – בידעוות 94–95 (לארי נאנס קלע את סל הניצחון), שיקאגו (ג'ורדן 34) – אטלנטה 112–115, לוס אנג'לס לייקרס (מג'יק ג'ונסון 26) – פורטלנד 105–106, לוס אנג'לס קליפרס (בנג'מין 22) – אינדיאנה 110–113.

בוטל ניצחון גלאטאסראי (0–5) על נוישאטל; נקבע מישחק חוזר

בגלל פגיעות בקוון ובשוער שווייצי בתחרות הגומלין. זעם בטורקיה: זו אפליה ושערוריה

גביע אירופה

איסטנבול (איפ"א). הוועדה המשמעת של אופ"א לבטל את ניצחונה של גלאטאסראי, אלופת טורקיה, על נוישאטל קסמאקס משוויץ בגביע אירופה לאלופות – מעוררת זעם עצום בטורקיה. כזכור ניצחה גלאטאסראי את נוישאטל 0–5 באיסטנבול, במישחק הגומלין בסיבוב השני של גביע אירופה לאלופות (לאחר שהפסידה 3–0 במישחק הראשון) והעפילה לרבע הגמר.

אולם הנהלת האלופה השווייצית עירערה על התוצאה, לטענתה, איבוד המישחק מעיבו הספורטיבי בשל השתוללות הקהל הטורקי. במהלך המישחק נפגע אחד הקוונים מאבן שנזרק לעברו מן היציעים. לאדריאן קנצ, שוער מחליף של נוישאטל, נגרם חתך מפגיעת מטבע שנזרק לעברו. ועדת המשמעת של אופ"א קיבלה את טענת השווייצים והחד ליטה כי תוצאת ה־5–0 תבוטל ויתקיים מישחק חוזר במדינה נייטראלית. כן העניקה אופ"א את גלאטאסראי בקיום מישחק הבית הבא שלה בגביע אירופה במרחק של 350 ק"מ, לפחות, מאיסטנבול. כן הוטל על המועדון הטורקי קנס כבד.

מוסטפה דניזלי, מאמנה של גלאטאסראי, אמר כי "זו ההחלטה המבעיתה ביותר בתולדות איגוד הכדורגל האירופי". הוא הוסיף האמר במסיבת העיתונאים, שכונסה לאחר פרסום ההחלטה: "אלה שחתמו על דו"ח המישחק הם אנשים לא־הוגנים. אלה שהחליטו מה שהחליטו לאחר אותו דו"ח הם בני אלוהים הפגועים. זו אפליה חדשה כלפי הטורקים – הפעם בשדה הכדורגל – המתווספת אל האפליה הקיימת נגדם בכלכלה ובפוליטיקה. הוועדה מלאה אויבים של טורקיה".

שר הספורט והחינוך הטורקי, חסן קלאל גוזל, אמר: "שערוריה גדולה. אופ"א התייצבה בגלוי לצד השווייצים והעלה שלא בצדק החלטה כזו. מעידה כי אירופים בעלי מוסר כפול לא מסוגלים לעכל את התקדמות שולה בכדורגל הטורקי. אני מגנה את ההחלטה הזו".

גם ראש הממשלה טורגוט אוזאל חיווה דעתו בפרשה: "עתה צריכה גלאטאסראי לנצח אותם 6–0. הם יכולים לעשות זאת בעזרת רוח הקהל".

טוטו

ארבעה ניחשו 14

בתום בדיקה ממוחשבת של 90 אחוז מהטפסים נמצאו אמש ארבעה משתתפים שניחשו כל אחד 14 מישחקים.

הניחוש הנכון בטוטו

.1	כפר־סבא – בני־יהודה	1
.2	צפרירים – הפועל ת"א	1
.3	מכבי חיפה – הפועל י־ם	x
.4	הפועל פ"ת – נתניה	x
.5	שמשון ת"א – בית"ר ת"א	2
.6	בית"ר י־ם – מכבי ת"א	2
.7	באר־שבע – טבריה	1
.8	הפועל חדרה – מכבי יפו	1
.9	מכבי טמרה – בית"ר רמלה	1
.10	הפועל ר"ג – מכבי יבנה	1
.11	בית"ר נתניה – מכבי פ"ת	x
.12	שעריים – הפועל חיפה	1
.13	הפועל לוד – רמת־עמידר	x
.14	יהוד – הפועל בת־ים	1

1,000 דולר קנס לשחקני בית"ר י־ם

מאת דני דאון
כתב "ספורט הארץ"

בסיום משחק ההפסד למכבי תל־אביב (4–0), הודיע יו"ר הנהלת בית"ר ירושלים כבי נחמיה לשחקנים, כי הוחלט להטיל על כל אחד מהם קנס בסכום של 1,000 דולרים, בגלל ההפסד הגבוה.

בעיריה הקודרת בחדר ההלבשה ישבו השחקנים דוממים, למעט הדירשה פומבית של אורי מלמיליאן לחזור ולשחק בימק"א.

הנהלת הפועל ת"א החליטה: כל החוזים בטלים, נמכור שחקנים בכירים לכיסוי הוצאות

מאת מיכי אורון
כתב "ספורט הארץ"

הנהלת הפועל תל־אביב רואה בחומרה רבה את התנהגותם של שחקני הקבוצה, שהחליטו בבעור חסר תקדים, לא להופיע למישחק הליגה מול צפרירים חולון. ביום שישי, שעות לפני המישחק, הבהירה ליה ההנהלה לגייס סכום כסף לתשלום השכר החודשי, אולם השחקנים, שהתכנסו בבית־מלון בת"א, לא הסתפקו בזה. לטענתם, לא מתייחסים לתוכנות העבר הגדולים שהיתה להם האגודה, ולכן החליטו לא להופיע, עד שלא ימצא פתרון לבעיה זו.

אתמול בשעות בוקר התכנסה ההנהלה לישיבה חגיגית, בסיומה אמר גזבר הקבוצה אברהם פלוזה: "למרות המאמץ העילאי לשלם לשחקנים, הם הוליכו... לא להופיע, וגרמו לנזק בלתי ניתן לתיקון. זו הפרה יסודית של ההסכמים שנחתמו עם השחקנים. הוא מכעש זה רואה ההנהלה את כל ההסכמים עם השחקנים בטלים, וכל שחקן יהיה חייב לחתום על חוזה חדש. אנחנו שומרים לעצמנו את הזכות לפעול בכל האמצעים, ובכל דין, בהתאם לתקנון".

במגמת ההנהלה להכניס בחוזים המחודשים סעיף המחייב את השחקנים להופיע בכל מקרה בכל מישחק של הקבוצה בעתיד.

מקורות רמז בדבריו, כי בהרכב השחקנים הנוכחי אין שום אפשרות להמשיך להשתתף בבורה יעילה. הוא סירב לפרט, אך אמש נודע לי, כי אחד הכתרונות המסתמנים להבריא את הפועל ת"א, ובמקביל להחזיר כספים לקופה הריקה, הוא למכור חלק מהשחקנים הבכירים. בין השמות שהועלו כמועמדים למכירה כלולים אלי כהן, יוסי אבוה, יעקב גול, גיל לנדאו, רפי שמואל ואילן שקורי.

...הוזה התכנס ההנהלה לישיבה נוספת, כדי לקבל החלטה. יתכן שיוחלט לכנס את השחקנים ולפרט בפניהם את העקרונות החדשים שינחו מהשבוע את הקבוצה.

שרייבר הדהימה את גראף בחצי הגמר בניו יורק

לאחר שסוקובה הדיחה את מרטינה ברבע הגמר

טניס

ניו יורק (איפ"א). הטכנאיות במדי־נות השונות במישחק סקופר גאורדן בגבע שלשום היתה זו מרטינה נברטילובה שהפסידה לצ'כית הלנה סוקובה, ואמש נוצחה גם הטכנאית הטובה בעולם, שטפי גראף, האלופה ממערב־גרמניה בגבעה בחצי הגמר בשתי מערכות לאמריקאית פאם שרייבר, שמדורגת חמישית בטורניר, 3–6, 6–7 (7–5 בשובר השוויון).

היה זה הפסדה הראשון של גראף לאחר 48 ניצחונות רצופים, והשלישי ב־75 המישחקים שלה השנה. לאחרונה הפסידה באפריל לגבריאלה סבטיני מארגנטינה.

בטורניר הגדול (סך הפרסים – מיליון דולאר) בסידרת וירג'יניה סלימס נבגעה קודם לכן המדורגת שניה, מרטינה נברטילובה, ברבע הגמר להלנה סוקובה, המדורגת שמינית 6–2, 7–5, 3–6. היה זה הפסדה הראשון של מרטינה השנה באולם, לאחר 31 ניצחונות רצופים.

לסוקובה היה זה ניצחון שלישי בסך הכל ב־24 המיפגשים שלה עם נברטילובה ועתה, כמו בשתי הפעמים הקודמות, היו אלה ניצחונות בעלי חשיבות מיוחדת. ב־1984 היא ניצחה אותה באליפות אוסטרליה הפתוחה וקטעה סידרה של 74 ניצחונות רצופים של מרטינה. ב־1987 היא ניצחה אותה על מגרשי הדשא של איסטבורן וקטעה למרטינה סידרה בת 69 בצמחונות רצופים. אבל, אימה של סוקובה היתה בעבר המאמנת האישית של מרטינה, כשזו עוד התגוררה בצ'כיה.

בחצי הגמר הלילה היתה סוקובה אמורה לשחק נגד המדורגת רביעית, גבריאלה סבטיני מארגנטינה, שי ניצחה את נטאליה זוורבה מבריה"מ (מדורגת ששית) 6–1, 6–1. המדורגת שלישית בטורניר, כריס אוורט, נוצחה כבר בסיבוב השני בידי פאם שרייבר.

גידופים בדטרויט

בדטרויט התנהלה קרב־גמרית בין בראד גילברט ... טורניר "ליטל סיזרס". קודייר קילל את עצמו לאחר שביצע מספר טעויות, ואחר כך קילל גם את מקנרו. "סופרמאק" לא חשב פעמיים והגיב לקודייר באותה שפה.

הסכיסאי הצעיר הולונן בפני השופט הראשי על "השפה המלוכלכת של מקנרו", וזה החליט לקנוס את מקנרו ב־750 דולר. מקנרו אגב לא התלונן וקודייר יצא מהעסק בזול. אגב, במישחק עצמו ניצח מקנרו 6–2, 6–4.

במישחקים האחרים ברבע הגמר ניצח קלי אוונדן את פיט ויילבר (6–3, 7–5), את דן גולדי מארה"ב, לין שייראס מארה"ב (פיט סאמפראס בן ה־17 מארה"ב 6–4, 1–6, 6–3) וארון קריקסטיין מארה"ב (6–7, 6–0, 7–5) את פול אנאקון.

בזן מקנרו יחד עם אנדי פאטיק העפילו לחצי גמר טורניר הזוגות לאחר שניצחו את הודה ליאונו ודוד ריסטן 6–1, 6–2.

באיירן פיגרה, ניצחה 1–3 והגדילה הפער ל־4 נקודות

בונדסליגה

מאת יהושע שטיגלר

מינכן (מיוחד ל"ספורט הארץ"). באיירן מינכן הגדילה את יתרונה בראש טבלת הבונדסליגה ל־4 נקודות על פני שטוטגארט, לאחר ניצחון חוץ 1–3 באוירדינגן. 30 אלף הצופים באוירדינגן ראו את קבוצתם עולה ליתרון בדקה ה־49 משער של הנדריק אבגלר נייסקנס. באיירן נזקקה לזמן מה עד שנבנתה לקצב הרגיל שלה, אבל כשזה קרה אי אפשר היה לעצור אותה. בדקה ה־60 השווה רדי לאור ולפאנה ל־1–1. בדקה ה־82 העלה השוודי הבינלאומי ג'וני אקסטרום ל־2–1 ובאשר אדרינגן העלתה כמעט את כל שחקניה קדימה, במטרה להשוות בדקות שבירה, כבשה באיירן בשלישית, הפעם על ידי אלואיז הוז.

שטוטגארט לא יכלה בביתה לבאייר לוורקוזן והמישחק הסתיים 0–0. שני מישחקים נוספים בהם היו מעורבות קבוצות צמרת הסתיימו בלא שערים: קייזרסלאוטרן – האמבורג, איינטראכט פרנקפורט – ורדר ברמן.

את הניצחון הגבוה של המחזור השיגה 1.פ.צ. קלן שגברה על קיקרס שטוטגארט 5–1. רוזקא המארחים הד ליגו משער של שולץ בדקה ה־8. אולם אחבה ראון, הולץ ורוכב חתיש מבגלדבאך, כבש שלושה ב־30 (74, 60, 30) והמתאם אלוהם, המוליך בטבלת מלך השערים, כבש את שני השערים הנוספים.

צמרת הטבלה הגרמנית

.1	באיירן מינכן	15	11–32	23
.2	שטוטגארט	15	18–27	19
.3	ורדר ברמן	14	14–22	18
.4	קלן	15	13–27	18
.5	האמבורג	15	17–26	18
.6	קארלסרוה	15	23–28	18

קארלסרוהה ניצחה את בורוסיה מנשנגלדבאך 1–3, אולם בורוסיה תערער בפני ועדת הליגה ותבקש משחק חוזר. בדקה ה־44, כאשר השופט פסק בעיטת 11 מטר לזכות בורוסיה, נזרק חפץ מתכתי מן היציע ופגע בעינו של הכשטאסר, שחקן הקבוצה. הוא הורד מן המגרש באלונקה ואושפז בבית חולים. הרופאים הביעו חשש לגורלה של העין.

בורוסיה הוליכה 1–0 משער בבעיטת 11 מטר של קריגם בדקה ה־25. קריגם בעט גם את הכדור ה־11 השני, אך שוער קארלסרוהה עצר. במחצית השניה הבקיעו סימס (דקה 48), שפיס (69) וגלויוס (80) למקומיים.

30 אלף צופים ראו את בוכום ניצלת מהפסד ביתי לדורטמונד. האורחים הוליכו 0–2 משערים של מלך (דקה 29) ומיכאל רומניבה (62), שעבר הראשון כאן עבר לדורטמונד מבאיירן. אולם קרי (69) ובוצק (87) השוו ל־2–2.

במישחקים אחרים: נירנברג – האנובר 1–0, סט. פאולי – מאנהיים 1–2.

מאלמו הוכתרה אלופת שוודיה בניצחון 3–7

מאלמו (שרות "ספורט הארץ"). מרטין דאלין, החלוץ שחוהה־עוד של מאלמו הנבחרת שוודיה, כבש אתמול ארבעה שערים בניצחון קבוצתו 3–7 על יורגורדן שטוקהולם במישחק הגומלין של גמר הפליי־אוף השוודי. הניצחון הכתיר את מאלמו לאלופת שוודיה לעונת 1988.

המישחק הראשון בין שתי הקבוצות, שהיה ביום רביעי בשטוקהולם, הסתיים בתיקו 0–0. 8,175 צופים באיצטדיון של מאלמו ראו את הניצחון הגדול. דאלין בן ה־20, שבמהלך העונה הגדילה (לפני הפליי־אוף) כבש 17 שערים, מבוקש על ידי מספר קבוצות איטלקיות.

את השער הראשון למאלמו הבקיע האשון לינדמאן בתוך פחות מדקה והוא גם שהעלה ל־2–0 בדקה ה־8. רוג'ר ליונג כבש את השער השלישי למאלמו בבעיטת 11 מטר. את השער ליורגורדן כאמן האנגלי רוי הודג'סון.

היתה זו הזכיה ה־14 של מאלמו באליפות שוודיה.

ליגה א

במישחקי המחזור השמיני היו התוצאות:

● מחוז דרום: מכבי שיכון־המזרח – הפועל רמלה 0–1 (0–0), הפועל אשדוד – הפועל אשקלון 1–2 (1–1), מכבי קרית־גת – מכבי הרצליה 0–0, הפועל בית־שמש – הפועל אור־יהודה 3–3 (3–0), הפועל מרמורק – הפועל קרית־מלאכי 1–0 (0–0), הפועל דימונה – הפועל קרית־אונו 0–0, הכח רמת־גן – הפועל ראשון לציון 1–3 (1–1), מכבי לנדוס חולון – הפועל באר־יעקב (בוטל בגלל מגרש בוצי).

● מחוז צפון: הפועל בית־שאן – הפועל טייבה 0–0, הפועל טירת־הכרמל – מכבי חדרה 0–3 (0–0), הפועל עכו – מכבי עוספיה 0–2 (0–1), בית"ר חיפה – מכבי בית־צבתא 0–1 (0–1), הפועל בית־צבתא – הפועל קרית־שמונה 1–1 (1–1), בית"ר נהריה – הפועל דלית אל כרמל 1–0 (0–0), מכבי עכו – הפועל קרית־אתא 1–2 (0–1), מכבי עפולה – הפועל טירה 2–4 (3–0).

צעירי מרוקו לא התייצבו למשחק נגד נבחרת ישראל

נבחרת הנערים של ישראל בכדורגל עד גיל 16, זכתה בסוף השבוע בבכורה טכני 3–0 על מרוקו, מאחר שזו לא התייצבה למישחק בבית הגמר של אליפות העולם לבני 16 המתקיימת בפרת באוסטרליה.

הקפטן המרוקאי מסר למשלחת הישראלית שהוא מנוע מלהופיע במישחק רשמי, על פי הוראה שקיבל ממשלתו ומאיגוד הכדורגל המרוקאי. עם זאת שודרו יוסף ידידות בית שתי הנבחרות ועל פי היזור של הקפטן שחקני הישראלים מול המרוקאים במישחקי ידידות, משנה את כל מישחק, אולם ללא רישום בנקודות.

בגיב ההתאחדות הבינלאומית תומס הלברג כעס ביותר על התנהגות המרוקאים והדייע שידווח על כך להתאחדות הבינלאומית. גם במשלחת הישראלית הובעה מורת רוח על אי השעה למישחק רשמי, ונמואה ודרישה תישלח להתאחדות הבינלאומית. במקרים כגון אלה לא מן הנמנע שמרוקו תיענש להרחקה לפרק זמן של שנה. היום תתמודד ישראל מול ישקע על דירוג 13 באליפות.

מישחק גביע דייוויס בין צרפת לישראל יהיה בארץ בתאריכים בין 3 ל־5 בפברואר. אתמול הגבור שהמישחק יהיה בהיכל הספורט ביד אליהו.

ליגה איטלקית

היום בטורינו: מראדונה – זוארוב

רומא (שרות "ספורט הארץ"). "המישחק הגדול" במחזור השני בליגה האיטלקית יהיה היום ב"סטדיו קומונלה" בטורינו בין יובנטוס לנאפולי. תהיה זו הפעם הראשונה שדייגו מראדונה ישחק פנים אל פנים מול אלכסנדר זבארוב, הכוכב הסובייטי של "יובה" המפגין יכולת מצויינת.

מראדונה נפצע בשבוע שעבר באימון קבוצתו אולם הרופאים סבורים שהוא יכשיר, כי עד המישחק יהיה כשיר. שתי הקבוצות צמודות זו לזו במקומות ה־3 וה־4 בטבלה, בשלושתיהן 7 נקודות.

המוליכה אינטר יוצאת למישחק חוץ בקומו. מילאן, האלופה שבמקום השני, תארח את אטאלאנטה. רוד חוליט שלא שיחק במדי הולנד ביום רביעי עדיין אינו כשיר להחזיר ובאורח שלא ישחק. במקרה כזה ישחק פרנק ריקארד במרכז השדה.

יתר המישחקים: ציזנה – רומא, לאציו – פיורנטינה, ורונה – אסקולי, פסקארה – טורינו, פיזה – פיורנטינה, סמפדוריה – בולוניה.

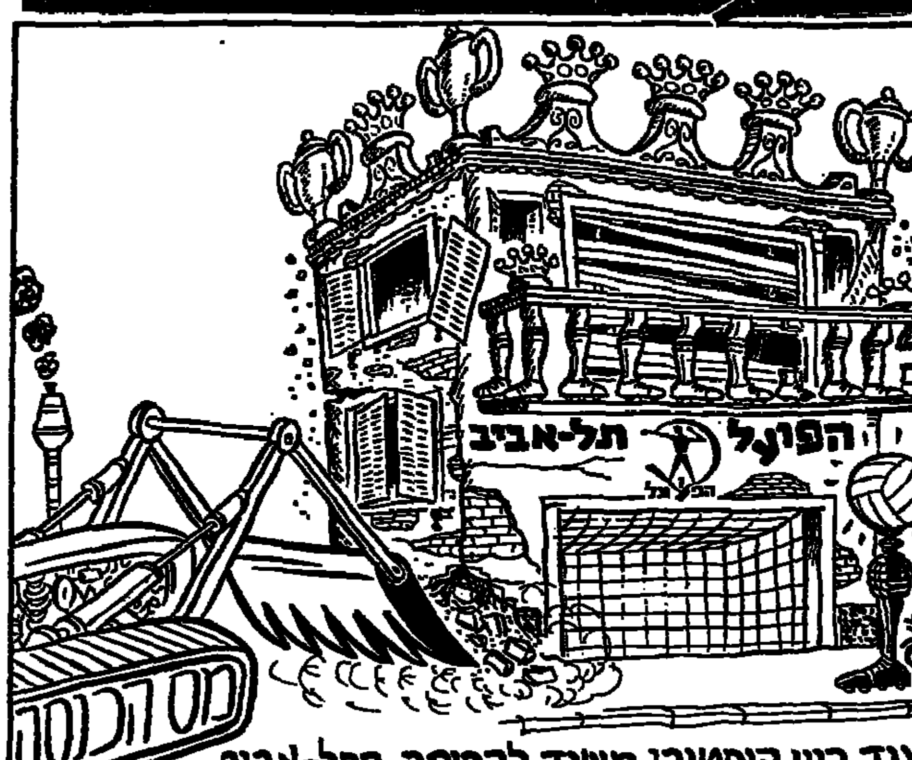

עוד בנין היסטורי מיועד להריסה בתל־אביב

בעיטה חופשית

הליגה הארצית / מחזור עשירי

הפועל רמת־גן עובר לדו־סיפרתי

מאת משה דרגעשו
כתב "ספורט הארץ"

את המנהיגה הזו, של הפועל רמת־גן, אי אפשר להפסיק. המספרים אומרים הכל: ניצחון תשיעי מעשרה מישחקים והפער בפסגה שהגיע לעשר נקודות. ובניכוי של ליאון קנסטנטינובסקי, "מהמתה העליות לליגה הלאומית" השלימו סידרת ניצחונות על כל יריביהם בצמרת. במחזור השלישי ניצחו בחוץ 3–4 את מכבי שעריים; בשבת שעברה הביעו בחוץ 0–1 את מכבי פתח־תקוה ואתמול גברו בבית 1–3 על מכבי יבנה למרות שפיגרו 0–1.

מכבי שעריים עלה למקום השני לאחר שהכביע בקלות 1–3 את הפועל חיפה שהוליך למקום האחרון. הפועל יהוד התקדם שלב אחד לאחר ניצחון ראשון העונה, 0–1 בבית על הפועל בת־ים.

18 שערים הובקעו במחזור ה־10. חמש קבוצות ניצחו בבית, שום קבוצה לא ניצחה בחוץ, שני מישחקים הסתיימו בתיקו, ארבע קבוצות בלבד לא הבקיעו, שני שוערים הורחקו.

בית"ר נתניה – מכבי פתח־תקוה 2–2 (0–0)

השערים לנתניה: יצחק טוביהו (15, 77), לפתח־תקוה: מאיר כהן (24), דורון רבינוביץ (30, מ־11 מ').

המצטיין: יצחק טוביהו.

התוצאה אינה מקפחת אחת מהקבוצות לאור השוויון ביחסי הכוחות. המישחק היה הדוק וגרם להרחקת שני שחקנים. רבינוביץ האורח, בדקה ה־75, בגלל הערות לשופט; מוריס עמר מנתניה, בדקה ה־70, בגלל פגיעה ביריב. שלושה מהשערים הובקעו בנגיחות. רק רבינוביץ הבקיע מנקודה הלבנה.

שפט אריה ולוך, 300 צופים, בנתניה.

מכבי טמרה – בית"ר רמלה 1–2 (0–1)

השערים לטמרה: עצאם אבודרומי (47), עיסאם עטאם (75). לרמלה: מרדכי בוזהנה (2).

המצטיין: פאיז עטאם.

שמואל הרמלאים היתה מקוממת, לאחר השער בדקה ה־2 שהובקע בכדור עונשין מ־25 מ' ע"י בוזהנה. שחקני טמרה לא ויתרו והוליכו מהבקר במחצית השניה. בדקה ה־47 ניצל אבודרומי ערבוביה והבקיע מקרוב. בדקה ה־75 הבהב קורבי ועטם עטאם הבקיע את שער הניצחון.

שפט מאיר בוקר, 700 צופים, בקרית־אתא.

הפועל רמת־גן – מכבי יבנה 1–3 (1–1)

השערים לרמת־גן: שמואל פורגקי (32), דורון ביטון (47), יעקב נמרוד (72). ליבנה: ציון יעקב (22).

המצטיין: עוזי ברקאי.

הפתיחה לא העידה על ההמשך והיתה שייכת לאורחים מיבנה. בדקה ה־22 נגה ציון־יעקב לרשת מ־5 מ' לאחר פריצה של דוד ועקנין. שער זה עורר את הרמת־גנים, ובדקה ה־32 הסיט נמרוד כדור עונשין לפורגקי שהיה מ־18 מ'. שתי דקות לאחר ההפסקה הבקיע ביטון בבעיטה חזקה מתוך הרחבה. שחקני יבנה ניסו להשוות, המיצר וסגנו שער שלישי בדקה ה־72. ברקא מסר כדור לנמרוד שחתם את התוצאה למהלות אוהדי רמת־גן.

שפט צבי שריר, 3,000 צופים, בגבעתיים. מישל שרון

הפועל יהוד – הפועל בת־ים 1–0 (0–0)

השער: אילן חבים (65).

המצטיין: הרצל שאול.

הפועל יהוד השיג סוף סוף ניצחון ראשון העונה, לאחר שלא הצליח לעשות זאת תשעה מחזורים. הניכיון של רפי נימן היו ראויים לניצחונם והיו טובים יותר ברוב שלבי המישחק. השער הובקע בדקה ה־65, חיים אלול שיגר כדור למרכז וחבים המשיך בבעיטה פנימה.

שפט רני קורן, 200 צופים, ביהוד. משה קירמר

מכבי שעריים – הפועל חיפה 1–3 (2–0)

השערים לשעריים: אהרון עידן (27, מ־11 מ', 57), יעיש מוסה (2). לחיפה: רפי אוסטו (84).

המצטיין: אהרון עידן.

מכבי שעריים שיפר את מעמדו בצמרת עם ניצחון צפוי על הפועל חיפה. המקומיים הפגינו כדורגל נאה ולולא החמיצו היו מגדילים את ניצחונם. החיפאים היו חלשים ויכולתם הסבירה מדוע הם סוגרים את הטבלה.

הפועל לוד – מכבי רמת־עמידר 0–0

המצטיין: רוני ביצי.

שריקת הבוז במהלך ובסיום המישחק ביטאו את אכזבת הצופים.

שפט יוסף שועי, 200 צופים, בשעריים. משה בוקר

הפועל חדרה – מכבי יפו 0–2 (1–0)

השער: גדי מבגס (41), רונן שפירא (90).

המצטיין: בועז שפירא.

שחקני חדרה השיגו ניצחון שני רצוף בהפגינם יכולת נאה. הם שלטו ברוב הדקות והגיעו למצבות בלתי מבוטלות של מכבי הבקעה. היפואים לא טיכבו באותן מצבי את שער חדרה ולעיתים ניסו למשוך זמן.

בדקה ה־41 מסר שלומי גולדן כדור רוחב ומבגס בעט מ־20 מ' לפינה הגבוהה – שער מרהיב. שניות לפני שריקת הסיום הגבה הכדור ליגאל אלהרר, הלה הרים לרונן שפירא שמ־16 מ' בעט פנימה.

שפט, ראובן זינו, 400 צופים, בחדרה. דוד רוזנבלום

טבלת הליגה הארצית

.1	הפועל ר"ג	10	8–19	28
.2	מכבי שעריים	10	10–15	18
.3	מכבי יבנה	10	7–14	16
.4	מכבי פ"ת	10	7–11	16
.5	מכבי יפו	10	10–12	14
.6	הפועל חדרה	10	12–13	14
.7	הפועל לוד	10	7–9	13
.8	בית"ר נתניה	10	8–11	12
.9	מכבי טמרה	10	6–6	12
.10	בית"ר רמלה	10	11–9	9
.11	הפועל בת־ים	10	10–5	9
.12	רמת־עמידר	10	14–7	8
.13	הפועל יהוד	10	14–5	6
.14	הפועל חיפה	10	19–7	4

במחזור הבא

● הפועל בת־ים – הפועל חדרה
● מכבי רמת־עמידר – הפועל יהוד
● הפועל חיפה – הפועל לוד
● מכבי פ"ת – מכבי שעריים
● מכבי יבנה – בית"ר נתניה
● בית"ר רמלה – הפועל רמת־גן
● מכבי יפו – מכבי טמרה

מלך השערים

.1	אהרון עידן (מכבי שעריים)	6
.2	יעיש מוסה (מכבי שעריים)	5
–.	ציון יעקב (מכבי יבנה)	5
–.	יגאל אלהרר (הפועל חדרה)	5
–.	יאיר סנדרוז (מכבי יפו)	5
–.	רונן חרזי (הפועל ר"ג)	5

ארסנל במרחק 2 נקודות בלבד אחרי 1–1 של נוריץ' באוורטון

ליגה אנגלית

לונדון (איפ"א). נוריץ' עדיין מוביל, אך הפער בינה לבין ארסנל הולך ומצטמצם. "התותחנים" ממשיכים להפציץ, ואתמול ניצחו את מידלסבורו 0–3, בעוד נוריץ' סיימה בתיקו 1–1 מול אוורטון. עתה יש לנוריץ' יתרון בן שתי נקודות בלבד על פני ארסנל, שקיימה מישחק אחד פחות.

עד אתמול היה לנוריץ' מאזן חוץ מרהיב של חמישה ניצחונות בחמישה מישחקים. בדקה ה־62 ב"גודיסון פארק" נראה היה כי גם במישחק השישי ייסגר המאזן הנפלא הזה, כאשר דייל גורדון הגביה כדור לרחבה ומלקולם אלן נגח לרשתו של נוויל סאות'הול, שוער אוורטון. אלא שהשופט הורה 12 דקות מאוחר יותר על בעיטת 11 מטר משוקמת מאד לזכות אוורטון, לאחר ששוחרר פאטסי ריזה קלות את איאן סנודון ברחבה. האנגלי הבינלאומי טרוור סטיבן כבש מן הנקודה הלבנה וקבע את תוצאת המשחק. ברבע השעה האחרונה בה הפעילה אוורטון לחץ אדיר על שערה של נוריץ' אך לא הצליחה להבקיע. המישחק התנהל מאד השופט רשם לקראת הסיום, וגם לאחר השריקה האחרונה, כמה משחקני נוריץ' במבוכה. אגב, אוורטון אתמול נודע כי אדריאן הית, קשר הקבוצה, עומד להימכר תמורת יותר ממיליון לי"ש לקבוצה הספרדית אספניול ברצלונה.

בהימבורי רשמה ארסנל את מישחקה ה־12 ברציפות ללא הפסד, כשניצחה את מידלסבורו 3–0. כוכב המישחק הפעם היה החלוץ הצעיר פול מירסון שהבקיע פעמיים, שער בכל מחצית, בדקות 27 ו־51. קשר נבחרת אנגליה דיוויד רוקאסל הבקיע את השער השלישי, בדקה האחרונה.

בשבעת המישחקים האחרונים שלה בליגה שיחקה ארסנל ללא הקשר המצטיין פול דייוויס, המורחק לתשעה משחקים.

מילוול, השלישית בטבלה, הרשימה בניצחון 0–4 על ניוקאסל, האחרונה בליגה. השערים: אלן מקלירי וטרוור הולוק במחצית הראשונה, טוני קסקארינו וקווין או'קלהאן במחצית השניה. ליוורפול חזרה לתצוגת הצמרת בניצחון חוץ "סולידי", 0–1 על קווינס פארק ריינג'רס. את השער הבקיע בדקה ה־28 האחד הבינלאומי ג'ון אולדרידג' מבישול של איאן ראש.

מישחק מרתק היה ב"אולד טראפורד". סאות'המפטון עלתה ליתרון מפתיע כבר בדקה הששית, כשהאם בייקר בעט כדור גבוה ממרחק 40 מטר. שוער היוגייטד הנבחרת סקוטי לנד גיים לייטון נראה קולט אותו, אולם הכדור ברח מבין אצבעותיו וחזר לתרדמת הכל פנימה. 13 דקות לאחר מכן הצליח בריאן רובסון להשוות, ומארק יוז העלה את היונייטד ליתרון 1–2 במחצית השניה. אולם לקראת הסיום הצליחו מאותיו להסיטיה להשוות ל־2–2.

דין סונדרס, החלוץ שנרכש על ידי דרבי מאוקספורד במיליון לי"ש, ממשיך להפגין כושר. אתמול כבש את שערו החמישי בשישה מישחקים ודרבי ניצחה בחוץ את אסטון וילה 1–2. וילה הוליכה משער של דרק מאונטפילד אך סונדרס השווה (בדקה ה־74) ושל גוראדה, הולץ רכש אתה, כבש את שער הניצחון (77).

ניצחון נאה ללוטון, 1–4 על ווסטהאם. קינגסלי בלאק כבש צמד, רוי וויגל ודני ווילסון כבשו את שני השערים האחרים. אלוויין מרטין הבקיע לווסטהאם. בדרבי לונדוני קשוח, צ'לסי? ... ווימבלדון ותוטנהאם? ... כבש טוני קוטון ו... 1–1. [illegible]

פורטסמות', שניצחה את בארנסלי 0–3, עלתה לראש טבלת הליגה השניה עם 30 נקודות. היא מקדימה רק בהפרש שערים את ווטפורד, שסיימה 1–1 עם שרוסברי ואת בלקבורן, שניצחה את הולסול 1–2. לבלקבורן מישחק אחד פחות מאשר לפורטסמות' ולווטפורד.

בסקוטלנד הצטמצם הפער בפיר גה לשתי נקודות. לריינג'רס, שסיימה 0–0 בחוץ מול דאנדי, 25 נקודות בעוד שלאברדין, שניצחה את מאד־רוול 1–2, 23 נקודות. ג'ורל היאוס (דקה 38) וצ'רלי ניקולאס (43) כבשו לאברדין. פרנק מקאברי החמיץ בעיטת 11 מטר במחצית הראשונה לזכות האלופה סלטיק מול היברניאן, אך תיקן עצמו במחצית השניה כשכבש מן השער. סלטיק שניצחה 0–1 נמצאת במקום השלישי ולה 19 נקודות, כמו גם להארטס יונייטד וסט. מירן. יתר התוצאות: הארטס – דנדי יונייטד 0–0, סט. מירן – המילטון 2–4.

צמרת הטבלה האנגלית

.1	נוריץ'	13	13–22	28
.2	ארסנל	12	14–30	26
.3	מילוול	12	15–25	23
.4	ליוורפול	13	9–18	22
.5	סאות'המפטון	13	17–22	22
.6	דרבי	12	9–15	19
.7	קובנטרי	12	9–14	19

הבקיע לווסטהאם. ברדבי לונדוני הכבריאי קטן סימון וויימבלדון וצ'רלטון בתיקו 1–1. רונרט לי כבש לצ'רלטון, ג'ון פאשאנו הישווה. טוטנהאם וקובנטרי סיימו 0–0. היום יתקיים המישחק בין שפילד וונסדיי ומנצ'סטר סיטי שיועבר ישירות בטלוויזיה האנגלית.

מי צריך שחקנים חדשים

מי שמעיין בעתונות המקצועית בחו"ל נתקל בשפע מדהים של שמות יצרנים – שרובם זרים לשוק המקומי. הדברים, צריך לאמר, נכונים במידה משתנה בכל רמות השוק, מן המיקרו, עבור דרך המיני – וכלה במיינפריים.

השוק הממשלתי היה בעבר נחלתם של שחקנים בודדים. יבם, ודי־גיטל ועוד לפני כן סיידייטי – ונתח אפסי לכל השאר. בשנים האחרונות, ניכרת מגמה מכוונת של האחראים למחשוב הסקטור הממשלתי, לגיוון מסויים בתחום הזה: דומה ג'נרל רשמה לעצמה מספר השגים – ויוניסיס היא בין השמות המדוברים במכרז למחשוב בתי המשפט, העתיד להיות מוכרע בקרוב.

יוניסיס, אגב, היא דוגמא לבעייתיות השוק הישראלי. אחד מהענקים בחו"ל – מיזוג של חברות בורוז וספרי – שנתח השוק שלו בארץ קטן באורח מהותי מחלקו בשוקי חו"ל. מי שמבקשים לעמוד על שורש הפער הזה עשויים לקבל תשובות דוגמת "שיווק גרוע", או "חוסר תוכנה עברית" – שהוא תוצאה של שיווק כזה. כלל מערכות, סוכנת יוניסיס בישראל, העסיקה בעבר ארבעה אנשי מכירות – ועבדה עם הפנים ל־ארגונים גדולים, בעלי צרכים יחודיים, מה שמנע ממנה את ההסתמכות על הבילות תוכנה מוכנות. עכשיו, תחת הנהלה חדשה, היא פונה אל שוק היוניקס – ושמה דגש רב יותר על מאמצי שיווק. "במצב השוק הנוכחי העצים מחפשים כלבים", אומר רוני בריון, מנכ"ל החברה, כשהוא מנתח את תנאי התחרות.

כמה חברות מחשבים צריך בישראל? בחברות הפעילות כבר בשוק חושבים כמובן שדי במה שיש. אחרי הכל, אנחנו שוק קטן, מוגבל – ואין סיבה לקבל תמיכה ושירות כאשר התקנות מתפצלות בין חברות רבות, התקנה לכל חברה. בנימין יוחננוף, מנכ"ל "דיפראי", אומר כי הצרכן הישראלי משלם מחיר כבד על הפתיחות הטוטאלית והתחרות החופשית. יש מי שמאמינים, כי ישראל הופכת בכך לאתר קליטה לציוד ממדרגה שניה – כאשר גם ציוד שיכול היה לתפקד כהלכה עומד בסופו של דבר כאבן שאין לה הופכין, בהעדר שרות, הנובע מהסתמכות על יבואני "זאפ".

ומן העבר השני – עניין המונופול. אין מספרים זמינים, אולם ברור כי סך כל נתחי השוק של שלוש־ארבע החברות המובילות בארץ גדול באורח מהותי מזה של ארבע החברות המובילות בארה"ב.

התחרות על כיסו של הצרכן – ציבורי או פרטי – היא, כנראה, עדיין ערובה יחידה לאיכות. מצד שני, יש משום הימור כשאתה מניח כספך על שולחן חדש – ואין זה משנה אם אתה קונה מחשב גדול למשרד, או תואם פי־סי הביתה. שוק המכוניות הישראלי מכיר את פרשיית ה"דלתא", ולפניה מכוניות זולות אחרות שצריכת המוסכים שלהן גבוהה – ואת המאושים שרכשו מכוניות בלתי מוכרות במהלך מבצעי הכרות שלהן, ומצאו עצמם כשבידיהם הלהיט המטורי התורן. בתחום המחשבים, צריך לאמר, התמונה זהה – והיסוד זהה.

המחשב לעזרת התוכנה

ענף התוכנה עובר ממעמד של אמנות למעמד של תחום מוסדר, עם כלי עבודה אחידים. CASE עתיד לעשות להנדסת התוכנה את מה שה־CAD עשה לענפי הנדסה אחרים

בעבר, נחשב איש התוכנה אמן. מישהו המסתגר בחדרו, ממתין להארה שמימית שתגלה לו את הדרך הנכונה לפתרון הבעיה בה הוא עוסק. אנשי תוכנה עבדו לבדם, מותירים מאחוריהם לא פעם שובל ארוך של קיצורי דרך בלתי מתועדים. המיסטיקה שיצרו סביבם שרתה את מעמדם.

הפריצה הגדולה של צד החומרה בתעשיית המחשבים היא למעשה הפריצה הגדולה של תעשיית הרכיבים. מי שמבקש לפתור כיום בעיה בתחום האלקטרוניקה נוהג כמו שנהג מהנדס מכונות טוב: מכיר מה הרכיבים המצויים בשוק, ומשלב אותם למכונה אחת. אלא שמה שנכון בתחום החומרה אינו נכון עדיין בתחום התוכנה. אין בנמצא "אבני בניין" קיימות – ולפיכך כל פרוייקט תוכנה הוא בגדר בניה מן היסוד.

הדרישה העולמית לתוכנה ולאנשי תוכנה הולכת וגדלה, והיא גדולה מההיצע בהפרשים הולכים ותופחים. ב־1920, ראשית עידן הטלפון, נערכו בארה"ב תחזיות שניבאו כי ב־1960 יהיה הרוב המכריע של האוכלוסיה מרכזני טלפון. מי שערכו את התחזיות האלה הכירו את הטלפון בגרסתו הפרימיטיבית, והניחו כי יהיה צורך במספר גדל של צמתים עד ליצירת הקשר המבוקש. בענף התוכנה, יש כיום תחזיות דומות. אם ללמוד על פי קצב הגידול בביקוש לאנשי תוכנה, יצטרכו כל המצטרפים החדשים לשוק העבודה האמריקאי בשנת 2020 לפנות לתחום התוכנה. אלא שמשהו קרה לטלפון – ומשהו עתיד כנראה לקרות גם לתוכנה. הגידול בביקוש למרכזנים נעצר שעה שהפכנו, כולנו, למרכזנים ולמרכזנים בינלאומיים – באמצעות התוכנה והמרכזות המשופרות. גם פני ענף התוכנה עתידים להשתנות – ובאורח דראסטי.

מפתיע ככל שישמע הדבר, ענף המחשבים – ובעיקר תחום התוכנה – הוא אולי המפגר ביותר בהכנסת ישומי מחשב והתבססות עליו. ניתן למצוא מחלקות בקרת איכות בכל תעשיה, כולל בתחום החומרה בענף המחשבים – אך אין בנמצא כלים מקובלים ומוסכמים לבקרת איכות לתוכנה.

תפיסת ה"אמן" בתחום התוכנה חייבת להישבר. הנדסת תוכנה, מתודה מדעית שנולדה בסוף שנות ה־60, הולכת ומבשילה. משרד ההגנה האמריקאי ידרוש ב־1992 מוצרי תוכנה בכ־42 מיליארד דולר – ואנשיו אינם מוכנים להסתפק בפחות מתוכנה המתנהלת על פי כללים נוקשים לניהול ותוך תיעוד שיטתי.

CASE אמור להיות המהפכה הגדולה בענף התוכנה. computer aided softwae engeering יעשה – כך מבטיחים – לענף התוכנה את מה שה־CAD, תכנון באמצעות מחשב, עשה לענפי ההנדסה השונים.

CASE או הנדסת תוכנה ממוחשבת בשמה העברי, היא למעשה הבילה, הכוללת כלי ניתוח, תכנון ותיעוד. כבר כיום מופיעים כלים כאלה, אלא שבדרך כלל מדובר במערכות נפרדות, שאינן מתקשרות זו לזו. הפילוסופיה של ה־CASE רואה תהליך ניתוח מערכות, אנליזות התכנון, כלי קידוד, ניהול פרוייקטים רפוסי ניסוי, אבות טיפוס וישום סופי. היא כוללת גם שיטות תיעוד ומערכת הוצאה לאור מהשולחן לתמיכה בתיעוד הזה. זהו תהליך מעגלי, שראשיתו בהערכת צרכים, המשכו ליצור, בחירה, התקנה – והדרכה מתורשת.

ד"ר רונלד פרסמן, אמריקאי, מהשמות הבולטים בתחום ה־CASE, אומר כי מה שמייחד תוכנה מכל מוצר אחר הוא העובדה שלמעשה היא מתוכננת – ולא מיוצרת. אי אפשר להאיץ פרוייקט תוכנה על ידי תוספת כוח אדם. תוספת אנשים לפרוייקט מפגר תגרום לא פעם להאטה נוספת בביצוע – שכן חלק מכוח האדם יידרש להדרכת העובדים החדשים. תוכנה, בניגוד לכל מוצר אחר, גם אינה מתבלה. היא זקוקה לשינויים עם שינוי דרישות המשתמשים או עם שינוי החומרה – והשינויים אלה גורמים מולות ילדות חדשות. אין חלקי חילוף לתוכנה – ולפיכך כל שינוי הוא בגדר בניה מחדש.

חברות אחרות הולו להציע "רכיבי תוכנה" אחידים, המיועדים לפתור מקצת מהבעיות האלה. שלוש חברות כבר מציעות בארה"ב "מעגלים משולבים" של תוכנה, לשימוש של מתכנתים. הבילות האלה, בשפת C ועוד, מעוררות עדיין שאלות לגבי תקפות השימוש בהן – אולם ללא ספק הן מבטאות את שעתיד להתרחש. חברה ישראלית, "דדי סיסטמס", היא בין החלוצות בתחום זה.

ד"ר פרסמן מציע למנהל שאינו איש מחשבים להציב בפני האיש האחראי לתוכנה במפעלו שלוש שאלות. מה השיטות לניתוח בעיות? מהן שיטות תכנון תוכנה? מהן שיטות בחינת תוכנה? מי שאינו מסוגל להשיב לשאלות האלה ולהצביע על עבודות הבחנות שיטות שונות הולכות ומתגבשות – זקוק לריענון.

המכון להנדסת תוכנה, באוניברסיטת קרנגי מלון, פיטסבורג פנסילבניה, פיתח מערכת של מאות אחרות של שאלות, המיועדות לבחינת מצב נתון של תוכנה. אף לא אחת ממאות רבות של חברות אמריקאיות, שהשתמשו במערכת השאלות האלה לא דיווחה על תוצאה מושלמת (ציון 5 מתוך 5) או אף על תוצאה טובה (4).

אחת הבעיות המאפיינות את תחום הנדסת התוכנה, הוא שאלת הקריטריונים ליעילות ולאיכות. המבחן – השנוי במחלוקת – ליעילות עבודתם של מפתחי תוכנה הוא שורות קוד בידי יחידת זמן. המספרים המדווחים בתעשיה נעים בין 100 ל־2000 שורות קוד למתכנת לחודש עבודה. המבחן לאיכות הוא שגיאות מדווחות על ידי לקוח לכל 1000 שורות קוד. המספר כאן נע בין 10 ל־0.1. חברת "דדי גיטל", אגב, דיווחה על הורדת רמת השגיאות משלוש עד ארבע לאלף שורות ל־0.3 לאלף, בתוך שלוש שנים של ישום כלי הנדסת תוכנה ממוחשבת.

ד"ר פרסמן אומר, כי על סמך נסיונן של חברות שהשתמשו בכלי הנדסת תוכנה ממוחשבת, יש לצפות לשיפור שנתי של 10 עד 25% ביעילות פיתוח תוכנה, המצריכים הוצאה של 25 עד 50 אלף דולר לאדם במכונה החזר על ההשקעה. הוא מציע להקפיד בשלב הערכת הפרוייקט על קבלת הערכה להחזר ההשקעה המובטח עם ישומו. בעת התקנת התוכנה, יש לעמוד על קבלת מה שהובטח ועל לוח הזמנים – אחרת עתידים מספרי ההחזר המובטחים להתמסמס.

60־70% מהמאמץ בתחום התוכנה מושקעים בדרך כלל בתחזוקת מערכות קיימות ובעדכונן לצרכים המשתנים. עידכון ותחזוקה יוצרים בדרך כלל בעיות ניתוח ומעקב אחר מה שקורה בפועל במערכת – כאשר בעיות תיעוד הן המכשול הבולט, גם אם לא תמיד הקריטי ביותר. ענף הולך ומתפתח בתחום הנדסת התוכנה הממוחשבת הוא זה של "הנדסה הפוכה" (engineering reverse), אשר בו מבצעים שימוש בכלי אינטליגנציה מלאכותית לצורך השלמת תיעוד וניתוח מצב קיים. ד"ר פרסמן חוזה כי יידרש עוד עשור עד כניסתם של כלים כאלה לשימוש יומיומי.

CASE מיושם בחו"ל בדרך כלל בחברות גדולות – אולם הוא שמיש גם בחברות המעסיקות עשרות בודדות של אנשי תוכנה. כל תכליתו, בסופו של דבר, היא רתימת המחשב לצרכי עצמו, ניתוח, תכנון וייצור תוכנה באורח תעשייתי יותר – ואמנותי פחות.

רכב בריינקס. בחדרי האוצר של החברה מאוחסנים הכל, מיהלומים ועד תוכנה על סרטים

מידע בכספת

בריינקס ישראל מנסה לחדור לשוק אבטחת המידע

תקנות "חוק הפרטיות" מ־1986 מחייבות גיבוי באתר מרוחק למאגרי מידע. רוב אתרי המחשב מלולים בתקנה, ורבים עוד יותר מלולים בנוהלי הגיבוי המידי. האם אתה מקפיד על נוהלי הגיבוי ועל שמירת המדיה המגנטית באתר מרוחק ומאובטח?

יוסי מרגלית הוא נציג ציבור במועצה המייעצת לשמירת הפרטיות שליד שר המשפטים, פעיל נמרץ בנושאי חקיקה ואכיפה של תקנות שמירת הפרטיות. לטענתו, "דוקא אנשי המקצוע מזניחים את הכללים הבסיסיים של העבודה. לעתים קרובות, אני נתקל באתרים שבהם לא בוצע גיבוי שבועות ארוכים, או באתרים שבהם מניחים את סרטי הגיבוי ליד סרטי העבודה. שיטה זו מסוכנת מיסודה וגרועה בדיוק באותה מידה כמו אי־גיבוי כלל. אתר המחשב חשוף לסכנות חיצוניות ופנימיות, לתקלות, לשריפות, לשטפונות, לרעידות אדמה וגם לפריצות וגניבות".

בתקנה שנוספה ב־1986 לחוק "הגנת הפרטיות" (1981), הושם דגש מיוחד על חובת הגיבוי באתר מרוחק, כחלק ממחויבותו של מנהל יחידת המחשב לאמינות המידע ולתקינותו.

מרגלית מציין, כי קיימת רשימה גדולה של אתרי מחשב שבהם נערכה ביקורת ונמצאו ליקויים חמורים בהערכות לאבטחה בכלל ולקיום התקנות בדבר חובת הגיבוי באתר מרוחק. המדובר בחברות עסקיות, במוסדות ציבוריים ושירותיים ממשלתיים. אתרים רבים אינם עומדים באף אחד מכללי ניהול הגיבוי התקין ואבטחת שלימות המידע.

"מעבר לחוק היבש עצמו, אני מתפלא על אותם ראשי יחידות. הרי זהו הנוהל מספר אחד בעבודת מחשוב תקינה: גיבוי – מחוץ לאתר המחשב. האם מישהו יכול לתאר לעצמו מה יקרה כאשר חלילה, תפרוץ שריפה מקומית וסרטי הגיבוי יישרפו יחד עם סרטי המחשב? האם צריך להזכיר כמה עלה לאתרי המחשב שנפגעו באירועים כעין אלה תהליך השיחזור? עבור חברה פעילה, הנסמכת על המחשב שלה בכל תחומי החיים – זהו אסון אמיתי".

הערכות לשעת חירום

בארה"ב, Disaster Management היא תיאוריה שלימה וענף עסקי שלם – תפקוד הארגון לאחר שארע בו אסון. מהם התהליכים המכינים, מהם תהליכי השיחזור, הארגון המחודש והחזרה המהירה ככל האפשר לעבודה סדירה. קיימת גם אגודת יועצים המתמחה בתחום.

הכותרת "עד שנה מאסר למנהל יחידת מחשב" עוררה רעש רב, וגם כיום, בשנתיים לאחר שפורסמו תקנות הגנת הפרטיות לראשונה, זוכרים אותה מנהלים רבים בחלחלה. זהו העונש הקבוע בחוק למפר את תקנות הפרטיות השונות.

בשנת ההתארגנות הראשונה שלאחר פרסום החוק והתקנות, חזרה השאננות. כיום רשם המאגרים, הממונה על אכיפת החוק, לא צוייד בכוח האדם הדרוש לצורך האכיפה המסודרת.

כללי הגיבוי הנכון ברוחם־יש לגבות את המידע באופן קבוע. יש לשמור על סרטי/תקליטוני הגיבוי באתר מרוחק. יש לשמור על סרטים אלה במקום מאובטח ומוגן.

מספר חברות בישראל, מציעות שירותי גניזה למסמכים ישנים. אלא שגניזת סרטים אינה כגניזת נייר סתם. סרטי מחשב נשמרים תקופה ארוכה ללא פגע, רק אם מתקיימים תנאים סביבתיים נאותים של טמפרטורה ולחות. תקני היצרנים קובעים שרמת הטמפרטורה המתאימה לאחסון סרטים היא בין 15־49 מעלות ורמת הלחות בין 30%־65%.

לצורך ניהול נכון של אתר גיבוי, יש צורך בשירותים נלווים נוספים: ניהול תקין של ספריית גיבוי, שבה מעודכן בכל עת מצב המידע המאוחסן על־פי מספרי הסרטים, שירות הובלה מאובטח מאתר המחשב ואליו, שמירה מתאימה והכובן – אמינות ודיסקרטיות.

חברת בריינקס (ישראל), בבעלותם של שלושת הבנקים הגדולים (בל"ל, הפועלים, דיסקונט) ובריינקס ארה"ב, הכריזה החודש על שירות חדש: שירות גיבוי פעיל – מיוחד לאתרי מחשב ובתי תוכנה.

חדרי אוצר

מיכאל כהנוב, סמנכ"ל בריינקס ישראל, מסביר כי לראשונה בתולדות החברה, מאפשרים לפרטים ולחברות להשתמש בחדרי האוצר של בריינקס לשם אחסון דברי ערך מסוגים שונים ומכל גודל: החל משקיק יהלומים, דרך תמונות יקרות וכלה בדגמים תעשייתיים סודיים. כחלק מן השירות, פונה בריינקס גם אל אתרי המחשב ומציעה את "שירות הגיבוי הפעיל". בארה"ב השירות מנוהג כבר מספר שנים על־ידי שלוחות בריינקס.

איש אבטחה ברכב בריינקס ייקח את סרטי המחשב החדשים ויחזיר את הסרטים הקודמים. בדרך זו, מבקשים אנשי בריינקס להטמיע את תהליכי הגיבוי הנכונים באתרי המחשב בארץ. בכל אחד מחדרי האוצר של החברה – בירושלים, בתל־אביב, בחיפה ובבאר שבע – מותקנת מערכת מיזוג מיוחדת למעקב אחר תנאי האחסון של המדיה המגנטית.

חדרי האוצר של בריינקס מאובטחים 24 שעות ביממה. הם עמידים בפני פריצה, אש, הצפה וחדירה. הבטוח, אומרים בבריינקס, יכסה כל חוסר המאוחסן בחדר האוצר על־פי הערך שקבע לו הלקוח ללא הגבלה.

אחת המשתמשות בשירות הראשונות היא חברת מחשבים אמריקאית המוצבת בישראל.

בעסקאות רבות של מכירת פרוייקט או הבילות תוכנה, נוהגים הלקוחות לדרוש מבית התוכנה להפקיד את תוכניות קוד־המקור ("הסורסים") אצל נאמן המקובל על הצדדים. גם אם נבחר נאמן והופקדו אצלו התוכניות – הרי לאחר תקופה לא ארוכה, מאבדות תוכניות קוד־המקור את ערכן, בעקבות השינויים התכופים הנעשים בתוכנה המתוחזקת אצל הלקוח.

עורכת הדין נעמי אסיא, מחברת הספר "דיני מחשבים הלכה למעשה", טוענת כי בישראל המודעות לנושא גיבוי־תוכניות המקור באתר מרוחק נמוכה ביותר. "בארה"ב ובאנגליה קיימות חברות מיוחדות לנושא, הן מצויירות באתרי אמון נאותים. הפרקליטים בארצות אלה, מסרבים בכלל לשמש כנאמנים. בישראל, שבה לא היה קיים שירות מעין זה עד עתה, "נעלבים" בתי התוכנה כאשר דורשים מהם להפקיד את תוכניות המקור אצל נאמן חיצוני ונתקלתי גם במקרים שבהם קיבל עורך הדין תקליטונים ריקים לנאמנות.

"שירות תוכניות־המקור חייב לכלול שלושה מרכיבים: אחסון בתנאים נאותים, נאמנות בעלת תוקף משפטי ומומחיות בנושאי המחשב, שתאפשר בקרה על התוכניות המתקבלות", קובעת אסיא. "אם אין קובעים מראש את אמצעי האבטחה הפיסי ואת העידכון התקופתי של תוכניות המקור, הרי הנאמנות במתכונת הישראלית המקובלת אינה אלא בדיחה".

גיבוי תוכניות־המקור נעשה בחו"ל בשתי שיטות, היא מספרת. בשיטה הראשונה, מכלילים בכל עסקת תוכנה את חובת הנאמנות החיצונית. בשיטה השניה, מקיים בית התוכנה שירות קבוע של נאמנות האחסון לתוכניות המקור של הבילות התוכנה שלו, וכאשר מצטרף לקוח חדש – מודיע בית התוכנה לשירות על תוספת לרשימת הלקוחות הקיימת זה מכבר.

אם יאלץ בית התוכנה להיסגר, ואם יאבדו תוכניות קוד־המקור שבבית התוכנה – עלול הלקוח למצוא את עצמו מפעיל תוכנה שלא ניתן לתחזקה ולשפרה.

בריינקס מציעה, כי בעת חתימת ההסכם להקמת פרוייקט התוכנה, או בעת קנייתה של הבילת תוכנה, יוסכם בין הצדדים כי בריינקס ישראל תהווה הנאמן והשומר הפעיל על תוכניות קוד המקור. גם אם נקבע כי פרקליט המקובל על הצדדים הוא הנאמן על תוכניות קוד־המקור, מומלץ שהפרקליטים יפקידו בפועל את הסרטים בבריינקס.

על הלקוח יהיה לוודא שתוכניות קוד המקור שיופקדו בבריינקס מתעדכנות מעת לעת וגם אם ישכח לעשות זאת – תוודא בריינקס עצמה שהתוכניות שברשותה, על־פי רישומי המחשב, מעודכנות. במידה שלא, תבקש בריינקס, על סמך סמכותה כנאמן, את חידוש הגיבוי של קוד־המקור מאת בית התוכנה.

יעקב סנבטים, מנכ"ל ליינטק שיווק טכנולוגיות, טוען שבעקבות התמוטטותם של בתי תוכנה בשנים האחרונות, גדלה מודעות הלקוחות לנושא גיבוי תוכניות המקור. "הפקדת תוכניות־המקור באתר חיצוני ובאמון על הצדדים הוא תהליך החייב להפוך לחלק בלתי נפרד מתהליך ההתקנה של תוכנה. חשוב מאוד לעדכן את תוכניות המקור מפעם לפעם ולוודא את תקינות המידע".

מיגל הס, מנכ"ל אינטש תעשיות תוכנה, מברך על השירות החדש: "כבר זמן רב אנו מציעים ללקוח להשתמש בשירותי נאמנות חיצונית. איננו מוכנים שהלקוח ידרוש זאת. אנו רואים בנאמנות תוכניות־המקור כחלק מהשירות שאנו מעניקים ללקוח".

אח צעיר לתוכנה מתבגרת

דו"ח תוכנה

שנתיים של עבודה מאסיווית עם מעבד תמלילים הן זמן מספיק על מנת לעמוד על הצדדים היותר חזקים – והפחות חזקים שלו. משך השנתיים בהן אני משתמש ב"ארב" (גרסה 4.2) עשיתי הכרות עם לא מעט מעבדי תמלילים אחרים – ובכל זאת, נשארתי – כמעט תמיד – נאמן ל"ארב". הפרילות לשדות זרים באו בעיקר כאשר נזקקתי לעבודה על יותר ממסמך אחד (אינשטיין היה הראשון שסיפק פתרון אלגנטי) – או למבני טבלאות מסובכים ומורכבים יותר (נועם ואיזידורד 2, ספר התיעוד הלבן, בפורמט קווארטו גדול ולא תמיד נוח, תפס מקום של כבוד על המדף הקרוב לשולחן, שכן אופציות העזרה על גבי הצג היו מוגבלות. חסרון נוסף, מהותי למי שמדלג מישום לישום, היה זמן הטעינה הארוך יחסית.

כאשר הכריזו אנשי "גרינברג מוצרים" על הגרסה החדשה לתוכנה שלהם (5.2), למדו לא מעט מלקחי הגרסאות הקודמות. ראשית, מה שהוא עבורי החידוש המהותי ביותר – אופציית עבודה על מספר רב של מסמכים. אנשי גרינברג מתגאים ב־11 מסמכים שונים בהם ניתן לעבוד בעזרת "מקש חם". ניסיתי לתקוף את תכונת הריבוי הזאת במגוון דרכים – כולל העמסה של למעלה ממגה־בייט טקסט, מפוצל בין שבעה מסמכים. המערכת (על מחשב אקסטי עם K640 זיכרון) תפקדה כמעט כאילו מדובר במסמך בן דף אחד, תוך גישה תכופה יותר לדיסק.

עם זאת, צריך לזכור, כי "ארב" אינו מציע עבודה בו זמנית על שני מסמכים. לא ניתן לפצל את המסך – ודרוש לשמור בנפרד קטעים המיועדים להעברה ממסמך למסמך.

אפשר גם לבנות תוכן עניינים בראש המסמך ואינדקס בסופו, תוך כדי כתיבה. התוכן והאינדקס מתעדכנים אוטומטית לאחר הכנסת שינויים במסמך.

אופציות יותר אקסוטיות בגרסה החדשה של ארב הן אלה הנוגעות ל־אפשרות לבצע הוצאה לאור שולחנית (DESK TOP PUBLI-SHING) באמצעות פקודה בתוך מסמך ארב ניתן לשלב תמונה שהופקה על־ידי סורק (SCANNER), או באמצעות תוכנה גרפית. התמונה תשולב בטקסט, במקום המתאים, תוך כדי הדפסתו – בתנאי כמובן שיש לך מדפסת לייזר.

שיפור נוסף הוא היכולת לצייר טבלאות בצורה פשוטה יותר.

למשתמשים חדשים, מציעה הגרסה המעורכבת מסך עזרה נוח לשימוש, אליו מגיעים דרך מקש אף־1, ועליו ניתן לבחור ישירות את הפעולה לביצוע, באמצעות הזזת ריבוע מאיר על ידי מקשי החיצים. זמן טעינת מערכת העזרה מורגש גם באקסטי מהיר – אלא שהתמונה משתלמת. ישנו כמובן התיעוד. מה שמבדיל בין תוכנה טובה לתוכנה טובה יותר – ומה שמאפיין בדרך כלל תוכנות בשלב הבגרות שלהן הוא התיעוד שניתן לעבוד עימו. הפורמט הוקטן, העריכה טובה והתמצאות קלה.

"ארב" בגרסתו החדשה היא תוכנה כבדה. דיסק קשיח הוא למעשה בגדר תנאי מוקדם – וזיכרון מלא מומלץ ביותר. כיוון שמדובר בתוכנה הנבנית משיפורים תוספתיים באפיים מגרסה לגרסה, הולך זמן הטעינה שלה ומתארך. יש להניח, כי בעתיד תידרש לה כתיבה מחדש, בשפה מתקדמת יותר. עניין קטן אחד, שמעולם לא הבנתי – גם לא בגרסאות הקודמות – הוא מקש ה־back space. למיטב ידיעתי, "ארב" היא מעבד התמלילים היחיד שבו אין המקש הזה מוחק לאחור תוך צמצום הרווח – אלא מסתפק במחיקת הטקסט והשארת תוי רווח במקומו. מי שמשוקק למחיקה – חייב להשתמש ב־delete מסורבל.

יחד עם הגרסה החדשה של מעבד התמלילים, הוכרזה גם תוכנת "משרד ממוחשב ארב". ההודעה לעתונות אומרת, כי "המשרד הממוחשב ארב הוא המתקדם ביותר הקיים בשוק" – וכאן כדאי הצריך לעשות הבחנה בין מרכיביה השונים של ההבילה.

מרכיב מרכזי במשרד הממוחשב הוא האופציה לבניית מאגרי נתונים. זהו אופי של כרטסת, אותן אמור המשתמש לבנות לפי נושאים. לדוגמה: מאגר לקוחות, מאגר עובדים, מאגר פריטים וכדומה. הבילה הזו היא ללא ספק מערכת קלה ללימוד ולהפעלה ראשונה – אלא שאני שמודע לאופציות אותן מספקים מחוללי ישומים חזקים יותר עשוי להתגעגע לאותן האפשרויות ועוד ולכמה מהעיבודים האפשריים במערכות כאלה. אלא שאולי אני דורש יותר מדי, ומערב בין ישומים משרדיים ("ארב" נולד כמכשיר משרדי, מכיוון מעבד התמלילים) לניהול ומעקב עסקי כולל.

למי שמנהל משרד בלבד – יש כאן מידה רבה של נוחות. על בסיס מאגר הנתונים ניתן לבנות, בין השאר, יומן פגישות רב־משתמשים. לכל פגישה נרשם "כרטיס פגישה", והפגישה עצמה נרשמת באופן אוטומטי בדף היומי של כל אחד מן המשתתפים. ניתן לבקש התראה לפני הפגישה, הרשמת אוטומטית כתזכורת במערכת. ניתן לפתוח תיק מעקב לתזכורות ולרשום בו סיכומי פגישה. כשקובעים פגישה למספר אנשים במערכת, ניתן להיעזר בטבלת עומס פגישות, המראה את כל הפגישות לאנשים המבוקשים לאותו מועד.

המשרד הממוחשב מאפשר הכנה של רשימות תפוצה והפקת מדבקות, חיוג אוטומטי של מספרי טלפון לפי התור ובניית ספר טלפונים לצרכי המשרד בתחנים שונים. אופציית העברת מסמכים בדואר אלקטרוני, הכלולה בתפריט הראשי, דורשת עבודה בין מערכות "ארב" משני עברי הקו – ודומה כי טרם נבדקה דיה.

תוכנת המשרד הממוחשב (ללא מעבד התמלילים), אותה יש לטעון אחריה, ניתנת להשארה בזיכרון – כך שלאחר שהעלית אותה בראשית היום אתה יכול לשוב אליה מכל תוכנית, בעזרת מקש control. הדברים אמורים בתנאי שאינך מעלה תוכנות זוללות זיכרון, שאלה הדורשות להיטען ראשונות. ההוראות ממליצות כי הזיכרון ריק מכל תוכנה אחרת.

אם יש לי הערה מהותית – היא נוגעת למחיר. "ארב" המשרד הממוחשב נמכרים בכ־750 דולר ויותר. נכון שדברים טובים עולים בכסף טוב, ונכון ש"גרינברג מוצרים" הוכיחו עצמם כאבא שאפשר לסמוך עליו. ובכל זאת, מי שרוצים לכבוש שוק – ולא לעודד גנבי תוכנה – חייבים גם לתמחר את מוצריהם ברמה שאפשר לחיות עימה.

מדען יבמ בנה מערכת "מומחה" לעיבוד יצירות מוסיקאליות על בסיס באך

באך. תרגום הכשרון לאלגוריתמים הוא משימה בלתי־אפשרית

תוכנית ניסיונית הקרויה "כורל", שפותחה בידי המדען קמאל אבסיוגלו, מוסיפה קטעי בס, טנור ואלט ליצירות המיועדות לביצוע מקהלות, שהוכנסו למחשב. התוכנית מפיקה תווים שניתן להציגם על מסך המחשב, להדפיסם ולבצעם.

כידוע, מערכות הינן הבילות תוכנה מורכבות, שנכתבו לישומים מיוחדים מאוד. בדרך־כלל הן דורשות בסיס נתונים גדול ועוצמת מיחשוב רבה. אבסיוגלו, בעל תואר שני בהלחנה מוסיקאלית ותואר דוקטור במדעי המחשב, עשה שימוש בלמעלה מ־300 עיבודים למקהלה שחיבר המלחין הגרמני בן המאה ה־18, האלה שימשו לו מקור ראשוני לפיתוח בסיס הנתונים לתוכנית המחשב "כורל".

הכורל הינה יצירה מוסיקאלית קצרה שנועדה להיות מבוצעת על־ידי מקהלה של גברים ונשים. ארבעה חלקים של מלודיות, בלתי תלויים, מבוצעים בו־זמנית. הגברים מבצעים את חלקי הבס והטנור, הנשים מבצעות את חלקי האלט והסופרן. חלק הסופרן הינו החלק העיקרי ביצירת הכורל, בעוד שהחלקים האחרים משמשים כליווי.

העיבוד, המבוצע על־ידי מערכת המומחה "כורל", הינו תהליך הלחנה של חלקי הבס, הטנור והאלט, כאשר הסופרן נתון מראש. המערכת מכילה למעלה מ־350 חוקים המנוסחים לקבוצות הכוונות את יצירת ה"כורל".

אחת התכונות היחודיות של התוכנית הינה אלגוריתם אינטליגנטי ליצירה ובדיקה, שהינו קבוצה של הוראות המגדירה מקביעות את מספר העיבודים הנוצרים בהתאם למספר רב של חוקים. חוקים מורכבים אלה בדרך־כלל יוצרים תכונות יחודיות לסגנון הכורל של באך.

העיבוד נבנה שלב אחר שלב. מערכת המומחה "כורל" בודקת כל שלב, הבוא נוצר מבוי סתום, היא "חוזרת" אחורנית ומשנה את התווים שהיא "מושיבה" כאחראים למבוי סתום.

המדען אבסיוגלו מציין, כי "ידועה לכל העובדה, שתווים לבדם אינם מספיקים ליצירת יצירה מוסיקאלית יפה. המלחינים משתמשים בידע נוסף, מה שאנו מכנים כישרון, לבחירת האפשרויות הרבות של חלקי הלחנים בכל שלב בתהליך". לדבריו, תרגום הכישרון לאלגוריתמים הוא משימה בלתי־אפשרית. עם זאת, למד אבסיוגלו שמספר גדול של סגנונות מומלצים יכולים להציע קירוב טוב לכישרון.

מערכת המומחה "כורל" עושה שימוש בבסיס רחב של סגנונות מומלצים, הכוללים, תווים האקורדים מומלצים מתוך מגוון גדול של אפשרויות נכונות בכל שלב בעיבוד. בעיות, כגון, האם להמשיך או לא להמשיך בסגנון מומלץ מסויים – נפתרות על־ידי התוכנית.

הזמנות יצוא לקום תעשיות תוכנה – ב־250,000 דולר

התוכנה החדשה, המשווקת בשמונה מדינות באירופה, ידידותית ופשוטה להפעלה

COM OFFICE – מערכת משרד ממוחשב רב־לשונית בריבוי משתמשים ומשימות, אשר פותחה בקום תעשיות תוכנה, משווקת בימים אלה בהולנד, בלגיה, צרפת, גרמניה, אוסטרליה, איטליה, שוויץ ולוקסמבורג. על־פי מנהל רב־פאר, סמנכ"ל לשיווק בקום.

לדבריו, הסכם היצוא שנחתם בין קום תעשיות תוכנה לבנקי האירופי, מבטיח מכירות תוכנה ב־250,000 דולר לפחות, בשנה הראשונה. המשווק האירופי ישקיע בקידום המכירות של COM OFFICE כ־500,000 דולר עד סוף 89.

פאר הוסיף, כי COM OFFICE תוצע בשלב ראשון לארגונים בהם פועלים מחשבי יבמ 286AT ו־386 ותואמיהם, תחת מערכת־הפעלה XENIX, ולכאלה בהם קיימות מערכות יוניקס של עד 250 משתמשים.

מערכת COM OFFICE הפועלת תחת מערכות הפעלה זניקס ויוניקס, כוללת מעבד־תמלילים מתקדם, מחולל טבלאות, רשימות תפוצה, מדריך טלפונים, מחשבון, תאריכון, תזכורות וכרטסת.

זוהי מערכת ידידותית ופשוטה להפעלה, שבתיכנונה הושם דגש על פעולות אוטומטיות "חכמות" ועל הנדסת אנוש.

רוב הפעולות מרוכזות בתפריט־משנה, לפי שימושו, ומתוכן נשען לבחור את הרציות. כמו כן, מסכי עזרה למשתמש, הן בנושאים יחודיים והן בנושאים כלליים.

תחנת השידור של קול אמריקה בערבה מתוכננת בתוכנת אוטוקד

כ־25 חברות תכנון – בכל התחומים – חברו לצורך הפרוייקט שהיקפו כ־230 מיליון דולר

תחנת השידור האמריקאית שתוקם בערבה, תשדר את קול אמריקה, רדיו ליברטי ורדיו אירופה החופשית, תשדר בעיקר תעמולה אמריקאית לארצות הגוש המזרחי, מתוכננת כולה באמצעות תוכנת אוטוקד.

פרוייקט הקמת התחנה הוא בהיקף של כ־230 מיליון דולר. במסגרת הפרוייקט מתוכננים מבנים בשטח של כ־9000־10000 מ"ר וכ־20 אנטנות עד גובה 160 מ'.

לצורך כך הוקמה מינהלת פרוייקט בינלאומית המורכבת משתי חברות אמריקאיות וחברת IPC M&E הישראלית.

בתכנון משתתפות כ־25 חברות, ישראליות ואמריקאיות, המקיפות את כל תחומי התכנון: ארכיטקטוני, קונסטרוקציות, הנדסה אזרחית, חשמל, צנרת ומערכות שרותים, מיזוג אוויר ואחר.

על פי המידע מחברת IPC M&E האחראית על פעולות התכנון בארץ, יופקו במסגרת התכנון כ־3,000 תוכניות. דרישת הלקוח היתה לתכנון ממוחשב ולסטנדרטיזציה בתוכניות ובשרטוטים. התוכנה שנבחרה היא תוכנת אוטוקד גירסה 9.0.

ב־IPC M&E אומרים, כי "אוטוקד היא תוכנה אוניברסלית, גמישה מאוד לעבודה, אינה דורשת חומרה יקרה, מספקת את כל הפונקציות הדרושות ומאפשרת עבודה ברבדים. היות וניתן להעביר דיסקטים בין כל המתכננים, כל מתכנן "מלביש" את נדבך התכנון שלו על התוכניות הקיימות".

בהתאם לכך, מקבלים היום כל המשתתפים הדרכה מרוכזת לשיטות עבודה אחידות ולספריות אלמנטים זהות. במינהלת הפרוייקט מתעתדים לחבר את המשרדים במודמים לתקשורת, וכך יוכלו המתכננים השונים לשדר את תוכניותיהם מאתר לשני.

חוזה התכנון הוא ל־14 חודש, החל מ־8.8.88. הפרוייקט ישלם תוך 5 שנים.

סנטה קרוז מסתערת על משתמשי דוס

בארצות הברית מהווים היישומים 50% משוק היוניקס, באירופה – 30% ובישראל 10% בלבד

54 אנשי מחשבים מ־20 בתי־תוכנה וחברות מחשבים השתתפו במפגש מיוחד עם ריצ'ארד קולודינסקי, מנהל השיווק הבינלאומי של SCO, סנטה קרוז אופריישן, שאורגן על־ידי "יוניפאואר", נציגת SCO בישראל. במסגרת יום עיון זה הוצגו לפני האנשים מוצריה החדשים של SCO ובמיוחד אלה, המיועדים לשוק משתמשי מערכת הפעלה DOS.

בדבריו הבהיר ריצ'ארד קולודינסקי, כי מטרתה השיווקית המרכזית של SCO, הנחשבת לחברה המובילה כיום בעולם בתחום מוצרי מערכת הפעלה יוניקס ונגזרותיה, היא הצעת הגדלה הדרגתית למאות אלפי המשתמשים במערכות DOS. "לפני אלה מהם, הרוצים להגדיל את המערכת שברשותם, יש שתי אפשרויות", אמר ריצ'ארד קולודינסקי, "לגרוט את המערכת הקיימת, או להשאר עם מערכת מוגבלת. אנחנו מציעים להם אפשרות שלישית: לגדול איתנו למערכת רב־משתמשים בלי להשליך את הקיים".

לדברי ריצ'ארד קולודינסקי מהווה שוק תוכנות היוניקס־זניקס כ־50% משוק היוניקס וסביבתו בארצות הברית והשאר – ישומים, הרחבות ורשתות תקשורת. באירופה תופסת התוכנות 70% משיווק יוניקס ונגזרותיו ואילו בישראל – 90%. לדבריו, ילך שוק ישומי היוניקס, שהוא השוק החשוב יותר, ויגדל ככל שתודעת היוניקס תגדל.

ישראליין בחרה ב"מור"

מאת זוהר בלומנקרנץ

חברת הבת למחשבים של התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות – "ישראליין" בחרה במערכת "מור" של חברת די.פי.סי כתוכנה הסטנדרטית לניהול משרדי נסיעות. התוכנה אשר נבחרה מתוך מגוון מערכות שנבדקו ע"י ועדה מיוחדת של חברת הבת. זו הפעם הראשונה שתוכנה מסוג זה מוצעת ע"י איגוד הגג של סוכני הנסיעות והתיירות לחברים. למעלה מ־10 משרדי נסיעות ותיירות כבר גילו עניין בתוכנית החדשה.

התוכנה תאפשר מתן שרות לנוסע, קשר להנהלת חשבונות וניהול ובקרה. היא תאפשר התחברות למערכת הזמנות תעופתית באמצעות אותה מערכת מחשב. המערכת תספק לסוכן הנסיעות מידע עדכני אודות מכירות ובקרת תשלומים לספקים בשלושה סוגי מטבעות – מטבע מקומי, ש"ח ודולרים – ע"פ מספרי שוברים, מספרי כרטיסים, תאריכים ומטבעות. כמו כן, תוציא דוח חייבים, בש"ח ובדולרים, ותבצע ניתוח רווחיות.

עפ"י החוזה, שנחתם בין חברת "ישראליין" לבין חברת די.פי.סי מוכה חברת הבת של התאחדות סוכני התיירות למשווקת הבלעדית של התוכנה לניהול משרדי נסיעות בארץ. חברי "ישראליין" יהנו מהנחה של למעלה מ־50 אחוז ממחיר התוכנה.

קורא אופטי לעיוורים יוצג בתערוכת "פיס" בת"א

קורא אישי לעיוורים יוצג לראשונה בתערוכת "פיס" שתיערך השבוע בגני התערוכה בתל־אביב, על־ידי חברת לרנר־מידן.

הקורא, המבוסס על מערכת הקורא האופטי של חברת "קורצווייל", הוא מכשיר קומפקטי, הסורק כל טקסט – בכל צורת אות (פונט) – ומסב אותו לאותות קוליים. הוא מיועד לספריות ולמוסדות לעיוורים.

מחיר הקורא האישי לעיוורים – כ־15,000 דולר.

הקורא מוגבל כיום לטקסטים באנגלית. עלות הסבה אפשרית שלו לעברית מוערכת בכשני מיליון דולרים.

יותר מ־100 מציגים יציגו ב"פיס" מוצרים מתוצרת 500 חברות. התערוכה תיפתח מחר ותימשך ארבעה ימים.

גידול של 62% במכירות ראדא ב־9 החודשים הראשונים של '88

הרווח הנקי של הקבוצה גדל ב־ 150% והסתכם ב־ $770,000

קבוצת ראדא תעשיות אלקטרוניות בע"מ, המתמחה בפיתוח ובייצור מחשבים צבאיים, ציוד בדיקה מתוחכם ומערכות מוטסות מתקדמות, דיווחה בשבוע שעבר לבורסה בארצות־הברית על גידול של 62% במכירות הקבוצה במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה, לעומת תקופה מקבילה אשתקד.

סך הכל, הסתכמו מכירות הקבוצה בחודשים ינואר־ספטמבר 1988 ב־12,250,000 דולר לעומת 7,537,000 דולר מכירות הקבוצה בחודשים ינואר־ספטמבר 1987.

הרווח הנקי של הקבוצה גדל ב־150% והסתכם ב־770,000 דולר לעומת רווח נקי שהסתכם ב־300,000 דולר לתשעת החודשים הראשונים של 1987.

ברבעון השלישי של 1988 (יולי־ספטמבר) הסתכמו מכירות החברה ב־4,640,000 דולר המהווים גידול של 100% במכירות לעומת תקופה מקבילה אשתקד. רווחי רבעון זה גדלו מ־130,000 דולר אשתקד ל־280,000 דולר ברבעון הנוכחי.

חיים גיטנמן, מנכ"ל קבוצת ראדא מסר כי הגידול במכירות הקבוצה ברבעון האחרון נבע בחלקו מרכישת שתי חברות המסונפות לאגף המסחרי של החברה.

לדבריו, חיזוק האגף היצרני של הקבוצה כולל את מפעל ראדא בבית שאן, וחברת הבת מסקו בארצות־הברית, יאפשר לקבוצה להרחיב את עסקיה בשיעורים משמעותיים גם להבא.

אופיר
התוכנה המובילה בהוצאה לאור שולחנית למחשבים אישיים של I.B.M. ומדפסות POSTCRIPT
חשב היחידה הבין־קיבוצית לשירותי ניהול
שד' שאול המלך 2 ת"א 64078 טל. 216181

כלכלה ועסקים

האוצר ימנע מבל"ל נקיטת צעדים למכירת בנק איגוד

איגוד יימכר למשקיעי חוץ כחלק מבנק לאומי

מאת יהודה שרוני

האוצר ימנע מהנהלת בנק לאומי למכור את בנק איגוד, כך עולה מסיכומים שהוכנו בשבועות האחרונים במשרד האוצר. בכך נסתם הגולל על האפשרות למכור את בנק איגוד בנפרד מבנק לאומי. בנק לאומי נערך בחודש האחרון למכור את איגוד באופן עצמאי, ולשם כך נמנע מפרסום חלק מכוונות איגוד שהוזכר בתשקיף ה"נוסטרו" שלו.

בחודשים האחרונים גילו מספר משקיעים עניין ברכישת בנק איגוד, וביניהם איש העסקים יעקב נמרודי, המנכ"ל לשעבר של בנק לאומי מרדכי איינהורן, ומשקיע חוץ. נראה כי החלטת האוצר למנוע מכירה נפרדת של הבנק נובעת מההערכה כי צעד זה יביא להקטנה משמעותית בערכו, זאת משום שחלק גדול מהוצאות מועמס כיום ממילא על בנק לאומי.

נראה כי בסופו של דבר יימכר בנק איגוד כחלק מבנק לאומי. באוצר מאמינים כי בדרך זו תושג תמורה גבוהה יותר. ההערכה היא כי בנק לאומי יימכר לא למשקיע אחד, אלא לקונסורציום של משקיעי חו"ל. יש לציין כי הפעילות למכירת הבנקים מתנהלת לפי שעה על אש נמוכה, שכן מן ההכרח להשוות קודם את זכויות ההצבעה.

ההצעה שבמסגרתה נקבע מנגנון להשוואת זכויות ההצבעה תשלמה לפני מספר שבועות, אולם העיכובים בהרכבת הממשלה מעכבים גם את אישורה.

גם דרקסל מבקשת להשתתף בדיון בבקשת פירוק כור

שומרת לעצמה את הזכות להצטרף או להתנגד לבקשת הפירוק

מאת אריה לביא

בנק ההשקעות האמריקאי דרקסל, שהנפיק עבור כור בארה"ב איגרות חוב בסך 105 מיליון דולר, מבקש להשתתף בדיון בבקשת הפירוק שהוגשה נגד הקונצרן. בכך גדל לארבעה מספר הגורמים המבקשים ליטול חלק בדיון בבקשת הפירוק שהוגשה על־ידי בנקרס־טראסט.

בבקשה שהוגשה ביום חמישי לבית המשפט המחוזי בתל־אביב, באמצעות עו"ד אבי פילוסוף, נאמר שלאור תנאי שטר הנאמנות, הסכם הזיתום וההתפתחויות כפי שהגיעו לידיעת דרקסל, הרי שדרקסל הנה נושה של כור לפי משמעות פקודת החברות". דרקסל מייצגת את המחזיקים ב־25% לפחות מהיתרה הבלתי מסולקת של קרן האיגרות, בסך של 26.2 מיליון דולר.

בבקשה נאמר שבהתחשב בטובה הסכום שכור חבה על־פי שטר הנאמנות האיגרות "הרי שיש להניח כי דרקסל הנה נושה עיקרית של כור, וכי לתוצאות הצפויות מהדיון בבקשת הפירוק תהיינה השלכות רבות־משמעות על דרקסל. לכן מבקשת החברה האמריקאית מבית המשפט להיות מוזמנת ולקחת חלק בכל הליך הקשור לפירוק כור. דרקסל שומרת לעצמה את הזכות להצטרף לבקשת הפירוק או להתנגד לה, לאחר שיהיה בידיה כל המידע הרלוואנטי לגיבוש עמדתה.

דני רוזוליו עדיין מוחרם

דני רוזוליו, מנכ"ל חברת העובדים ממשיך להיות מוחרם על ידי יד לוינסון. היום יערך הדיון הציבורי השני המאורגן על ידי המוסד, אך ברשימת המשתתפים נעדר שמו של מנכ"ל חברת העובדים, למרות הבהרתו והצהרות של אהרן הראל ראש המוסד, שהם לא מחרימים ולא יחרימו את רוזוליו.

בהנהלת יד לוינסון מציינים שרוזוליו לא הוזמן אך "אולי מישהו דאג להזמין אותו". בדיקה עם מקורבי רוזוליו העלתה שאף אחד לא דאג לכך.

יותר מ־400 אנשי משק וכלכלה כבר הודיעו על השתתפותם בכינוס שיתקיים במכון לאומי כלכלי וחברתי ויערך בהשתתפות נגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברונו.

אריה לביא

נקבעו חברי הוועדות בדירקטוריון בנק לאומי

זנבר יעמוד בראש ועדת האשראי, הכספים והוועדה המנהלית • רוטלוי יעמוד בראש ועדת הביקורת

מאת יהודה שרוני

חברי הוועדות השונות של דירקטוריון בנק לאומי נקבעו בשבוע שעבר, והודעה על כך נמסרה לרשות לניירות ערך. בדירקטוריון בנק לאומי יהיו ארבע ועדות משנה ועדת אשראי ועסקים שהיתה בעלת החשיבות הגדולה ביותר, ועדת הביקורת ועסקות עם בעלי עניין, ועדת הכספים והוועדה המנהלית.

יו"ר ועדת האשראי והעסקים יהיה משה זנבר. חבריה יהיו הפרופ' צבי אופיר, עמוס אפשטיין, יואל כהן אורגד, משה שניצר, אהרן פוגל, אבנר פרץ ואברהם שפרלינג. יו"ר ועדת הביקורת ועסקות עם בעלי עניין, יהיה עו"ד דוד רוטלוי. חבריה יהיו עמוס אפשטיין, אבנר פרץ, זלמן שלו ואברהם שפרלינג.

יו"ר ועדת הכספים יהיה משה זנבר וחבריה יהיו הפרופ' צבי אופיר, אברהם בן משה, אהרן פוגל ודוד רוטלוי. יו"ר הוועדה המנהלית יהיה משה זנבר, חבריה יהיו אברהם בן משה, זלמן שלו, דוד רוטלוי ויגאל כהן אורגד.

פוליגון – הצבע מתחיל להחויר

החברה דיווחה על הפסד מתואם בסך של 1.4 מיליון ש"ח בשנת 87' אשר שחק את הונה העצמי ב־28%(!)

דו"ח על דו"ח / אבי גרא

חברת פוליגון עוסקת בתחום הצביעה והדפסה בענף הטקסטיל ועסקה גם בייצור מוצרי הלבשה ליצוא. הונה העצמי של החברה בדצמבר 1987 מסתכם בכ־3.7 מליון ש"ח. מחזור המכירות של החברה הוא כ־14.7 מליון ש"ח. לחברה הון חוזר שלילי בסך של כ־567 אלף ש"ח.

לחברה היתה חברת בת שעסקה בייצור מוצרי הלבשה ליצוא אשר גרמה לחברה הפסדים ניכרים והוחלט לחסל את פעילותה. החברה תלויה מאוד בתנודות בשוק הטקסטיל, פעילותה אינה מגוונת ולמעשה היא מהווה קו ייצור בלבד כך שהסכון התפעולי שלה גבוה.

המבנה הפיננסי של החברה אינו מהמשופרים והחברה תיאלץ להימנע מגיוס ציוד בתקופה הקרובה, על מנת למנוע גידול נוסף בהוצאות המימון שלה.

הפסקת פעילות חברת הבת

לחברת פוליגון היה רווח מפעילות נמשכות בסך של כ־282 אלף ש"ח בשנת 87 אולם מכיוון שלחברה היה הפסד בסך של כ־1.7 מליון ש"ח עקב הפסקת פעילותה של חברת הבת נוצר בשנת 87 הפסד.

לחברת הבת היה מפעל הלבשה שעסק בייצור לשם יצוא, החברה נכשלה לשנות את שוקי היעד לעבר השוק המקומי. הניסיון לא עלה יפה והמפעל המשיך לשאת הפסדים. לאחר תאריך המאזן, בחודש אפריל 88, הופסקה פעילותה העסקית של חברת הבת.

ההפסד של חברת הבת בשנת 87 היה באותו סדר גודל של מכירותיה בשנה זו אשר הסתכמו בכ־1.6 מליון ש"ח.

בשיקולים כלכליים בטווח הקצר יש לבחון האם התקבולים ממכירות המוצרים מכסים לפחות את ההוצאות המשתנות לייצור המוצרים כך שנוצרת תרומה חיובית לרווח אשר מכסה לפחות חלק מההוצאות הקבועות (הוצאות קבועות המשקפות השקעות שנעשו בעבר). נראה שלאור העובדה שחברת הבת הפסידה בשנה השוטפת סכום אשר כמעט שווה למכירותיה, לא היה מנוס מאשר לסגור את חברת הבת גם אם שוקלים שיקולים כלכליים לטווח הקצר בלבד.

בחברת הבת נכון ליום 31.12.87 מסתכם הרכוש השוטף בה של כמליון ש"ח בלבד לעומת התחייבויות בסך של כ־6.7 מליון ש"ח כך שלחברת הבת גירעון בהון בסך של כ־5.7 מליון ש"ח. חברת פוליגון תאלץ לעמוד בעתיד בהתחייבויות הפיננסיות של חברת הבת עקב הערבויות שנתנה פוליגון נתנה ערבויות ללא הגבלה בסכום לבנקים השונים בגין חובות חברת הבת והן נרשמו שעבודים קבועים על רכוש חברת פוליגון להבטחת התחייבויות חברת הבת.

פעילותה של חברת הבת גוונה בעבר את המוצרים אותם מכרה הקבוצה ואת השווקים להם שווקה את תנובותיה. לאחר מכירת חברת הבת תמשיך חברת האם בפעילותה והיא תהיה מושפעת בצורה ניכרת מהתנודות בשוק המקומי תוך סכון תפעולי גבוה.

נחמיה שטרסלר

מכירות החברה בשנת 87 היו כ־14.7 מליון ש"ח מתואמים, גידול של כ־28% על בסיס שנתי לעומת התקופה הקודמת. החברה הפסידה כ־1.4 מיליון ש"ח, בשנת 1987.

רווחיות

החברה הפסידה בשנת 87 בגלל הפסדיה מחברת הבת שפעילותה הופסקה ובגלל שחיקת רווחיותה בפעולותיה הנמשכות האחרות. על מנת לאתר את מגמות הרווחיות של החברה בעתיד יש לבחון את רווחיה מפעולות נמשכות:

רווחי החברה בשנת 87 מפעולות נמשכות הסתכמו בכ־282 אלף ש"ח לעומת רווח של כ־1.35 מליון ש"ח בתקופה הקודמת.

הרווח הגלמי של החברה ירד לעומת התקופה הקודמת משעור של כ־33% לכ־27%, קיטון שמשמעותו הכספית הינה בסך של כ־0.9 מליון ש"ח. הקיטון ברווח הגולמי נבע מכמה גורמים. בענף הטקסטיל בכללו ולא האטה החברה אשר עיסוקה העיקרי הינו מצבעה לטקסטיל נפגעה מהמצב.

במקביל גבהה התחרות בענף הטקסטיל בכלל ובסקטור המצבעות בפרט, כאשר נוספה מצבעת טקסטיל נוספת. התייקרות חומרי הגלם והסחורות שנרכשו על־ידי החברה התייקרו באופן ניכר ביחס למכירות החברה משעור של כ־29% בתשעת החודשים שהסתיימו ב־31.12.86 לשעור של כ־37% בשנת 87. חומרי הגלם אותם קונה החברה באירופה התייקרו עקב עליית המטבעות האירופים בעוד שמחירי המכירה של החברה לא הועלו.

גם הוצאות השכר של החברה גדלו אף הם ביחס למכירות החברה אם כי עליה זו קוזזה במידה מסוימת על ידי קיטון בהוצאות העבודה החוזרות של החברה.

בנוסף לבעיות העסקיות ולה הרעה גם בהוצאות המימון של החברה לעומת השנה הקודמת עקב הקיטון שחל בשנת 87 בהון החוזר של החברה.

מכיוון שמגמת מהחברה האפשרות להעלות מחירים עקב המצב בענף עליה לבחון אפשרויות לקיצוץ בהוצאותיה על מנת לחזור לרווחיות. השקעות החברה בשנתיים האחרונות במחשוב ובייעול מערכות הייצור, עשויות לסייע לחברה להקטין את הוצאות שכר העבודה בעתיד.

במהלך שנת 1988 המשיכה החברה לחסל את פעילות חברת הבת ונראה שהמספרים מחברת הבת הושפעו הגבלות התנודות בענף הטקסטיל על מצבה של החברה יגרמו לכך שגם שנת 1988 תסתיים בהפסדים.

סיכון פיננסי ונזילות

הונה העצמי של החברה, יחד עם העתודות וההתחייבויות לזמן ארוך, מסתכם בכ־7.9 מליון ש"ח, סכום זה איננו מכסה את ההשקעה ברכוש הקבוע והמלאי שהינה בסך של כ־10.9 מליון ש"ח. למעשה המלאי ממומן כולו מהתחייבויות שוטפות, דבר המעיד על נזילות לא טובה.

מבנה ההון של החברה צר והפסדים שוחקים באופן ניכר את בסיס ההון והדבר עלול לגרום לבעיות נזילות.

בשנת 1987 הפסדי החברה שחקו כ־28% מההון העצמי שלה וההון העצמי של החברה מהווה כ־25% בלבד מהיקף המאזן של החברה ליום 31.12.87.

בשנת 1987 החברה השקיעה כ־2.1 מליון ש"ח בציוד וזאת בנוסף לכ־0.9 מליון ש"ח שהושקעו בתקופה הקודמת. השקעות החברה נועדו לייעל את הייצור באמצעות ציוד חדש ומערכות ממוחשבות, אולם השקעות החברה בשנת 1987 מומנו בעיקרם בהלוואות לזמן ארוך בסך של כ־0.8 מליון ש"ח ומקיטון בהון החוזר בסך של כמליון ש"ח. לקיטון זה בהון החוזר היתה השפעה ישירה על הוצאות המימון של החברה שגדלו בכ־40% על בסיס שנתי לעומת התקופה הקודמת.

יש לציין שהפסקת הפעילות העסקית של חברת־הבת ומדיניות הדיסקון שהחברה החלה לנקוט גרמו לכך שרמת המלאי שהחברה מחזיקה ירדה מרמה של כ־4 חודשים לרמה של כ־3 חודשים, גם האשראי הממוצע שנותנת החברה ללקוחותיה הוקטן באופן דומה והדבר מעיד על כך שהחברה עושה מאמץ להסתגל לתנאים הקשים בענף.

במידה ובעיותיה העסקיות של החברה תמשכנה גם בעתיד אורך הנשימה של החברה לעמוד בהפסדים מבחינה פיננסית איננו רב, החברה עלולה להיקלע להוצאות מימון גבוהות.

יחד עם זאת, יש לזכור שמצד אחד, מתוך הפסדי החברה בשנה השוטפת סך של כ־1.2 מליון ש"ח נבע מפחת והפחתות על רכוש שהחברה השקיעה ברכישתו בעבר. בתקופה הקרובה על החברה להימנע מהשקעות כך שהפגיעה בנזילות החברה תהיה קטנה יותר מאשר הפסדיה החשבונאיים, אולם מצד שני, סביר להניח שעקב התיישנות ציוד החברה יהיה צורך בהשקעות נוספות בחידוש ציוד בטווח הארוך אשר יגרמו לנטל מימוני על החברה.

דו"ח רווח והפסד מאוחד
באלפי ש"ח מתואמים
לתקופה שנסתיימה ב־31 בדצמבר

	1987 (12 חודשים)	1986 (9 חודשים)
רווח מפעולות רגילות	286	1132
רווח ממימוש רכוש	-	216
רווח (הפסד) חברה מסונפת	(4)	4
רווח מפעולות נמשכות	282	1352
הפסד מחברת בת שפעילותה הופסקה	(1,727)	(1,080)
רווח (הפסד) נקי לשנה	(1,445)	272

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 בדצמבר 1987
במליוני ש"ח מתואמים

מזומנים וחייבים	3.8	התחייבויות שוטפות	7.1
מלאי	2.7	התחייבויות לזמן ארוך	4.1
השקעות וחייבים לזמן ארוך	0.3	עתודות	0.1
רכוש קבוע	8.2	הון ועודפים	3.7
	15.0		15.0

פיא צמצמה את חלקה

מאת יהודה שרוני

מניית פוליגון נסחרת בימים אלה במסגרת רשימת סיכון המכונה "הרשימה המקבילה". הנהלת הבורסה החליטה להעביר את המניה למסגרת זו, לאחר שהונה העצמי ירד אל מתחת ל־2.5 מיליון דולר. הנהלת פוליגון יכלה למנוע החלטה זו, לו תכניתה מתחילת 1988 לגיוס 4 מיליון שקלים בהנפקת זכויות היתה יוצאת אל הפועל.

אולם, חתמי ההנפקה "לאומי ושות'" בעצה אחת עם הנהלת פוליגון, החליטו כי העיתוי אינו מתאים, תוכנית גיוס ההון נדחתה. בעקבות כך דחתה החברה גם מספר תכניות השקעה שאותן אמרה להוציא אל הפועל.

חברת פוליגון נשלטת על־ידי חיים ויונס שטייגמן, המחזיקה ב־45.8% בהון וב־59.7% בזכויות ההצבעה. יתרת המניות מפוזרות בקרב הציבור הרחב, ואצל "לאומי פיא", מנהלת קרנות הנאמנות של בנק לאומי. גיוס ההון הראשון של החברה בבורסה היה ב־1973, ומאז לא גייסה החברה סכום נוסף.

הפעילות הבורסאית במניות זוהתה בעבר עם "לאומי פיא", שהחזיקה ב־15% מהמניות, וכן עם מנהל תיקים חיצוני, שביצע את הפעילות הבורסאית עבור בעלי השליטה, באמצעות החברה הפרטית לניירות ערך. בתקופה האחרונה לא מורגשת כל פעילות חריגה במניות. ההון של פוליגון מורכב משני סוגי מניות. המניות העדיפות בזכויות ההצבעה שבהון אינן רשומות למסחר.

הגרף של "מיטב" מראה כי מניית החברה ירדה ממחיר של 65 דולר היחידה בתחילת השנה למחיר של 16 דולר היום. בימים האחרונים יש התעוררות בורסאית במניה, וביום ה' האחרון נרשם לה קונים בלבד בפעם השנייה, זאת לאחר שהביקוש לא נענה גם בעלייה של 15%.

יהיה מיתון?!

מנכ"ל, מנהל כספים, גזבר, חשב, מקבלי החלטות:

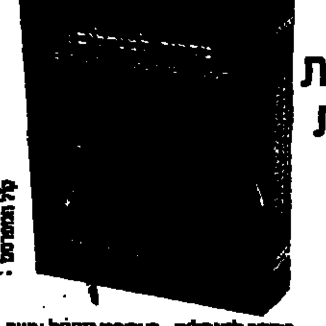

מיתון או צמיחה? הפתרון להתמודדות עם עידן אי הודאות הכלכלית.

פרטים והזמנות: 03-249390

מדריך למנהלים: בעריכת קופל אשר הערכות עסקית בתנאי משק משתנים

המכללה הפיננסית
תזרים האינפורמציה שלך

חברת הביטוח דולב תתחיל לפעול בתחום ביטוח החיים

מאת אריה לביא

חברת הביטוח דולב, מקבוצת הפניקס הישראלי, תתחיל בקרוב לפעול גם בתחום ביטוח החיים, לאחר שעד כה פעלה בענף הביטוח האלמנטארי.

החברה, בראשות ד"ר איתמר בורוביץ, סמנכ"ל הפניקס הישראלי, הגדילה בשנה האחרונה פי 5-4 את היקף מכירותיה, שיגיע השנה ל־60–50 מיליון שקל, לעומת 12 מיליון שקל מכירות פוליסות בשנת פעילותה הראשונה. יצוין שדולב הוקמה על בסיס הרשיון של חברת הביטוח "ארד", שפעילותה היתה משותקת זמן רב בגלל סכסוך בין חברת הפניקס לבין בעל מניות מיעוט, שפרש מהחברה.

בשנה הקרובה תתחיל דולב לראשונה לפעול בענף ביטוח החיים. החברה תתמחה במכירת פוליסות מסוג "עדיף", המצמודות לשכר ולא למדד, בדומה למרבית פוליסות ביטוח החיים. קבוצת הפניקס היתה עד כה היחידה בענף הביטוח שלא מכרה את הפוליסות מסוג עדיף, המצמודות לשכר.

בקבוצת הפניקס היתה עד כה התנגדות חזקה למכירת פוליסות מסוג זה, וגם עתה הן יימכרו רק במסגרת חברת הבת. לצורך הקמת אגף ביטוח חיים בדולב מונה איש הביטוח יצחק הורוביץ, אחד מבכירי כלל־ביטוח בעבר, לסמנכ"ל בחברה.

"פייזקום" ייצאה ציוד שידור בשווי 3.6 מיליון דולר

חברת פייזקום, יצרנית של ציוד שידור בכבלים ייצאה במהלך השנה ציוד שידור בכבלים בהיקף של 3.6 מיליון דולר, מתוך זה ציוד המיועד לתחנות שידור של טלוויזיה בכבלים בסך 1.6 מיליון דולר. עיקר היצוא של החברה היה לצרפת, שוויץ והרימניה.

חברת פייזקום היא בבעלות האחים שלמה ואריה צימרמן המחזיקים 75% מהמניות ושל חברת ג'נרל אינסטרומנטס האמריקאית המחזיקה 25% מהמניות. ג'נרל אינסטרומנטס היא אחת מיצרניות ציוד טלוויזיה בכבלים הגדולות בעולם והיא נכנסה לשותפות בפייזקום לפני למעלה משנה בהשקעה של 2 מיליון דולר.

מנכ"ל החברה, שלמה צימרמן, אומר כי החברה תופסת כיום כ־40% משוק תחנות השידור של טלוויזיה בכבלים באירופה המוערך בכ־4 מיליון דולר לשנה.

מיכל רוזה

האם אתה מכיר את נוסחת ההצלחה?

בתורת המדעים מנסים מזה דורות למצוא את נוסחת ההצלחה האופטימלית. מאות ספרים העשירו את מחבריהם בנושא זה בלבד, ועוד היד נטויה.
הנה לפניך נוסחה לדוגמא:

הצלחה= (מזל)' × (מוצר הכרחי)³ × (עוצמה)²/(אי מינגע) × (הפקרה)²/(הזדמנות)

כמנכ"ל וכמנהל שיווק אתה מודע ללא ספק לחשיבות מרכיבי הנוסחה.
אולם האם אתה יכול להציג את המספרים הנכונים במקומות המתאימים?
נוסחאות מעניינות לפתרונות בתחומי השיווק והפרסום שהצליחו להזיז את המשק תוכל לראות במו עיניך אם תזמין את עצמך להקרנה פרטית אצלנו על ידי תיאום מראש עם ירון או דורית.

צוות מי־טל
שירותי פרסום מאוחדים בע"מ
טל. 03-281188/9

אם אתה מתכוון לרכוש תוכנה עיסקית מבלי לבדוק תחילה - יכול להיות שלא תבחר בנו. אחרי הכל עיקר פרסומנו הוא דווקא בתוכנת השכר.

אבל עובדה, מרבית הלקוחות הבאים אלינו להדגמה שואלים אותנו (ואת עצמם) "למה לא אמרתם שיש לכם...?". אז כדי שלא תגיד שלא אמרנו לך - אנחנו אומרים: יש לנו תוכנה עיסקית מקיפה, מתוחכמת, ויחד עם זאת פשוטה להפעלה גם אם אין לך נסיון קודם בהפעלת מחשב. בוא לראות ולהתרשם.

"מיכפל/עיסקית" - הנהלת חשבונות • שיווק • מלאי • מעקב גביה
"מיכפל/עיסקית" - במחשבי IBM-PC ותואמיו, למשתמש יחיד ולרב משתמשים.

מיכפל
החברה המכלכלת את מעשיך

דרך פתח־תקוה 80, ת"א 67138
טל. 03-333307
03-336152, 333317

רשימת מפיצים: תל־אביב: מור, 5615282-4 דאטה קוד, 453162 כלנית, 615270 לרגו, 5615151 עליכל מחשבים, 335914 קומפיוטרלנד, 201954 קומפיוטק 249775. רמת־גן: מאגרי איכות, 7520499 מישב, 7331221 מליל, 7515511 פתח־תקווה: גלירון 455103 פ"ת: מרו 9230955 חיפה: מיקרוליין, 6-337123 קומפיוטרלנד, 514214 ירושלים: לוגו הראל 227850 מאגרי איכות, 241907 נתניה: שדר מחשבים, 619202 אשדוד: רשף, 532996 גליל: בראור 935802, לחב 936367

מכתבים למערכת הארץ

חוץ מלוי

איני נמנה עם אלה שנהגו לספר את הבדיחה האחרונה על דוד לוי. עקבתי בהתעניינות אחר התקדמותו של האיש אשר ללא רקע ביטחוני או מתחרותי, הצליח במאבקי הכוח המתישים של הפוליטיקה הישראלית לעשות את דרכו לצמרת.

ואולם, כאשר דוד לוי פונה אלי שוב ושוב באמצעות כלי התקשורת ובקולו הרועם ומלא הפאתוס מנסה לשכנע אותי, כי כבודו נפגע ומעמדו "בתנועה" נרמס, מתעוררים בי ספקות רציניים בתבונתו. האם באמת ובתמים סבור האיש כי האגו המושפל של דוד לוי הוא בראש דאגותיו של האזרח הישראלי? לבד מהבוז שהוא גורם למפלגתו, שכנראה מעניינת אותו כקליפת השום כאשר בדעה חמתו על כך, שהעז מישהו לפקפק בכישוריו והתאמתו לתפקיד כלשהו. ולוי כנראה בטוח, כי רוב הקולות בקלפי ניתנות למפלגתו בזכותו ואינו מבין, כי רבים נרתעים להצביע למפלגה שבראשה עשוי לעמוד איש הרוגל בכך שכל הדרכים כשרות לקידומו האישי. נשאלת השאלה האם בידיו האמינות אפשר להפקיד את גורלה של המדינה בארבע השנים הקרובות.

משרד החוץ אינו דומה למשרד השיכון. יוסי ישראל והעולם תלויים, במידה רבה, באיש העומד בראשו. לוי לא יבין לעולם, כי גם בין אוהדי מפלגתו יש רבים המפקפקים בכישוריו לשמש שר החוץ של המדינה.

הרי ניסיונו של לוי כראש האופוזיציה בוועד הפועל, התמצאותו במשחקי הכחשות בפוליטיקה הישראלית, הצלחתו בבניית שיכונים, כל אלה אינם מכשירים אותו לייצג את ישראל בפורומים בינלאומיים. באיזו לשון ידבר אל האמריקאים? האם גם להם יספר על "מעמדו בתנועה" כאשר ינסה לשכנעם להמשיך בתמיכתם במדינה?

רצוני לקוות, כי יצחק שמיר יכיר מגבלותיו ולא ימנה את דוד לוי לשר החוץ.

זאב סבר
תל־אביב

החיתול מודה

ביום ה' שעבר לעת ערב נסעתי בכביש חיפה ת"א לכיוון ביתי, על גגון מכוניתי היו קשורים חבילות חיתולים. בסביבות מלון "מנדרין" נפרמו הקשרים ושתי חבילות נשמטו מבלי שאני במכונית הרגשתי בכך. מכוניות שעברו הסבו את תשומת ליבי למתרחש, אך אני הייתי מרוחקת מהמקום, וכידוע אי אפשר להסתובב חזרה עד שמגיעים לרמת אביב. מעט אחרי מחלף תל ברוך עצרתי לוודא מה נותר על הגגון, לידי עצר נהג אוטובוס אגד, פתח את הדלת ומסר לי אחת משתי החבילות שנפלה. תודה.

רחל קסלר
תל־אביב

חופש בשבת

הנוהג הפסול הקיים בצה"ל ואשר מחייב חיילים וחיילות מיחידות מסוימות להתארח בימי שישי־שבת בבתי משפחות חרדיות חייב להיפסק לאלתר, וזאת בעקבות החלטתו של ראש אכ"א האלוף מתן וילנאי לבטל אירוח זה זמנית בלבד.

אין זה מתפקידו של צה"ל להורות לחייליו באיזה אופן להעביר את זמנם החופשי בימי שבת מחוץ לבסיס, ובוודאי שאין להכריח חיילים בניגוד לרצונם לקחת חלק בפעילות לא צבאית ושנויה במחלוקת כגון זה.

יצחק זרצקי
ירושלים

הרס החוק

אין עוררין על כך, שהריסת בתים שהוקמו שלא כחוק היא לגיטימית ורצויה לשמירת החוק והסדר.

אולם אין לנהוג בעניין זה מידת איפה ואיפה: סמוך לידיעה על הריסת המבנים בטייבה שמענו על מבנה של "אחוזת הבסיס", שהוקם אף הוא שלא כחוק. הסנקציה שננקטה כלפי הערביים היא אימתנו אישור להקמת מפעל תעשייתי באותו בניין (וגם על כך מערערת ללא בושה שהו בישר-

אלא, על הריסה אין תלונים כלל, כשם שלא הלמו על הריסת הקומות הנוספות שהוקמו ללא אישור ובניגוד לחוק במלון בתל־אביב.

יקל עלינו לאכוף את החוק בטייבה וביישובים ערביים אחרים, אם גם נהרוס, הוא קודם־כל, מבנים שיהודים מקימים שלא כחוק.

יצחק דוד
תל־אביב

הם ואנחנו

עתה, לאחר שהסתיימה מערכת הבחירות גם בארה"ב, ניתן לגור משותף בין שתי המדינות הידידות: הם יישארו עם בוש, ואנחנו עם הבושה, חבל שאין זה רק משחק מלים.

עודד אריה
רמת השרון

ללמוד מהליכוד

בשולי תוצאות הבחירות לכנסת ה־12 יתעוררו, קרוב לוודאי, ויכוחים על הלקחים המשמעותיים. ממבט ראשון ניתן יהיה לטעון, כי מה שאירע בישראל הוא חלק ממגמה פוליטית רחבה יותר של התחזקות הימין וירידת השמאל בארצות דמוקרטיות שונות במערב. אבל דומני שנדרשת התייחסות לגורל השמאל הישראלי על רקע הנסיבות המיוחדות של ישראל, תוך הקבלה עם דוגמאות ולוונטיות במיוחד.

הדגם הנראה לי רלוונטי יותר מכולם הוא זה של בריטניה. באביב 87' הפסידה מפלגת הליבור לשמרנים ברציפות זו הפעם השלישית. בשנה האחרונה ערכה המפלגה חשבון נפש על דרכה הפוליטית, בניסיון לעצב "ריאליזם חדש". ירידת הליבור נזקפת, במידה רבה, לחשבון כמה גורמים: מצע מדיני לא פופולרי ובמרכזו מדיניות של פירוק נשק גרעיני חד־צדדי; פעולתם של גורמי שוליים קיצוניים במפלגה, הנותנת בידי השמרנים נשק פוליטי נגד הליבור והאפשרות להסית את הווי- כוח ולמקד בפעולתם של גורמים אלה.

במאבק למען שינוי בעמדת המפלגה עומד מנהיגה קינוק בפני שני קשיים: כוחם של האיגודים המקצועיים המממנים את המפלגה, שמשקלם נקבע לפי מספר חבריהם ולאו דווקא לפי מספר מצביעי הליבור שביניהם. אלה איגודים הנוטים בחלקם לשמאל הקיצוני. קושי שני נובע משיטת הבחירות בבריטניה, שאינה מאפשרת לשוליים של השמאל ייצוג פרלמנטרי, אלא ייצוג מוניציפלי בלבד. הוצאתם מהמפלגה מעוררת לבטים מצפוניים.

בישראל, מפלגת העבודה משוחררת מהקשיים האידיאולוגיים שבפניהם עומד הליבור הבריטי: אין בה בעיית כוחו היתר של האיגוד המקצועי ולקבוצות בשולי השמאל יש אפשרות להגיע לייצוג מלא בכנסת, כפי שהוכיחו רצ ומפ"ם. צרותיה של העבודה בבחירות האחרונות אינן, כמו בליבור, פועל־יוצא של גורמים שלא ניתן לשלוט עליהם, אלא של שיקולי דעת מוטעה. דומה שנדרשת קודם חשיבה פוליטית מחודשת כדי להגיה שצפויי המפלגה, על רקע אירועי השטחים בשנה האחרונה, ובכלל זה – רעיון הוועידה הבינ"ל, "הפנים החדשות" במפלגה (לרבות אליאב), ההסתייגות (המסוקה) בחוסיין וסגנון תעמולת הבחירות הפשטני, יסייעו למפלגת העבודה להעביר לציבור את המסר המורכב. הליכוד, בדומה לשמרנים, עם על המציאה הציג את המערך באור לא פטריוטי, והמפלגות הקיצוניות בימין נטלו את השלל.

אחד ההבדלים בין הליבור למפלגת העבודה הוא חילופי גברי. מאז 1979 הוחלפה צמרת הליבור הבריטי פעמיים, בעוד שצמרת הנהגתה של העבודה אינה חדשה, אחרי ארבעה כישלונות, שעליה להסיק מסקנות. מפלגת העבודה היא אסון למדינה. בדומה לליבור, על העבודה לערוך חשבון נפש נוקב, מלווה בחילופי גברי מקיפים. ידוע לכל המקורב לפוליטיקה הישראלית על קיום קבוצת גאכושי־פרוטכבל מחוץ, שימצאו תשובות לכל כישלון, דומני שעל אלה, בראש ובראשונה, לערוך חשבון נפש.

ד"ר אשר אולמן
לונדון

עונשים מרתיעים לעברייני ניקיון

לפני מספר ימים ביקרתי בבית החולים "בילינסון". העזובה והלכלוך שקדמו את פני הן בחצר, הן במסדרונות והן במחלקות מתחילים להידמות לבתי החולים הידועים לשמצה בהודו, ובוודאי שאינם תואמים בתי חולים במדינות מתקדמות.

אבל, לומר את האמת, אין המצב שם שונה ממצב הניקיון ברחובות הכלל העירוניות, רחובות תל־אביב או השכונה שבה אני גר (גני צהלה, שבה מצב הניקיון מתדרדר הולך), ושלא לדבר כלל על האשפה הרבה הנערמת מול קניון איילון וברחובות ק"ק בני ברק. המצב שם מזכיר את ה"שטייטל" של שלום עליכם.

נראה לי כי אנחנו, הישראלים, ויתרנו על הרעיון שאפשר גם אחרת. אפשר להיות גם במדינה עם כבישים נקיים, שבה אין האזרח מעז לזרוק אפילו סיגריה בודדת – מחשש לקנס גבוה ועונשים אחרים – ושבה הרשויות עושות מעל ומעבר לנדרש מהן כדי לאפשר לאזרח (ולתייר) ליהנות ממקום מגורים נאה, נקי ומטופח.

מקומות כתאילנד, שלא לדבר על סינגפור, יפאן או קוריאה, יכולים לתת לנו שיעור באחריות, בניקיון ובאיכפתיות של הרשויות בביצוע התפקידים המוטלים עליהן. מתברר שדווקא מדינות אלה, שלוקו נחשב עד לפני זמן מה למדינות מפגרות, יכולות לתת דוגמה לשרי הפנים ולראשי הערים על תפקידם בעבור תם ועל מה שהאזרח מצפה מהם.

איש לא ממעיט מהישגי ראש עיריית תל־אביב שלמה להט בשיפור חזות העיר. אך כל הגנים, המזרקות והמדרכות המבטעניות לא יועילו כשהגנים מכוסים בערימות אשפה, כשבמזרקות צפים בקבוקים ופחיות שתייה, וכשהמדרכות נראות כאילו לא ראו פועל ניקיון מזה ימים.

ואם מצב הניקיון תלוי באזרח, על שר הפנים ושר המשפטים למצוא דרכים יעילות לאכיפת החוק. לניקוי הסביבה לא דרושים יותר כספים אלא יותר נחישות באכיפת החוק, דמיון בענישה מתבכת ואכפתיות של הרשויות לנושא.

כדי לשפר את המצב אצלנו, יש בראש ובראשונה לתפוס את המלכלך את רשות הרבים ולהעניש. העונש יכול להיות קנס גבוה (בסינגפור, הקנס על זריקת נייר הוא 2,000 דולר סינגפוריים) או שיטה מועילה בהרבה – ענישה על־ידי עבודות ניקיון בעיר. בטוחני שקנס גבוה ועונש חינוכי יזרזו את העבריינים, והתקציב הדרוש לניקיון יפחת בהרבה.

הגיע הזמן שכל הרשויות יטפלו בנושא, לפני בוא המשיח.

י. גולן
תל־אביב

קולנוע / רחל גורדין

ספירו (מאנוס קאטראקיס). זקן הנודד תמיד, כאילו משהו חזק ממנו מושך אותו קדימה

מהפכן על קו הרכס

"מסע לקיתרה", בית ציוני אמריקה, ת"א

מסע בממלכת הדמיוני, האהבה והמוות – כך הגדיר הבימאי היווני תיאו אנגלופולוס את סרטו "מסע לקיתרה". כשראיתי את הסרט, לפני כשנתיים, בפסטיבל הקולנוע בירושלים, הסתייגתי ממנו, בעיקר בגלל המבנה הסיפורי. אנגלופולוס אינו במאי של סיפורים אלא של מראות, ונראה לי שיופיו של "מסע השחקנים" הוא בכך שלא היה כבול לסיפור קונוונציונלי. גם תנועות המצלמה הממושכות ב"מסע לקיתרה" נראו לי, בצפייה ראשונה, כגינונים לארגונרים, החוזרים על עצמם. אלא שראיית הסרט במסגרת פסטיבל עשויה, כפי הנראה, לעוות את ההתרשמות. כשראיתי את "מסע לקיתרה" בשנית, בשבוע שעבר, הוקסמתי מיופיו. גם הסיפור הפרגי דיבר אלי הפעם. בעיקר התענגתי על הקצב האטי, רגעי הדממה, ורוחב הנשימה. השחקנים, שכלל אינם מתנהגים ונראים כשחקנים, הכסטסוזה הכמעט־חושנית של הקירות, האדמה העצים, ועין המצלמה המודדת את ההתרחבות המצאק האנושים על רקע התנועות הגדולות האיטיות של הטבע.

זקן, עייף ובודד, חוזר ספירו (השחקן המצויין מאנוס קאטראקיס) לביתו ביוון אחרי שנים של גלות פוליטית בבריה"מ. בפתח הבית ממתינה לו אשתו הזקנה, שביעת צער הגרורים, בתקווה להתחלה חדשה. אך ספירו הוא מורד, והזיקנה רק מגבירה את עקשנותו. בתוך זמן קצר הוא מצליח להקים נגדו את אנשי הכפר הישן, ולגרום לכך שיגורש שוב מחוץ לגבולות יוון.

"מסע לקיתרה" הוא סרט על מהפכן זקן, וגם על יחסי אבות־בנים, על בדידות, מוות, ועל אהבה שאינה דועכת אפילו לקראת הסוף. הסיפור אינו מנותק אף לרגע מן הטבע הנוף שבו הוא מתרחש. "מה יש לך", שואל הבן את ספירו, המשתהה רגע לפני שהוא מתקדם לעבר ביתו. "אני מפחד", משיב האב, והמצלמה חוקרת את הקירות ההרוסים שלידו, את הלבנים ההומות והשופות, בצד הסיד הלבן. ראש השיבה של ספירו נשקף, מרוני, מבעד לחלון המכונית המפוארת של בנו, בתחנת הדלק הנעזבת, בלילה. ספירו מרקד על קו הרכס, בכפר, על רקע ההרים הגדולים. הוא ואשתו אובדים בתכלת האופק הרחב, על אסדה הנסחפת למקום שבו כבר אין גבול בין ים ושמים, ועידים באינסוף.

כמו בנוף הנפתח אחרי סצינה חשוכה אל כביש רחב, אפור בהיר בערפל, גם הפסקול משאיר מרחב רב לנשימה. בניגוד לסרטים שבהם אנו מורגלים, יש כאן רגעים ארוכים של דממה, הנקטעים לפעמים על־ידי פסוק מוסיקאלי מנוגן על־ידי כינור, פעמוני כנסיה, או מנגינה עממית בדידה, שנחלשת כשסוגרים את החלון. הסרט מפצה את הצופה לתוהם הדממה שבתוכו, ומאפשר לו למצוא שם מרחבים חדשים.

המלים המדוברות בסרט מתלוקות במצמצם. העיקר טמון בנראה ובתנועה. הזקן הנוסע תמיד, כאילו משהו חזק ממנו מושך אותו קדימה, והזיקנה המתהדרת בעקבותיו, מגוננת ומחפשת חסות גם יחד. נטייתו של אנגלופולוס להתחיל סצינה עוד לפני שאנשים נכנסים לתוכה ולסיימה לאחר שהדמויות עוזבות את מסגרת התמונה בולטת כאן פחות מאשר ב"מסע השחקנים", ב"אלכסנדר הגדול", או ב"מגדל הדבורים". כאן אנגלופולוס משעבר יותר לסיפור, והסיפור מוגש באמצעות הדמויות האנושיות. בכל זאת נותרה גם כאן ההרגשה שמשהו היה קיים לפני בוא האנשים, ויתקיים עוד זמן רב לאחר שזה ייעלם מן הנוף.

הארץ ממליץ

החגיגה של באבט (ת"א, ירושלים) – ארוחה צרפתית מפוארת מרגשת בכפר דייגים קטן לחוף יוטלנד שבדנמארק, על ידי באבט (סטפן אודראן) המשרתת המסתורית של בנות הכומר. לפי סיפור של איזאק דינסן ("זכרונות מאפריקה").

מסע לקיתרה (ת"א) – שובו ליוון של גולה פוליטי מסתיים בגירוש מחדש. סרט אטי בעל יופי מיוחד, בבימויו של אנגלופולוס ("מסע השחקנים", "מגדל הדבורים"), על זיקנה, מרד, בדידות ואמונה.

קיץ אצל סבא (ת"א) – סרט עדין מטאיוואן, על שני ילדים, אח ואחות, הנשלחים לנופש בכפר כשאימם עוברת ניתוח בבית החולים.

פרנטיק (ת"א) – סרט מתח בבימויו של רומן פולנסקי, עוסק בהיעלמה של אשת רופא המגיע לוועידה מקצועית בפאריס.

מרדף חצות (ת"א, ירושלים, חיפה) – שוטר לשעבר (רוברט דה נירו) נשכר ללכוד מועל בכספים (צ'רלס גרודין) הנרדף גם על ידי המאפיה. משחק טוב ואיזון מוצלח בין פעולה והומור.

יום שני הבוער (ת"א) – "סרט אפל" על גנגסטרים ואהבה נואשת, מתרחש בניוקאסל שבצפון אנגליה. אווירה מסוגננת. משחק טוב של סטינג והרבה ג'ז.

בגלל המלחמה ההיא (ת"א, ירושלים) סרטה של אורנה בן דור־ניב המפגיש שני דורות על הרקע הטראומטי של השואה.

מאחורי האור והחלום (ת"א) – סיפורו של מעצב מכוניות בעל חזון בארה"ב שלאחר מלחמת העולם השניה, מסופר בתנופה ובלהט ע"י פרנסיס פורד קופולה ("הסנדק").

החיים הם נהר ארוך ורוגע (ת"א, חיפה) – סאטירה משעשעת על הבורגנות הצרפתית. חילופי תינוקות על־ידי אחות בי"ח נקבעת מזעזעים חיי משפחה בורגנית.

אנה (ת"א) – סרט על גולים צ'כיים בניו יורק. עוסק בתרבות האמריקאית כפי שהיא נראית בעיניים מזרח אירופאיות. משחק טוב של סאלי קירקלנד.

קפה בגדד (ת"א, ירושלים, חיפה) – משל־קומדיה על אישה בווארית שמנמנה המגיעה מן המדבר למונדק אמריקאי נידח בשם "קפה בגדד" ומשנה את חייהם של יושביו. בכיכובה של מריאנה זגברכט ובבימויו של פרסי אדלון.

מת לחיות (ת"א, ירושלים, חיפה) – סרט פעולה אלים על קרב בין כנופיית פושעים בינלאומית ושוטר ניו יורקי בעל תושיה, בגורד שחקים אלמוני מודרני. עם ברוס וויליס.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט פילוקלסיקה מס' 2
הערב 20.11.88
קורט אזרליינג מנצח
פיטר פרנקל פסנתרן
התכנית:
הנדל – קונצ'רטו גרוסו אופ' 6 מס' 7
בטהובן – קונצ'רטו לפסנתר מס' 2
היידן – הפתיחה לאופרה "נאמנות ושכרה בצידה"
היידן – סימפוניה מס' 82 "הדוב"

תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 3
סדרה א': יום ה' 24.11.88
סדרה ב': מוצ"ש 26.11.88
סדרה ג': יום ב' 28.11.88
סדרה ד': יום ג' 29.11.88
סדרה ה': יום ד' 30.11.88
ויטולד לוטוסלבסקי מנצח
קז'ישטוף יקוביץ כנר
תכנית מיצירות לוטוסלבסקי: "מוסיקת אבל"
שרשרת 2 לכנור ולתזמורת
סימפוניה מס' 3

ירושלים, בנייני האומה 8.30 בערב
יום א' 27.11.88
ויטולד לוטוסלבסקי מנצח
קז'ישטוף יקוביץ כנר

התזמורת הסימפונית ירושלים
קונצרט מס' 4 למנויים
מנצח: ג'ורג' מסטר
סולנית: קימבול וילר (מצו סופרנו)
שוברט: סימפוניה מס' 4
מאהלר: שירים על מות ילדים
ראוול: ...
מוצ"ש, 26.11 / יום ג', 29.11
יום ד', 30.11 – בסלם הנרי קראון
יום א', 27.11 – יהיכל התרבות רחובות
יום ה', 1.12 – בקבוץ כברי
•••
אולפן פתוח
מנצח: נועם שריף
סולנית: מירה זכאי (אלט)
יום שני, 21.11, ב־5 אחה"צ
באולם ע"ש הנרי קראון

לא מכרת לא שילמת
לקבלת מודעות
כל העיר
ודרושים
02-625015
5365759
עד חצות ובאשראי

תזמורת סימפונית חיפה
HAIFA SYMPHONY ORCHESTRA
מנהל מוסיקלי: סטנלי ספרבר
קונצרט מנויים מס' 3
מנצח: **גלברט ורגה**
סולן: **אמיל נאומוף**-פסנתר
פרוקופייב: פתיחה על נושאים יהודיים
שופן: קונצ'רטו לפסנתר מס. 1
מנדלסון: סימפוניה מס. 1
חיפה אודיטוריום, יום רביעי 23.11.88 שעה 20.30 (קונצרט מס' 1 סדרה 4)
כפר סבא, היכל התרבות יום חמישי 24.11.88 שעה 20.30
בית גנלר, קרית חיים, מוצ"ש 26.11.88 שעה 20.30
חיפה אודיטוריום, יום ראשון 27.11.88 שעה 20.30
חיפה אודיטוריום, יום שני 28.11.88 שעה 20.30
כרטיסים: במשרדי התזמורת, רח' פבזנר 50, טל. 641973, 660741
ימים א'-ה' 8.30-18.00, יום ו' 8.30-12.30
קרית חיים בית גנלר בימים א'-ה' בשעות 17.00-19.30 טל. 724694

קונצרט חגיגי
תזמורת הקמפוס
שליד עיריית תל־אביב
יום ה', 24 בנובמבר, 1988, בשעה 8.30 בערב
האודיטוריום, מוזיאון ארץ־ישראל, תל־אביב
רחוב האוניברסיטה 2, רמת־אביב
כרטיסים במחיר 25 ש"ח
בקופת מוזיאון ארץ־ישראל בשעות הפתיחה
ובכניסה לאולם בערב הקונצרט.
הזמנת כרטיסים מראש: במשרד אלין,
טלפונים: 653410, 342416, 763985, 283678
כל ההכנסות קודש
לאלין, מוסד אברהמס
אגודה לעזרת ילדים נכים בישראל.

תיאטרוני ישראל
הערב יום א' 20.11
התיאטרון הבימה:
סאלח שבתי: 20.30
המלבוש: 20.30
בן דיבוק – הבימרתף: 17.30, 20.30
התיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים: 20.30

שטיחים פרסיים
(במכירה גדולה)
במחירים מוזלים
קנייה • החלפה
ניקוי • תיקון
לפנות: **שילוני**
רח' ליליינבלום 28 ת"א
טל' 657064, 03-245881

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מחוז המרכז מרחב תכנון מקומי נתניה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר
[illegible]
ישראל קינג
יו"ר ועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז
י"ט בשבט התשמ"ד
23.1.1984

עיריית תל־אביב־יפו
מועמדים לפרס "קרן חנה וחנוך אנוך"
"קרן חנה וחנוך אנוך" תעניק השנה פרסים:
1. לאנשי חינוך שהגיעו להישגים הראויים לציון מיוחד בפעולתם החינוכית בתחומים הבאים: החינוך המיוחד על כל סעיפיו, או חינוך נערים עובדים.
2. לבעלי מחקרים הדנים בנושאים חינוכיים באחד התחומים שצויינו לעיל.
המלצות לאנשי חינוך ראויים או לבעלי מחקרים (בצירוף 3 עותקים של המחקר) יש להמציא לקרן חנה וחנוך אנוך" במינהל החינוך, הנוער והתרבות, עיריית תל־אביב יפו, כיכר מלכי ישראל תל־אביב.
המועד האחרון להגשת ההמלצות – כ"ד טבת תשמ"ט 1.1.89

המכון
הכנס ה־9
לניהול השיווק והיצוא
יום רביעי 23.11.88 – מלון דניאל, הרצליה־חוף הים
תכנית הכנס

08.30-08.40	התכנסות והרשמה	
08.40-08.50	אינג' יוסף לוריאל	דברי ברכה – מנכ"ל המכון לפריון העבודה והייצור
08.50-09.35	פרופ' איתן מילר	Northwestern, Chicago – האם, כיצד ומתי לתקדים מתחרים בהחדרת מוצר חדש
09.35-10.20	מר אבי עזריאלנט	יישום עקרונות להצלחה עסקית־שיווקית
10.20-11.05	מר צבי אמיד	תהליך האימוץ של תפיסה עסקית־שיווקית
11.05-11.25	הפסקה	
11.25-11.50	מר דן פרופר	מנכ"ל חברת אסם – אסטרטגיות צמיחה של מפעל תעשייתי
11.50-12.35	מר שר שלום שיקן (?)	פיתוח מרכזים מסחריים – לקוחות ומגמות
12.35-13.15	מר אריה רוטנברג	אסטרטגיות פרסום במערכות בחירות
14.00	ארוחת צהריים	

מנחה הכנס: מר רפאל בן־יוסף – מנהל המרכז לניהול עסקי־שיווקי
פרטים והרשמה: המרכז לניהול עסקי־שיווקי, רח' הנרייטה סולד 4, ת"א טל: 03-430252, 03-430283, 03-217092

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הטפת חולים במקרים חמורים מ־6 בערב עד לשעה 7 בבקר בפנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5793333, 5793884
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052-541333
בת־ים 823333
רחובות 08-451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767
מוקד מידע רפואי בקופת חולים הכללית:
בימים א'־ה' – 20.00–8.00
ביום ו' – 15.00–8.00
טלפונים: 03-433380
שח"ר – שירות רפואי ביתי (24 שעות ביממה, כולל רופאות שיניים): ירושלים, מוקד יום 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג 226191 מבני מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898
מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבזק ב"ב
שק"ם – שירות רפואי לקופ"ח מ"ש
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24–19:
טל' 03-7549111 "שקמי" קוד מנוי 2222
שלו"ה – שירות רפואי לקופ"ח מכבי: בימי חול בשעות 24–19, בימי שישי 24–14, בשבת 24–08 טל' 04-388541 קוד מנוי 1665
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03-285822
מרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל: 03-284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00
עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
ירושלים: בי"ח הדסה ע"כ 22–16
קופת לכית –
שרות מינויים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052-548575
אינתרית 1500 7549111
ער"ן – עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 03-261115
חיפה 672222/3
נתניה 053-335316
באר־שבע 057-418111
כרמיאל (גליל מערבי) 04-988410
כפר־סבא 052-913999
מרכז רפואי באר־שבע 08-233858
מרכז מידע לקורבנות אונס (24 שעות)
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-660111
יד ביד – אוזן קשבת לילד ולהורים
תל אביב "לילד" 226027 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־20.00–17.00, 222732
ירושלים 248558
חיפה ונהריה – 229488
הגליל המערבי 04-922222
מרכז מידע למצבי לחץ
מטעם "מטולים" א' וה' 13.00–11.00 ב' וד' 18.00–16.00 טל' 220851
רח' מאפו 13 תל־אביב
קו אל"י – האגודה למען הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 261870 א'־ה' 20.00–16.00
ארגון לשירות אחים – תמיכה ביקורית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות 03-5461727/8
שורל – שירותי בריאות מיוחד לחולי לב (מרכז) 330848
ויצו – 24 שעות קו אדום לנשים מוכות. טל: 03-5461133, 08-550506
הסיוע לחולים – הסברה וסיוע לחולים, מידע מוקלט 24 שעות בטלפון:
03-290101, 03-203121. קו פתוח בכל יום ב' 23.00–19.30. ת.ד. 33682 תל־אביב.
תורנות מורקות בטלפון – רוחוף ת"א 611001, 246363, 239952
דחוק ירושלים – 226335
דחוק חיפה – 645334
האגודה להגנת הפרט בישראל שר' רוטשילד 108 ת"א 5619468

תורנות בתי־חולים

תל אביב – רוקח – ילדים
איכילוב – (פנימית, כירורגית)
ירושלים – שערי צדק (פנימית)
ביקור חולים (כירורגית)
הדסה ה"צ (נשים)
הדסה ע"כ – (אורתופדית, ילדים, עיניים, א.א.ג)
תורנות בתי מרקחת
תל אביב – אלנהורה 76 230746
הבימה דיזנגוף 17 288465
ירושלים – פרמאת הטבעה הכ"ג 28 523191
חיפה – יכנה אבן סיני 7 672288
רמת גן ובני ברק – רמה לנדסברג 65 7514483
חולון – אחחת הפריז 52 889153
עין יהב עין יהב 2 884854
בת ים – בני בת ים הנביאים 3 5515671
פתח תקוה – הירקון שטמפר 24 910946
קריות – אלוודרגו יצחק הנשיא 9 קריית חיים 721720
חדרה – קופ"ח לאומית רוטשילד 60 322204
רחובות – כללית בני משה 452501

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי – ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות – אנונימי. ימים ב' ג' ד' – 19.00–16.00. רמב"ם 9, 5101511/2
חיפה: ימים א' וד' 19.00–16.00 רח' הכרמים 14 טל' 381520

מרכזי מידע – אגד

02-584404 03-432777 04-549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן. רגף רפי הטלטקסט
08.05 שעת כושר
08.15 תלמוד שעיים אותיין
08.40 מסך לספרות יסודי
09.00 אנגלית ד'
09.20 השעה שלנו
10.30 אנגלית ד'
11.00 חשבון ה'. השבר מהו? צייר המספרים
11.15 צרפתית
11.35 גאוגרפיה ה'-ו'
12.00 אנגלית י'
12.25 ספרות ו'-ט'. מעשה בבעליים א' (ב)
13.00 אנגלית ט'
13.30 היסטוריה כללית
14.00 עד כאן. רגף רפי הטלטקסט
14.05 אוניברסיטה פתוחה
15.10 רחוב סומסום
15.40 שעת כושר
15.50 ע"כ כא. (ברדרים)
16.00 הקוסם מארץ עוץ. סדרה
16.25 כך היו חיינו. סדרה
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 קו סיכון. שעשועון לילדים בכל הגילאים
18.00 כח הנעוץ. סדרת הנפשה
18.20 סרט הנפשה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) עם הכוכבים
18.45 (ע) הירודשים והמצאות
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כותרות מבט
20.02 אלף. סדרה משעשעת
20.30 בין הכישמה. מאגזין
21.00 מהדורת החדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 לקראת שידור
21.50 שושלת. סדרה
22.35 מבט הרוח
23.20 מים שקטים. מתח
23.30 פסוקו של יום, ותודות (הודעות)

ערוץ 2

18.30 מה נשמר הערב
18.35 התרגל והצמלה
18.46 במחנה לחלל
19.00 התיבה מפליגה. סדרת טבע
19.26 "רגע לפני..". ראיון עם מלכת היופי של ארה"ב
19.30 חטיפה
19.55 פינת המתכונים. בשר בקר
20.05 מה נשמר מחר
20.08 בקצב מחדר
20.30 קלודיאל. קטעים מהסרט "קיץ אצל סבא"
20.45 נקודת דיגוק שבועי בעיצינו
21.38 "רגע לפני..". ביקור בדו הוכחה (שידור ישיר)
21.40 קליפ מי יודע. הדרון. הפוני השבועי

ירדן ערוץ 6

18.00 שירים בצרפתית
18.30 כישורנות צעירים
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 עולם החי
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית
20.30 תורב. (סדרה קומית)
21.10 (סדרה דוקומנטארית)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 מאגנום
23.10 השלומיאל

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 כוכבים 700
14.30 מעשיות משמחות
15.00 מלך השוקים. (סדרה)
15.30 הבית המעופף. (מצויר)
16.00 סרט (ערבית)
18.00 משפחת חלטון. (סדרה)
19.00 60 דקות
20.00 סנה בחיים
22.30 מעשיות משמחות. (ערבית)

רדיו

קול המוסיקה

07.09 באהבה בינוחה
09.00 שעה עם אמן
10.00 קונצרט בוקר
12.57 פינת השיר
13.00 קלאסיקל. הכינו וסובר
14.06 אמנים באולפן
15.00 אנתולוגיה בכליל
16.00 מוסיקה ליום ראשון
18.00 קונצרט קאמרי
20.05 פריזמה עכשווית
20.27 פינת השיר
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו
23.00 ההורון המוסיקלי

רשת א'

16.05 רדיו־רשת. מאגזין בוקר
17.05 צבעי הקשת. שירים לאחר הצהרים
18.06 מבנת ערב. הורי דעי ומסורת
19.00 שירותים לעולים
22.05 תפוח ועץ. תכנית על הקשר בין הורים לילדיהם
21.00 מהדורת החדשות
21.30 אומר בשבוען. המשך
22.05 להיאחז בחלום. מהדורת שירים
23.05 בינינו לבין עצמנו

רשת ב'

18.06 ראשון ראשון
19.00 היום הזה
19.35 עם ישראל
20.05 אומר בשבוע

רשת ג'

18.06 מצער הלעודים
21.05 ארוס עתיק
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

18.05 ראיון מיוחד עם האלוף אדרי שגיא מפקד חיילות השדה. מראיין: נחמן שי
18.45 חמש עשרה קטנות
00.05 ביצורי לילה משותפים
02.00 לא רוצים לישון
05.00 צלילי בוקר. שירים עבריים

צה"ל 1

19.05 רדיו ספורט
20.05 שירי הלהקות הצבאיות
21.00 מהדורת החדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 עשורים לארבע

צה"ל 2

19.05 זכרים מוסיקה
20.05 צר"פ. תכנית מוסיקלית לחיילים
22.05 הפסקת עשר
23.05 קול הגאו הזה

שידור קבוע

רשת א'

06.16 האר עיניים. שירים בסגנון חסידי □ 06.30 סיכום השבוע היומית □ 06.35 דף בגברא יומי □ 06.50 פרקי היום בתנ"ך □ 07.30 ישן בעיניך. שירים ישנים □ 08.05 חוגה □ 09.05 סלדרה. שירות מידע □ 10.05 פנקי בקר □ 11.05 יחקירתו. שירים עבריים □ 12.05 מעדב יומיטיבי □ 14.06 בראש בעיר. מאגזין לילדים □ 15.30 האנשי ברוסיה הפתוחה
08.05 סער לשלום מן ביום ד'ה □ 09.05 ביקור בית □ 10.05 כל צבעי הרשת □ 12.05 אליראלף ב'בית' □ 13.05 בוקר היום. חדשות ושנונים □ 14.06 בתיבזוק. הדי הנזמר □ 15.05 שירים ושעורים □ 16.05 תזכורת הארץ □ 17.05 רגעי קסם □ 17.55 קריאתי ספר. קוראים מפליצים

רשת ב'

06.06 השכם בבוקר □ 07.00 הבוקר הזה

רשת ג'

06.06 השכם בבוקר □ 07.00 הבוקר הזה □ 08.05 סער לשלום מן ביום ד'ה □ 09.05 ביקור בית □ 10.05 כל צבעי הרשת □ 12.05 אליראלף ב'בית' □ 13.05 בוקר היום. חדשות ושנונים □ 14.06 בתיבזוק. הדי הנזמר □ 15.05 שירים ושעורים □ 16.05 תזכורת הארץ □ 17.05 רגעי קסם □ 17.55 קריאתי ספר. קוראים מפליצים

גלי־צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת □ 06.30 מוקדים ערב. חדשות □ 07.07 כבע אסט שבע □ 08.00 בוקר טוב ישראל. אשנר אליהים ד' סופרים קולות עד 10:00 □ 09.05 אלההבוקר. עם אלי ישראל □ 10.05 "עשר", שירים עבריים □ 10.55 "מי פשחד בבזמיסויקה" עם רזי זאב גבל □ 11.05 גבין לעכבריה. עם רפי רשף □ 13.05 "דו הה מר" □ 14.05 "פגישה יד ביתה" "ברזקלב" "בהכהרפה" □ 15.05 "שירים להנ" עם ארז טל □ "אל תקח ללבי" פינה יהבית לצעירנה במלות לב □ 16.05 ארבע אחר הבורים. שירים עבריים □ 16.54 באומן בילולי פינתו של אבשלום קור

קולנוע

תל־אביב

אורלי – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15 ,5.45
אלנבי – פנים וכוכבים 7.30
מוזון להקות רוק 9.00
אסתר – חוות הפחד 9.50 ,7.30 ,5.00
בית לסין – בלשום בעל הכיבים הענקיות 9.30 ,7.15 ,5.00
בן יהודה – חיים וושים לאחר היורדים 9.30 ,7.15 ,5.00
גורדון – החגיגה של באבט 9.30 ,7.15 ,5.00
גת – בוקר טוב וייטנאם 9.45 ,7.20 ,5.00
דקל – ביג 9.35 ,7.10
דיזנגוף 1 – קפה בגדד 11.00, 13.00, 9.30–7.30–5–3
דיזנגוף 2 – הנודדים 11–2–5–7.30, 9.50
דיזנגוף 3 – כפר קטן שלי 11.00, 3.00–7.30
מקין בלוז 9.50–5.00–13.00
הקלנוע (ב.צ.ג.) – מסע לקיתרה 9.30–7.00–4.15
דרייב־אין – פולטרגייסט 3 9.30 ,7.30
סקס 12.00
הוד – שליח לשת 9.30–7.15–5.00
רב חן:
חן 1 – מת לחיות 9.55 ,7.20 ,4.45
חן 2 – הקלה מופלאה מס' 2 9.50 ,7.30 ,5.00
חן 3 – כסית לאחור 9.50 ,7.30 ,5.00
חן 4 – לסכור כאהבה 11–2–5–7.30–9.50
חן 5 – פרנטיק 11–2–5–7.30–9.50
ליבתר – האשה שכבינו 9.30–7.15–5.00
לב 1 – יום שני הבוער 2–5–8.00–10
לב 2 – החיים הם נהר ארוך ורוגע 2–5–8–10
לב 3 – בגלל המלחמה ההיא 2.00–5.00–8.00
לב 4 – הגניבה הקטנה 2–5–10.00
מוזיאון ת"א – קיץ אצל סבא 4.30, 7.15, 9.30
מקסים – מעודדים חדשות 9.30 ,7.00 ,4.30
סינמטק ישראלי – סבונא סאולה 7.00
מילנר 22 9.30
מילת 1 – פם הפתק 9.45 ,7.20 ,5.00
מילת 2 – חקירה בלוס אנג'לס 7.00 ,4.30, 9.30
מילת 3 – ביק ה'ינו 9.30 ,7.15 ,5.00
פאר – לאהבה בלבי 9.30 ,7.30 ,5.00
פריז – אנה 12–2–4–7.15–9.30
צפון – מאחרי האור והחלום 9.30–7–4.30
שחף – מרדף חצות 9.30–7.00–4.30
תכלת ת"א – חופשה בכפר 9.40 ,7.30
תכלת – הקוסמית 9.45–7.30–5.00
תל אביב – U 2 9.30–7.15–5.00

באר־שבע

היכל התרבות – אהבנו כל כך 9.40 ,7.15
חן – שליח לשת 9.30 ,7.15

נס ציונה

כוכבת – מלך הפלים 6.00

צפת

בית אלון – פרחים בעליית הגג 9.15

עכו

אודיטוריום – פרחים בעליית הגג 7–9

ירושלים

אדיסון – מת לחיות 4.30, 6.45–9
אורגיל – בוקר טוב וייטנאם 9.15–7.00–4.50
אוסטריה 1 – החגיגה של באבט 9.30–7.15–5.00
אוסטריה 2 – ליידי איג 9.30 ,7.15 ,5.00
אורגן – כסית לאחור 9–7–4.30
בית אגרון – נערי הבדך 6.15
מסיבת רוקים 8.00
אנטרי פופלו 10.00
בעד – מרדף חצות 4.30, 6.45–9
סיטמל – לסכור באהבה 7.00, 9.00
סינמטק 1 – ראשומון 7.00
בודים 9.30
סינמטק 2 – היא גרמה לי עולי 9.30
ציון – סוד בהוכחת 9–7–4.50
סמיר – ללא מקצרים 9.15–7.00
רון – ביג 9–7–4.30
תיאטרון ירושלים – בגלל המלחמה ההיא 7.00, 9.30
קפה בגדד 7.00, 9.30

רמת־גן גבעתיים

ארמון – מת לחיות 5.00, 7.15, 9.45
אורדע – מרדף חצות 9.30, 7.00
הוד – אהבנו כל כך 4.30, 7.00, 9.30
לילי – החגיגה של באבט 9.30, 7.15
שבטש – פרנטיק 9.30 ,7.15
רב גן 1 – בוקר טוב וייטנאם 9.50 ,7.20 ,5.00
רב גן 2 – עיניים שחורות 9.55 ,7.20 ,4.45
רב גן 3 – מעריצה צמרה 9.50 ,7.30 ,5.00
רב גן 4 – כסית לאחור 9.50 ,7.30 ,5.00

רמת־השרון

כוכב – באן דה פלורט 7.15, 9.35 מאנון

חולון

מגדל קרית יוסף – כנעון של צמר 4.00
מגדל – מת לחיות 9.40 ,7.15
רינה – פרחים בעליית הגג 9.30 ,7.15
סבוי – מרדף חצות 9.30, 7–4.30
ארמון – מוליפים עודכיו 9.30 ,7.30

טבריה

יד שטרית – בוקר טוב וייטנאם 9.15 ,6.45

כפר־סבא

תן – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15, 6.15
עמל – פרחים בעליית הגג 9.15 ,7.00

נהריה

רון – החגיגה של באבט 9–6
היכל התרבות – פרנטיק 9.15 ,7.00

פתח־תקוה

היכל 1 – מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30
היכל 2 – חיים ושים לאחר היורדים 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 – פרנטיק 9.30, 7.15, 5.00

עפולה

משפרין – סוד בהוכחת 9.00

ק. אונו

מרכז – משפחת חבינון המוצרית 4.30, ראה מלחמה 7.00, 9.30
מרכז קולנוע – במשעים מיקורבים 9.15

חיפה והסביבה

אמרה – ביקו ה'ינו 9.15–7–4.30
אמילי – קפה בגדד 7.00, 9.15
רב אור 1 – מרדף חצות 9.15–6.45–4.15
רב אור 2 – בוקר טוב וייטנאם 6.45, 4.15, 9.15
רב אור 3 – עם הפתק 9.15, 6.45, 4.20
רב גת 1 – כסית לאחור 9.15, 7.00, 4.30
רב גת 2 – ביג 9.15–7–4.30
חן – חוות הפחד 9.15–7–4.30
סינמטק – היהום הכבועי 8.00
מבצ הדורים 10.00
עצמון 1 – שליח לשת 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2 – סקין בלוז 9.15–7–4.30
עצמון 3 – צבעים 9.15–7–4.30
פאר – מת לחיות 9.15–6.45–4.15
רון – חיים אחרי היורדים 9.15–7–4.30
שביט – כביש המבטע 4.30, 7.00, 15
קרן אור הכרמל – בל הנחום 9.15–7–4.30
כיבוצה – קפה בגדד – בגלה את אמריקה 5.15, ליידי איג 9.30–7.15

קריות (חיפה)

אביזה – שליח לשת 7.00, 9.15
בית העם – הקיד בנביס 9.15
הטבל – מרדף חצות 9.15
ביאן – פרנטיק 7.00, 9.15
סמרין – בוקר טוב וייטנאם 6.45, 9.15
סמיר – תורגילים בחרוב 7.00, 9.15
כרמת – בקלות הבלתי נסבלת של הקיום 8.00

ראשל"צ

רון 1 – מרדף חצות 5.00, 7.15, 9.30
רון 2 – ביג 5.00, 7.15, 9.30
רון 3 – עם הפתק 5.00, 7.15, 9.30

רחובות

בית העם – מת לחיות 8.00
הוד – עיניים שחורות 7.00, 9.15
חן – ביג 7.15, 9.15

הרצליה

הוד – צבעים 7.15, 9.30
חן אבירה – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 7.15, 9.45
היכל – סוד בהוכחת 7.15, 9.30
מלון דניאל – כפר קטן שלי 7.15, 9.30
תפארת – בעל בהשאלה 7.15, 9.15

אשקלון

אלהבר – בגלה את אמריקה 4.30, 7.30, 9.30

נתניה

סמדריף – בוקר טוב וייטנאם 5.00, 7.15, 9.30
שרון – עם הפתק 5–7, 9.15
אסתר – הקיד בנביס 5.00, 7.15, 9.30
חוד – אהבנו כל כך 7.15, 9.40

חדרה

חוריה – פרנטיק 7.00, 9.15
הדף – בעל בהשאלה 7.00, 9.15

בית־שאן

אולם ספורט – סוד בהוכחת 9.15

בת־ים

אוניטו – ביג 7.15, 9.30
עצמאות – פרנטיק 5.00, 7.15, 9.30

هكذا من الأصل